

Sytuacja społeczno-gospodarcza województw Nr 3/2020

Socio-economic situation of voivodships No. 3/2020

Sytuacja społeczno-gospodarcza województw Nr 3/2020

Socio-economic situation of voivodships No. 3/2020

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Główny Urząd Statystyczny, Departament Badań Przestrzennych i Środowiska
Statistics Poland, Spatial and Environmental Surveys Department

pod kierunkiem

supervised by

Joanny Hausman-Czerwińskiej

Zespół autorski

Editorial team

Małgorzata Brzostowska, Elżbieta Grobicka, Joanna Jelińska-Hrynkiewicz,
Michał Moskalewicz, Ilona Piórkowska, Joanna Poświata, Krystyna Przepióra

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Michał Moskalewicz, Małgorzata Brzostowska

ISSN 2657-7747

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publication available on website

stat.gov.pl

Przy publikowaniu danych GUS – prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Publikacja „Sytuacja społeczno-gospodarcza województw” jest kolejną edycją tego opracowania wydawanego z częstotliwością kwartalną od 1996 r. Zawiera szereg informacji charakteryzujących sytuację społeczno-gospodarczą województw. Wszystkie prezentowane kategorie zostały przedstawione w ujęciu dynamicznym, a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju w okresach kwartalnych lub narastająco.

Opracowanie składa się z części analitycznej, wzbogaconej prezentacją graficzną w postaci zestawu map i wykresów oraz części tabelarycznej, w której zamieszczono dane statystyczne z zakresu ludności, rynku pracy, wynagrodzeń, emerytur i rent, cen, budownictwa mieszkaniowego, podmiotów gospodarki narodowej, produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, wyników finansowych przedsiębiorstw i rolnictwa. Dodatkowo, w bieżącej edycji dla wybranych tematów zaprezentowano krótką charakterystykę sytuacji gospodarczej województw w czerwcu, kształtującej się pod wpływem rozwoju epidemii COVID-19.

Część analityczna publikacji dostępna jest w formie PDF, natomiast tablice z danymi są w formacie Excel. Szerszy zakres danych liczbowych oferuje Bank Danych Lokalnych bdl.stat.gov.pl.

Dyrektor Departamentu
Badań Przestrzennych i Środowiska

Dominika Rogalińska

Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

dr Dominik Rozkrut

Warszawa, grudzień 2020

Preface

The publication "Socio-economic situation of voivodships" is the subsequent edition of this elaboration issued on a quarterly basis since 1996. The edition contains a vast range of information characterizing the socio-economic situation of voivodships. All categories have been presented in terms of dynamics and in relation to national aggregates quarterly and cumulatively.

The elaboration consists of analytical part enriched with maps and charts as well as tabular part containing statistical data on population, labour market, wages and salaries, retirement pay and pensions, prices, residential construction, entities of the national economy, sold production of industry and construction, financial results of enterprises and agriculture. In addition, the current edition of selected topics presents a short description of the economic situation of voivodships in June, shaped by the development of the COVID-19 epidemic.

The analytical part is available in PDF format, while data tables are in Excel format. A wider range of numerical data is offered by the Local Data Bank bdل.stat.gov.pl.

Director of Spatial and Environmental
Surveys Department

Dominika Rogalińska

President
Statistics Poland

Dominik Rozkrut, Ph. D.

Warsaw, December 2020

Spis treści

Contents

Przedmowa.....	3
Preface.....	4
Objaśnienia znaków umownych.....	6
Symbols	
Ważniejsze skróty.....	6
Main abbreviations	
Sytuacja gospodarcza województw we wrześniu 2020 r.....	7
Economic situation of voivodships in September 2020	
Synteza.....	12
Executive summary	15
Ludność.....	18
Population	
Rynek pracy.....	21
Labour market	
Wynagrodzenia.....	33
Wages and salaries	
Emerytury i renty.....	36
Retirement and other pensions	
Ceny	39
Prices	
Budownictwo mieszkaniowe	44
Residential construction	
Przemysł i budownictwo	46
Industry and construction	
Wyniki finansowe przedsiębiorstw	48
Financial results of enterprises	
Rolnictwo	51
Agriculture	
Uwagi ogólne	57
General notes	59

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbols	Opis Description	Symbol Symbols	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło magnitude zero	Kropka (.)	brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05 magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit	„W tym” „Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy indicates that not all elements of the sum are given
Zero (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5 magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit	Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji categories of applied classification are presented in abbreviated form

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Symbol Symbols	Opis Description	Symbol Symbols	Opis Description
mln	milion million	p.proc. pp	punkt procentowy percentage point
zł PLN	złoty złoty	kg	kilogram kilogramme
szt. pc.	sztuka piece	t	tona tonne
dt	decytona decitonne	l	litr litre
tys.	tysiąc thousand		

Sytuacja gospodarcza województw we wrześniu 2020 r.

Economic situation of voivodships in September 2020

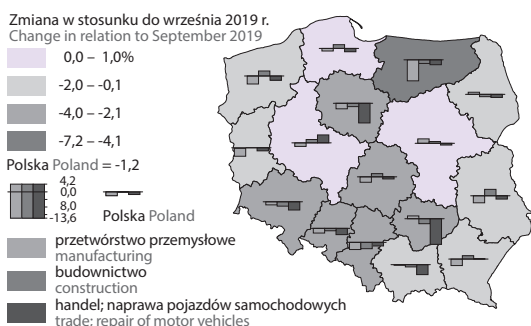
Epidemia COVID-19, utrzymująca się w kraju od połowy marca, wyraźnie wpłynęła na wyniki gospodarcze uzyskane we wrześniu 2020 r. W porównaniu z wrześniem ub. roku w większości województw odnotowano spadek zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw. We wszystkich województwach wzrosła stopa bezrobocia oraz liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy. W niektórych obszarach obserwowano poprawę. Zarówno w skali roku, jak i w skali miesiąca w większości województw zwiększyła się liczba ofert pracy. W skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym, jak i sprzedaży detalicznej. Natomiast w większości województw wystąpił spadek produkcji budowlano-montażowej.

Niekorzystne zmiany na rynku pracy

Adverse changes on the labor market

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

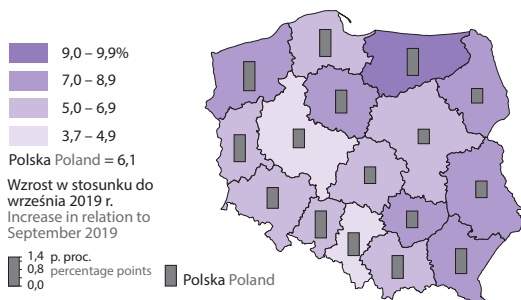
Average employment in the enterprise sector

We wrześniu br. przeciętne **zatrudnienie** w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyło się w skali roku o 1,2% (przed rokiem notowano wzrost o 2,6%). Spadek zatrudnienia notowano w 13 województwach, najgłębszy – w warmińsko-mazurskim (o 7,2%), a następnie w kujawsko-pomorskim (o 3,3%), śląskim (o 3,0%), dolnośląskim (o 2,9%) i opolskim (o 2,8%). Wzrost wystąpił w wielkopolskim, mazowieckim i pomorskim (odpowiednio o 1,0%, 0,3% i 0,1%). Na spadek zatrudnienia wpłynęło zmniejszenie zatrudnienia w dominującej sekcji, tj. w przetwórstwie przemysłowym (średnio w kraju o 2,0%), szczególnie w warmińsko-mazurskim (o 11,1%). Wzrost zatrudnienia w przetwórstwie przemysłowym wystąpił w województwach: mazowieckim (o 2,4%), świętokrzyskim (o 1,5%) i podlaskim (o 1,1%).

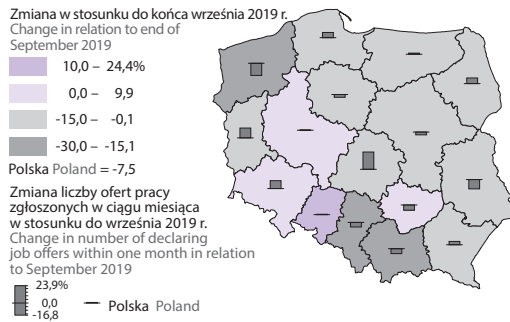
Stopa bezrobocia

Unemployment rate

We wrześniu br. odnotowano wzrost stopy **bezrobocia rejestrowanego** w skali roku zarówno dla kraju (o 1,0 p. proc. do 6,1%), jak i we wszystkich województwach, przy czym największy wzrost wystąpił w województwie zachodniopomorskim (o 1,4 p. proc. do 7,9%), a najwyższy wskaźnik w warmińsko-mazurskim (9,9%, wzrost o 1,3 p. proc.). Najniższa stopa bezrobocia wystąpiła w wielkopolskim (3,7%, po wzroście o 0,9 p. proc.). Najmniejszy wzrost odnotowano w podlaskim i mazowieckim (po 0,7 p. proc. do odpowiednio 7,6% i 5,1%).

Zwiększyła się liczba osób bezrobotnych **zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy** zarówno w skali roku (o 53,3%), jak i w porównaniu z sierpniem br. (o 1,3%). Wzrost w skali roku odnotowano we wszystkich województwach, największy w śląskim (o 77,6%), a następnie w wielkopolskim (73,4%), zachodniopomorskim (o 67,7%) i małopolskim (o 64,2%). W porównaniu z sierpniem br. zwiększenie wystąpiło w 10 województwach, największe w pomorskim i śląskim (po 4,4%), najmniejsze – w podkarpackim (o 1,2%). W pozostałych województwach odnotowano spadek od 0,1% w zachodniopomorskim do 5,9% w warmińsko-mazurskim.

Oferty pracy

Job offers

Liczba zgłoszonych **ofert pracy** we wrześniu była o 0,8% większa niż w tym samym miesiącu 2019 r. Wzrost wystąpił w 9 województwach, największy w łódzkim (o 23,9%), a następnie w lubuskim (o 13,6%) i dolnośląskim (o 10,6%). W pozostałych województwach odnotowano spadek, najgłębszy w zachodniopomorskim (o 16,8%), a najmniejszy w mazowieckim (o 3,9%). Również w porównaniu z sierpnim br., wystąpił wzrost o 15,7%, odnotowany w 14 województwach, największy w małopolskim (o 38,8%), pomorski (o 30,4%) i łódzkim (o 25,0%), a spadek jedynie w zachodniopomorskim i lubelskim (odpowiednio o 11,9% i 11,1%).

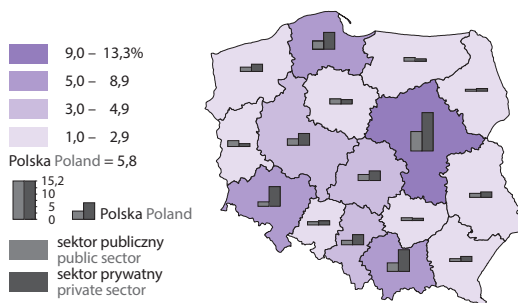
W końcu września br. liczba ofert pracy była o 6,8% większa niż przed rokiem, a liczba bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy zmniejszyła się z 14 do 13 osób. Najmniej bezrobotnych na 1 ofertę przypadają w województwie dolnośląskim (7 osób), a następnie lubuskim, opolskim i śląskim (po 8); najmniej korzystna sytuacja wystąpiła w podkarpackim i podlaskim (odpowiednio 32 i 31 osób bezrobotnych).

Praca zdalna

Remote work

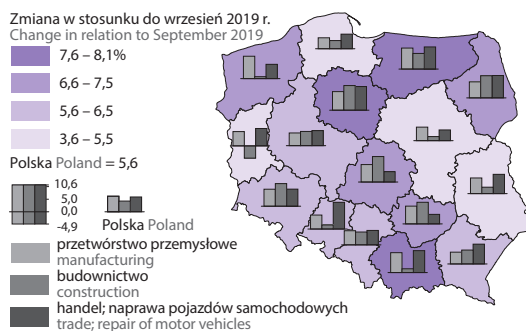
W końcu września 2020 r. udział osób, które pracowały zdalnie w związku z sytuacją epidemiczną w ogólnej liczbie pracujących objętych badaniem „Popyt na pracę” wyniósł 5,8% i był o 4,4 p. proc. mniejszy niż w końcu czerwca 2020 r.

„Popyt na pracę” – badanie kwartalne, realizowane metodą reprezentacyjną; więcej informacji na str. 31.

Przeciętne wynagrodzenie w sektorze przedsiębiorstw

Average wages in the enterprise sector

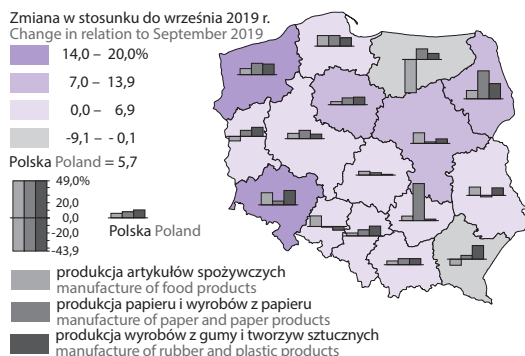
Przeciętne miesięczne **wynagrodzenie** brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. wyniosło 5371,56 zł i wzrosło w skali roku o 5,6% (przed rokiem – wzrost o 6,6%). Wzrost płac notowano we wszystkich województwach, największy w kujawsko-pomorskim i małopolskim (po 8,1%), warmińsko-mazurskim (o 7,8%) i zachodniopomorskim (o 7,5%); najmniejszy w mazowieckim (o 3,6%).

Poprawa w produkcji i handlu

Improvement trends in production and trade

Produkcja sprzedana przemysłu

Sold production of industry

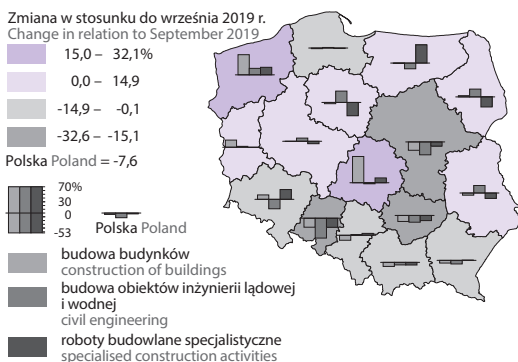

We wrześniu br. **produkcja sprzedana przemysłu** była o 5,7% większa niż we wrześniu ub. roku (przed rokiem o 5,6%); wzrost notowano w 14 województwach (największy w zachodniopomorskim – 20,0%, dolnośląskim – 16,6% i mazowieckim – 11,0%). Spadek wystąpił w warmińsko-mazurskim (o 9,1%, po wzroście o 8,2% przed rokiem) i podkarpackim (o 0,1%, przed rokiem wzrost o 4,8%).

W przetwórstwie przemysłowym produkcja była o 7,1% wyższa niż we wrześniu ub. roku (przed rokiem o 5,6%). Wzrost odnotowano w 14 województwach, największy w dolnośląskim (o 24,4%), zachodniopomorskim (o 20,1%) i mazowieckim (o 12,8%). W województwie podkarpackim poziom produkcji sprzedanej w przetwórstwie przemysłowym utrzymał się na poziomie sprzed roku; spadek wystąpił jedynie w warmińsko-mazurskim (o 9,8%).

Produkcja budowlano-montażowa

Construction and assembly production

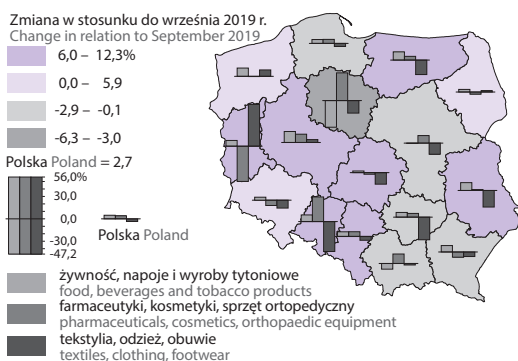

Produkcja budowlano-montażowa we wrześniu br. była mniejsza niż przed rokiem o 7,6%. Spadek odnotowano w 9 województwach, głębszy od średniej krajowej w 5, najgłębszy w opolskim (o 32,6%), a następnie mazowieckim (o 28,2%), świętokrzyskim (o 16,3%), małopolskim (o 8,3%) i dolnośląskim (o 7,7%). W pozostałych województwach wystąpił wzrost, od 1,9% w lubelskim do 32,1% w łódzkim.

Największy udział w produkcji budowlano-montażowej miała budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej (45,1%), gdzie odnotowano najgłębszy spadek (o 12,5%), szczególnie w województwach opolskim i mazowieckim (odpowiednio o 53,0% i 34,4%).

Sprzedaż detaliczna

Retail sales

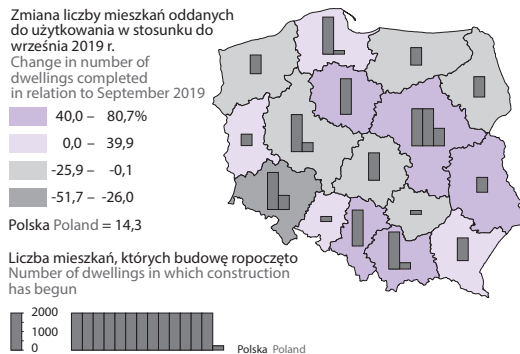

We wrześniu br. w skali roku odnotowano zwiększenie **sprzedaży detalicznej** o 2,7%; wzrost wystąpił w 10 województwach, największy w lubuskim (o 12,3%), a następnie w śląskim (o 9,9%) i małopolskim (o 8,1%). Najgłębszy spadek wystąpił w kujawsko-pomorskim (o 6,3%). Wzrosła sprzedaż mebli, rtv i agd (o 9,7%) oraz prasy i książek, pozostałej sprzedaży w wyspecjalizowanych sklepach (o 4,7%). Zwiększyła się sprzedaż żywności, napojów i wyrobów tytoniowych (o 4,8%), najbardziej w wielkopolskim (o 14,7%), zachodniopomorskim (o 11,1%) i warmińsko-mazurskim (o 11,0%).

Zmniejszyła się sprzedaż (w większości województw) w grupach towarowych, takich jak m.in. sprzedaż paliw (o 10,6%, najgłębszy spadek w zachodniopomorskim – o 66,3%) i tekstyliów, odzieży i obuwia (o 4,5%, najgłębszy spadek w opolskim – o 40,1%).

Budownictwo mieszkaniowe

Residential construction

We wrześniu oddano do użytkowania 19,4 tys. **mieszkań**, o 14,3% więcej niż we wrześniu ub. roku. Wzrost odnotowano w 9 województwach, największy – w małopolskim (o 80,7%) i lubelskim (o 80,2%), a następnie: kujawsko-pomorskim (o 67,3%), mazowieckim (o 59,5%) i śląskim (o 58,9%). W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w dolnośląskim (o 51,7%), warmińsko-mazurskim (o 25,7%) i zachodniopomorskim (o 22,6%).

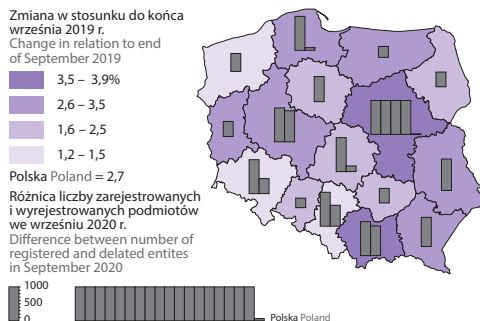
We wrześniu w skali roku o 21,6% zwiększyła się liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto. Wzrost odnotowano w 13 województwach, największy – blisko 3-krotny – w lubuskim, a następnie – ponad 2-krotny – w podlaskim i kujawsko-pomorskim. W województwach: świętokrzyskim, pomorskim i podkarpackim wystąpił spadek (odpowiednio o 39,3%, 9,6% i 2,4%).

REGON

REGON

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane

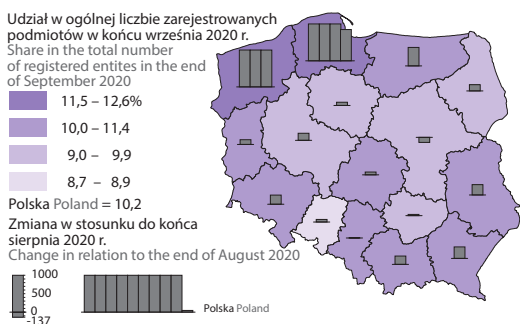
Recorded entities of the national economy

Na koniec września br. w rejestrze REGON **zarejestrowanych** było 4628,5 tys. podmiotów gospodarki narodowej, tj. o 0,4% więcej niż w końcu sierpnia br. Wzrost odnotowano we wszystkich województwach (największy – po 0,5% – w lubelskim, mazowieckim i podkarpackim), w tym zarówno wśród spółek handlowych (o 0,5%), jak i osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (o 0,4%).

Podmioty z zawieszoną działalnością

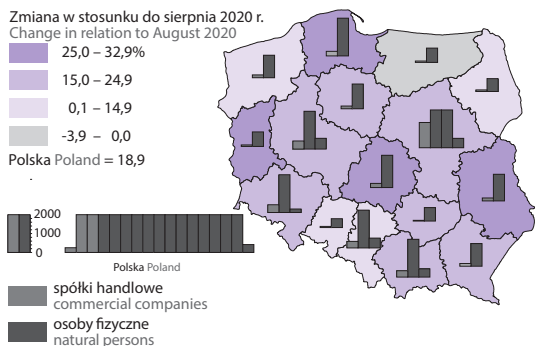
Entities with suspended activities

W stosunku do sierpnia br. zwiększyła się liczba podmiotów z **zawieszoną działalnością** (w skali kraju o 1,9%); wzrost odnotowano w 15 województwach, największy w zachodniopomorskim (o 11,4%), a następnie w pomorskim (11,0%). Spadek wystąpił jedynie w województwie mazowieckim (o 0,2%). Również w 15 województwach wystąpił wzrost podmiotów osób fizycznych, które zawiesiły działalność (w skali kraju o 2,0%), w tym największy w zachodniopomorskim i pomorskim (odpowiednio o 11,9% i 11,6%). Spadek odnotowano w mazowieckim (o 0,3%). W 12 województwach wzrosła liczba spółek handlowych z zawieszoną działalnością, najbardziej w warmińsko-mazurskim – o 2,0% (średnio w Polsce o 0,6%).

Podmioty nowo zarejestrowane

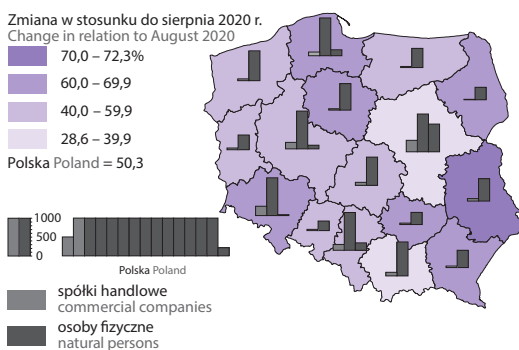
Newly recorded entities

W rejestrze REGON według stanu we wrześniu zarejestrowano 33,1 tys. **nowych** przedsiębiorstw – o 5,3 tys. (o 18,9%) więcej niż w końcu sierpnia. Liczba rejestracji zwiększyła się we 15 województwach, największy odnotowano w lubelskim (o 32,9%), a następnie w łódzkim i pomorskim (po 30,8%) i lubuskim (o 25,9%); najmniejszy w podlaskim (o 6,3%). Spadek wystąpił w warmińsko-mazurskim (o 3,9%).

Podmioty wyrejestrowane

Removed entities

We wrześniu z rejestru REGON **wyrejestrowano** 15,1 tys. podmiotów, o 5,1 tys. (50,3%) więcej niż w sierpniu. W większości (81,0%) były to podmioty osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, a 11,6% stanowiły spółki handlowe.

Synteza

Rachunki narodowe w III kwartale 2020 r.

produkt krajowy brutto	-1,5% r/r
wartość dodana brutto	-1,7% r/r

Według wstępnego szacunku, w III kwartale 2020 r. produkt krajowy brutto (PKB) zmniejszył się realnie o 1,5% w porównaniu z III kwartałem roku poprzedniego (wobec wzrostu o 4,4% w analogicznym kwartale ub. roku). Główną przyczyną spadku PKB było zmniejszenie popytu krajowego (wpływ na tempo wzrostu gospodarczego wyniósł -3,2 p. proc., wobec negatywnego wpływu -9,5 p. proc. w II kwartale 2020 r.). Złożył się na to pozytywny wpływ spożycia ogółem i negatywny wpływ akumulacji. Wpływ spożycia ogółem wyniósł 0,8 p. proc. (wobec spadku -5,7 p. proc. w II kwartale 2020 r.) i był wynikiem pozytywnego wpływ zarówno spożycia w sektorze gospodarstw domowych, jak i spożycia publicznego (odpowiednio 0,2 p. proc. i 0,6 p. proc. wobec negatywnego wpływ 6,2 p. proc. i pozytywnego 0,5 p. proc. w II kwartale). Negatywny wpływ akumulacji (-4,0 p. proc., wobec -3,8 p. proc. w II kwartale) był skutkiem negatywnego wpływu zarówno popytu inwestycyjnego (-1,7 p. proc.), jak i zapasów (-2,3 p. proc.). W wyniku spadku dynamiki eksportu i wzrostu importu, odnotowano pozytywny wpływ eksportu netto na wzrost gospodarczy (+1,7 p. proc., wobec +1,1 p. proc. w II kwartale br.).

Wartość dodana brutto (WDB) w gospodarce narodowej w III kwartale 2020 r. była niższa o 1,7% w porównaniu z analogicznym okresem 2019 r. (wobec spadku o 8,1% w II kwartale). Najgłębszy spadek w skali roku odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 29,7%), a następnie głębszy niż średnio w kraju w budownictwie (o 9,2%), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 6,2%) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 5,7%). Wzrost WDB odnotowano w informacji i komunikacji (o 3,9%), przemyśle (o 2,9%), administracji publicznej i obronie narodowej, obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych, edukacji, opiece zdrowotnej i pomocy społecznej łącznie (o 2,7%) i obsłudze rynku nieruchomości (o 1,0%).

Rynek pracy w okresie styczeń–wrzesień 2020 r.

przeciętne zatrudnienie	
w sektorze przedsiębiorstw	-1,0% r/r
stopa bezrobocia rejestrowanego	6,1%

W okresie I–III kwartał 2020 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw było o 1,0% niższe niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 2,8%). Zmniejszenie odnotowano w 13 województwach, największe w warmińsko-mazurskim (o 7,2%), a następnie w opolskim (o 3,7%) i kujawsko-pomorskim (o 3,3%). W województwie podlaskim zatrudnienie utrzymało się na poziomie sprzed roku, a w wielkopolskim i mazowieckim wzrosło odpowiednio o 1,5% i o 0,4%.

W końcu września 2020 r. w urzędach pracy zarejestrowanych było 1023,7 tys. osób bezrobotnych, tj. o 172,5 tys. więcej niż przed rokiem. Wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano we wszystkich województwach, od 34,5% w wielkopolskim do 10,3% w świętokrzyskim.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu września 2020 r. wyniosła 6,1%, tj. o 1,0 p. proc. więcej niż przed rokiem. W skali roku stopa bezrobocia zwiększyła się we wszystkich województwach, w największym stopniu wzrosła w zachodniopomorskim (o 1,4 p. proc.), lubuskim, opolskim, pomorskim i warmińsko-mazurskim (po 1,3 p. proc.); w najmniejszym – w podlaskim i mazowieckim (po 0,7 p. proc.). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwach: wielkopolskim (3,7%), śląskim (4,8%), mazowieckim (5,1%) i małopolskim (5,2%); najwyższą w: warmińsko-mazurskim (9,9%), podkarpackim (8,9%), kujawsko-pomorskim (8,7%) i świętokrzyskim (8,5%).

Według wstępnych wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) za III kwartał 2020 r. w porównaniu z III kwartałem 2019 r. – zwiększyła się liczba pracujących (o 0,2%), nieco wzrósł wskaźnik zatrudnienia (0,1 p. proc. do 55,0%). Wzrosła liczba bezrobotnych (o 9,0%). Według BAEL odnotowano spadek stopy bezrobocia (o 0,3 p. proc. do poziomu 3,4%). Poprawiła się w skali roku relacja liczby osób niepracujących do pracujących – na 1000 osób pracujących przypadało 818 osób bezrobotnych lub biernych zawodowo (przed rokiem 822).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń –wrzesień 2020 r.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw było o 4,5% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 6,8%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach, największy w małopolskim (o 6,6%), kujawsko-pomorskim (o 5,8%), łódzkim (o 5,4%), opolskim (o 5,3%) i podlaskim (o 5,2%), a najmniejszy w śląskim (o 2,2%) i lubuskim (o 3,0%). Rozpiętość relacji do średniego wynagrodzenia w kraju pomiędzy województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym wynagrodzeniu brutto w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się o 1,3 wyniosła 37,6 p. proc.

Przeciętne miesięczne emerytury i renty brutto w okresie styczeń–wrzesień 2020 r. z pozarolniczego systemu

ubezpieczeń społecznych	+5,4%
rolników indywidualnych	+6,6%

Liczba emerytów i rencistów ogółem w skali roku zwiększyła się o 0,5%. Tempo wzrostu emerytur i rent brutto zarówno z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, jak i rolników indywidualnych było wyższe niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost odpowiednio o 4,7% i 5,1%).

Rolnictwo we wrześniu 2020 r.

We wrześniu 2020 r., zarówno w skupie jak i na targowiskach, ceny większości produktów rolnych były niższe w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku. Wzrosły natomiast ceny pszenicy i mleka w skupie oraz ceny kukurydzy i żywca wołowego na obu rynkach. Wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia zwierząt gospodarskich według stanu w czerwcu 2020 r., wskazują na zwiększenie w skali roku liczebności stada trzody chlewnej (o 6,0%) i niewielki spadek stada bydła (o 0,2%). Wzrost pogłowia trzody chlewnej notowano w 12 województwach, w granicach od 2,4% w warmińsko-mazurskim do 14,9% w mazowieckim. W pozostałych województwach wystąpił spa-

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w 2020 r.
w okresie styczeń–wrzesień +3,6% r/r
w III kwartale +3,0% r/r

dek, w tym najgłębszy obserwowano w dolnośląskim (15,2%). W ujęciu rocznym liczebność bydła zmniejszyła się w 9 województwach, w granicach od 0,5% w pomorskim do 6,5% w mazowieckim. W pozostałych województwach notowano wzrost stada bydła, w tym największy w zachodniopomorskim (7,6%).

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w większym stopniu niż w okresie styczeń–wrzesień ub. roku (najbardziej w województwie małopolskim). Wyższe ceny niż przed rokiem odnotowano również w okresie lipiec–wrzesień, ale wzrost ten był mniejszy niż w poprzednich kwartałach br. Przyspieszyła m.in. dynamika cen towarów i usług związanych z mieszkaniem, słabszy był natomiast wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych. Ceny związane z transportem były niższe niż przed rokiem.

Produkcja sprzedana przemysłu
w okresie styczeń–wrzesień 2020 r.

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była o 3,2% niższa niż przed rokiem (kiedy notowano wzrost o 4,5%). Spadek produkcji przemysłowej odnotowano w 10 województwach – od 1,0% w dolnośląskim do 17,5% w warmińsko-mazurskim. W pozostałych województwach odnotowano wzrost, największy w podlaskim (o 5,2%).

Produkcja budowlano-montażowa
w okresie styczeń–wrzesień 2020 r.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach stałych) zrealizowana w Polsce zmniejszyła się o 1,6% w porównaniu z analogicznym okresem 2019 r. (wobec wzrostu o 5,3% przed rokiem).

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych
w okresie styczeń–wrzesień 2020 r.

wynik finansowy netto	-11,4%
wskaźnik rentowności obrotu:	
brutto	+4,6%
netto	+3,7%

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw niefinansowych były znacznie niższe od uzyskanych przed rokiem (spadek był mniejszy niż w I kwartale i I półroczu). Dynamika przychodów ogółem wolniejsza niż kosztów z całokształtu działalności wpłynęła na pogorszenie wskaźników ekonomiczno-finansowych. Odnotowano pogorszenie wartości wskaźnika poziomu kosztów. Zmniejszyły się wskaźniki rentowności brutto i netto, nieco wzrósł wskaźnik rentowności sprzedaży brutto. Pogorszenie większości wskaźników odnotowano w przedsiębiorstwach województw: dolnośląskiego, podkarpackiego, pomorskiego i śląskiego, a poprawę – w przedsiębiorstwach województw: lubuskiego, podlaskiego i warmińsko-mazurskiego. W ogólnej liczbie badanych podmiotów udział przedsiębiorstw rentownych był nieco większy niż przed rokiem. Zmniejszył się ich udział w przychodach ogółem.

Executive summary

National accounts in the 3rd quarter of 2020

gross domestic product	-1.5% y/y
gross value added	-1.5% y/y

By preliminary estimate, in the 3rd quarter of 2020, real gross domestic product (GDP) was lower by 1.5% in comparison to the 3rd quarter of the previous year (against an increase of 4.4% in the same quarter of the previous year.). The main reason for the decline in GDP was a decline in domestic demand (the impact on the pace of economic growth was -3.2 percentage points, against a negative influence of -9.5 percentage points in the 2nd quarter of 2020). This was due to the positive effect of final consumption expenditure and the negative effect of accumulation. The impact of total consumption was 0.8 percentage points (against a drop of 5.7 percentage points in 2nd quarter of 2020) and was the result of a positive impact of both household and public consumption (0.2 percentage points and 0.6 percentage points, respectively, against the negative impact of 6.2 percentage points and a positive effect of 0.5 percentage points in the 2nd quarter). The negative impact of accumulation (-4.0 percentage points, compared to -3.8 percentage points in the 2nd quarter) was the result of the negative impact of both investment demand (-1.7 percentage points) and inventories (-2.3 percentage points). As a result of the decline in the dynamics of exports and the increase in imports, a positive impact of net exports on economic growth was recorded (+1.7 percentage points, compared to +1.1 percentage points in the 2nd quarter of this year).

Gross value added (GVA) in the national economy in the 3rd quarter of 2020 was 1.7% lower than in the corresponding period of 2019 (against a drop by 8.1% in the 2nd quarter). The deepest drop in annual terms was recorded in accommodation and catering (by 29.7%), and then deeper than the national average in construction (by 9.2%), financial and insurance activities (by 6.2%), as well as in transport and storage (by 5.7%). The increase in GAV was recorded in information and communication (by 3.9%), industry (by 2.9%), public administration and national defense, compulsory social security, education, human health and social work activities in total (by 2.7%) and real estate activities (by 1.0%).

Labor market in January-September 2020

average paid employment	
in business enterprise sector	-1.0% y/y
registered unemployment rate	6.1%

In the I-III quarter of 2020, the average employment in the enterprise sector was 1.0% lower than in the previous year (when an increase of 2.8% was recorded). The decrease was recorded in 13 voivodships, the largest in Warmińsko-Mazurskie (by 7.2%), then in Opolskie (by 3.7%) and Kujawsko-Pomorskie (by 3.3%). In Podlaskie voivodship, employment remained at the level of the previous year, and in Wielkopolskie and Mazowieckie it increased by 1.5% and 0.4%, respectively.

At the end of September 2020, 1023.7 thousand unemployed persons were registered in labour offices, i.e. by 172.2 thousand more than a year before. An increase in the number of unem-

ployed persons was recorded in all voivodships, from 34.5% in Wielkopolskie to 10.3% in Świętokrzyskie.

The registered unemployment rate at the end of September 2020 was 6.1%, i.e. by 1.0 percentage points more than a year ago. Over the year, the unemployment rate increased in all voivodships, increasing the most in Zachodniopomorskie (by 1.4 percentage points), in Lubuskie, Opolskie, Pomorskie and Warmińsko-Mazurskie (1.3 percentage points each); in the smallest – in Podlasie and Mazowieckie (0.7 percentage points each). The lowest unemployment rate was recorded in the following voivodships: Wielkopolskie (3.7%), Śląskie (4.8%), Mazowieckie (5.1%) and Małopolskie (5.2%); the highest in: Warmińsko-Mazurskie (9.9%), Podkarpackie (8.9%), Kujawsko-Pomorskie (8.7%) and Świętokrzyskie (8.5%).

According to the preliminary results of the Labor Force Survey (LFS) for the 3rd quarter of 2020 compared to the 3rd quarter of 2019 - the number of employed persons increased (by 0.2%), the employment rate slightly increased (0.1 percentage point to 55.0%). The number of the unemployed increased (by 9.0%). According to FSL, a drop in the unemployment rate was recorded (by 0.3 pp to 3.4%). Over the year the ratio of the unemployed persons to the employed persons has improved – there were 818 unemployed or economically inactive persons per 1000 working persons (before 822).

Average monthly wages and salaries in enterprise sector in the January-September of 2020

The average monthly gross salary in the enterprise sector was 4.5% higher than in the corresponding period of the previous year (an increase of 6.8% the year before). The increase in salaries was recorded in all voivodships, the largest in Małopolskie (by 6.6%), Kujawsko-Pomorskie (by 5.8%), Łódzkie (by 5.4%), Opolskie (by 5.3%) and Podlaskie (by 5.2%), and the lowest in Śląskie (by 2.2%) and Lubuskie (by 3.0%). The spread of the relation to the average salary in the country between the voivodships with the highest and the lowest average gross salaries in the enterprise sector decreased by 1.3 and amounted to 37.6 percentage points.

Average monthly gross retirement and other pensions in the January-September of 2020

from non-agricultural social security system	+5.4%
individual farmers	+6.6%

The number of retirees and pensioners in general per year increased by 0.5%. The growth rate of gross retirement and other pensions both from non-agricultural social security system and individual farmers was higher than a year before (when an increase was noted accordingly by 4.7% and 5.1%).

Agriculture in September of 2020

In September 2020, both in purchasing and at marketplaces, the prices of most agricultural products were lower compared to the corresponding month of the previous year. On the other hand, purchase prices of wheat and milk, as well as the prices of corn and cattle for slaughter on both markets increased. The results of a representative survey of the livestock population as of June 2020 indicate an increase in the annual number of pigs (by 6.0%) and a slight decrease in the cattle herd (by 0.2%). An increase

in the livestock of pigs was recorded in 12 voivodships, ranging from 2.4% in Warmińsko-Mazurskie to 14.9% in Mazowieckie. In other voivodships there was a decrease, the deepest of which was observed in Dolnośląskie (15.2%). In annual terms, the number of cattle decreased in 9 voivodships, ranging from 0.5% in Pomorskie to 6.5% in Mazowieckie. In the remaining voivodships, an increase in the herd of cattle was recorded, including the highest in the Zachodniopomorskie voivodeship (7.6%).

Prices of consumer goods and services in 2020.

in 1st half	+3.6% y/y
in 4th quarter	+3.0% y/y

The prices of consumer goods and services increased annually to a greater extent than in January-September last year (most in the Małopolskie voivodship). Higher prices than a year ago were also recorded in the period of July-September, but the increase was smaller than in the previous quarters of this year. The prices dynamics of goods and services related to dwellings has increased, while the increase in the prices of food and non-alcoholic beverages was weaker. Transport-related prices were lower than last year.

Sold production of industry in the January-September of 2020

The sold production of industry (in constant prices) was by 3.2% lower than in the previous year (when an increase was recorded by 4.5%). A decrease in industrial production was recorded in 10 voivodships – from 1.0% in Dolnośląskie to 17.5% in Warmińsko-Mazurskie. In other voivodships there was an increase, the highest in Podlaskie (by 5.2%).

Construction and assembly production in the January-September of 2020

Construction and assembly production (in constant prices) in Poland decreased by 1.6% compared to the corresponding period of 2019 (against an increase by 5.3% the year before).

Financial results of non-financial enterprises in the January-September of 2020

net financial result	-11.4%
turnover profitability rate:	
gross	+4.6%
net	+3.7%

The financial results of the surveyed non-financial enterprises were much lower than those obtained in the previous year (the decrease was smaller than in the 1st quarter and the 1st half of the year). The dynamics of total revenues slower than the total costs of activity resulted in the deterioration of economic and financial ratios. There has been a deterioration in the value of the cost level index. Gross and net profitability indexes decreased, while the gross sales profitability index slightly increased. Deterioration of most indicators was recorded in enterprises in the following voivodships: Dolnośląskie, Podkarpackie, Pomorskie and Śląskie, and improvement – in enterprises in the Lubuskie, Podlaskie and Warmińsko-Mazurskie voivodships. In the total number of surveyed entities, the share of profitable enterprises was slightly higher than in the previous year. Their share in total revenues decreased.

Ludność Population

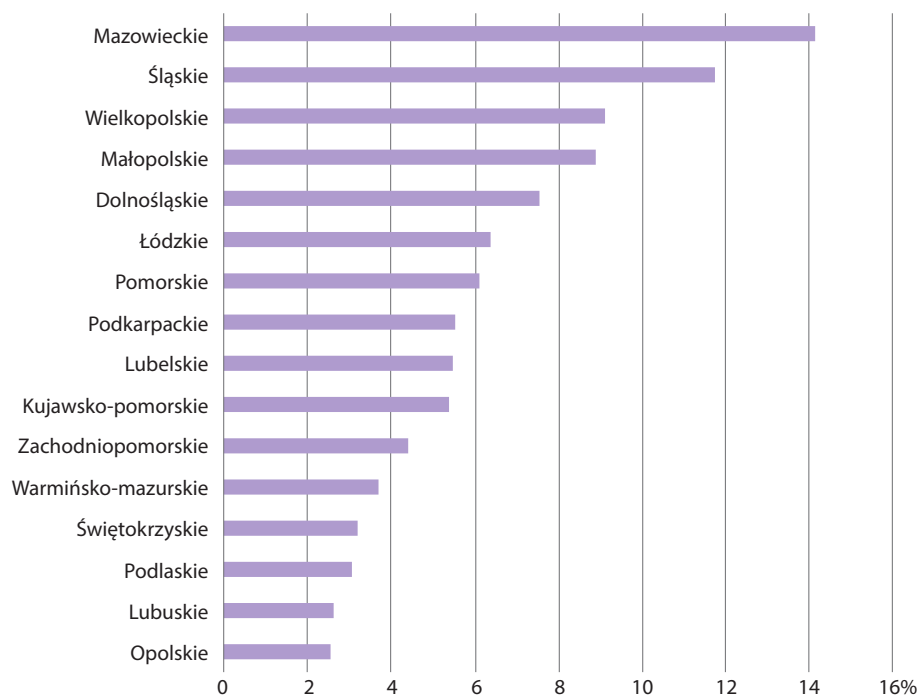
Ludność Polski w końcu czerwca 2020 r. liczyła **38354,2 tys.** osób, tj. o 32,3 tys. mniej niż w analogicznym okresie roku 2019. Różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a zgonów wyniosła minus 31,2 tys. osób wobec minus 27,0 tys. w pierwszym półroczu 2019 r. Wyraźnie widoczną konsekwencją obostrzeń epidemiologicznych, obowiązujących w Polsce od marca 2020 r., było zmniejszenie liczby zawartych małżeństw (o 28,7 tys.) oraz orzeczonych rozwodów (o 10,8 tys.).

Zmniejszenie liczby populacji w I półroczu 2020 r. odnotowano w 12 województwach – największa dynamika spadku wystąpiła w świętokrzyskim (spadek o 0,6%), łódzkim (o 0,5%), lubelskim, opolskim, śląskim i warmińsko-mazurskim (po 0,4%). Największy ubytek liczby ludności wystąpił w województwach: śląskim (o 16,0 tys.), łódzkim (o 11,5 tys.) i lubelskim (o 8,9 tys.), co stanowiło ponad 50% ogólnego ubytku ludności w kraju (71,8 tys.). Wzrost (o 39,5 tys.) obserwowano w analizowanym okresie w: mazowieckim (o 16,6 tys.), małopolskim (o 9,1 tys.), pomorskim (o 8,9 tys.) oraz wielkopolskim (o 4,9 tys.).

Udział ludności miejskiej w ogólnej liczbie ludności kraju w końcu czerwca 2020 r. obniżył się o 0,1 p. proc. w porównaniu z analogicznym okresem roku 2019 i wyniósł 60,0%. Wyższy niż przeciętnie wskaźnik urbanizacji notowano w 8 województwach, w tym najwyższy w śląskim – 76,5% (wobec 76,7% przed rokiem). Najniższy udział ludności miejskiej dotyczył województwa podkarpackiego (41,4%) – wartość wskaźnika utrzymała się tu na poziomie zbliżonym do obserwowanego przed rokiem.

Wykres 1.
Chart 1.

Udział liczby mieszkańców województw w ogólnej liczbie ludności w I półroczu 2020 r.
Share of the population of voivodships in the total population of Poland in the first half of 2020

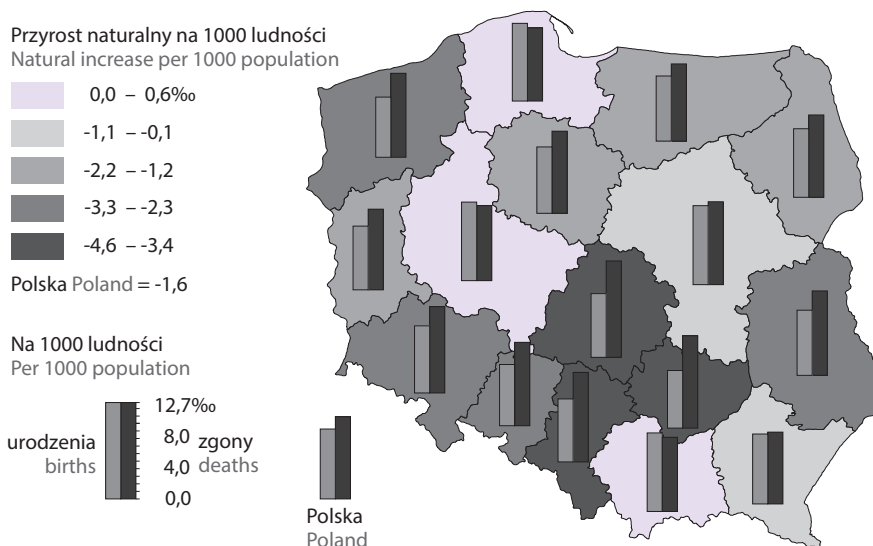
Od stycznia do końca czerwca 2020 r. zarejestrowano 177,4 tys. urodzeń żywych, tj. o 4,9 tys. mniej niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Współczynnik urodzeń osiągnął wartość 9,2‰ (wobec 9,5‰ przed rokiem). Najniższe wartości dotyczyły województw: świętokrzyskiego (7,6‰), zachodniopomorskiego (8,0‰) i opolskiego (8,1‰). Wyższą od średniej w kraju liczbę urodzeń na 1000 ludności notowano w województwach: mazowieckim, wielkopolskim, małopolskim (po 10,4‰), pomorskim (10,3‰) oraz podkarpackim (9,3‰).

W I półroczu 2020 r. **zmarło** 208,6 tys. osób, tj. o 0,7 tys. mniej niż w analogicznym okresie 2019 r. Liczba zgonów w przeliczeniu na 1000 ludności pozostała na zbliżonym poziomie do I półrocza 2019 r. i wyniosła 10,9‰. Wartość współczynnika obniżyła się w 9 województwach – najbardziej w warmińsko-mazurskim o 0,5 p. proc. do poziomu 10,2‰. Największy wzrost – o 0,2 p. proc. – wystąpił w zachodniopomorskim i świętokrzyskim (do odpowiednio: 11,1‰ i 12,2‰). W I półroczu 2020 r. wyższą niż średnio w kraju wartość współczynnika zgonów odnotowano w 9 województwach, w tym najwyższą w łódzkim (12,7‰) i świętokrzyskim (12,2‰). Najniższą liczbą zgonów na 1000 mieszkańców charakteryzowały się województwa: podkarpackie (9,5‰), pomorskie (9,7‰), małopolskie (9,8‰) i wielkopolskie (9,9‰).

W I półroczu 2020 r. zmarło 640 dzieci w wieku poniżej 1 roku życia. **Liczba zgonów niemowląt** w przeliczeniu na 1000 urodzeń żywych wyniosła 3,6‰, co oznacza spadek o 0,2 pkt w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku. W 8 województwach zanotowano niższą wartość wskaźnika niż przeciętnie w kraju, w tym najniższą – w: warmińsko-mazurskim (2,9‰), wielkopolskim (3,0‰) i mazowieckim (3,1‰). Najwyższym poziomem wskaźnika zgonów niemowląt charakteryzowały się województwa: podkarpackie (4,9‰), lubelskie (4,7‰) i lubuskie (4,2‰).

Współczynnik **przyrostu naturalnego** osiągnął wartość minus 1,6‰ (wobec minus 1,4‰ w analogicznym okresie ub. roku). Najniższym przyrostem naturalnym na 1000 ludności cechowały się województwa świętokrzyskie (minus 4,6‰) i łódzkie (minus 4,3‰). Dodatni przyrost naturalny na 1000 ludności odnotowano w pomorskim i małopolskim (po 0,6‰) oraz wielkopolskim (0,5‰).

Mapa 1. Ruch naturalny ludności w I półroczu 2020 r.
Map 1. Vital statistics of population in the first half of 2020

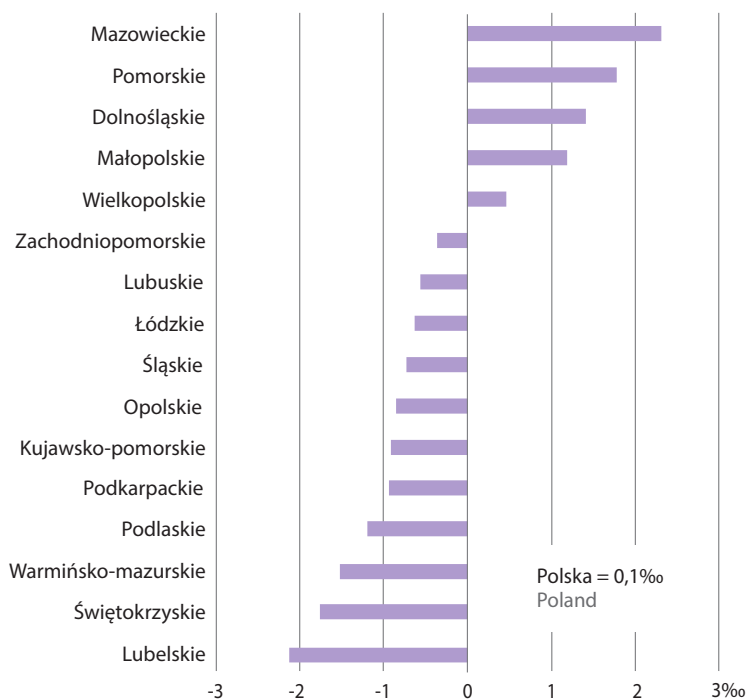

Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności w pierwszym półroczu 2020 r. wyniosło 0,1‰, podobnie jak w tym samym okresie 2019 r. Dodatnie saldo migracji notowano w województwach: mazowieckim (2,3‰), pomorskim (1,8‰), dolnośląskim (1,4‰), małopolskim (1,2‰) oraz wielkopolskim (0,5‰). W pozostałych województwach wskaźnik był ujemny i kształtował się w granicach od minus 2,1‰ w lubelskim do minus 0,4‰ w zachodniopomorskim.

W pierwszych dwóch kwartałach 2020 r. wyraźnie zmalała liczba zawartych **małżeństw** (37,4 tys. wobec 66,1 tys. pierwszym półroczu 2019 r.). Współczynnik małżeństw obniżył się o 1,4 p. proc. i średnio w kraju wyniósł 2,0‰ (od 1,6‰ w świętokrzyskim do 2,2‰ w małopolskim).

Od stycznia do końca czerwca 2020 r. **rozwiódł się** 23,2 tys. par małżeńskich wobec 33,9 tys. w analogicznym okresie roku poprzedniego. Współczynnik rozwodów obniżył się o 0,6 pkt. do poziomu 1,2‰ (od 1,6‰ w kujawsko-pomorskim do 0,8‰ w podkarpackim). Spadek zanotowano we wszystkich województwach, w tym głębszy niż średnio w kraju w: łódzkim (o 1,0 pkt), lubuskim i warmińsko-mazurskim (po 0,9 pkt), podlaskim (o 0,8 pkt) oraz zachodniopomorskim, dolnośląskim, opolskim i lubelskim (po 0,7 pkt).

Wykres 2. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w I półroczu 2020 r.
Chart 2. Net of internal and international migrations for permanent residence per 1000 population the first half of 2020

Rynek pracy Labour market

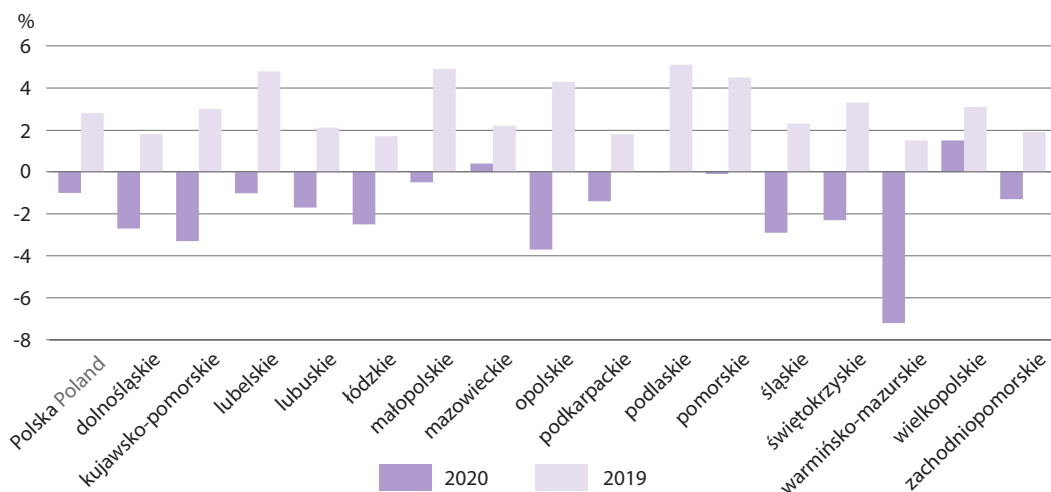
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–wrzesień 2020 r. było niższe niż przed rokiem. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych oraz stopa bezrobocia rejestrowanego kształtowały się powyżej poziomu z września 2019 r.

Według wstępnych wyników **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności** za III kwartał 2020 r., nieznacznie zwiększyła się liczba pracujących i wskaźnik zatrudnienia. Zmniejszyła się liczba biernych zawodowo. W ujęciu rocznym wzrosła zarówno liczba bezrobotnych, jak i stopa bezrobocia. Poprawie uległa relacja osób niepracujących do pracujących.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie I–III kwartał 2020 r. wyniosło 6326,9 tys. osób i było o 1,0% niższe niż przed rokiem (gdy notowano wzrost o 2,8%). Spadek odnotowano w 13 województwach: od 7,2% w warmińsko-mazurskim do 0,1% w pomorskim. W województwie podlaskim przeciętne zatrudnienie utrzymało się na poziomie zbliżonym do analogicznego okresu 2019 r., a w wielkopolskim i mazowieckim – zwiększyło się o 1,5% i 0,4%.

Wykres 3. **Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie I-III kwartał 2019 r. i 2020 r. (zmiana w skali roku)**

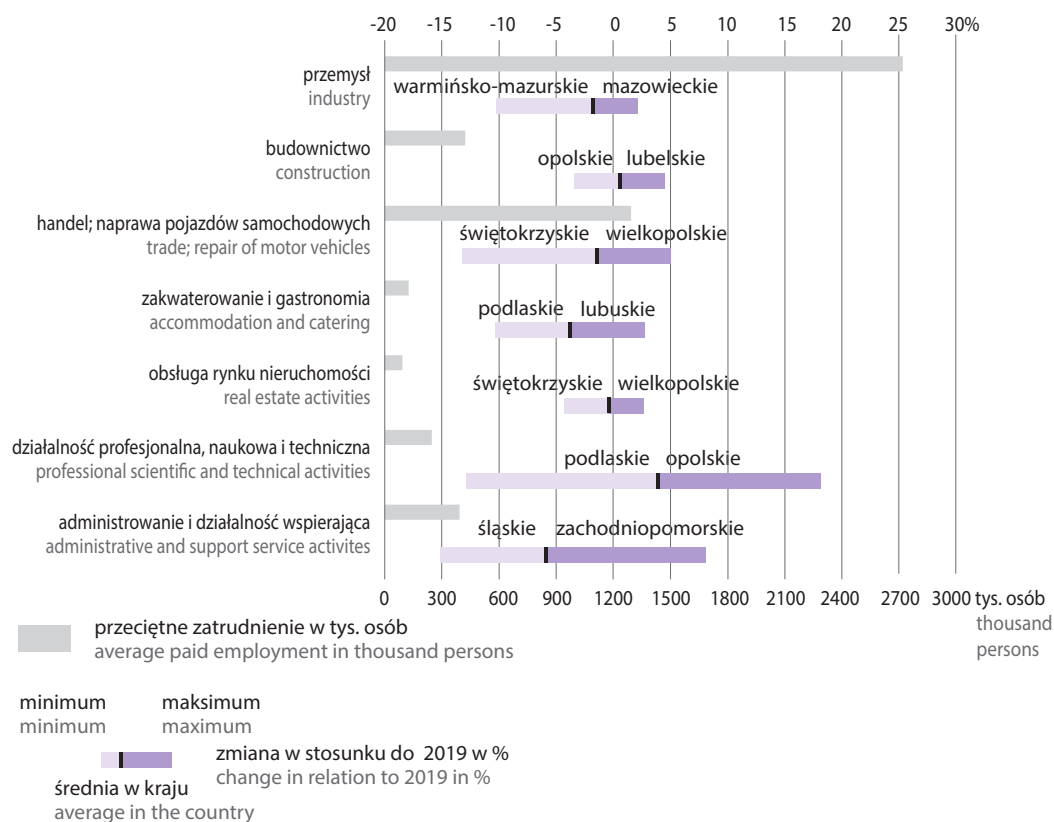
Chart 3. Average paid employment in the enterprise sector in I-III quarter of 2019 and 2020 (changes in the year)

Spadek zatrudnienia odnotowano w większości sekcji – najgłębszy w administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,9%), a następnie w zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,8%) oraz w przetwórstwie przemysłowym (o 2,0%). Większe niż przed rokiem było zatrudnienie m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 3,9%) oraz w budownictwie (o 0,6%).

Wykres 4. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w okresie I-III kwartał 2020 r. i jego zmiany w skali roku

Chart 4. Average paid employment in the enterprise sector in I-III quarter of 2020 and its annually changes

W końcu września 2020 r. w urzędach pracy **zarejestrowanych** było 1023,7 tys. **osób bezrobotnych**, tj. o 172,6 tys. (20,3%) więcej niż we wrześniu ub. roku. Wzrost liczby bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano we wszystkich województwach, największy w wielkopolskim (o 34,5%), a następnie w śląskim (o 31,1%), pomorskim (o 30,8%), małopolskim (o 29,7%), lubuskim (o 26,4%) i opolskim (o 23,8%); najmniejszy – w świętokrzyskim (o 10,3%).

Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła przeciętnie w kraju 6,1% i była wyższa o 1,0 p. proc. w porównaniu z wrześniem 2019 r. Wzrost odnotowano we wszystkich województwach – największy w zachodniopomorskim (o 1,4 p. proc.), a następnie w: lubuskim, opolskim, pomorskim i warmińsko-mazurskim (po 1,3 p. proc.). W najmniejszym stopniu stopa bezrobocia zwiększyła się w województwach podlaskim i mazowieckim (po 0,7 p. proc.).

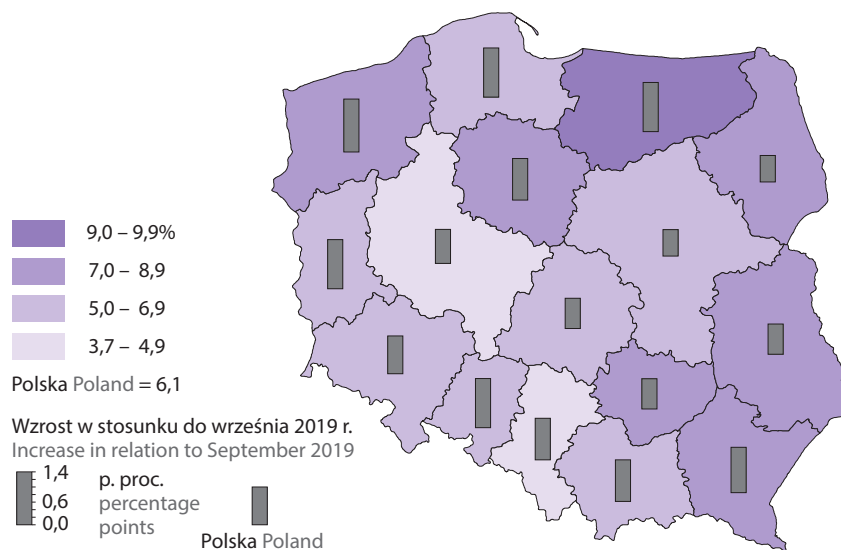
Zwiększyło się terytorialne zróżnicowanie stopy bezrobocia. W końcu września 2020 r. różnica pomiędzy najniższą a najwyższą wartością stopy bezrobocia w województwach wynosiła 6,2 p. proc. (wielkopolskie – 3,7%; warmińsko-mazurskie – 9,9%); w skali roku rozpiętość ta wzrosła o 0,4 p. proc.

Do województw o wysokiej stopie bezrobocia, poza warmińsko-mazurskim, należały podkarpackie (8,9%), kujawsko-pomorskie (8,7%) oraz świętokrzyskie (8,5%). Podobnie jak przed rokiem najniższą stopę bezrobocia, poza wielkopolskim, odnotowano w śląskim (4,8%).

Mapa 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2020 r. stan w dniu 30 września

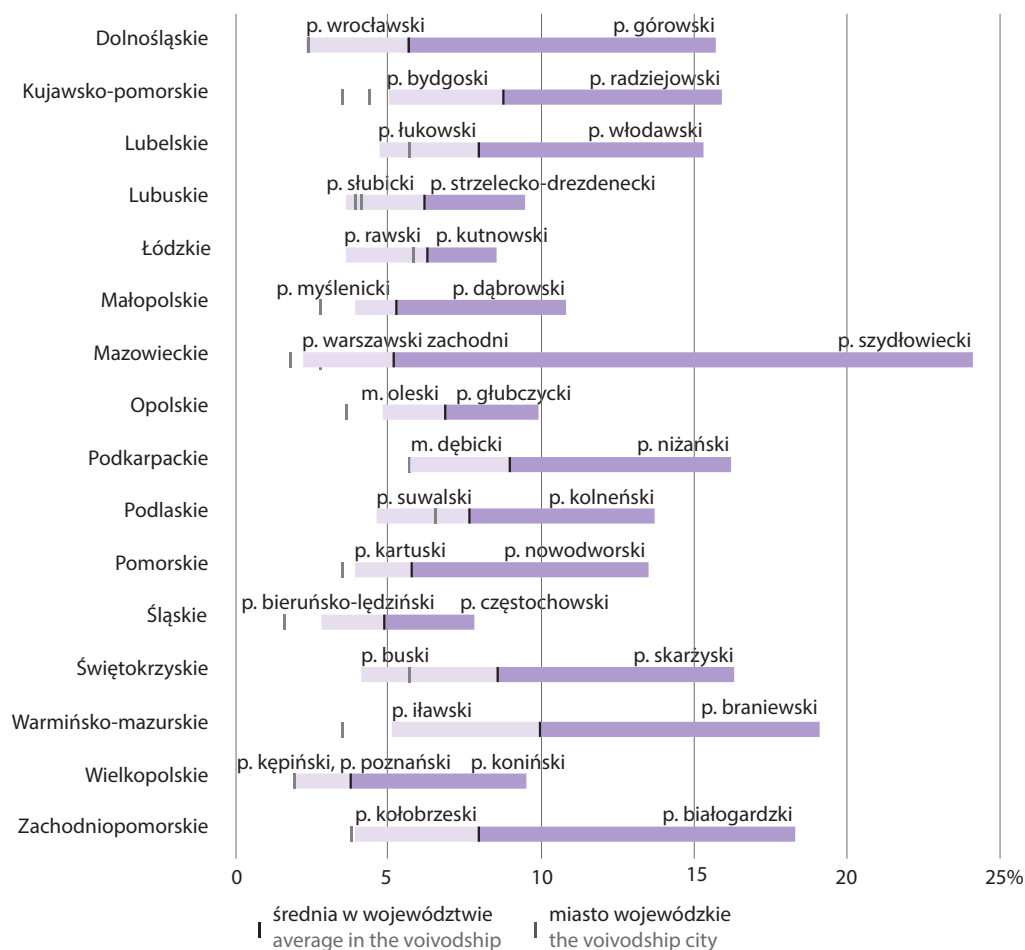
Map 2. Registered unemployment rate in 2020 as of 30 September

Analizując stopę bezrobocia na poziomie powiatów, w 11 województwach odnotowano zwiększenie różnicy pomiędzy skrajnymi wartościami wskaźnika. Największy wzrost zróżnicowania wystąpił w pomorskim (11,2 p. proc. wobec 9,0 p. proc. w końcu września 2019 r.); najmniejszy – podkarpackim (13,2 p. proc. wobec 13,1 p. proc.). W łódzkim nie zaobserwowano zmian, a w pozostałych województwach odnotowano spadek – najgłębszy w zachodniopomorskim (14,5 p. proc. wobec 16,8 p. proc.). Największa dysproporcja wewnątrzwojewódzka utrzymała się w mazowieckim, gdzie w końcu września 2020 r. różnica pomiędzy najwyższą a najniższą wartością stopy bezrobocia wyniosła 22,3 p. proc. (24,1% w powiecie szydłowieckim oraz 1,8% w powiecie m.st. Warszawa), wobec 20,8 p. proc. we wrześniu 2019 r. Najmniejszą rozpiętość, podobnie jak w latach poprzednich, odnotowano w województwie łódzkim (4,9 p. proc.) – wyznaczała je stopa bezrobocia na poziomie 8,5% w powiecie kutnowskim oraz 3,6% w powiecie rawskim.

Wykres 5. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2020 r. stan w dniu 30 września

Chart 5. Registered unemployment rate by powiats in 2020 as of 30 September

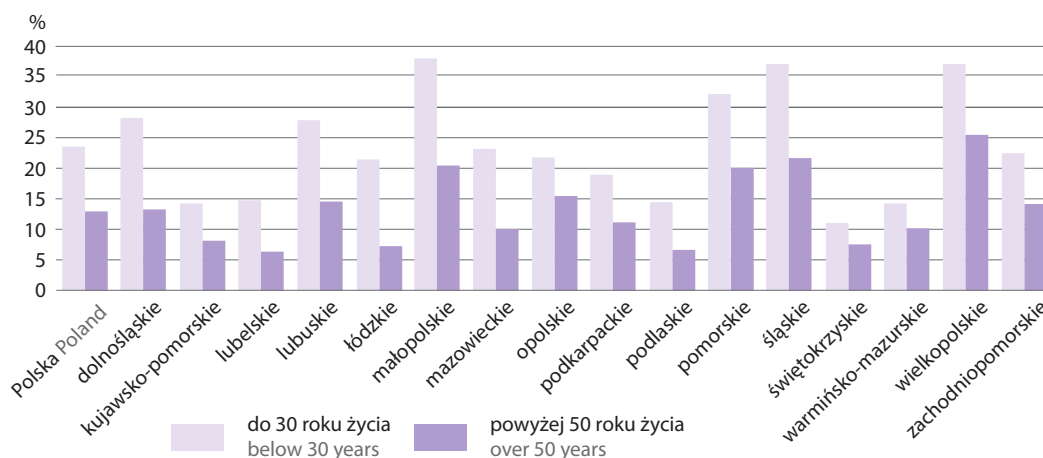
W końcu września 2020 r. wśród bezrobotnych zarejestrowanych było 482,1 tys. osób **długotrwale bezrobotnych**. Udział tej grupy w liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 47,1% (spadek o 3,7 p. proc.). Największy udział długotrwale bezrobotnych odnotowano w województwach: lubelskim (56,0%), podkarpackim (53,9%), podlaskim (53,4%) i kujawsko-pomorskim (53,1%); najmniejszy – w wielkopolskim (36,2%), lubuskim (37,2%) i śląskim (38,7%).

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych 275,9 tys. stanowiły osoby **do 30 roku życia**. Udział tej grupy wyniósł 27,0% (o 0,7 p. proc. więcej niż przed rokiem) – największy notowano w województwach: lubelskim (30,6%), małopolskim (29,7%) i pomorskim (29,2%), a najmniejszy – w dolnośląskim (23,1%), łódzkim (23,2%) oraz śląskim (24,7%).

W kategorii **osób powyżej 50 roku życia** liczba bezrobotnych wynosiła 255,4 tys. osób, co stanowiło 25,0% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych (spadek o 1,6 p. proc. w porównaniu z końcem września 2019 r.). Największy udział tej grupy bezrobotnych odnotowano w województwach: opolskim (28,4%) i łódzkim (28,1%), najmniejszy – w lubelskim, pomorskim i podkarpackim (odpowiednio: 22,1%, 22,4% i 22,7%).

Wykres 6. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych według wybranych grup wieku w 2020 r. (wzrost w skali roku) stan w dniu 30 września

Chart 6. Number of registered unemployed persons by selected age groups in 2020 (year-on-year increase) as of 30 September

Liczba bezrobotnych **korzystających ze świadczeń pomocy społecznej** wyniosła 13,7 tys. Najwięcej bezrobotnych pobierało świadczenia w województwach: kujawsko-pomorskim (2,0 tys.), dolnośląskim (1,6 tys.) i warmińsko-mazurskim (1,5 tys.); najmniej – w lubelskim i zachodniopomorskim (po 0,1 tys.). Udział tej grupy bezrobotnych zmniejszył się o 0,4 p. proc. do 1,3% i był największy w województwach: warmińsko-mazurskim (3,0%), kujawsko-pomorskim (2,8%) i dolnośląskim (2,3%), a najmniejszy – w lubelskim (0,1%) i zachodniopomorskim (0,2%).

Liczba osób bezrobotnych **posiadających co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia** wyniosła 188,0 tys. Udział tej grupy w liczbie bezrobotnych zarejestrowanych zmniejszył się w skali roku o 2,8 p. proc. i wyniósł 18,4%; największy był w województwach: kujawsko-pomorskim (21,4%), pomorskim (21,3%), opolskim i warmińsko-mazurskim (po 20,1%); najmniejszy – w: śląskim (16,1%), mazowieckim (16,2%) i łódzkim (16,9%).

Bezrobotni **posiadający co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia** stanowili 0,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych w kraju. Ich liczba w końcu września 2020 r. wyniosła 2,1 tys.

Wśród bezrobotnych zarejestrowanych 56,3 tys. to osoby **niepełnosprawne** (o 0,7% więcej niż przed rokiem). Niepełnosprawni stanowili 5,5% ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w kraju. Największy udział tej grupy odnotowano w województwach: lubuskim (7,7%), łódzkim (7,2%) i pomorskim (7,0%); najmniejszy – w: kujawsko-pomorskim (3,7%), lubelskim i mazowieckim (po 4,2%) oraz podkarpackim (4,4%).

We wrześniu 2020 r. liczba **nowo zarejestrowanych** bezrobotnych wyniosła 131,4 tys. i była o 4,5% mniejsza niż przed rokiem. Najlichnieszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny (95,4 tys. osób, 8,7% mniej niż przed rokiem) – ich udział w zbiorowości nowo zarejestrowanych wyniósł 72,6% (o 3,5 p. proc. mniej niż przed rokiem). W porównaniu z wrześniem 2019 r. zarejestrowano także mniej bezrobotnych rejestrujących się po raz kolejny (o 8,7%), dotychczas niepracujących (o 8,4%), osób zamieszkałych na wsi (o 4,7%) absolwentów (o 4,1%) i osób bez kwalifikacji zawodowych (o 3,8%). Blisko dwukrotnie większa niż przed rokiem była liczba rejestrujących się z powodu utraty zatrudnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy. Więcej było także długotrwale bezrobotnych.

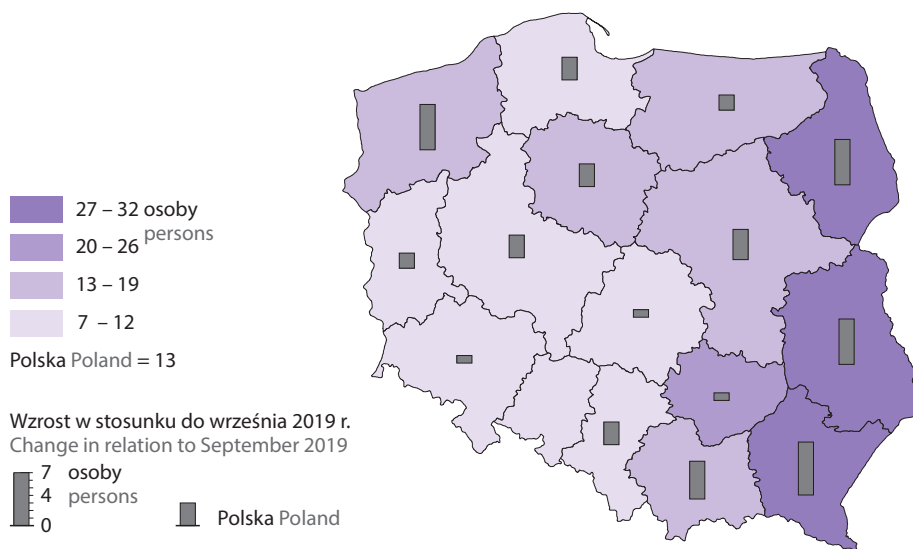
Z ewidencji bezrobotnych we wrześniu **skreślono** 135,6 tys. osób, tj. o 10,7% mniej niż przed rokiem. Głównym powodem wyrejestrowania było nadal podjęcie pracy. Osoby wykreślone z ewidencji z powodu podjęcia pracy stanowiły 66,2% ogółu bezrobotnych wyrejestrowanych (wzrost o 10,7 p. proc.).

W końcu września 2020 r. najwyższą **stopę napływu bezrobotnych** odnotowano w województwach: warmińsko-mazurskim (1,4%), a następnie kujawsko-pomorskim (1,1%), lubuskim, opolskim, podkarpackim, świętokrzyskim i zachodniopomorskim (po 1,0%), natomiast najniższą – w mazowieckim (0,5%); przy średniej dla kraju 0,8%.

Liczba ofert pracy zgłoszonych do urzędów pracy (78,7 tys.) była o 7,5% mniejsza niż przed rokiem (najniższa od 2014 r.). W końcu września 2020 r. **na 1 ofertę pracy** przypadało 13 osób bezrobotnych (o 3 osoby więcej niż w końcu września 2019 r.). Najkorzystniejsza sytuacja miała miejsce w województwach dolnośląskim (7 osób na 1 ofertę pracy) oraz lubuskim, opolskim i śląskim (po 8 osób), natomiast najmniej sprzyjająca – w: podkarpackim (32 osoby na 1 ofertę pracy), podlaskim (31 osób) oraz lubelskim (29 osób).

Mapa 3. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na 1 ofertę pracy w 2020 r. stan w dniu 30 września

Map 3. Number of registered unemployed per one job offer in 2020 as of 30 September

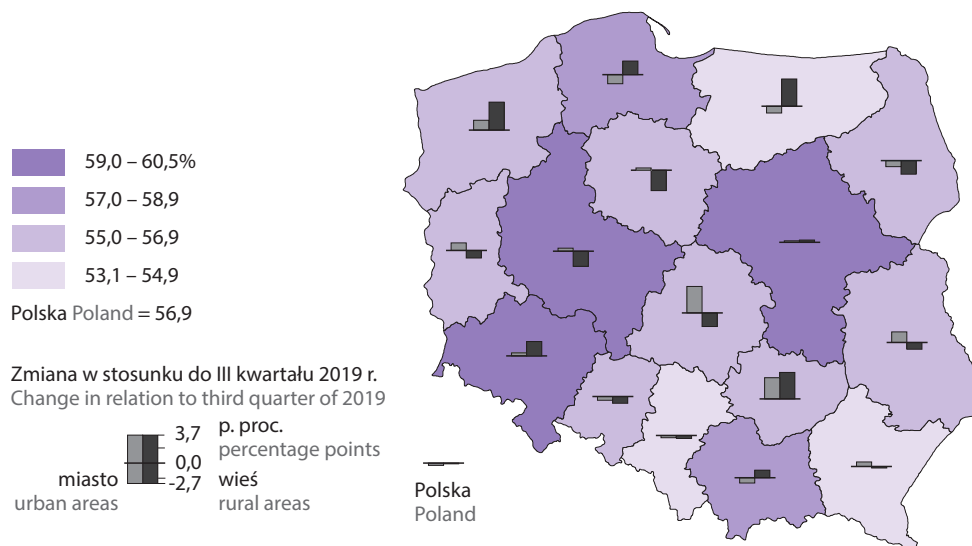

Według wstępnych wyników Badania **Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)** w III kwartale 2020 r. zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 17224 tys. osób (wzrost o 0,4%, tj. o 73 tys. w porównaniu z III kwartałem 2019 r.). Wzrost liczby aktywnych zawodowo odnotowano w 10 województwach – największy w świętokrzyskim (o 5,7%), zachodniopomorskim (o 3,7%) oraz łódzkim (o 2,2%). W pozostałych województwach wystąpił spadek – najgłębszy w podlaskim (o 2,0%), kujawsko-pomorskim (o 1,9%) opolskim (o 1,5%).

Współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 56,9% i był o 2,0 p. proc. wyższy niż w III kwartale 2019 r. Wzrost współczynnika odnotowano w 10 województwach – największy w: świętokrzyskim (o 3,2 p. proc.), zachodniopomorskim (o 2,0 p. proc.) i łódzkim (1,4 p. proc.). W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w podlaskim (o 1,1 p. proc.) i kujawsko-pomorskim (o 1,0 p. proc.). Najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej odnotowano w województwach mazowieckim (60,5%), wielkopolskim (59,1%) i dolnośląskim (59,0%); najniższą zaś – w śląskim (53,1%), warmińsko-mazurskim (54,2%) i podkarpackim (54,9%). W podziale na płeć przy utrzymującym się na poziomie ub. roku wskaźniku dla mężczyzn (65,6%), odnotowano wzrost współczynnika aktywności zawodowej kobiet (o 0,4 p. proc. do 48,9%). Współczynnik aktywności zawodowej w miastach osiągnął 56,8% (wzrost o 0,3 p. proc.), na wsi – 57,0% (wzrost o 0,1 p. proc.).

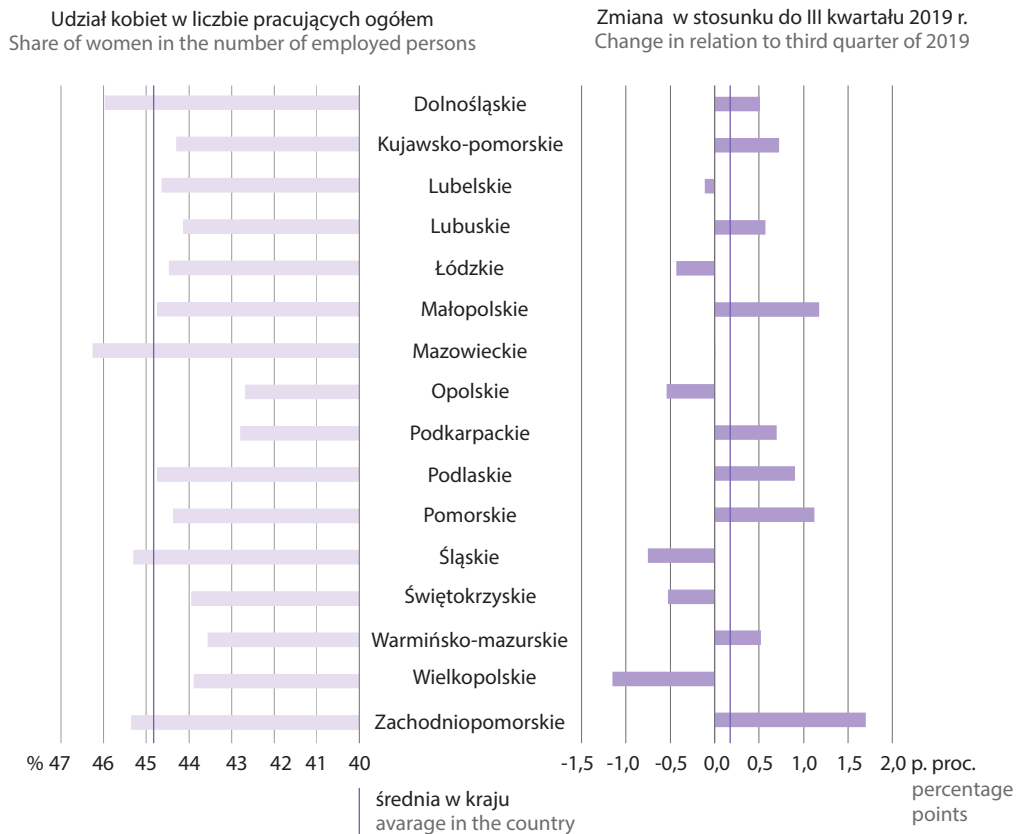
Mapa 4.
Map 4.

Współczynnik aktywności zawodowej w III kwartale 2020 r.
Activity rate in the 3rd quarter of 2020

Liczba **pracujących** wyniosła 16644 tys. osób i w skali roku zwiększyła się o 25 tys., tj. o 0,2%. Wzrost wystąpił w 8 województwach – największy w świętokrzyskim (o 4,3%), zachodniopomorskim (o 3,6%) i dolnośląskim (o 2,8%). W pozostałych województwach odnotowano spadek liczby pracujących – najgłębszy w opolskim (o 2,3%) i podlaskim (o 2,0%), najmniejszy – w lubuskim (o 0,2%). Wzrosła liczba pracujących kobiet (o 0,5% do 7452 tys.). Nieznacznie obniżyła się liczebność pracujących mężczyzn (o 0,1% do 9193 tys.).

Wykres 7. Udział kobiet w liczbie pracujących ogółem w III kwartale 2020r.
 Chart 7. Share of women in the total number of employees in the 3rd quarter of 2020

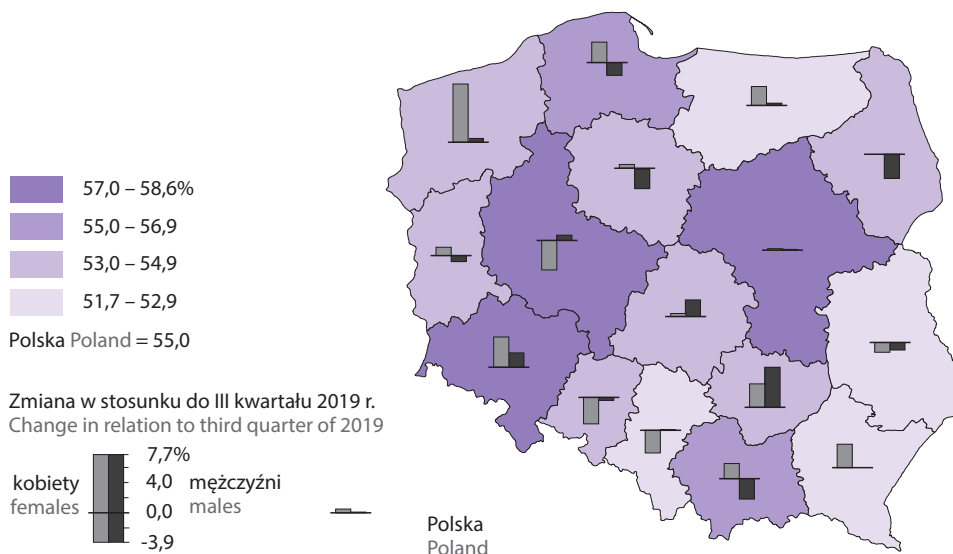

Wskaźnik zatrudnienia w III kwartale 2020 r. wzrósł o 0,1 p. proc. do 55,0%. Najwyższą wartość osiągnął w województwie mazowieckim (58,6%), najniższą – w śląskim (51,7%). Wzrost wskaźnika odnotowano w 6 województwach, największy w świętokrzyskim (o 2,4 p. proc.), zachodniopomorskim (o 2,0 p. proc.) i dolnośląskim (o 1,6%). W pozostałych województwach odnotowano spadek, najgłębszy w: opolskim i podlaskim (po 1,1 p. proc.) oraz wielkopolskim (o 0,9 p. proc.). Wskaźnik zatrudnienia kobiet zwiększył się o 0,2 p. proc do 47,1%, mężczyzn zaś – zmniejszył o 0,1 p. proc. do 63,6%.

Mapa 5.
Map 5.

Wskaźnik zatrudnienia i zmiana liczby pracujących według płci w III kwartale 2020 r.

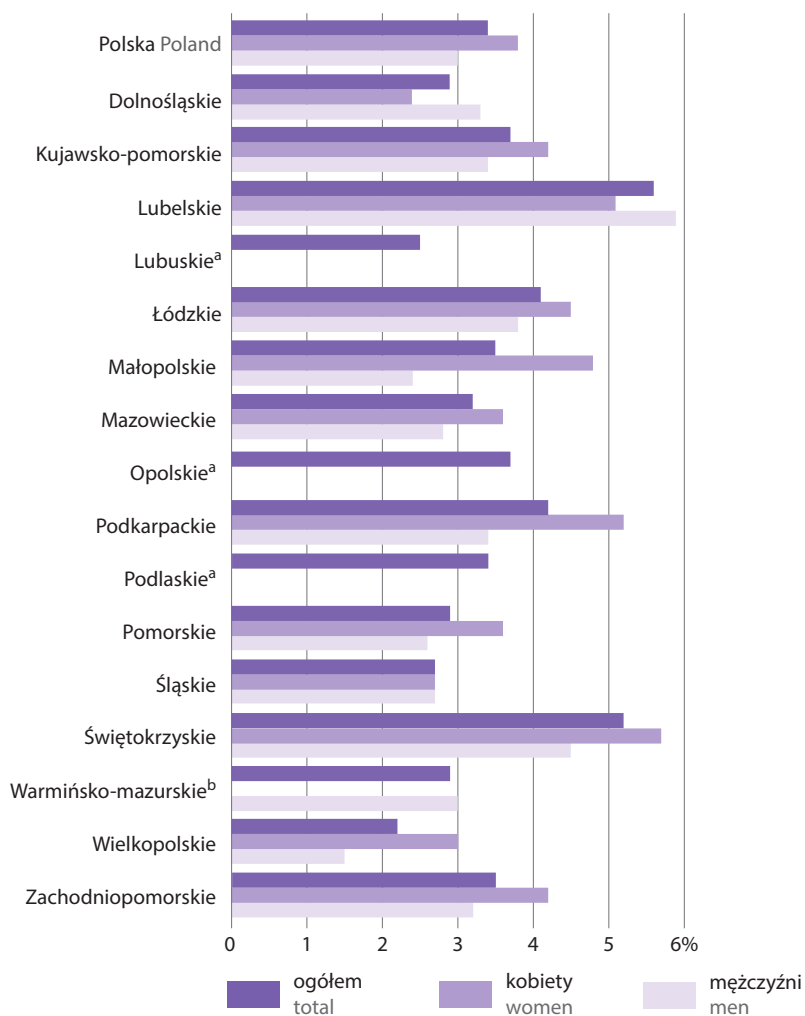
Employment rate and change in the number of employed persons by sex second in the 3rd quarter of 2020

W III kwartale 2020 r. liczba **bezrobotnych** według BAEL wyniosła 580 tys. osób i w skali roku wzrosła o 48 tys. (tj. o 9,0%). Liczba bezrobotnych zwiększyła się w 12 województwach – od 51,4% w małopolskim do 3,3% w pomorskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek liczby bezrobotnych – od 30,4% w dolnośląskim do 5,6% w podlaskim.

Stopa bezrobocia według BAEL w III kwartale 2020 r. wyniosła średnio 3,4% i w porównaniu z poprzednim rokiem była wyższa o 0,3 p. proc. Wzrost stopy bezrobocia wystąpił w 11 województwach – największy w małopolskim i świętokrzyskim (po 1,2 p. proc.). W województwie zachodniopomorskim stopa bezrobocia utrzymała się na poziomie sprzed roku, a w województwach: podlaskim, kujawsko-pomorskim, podkarpackim i dolnośląskim zmniejszyła się odpowiednio o: 0,1 p. proc., 0,7 p. proc., 1,0 p. proc. i 1,3 p. proc. W III kwartale 2020 r. stopa bezrobocia kobiet, podobnie jak przed rokiem, ukształtowała się na wyższym poziomie niż mężczyzn (odpowiednio: 3,8% wobec 3,0%).

Wykres 8. Stopa bezrobocia według BAEL w III kwartale 2020 r.
 Chart 8. Unemployment rate according to LFS basis in the 3rd quarter of 2020

a W związku ze spadkiem liczby bezrobotnych kobiet i mężczyzn poniżej 10 tys., z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL oraz ze względu na losowy błąd próby, stopa bezrobocia dla kobiet i mężczyzn w województwach lubuskim, opolskim i podlaskim nie została podana.

b W związku ze spadkiem liczby bezrobotnych kobiet poniżej 10 tys., z uwagi na reprezentacyjną metodę badania BAEL oraz ze względu na losowy błąd próby, stopa bezrobocia dla kobiet w województwie warmińsko-mazurskim nie została podana.

a Due to the decrease in the number of unemployed women and men below 10 thousand due to the representative BAEL survey method and due to random error of sample, the unemployment rate for women and men in the Lubuskie, Opolskie and Podlaskie voivodships was not given.

b Due to the decrease in the number of unemployed women below 10 thousand due to the representative BAEL survey method and due to random error of sample, the unemployment rate for women in the Warmińsko-Mazurskie voivodship was not given.

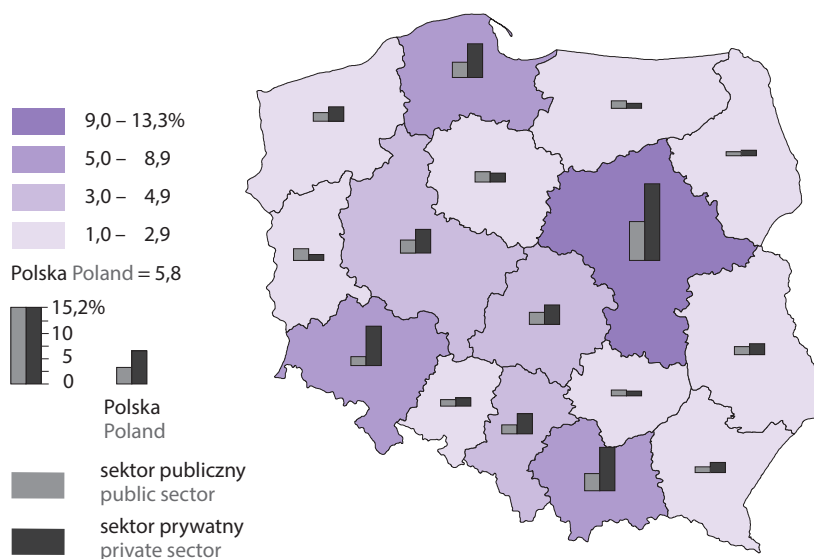

W III kwartale 2020 r. populacja osób **biernych zawodowo** liczyła 13471 tys. i ukształtowała się na niższym poziomie w porównaniu do III kwartału 2019 r. (spadek o 83 tys., tj. o 0,6%). Osoby bierne zawodowo stanowiły 43,1% ogółu ludności w wieku powyżej 15 lat – odsetek ten był niższy o 0,3 p. proc. w odniesieniu do analogicznego okresu 2019 r. Spadek liczby osób biernych zawodowo odnotowano w 10 województwach – najgłębszy w świętokrzyskim (o 7,2%), zachodniopomorskim (o 4,7%) i łódzkim (o 3,7%). W pozostałych województwach odnotowano wzrost populacji biernych zawodowo – od 2,4% w podlaskim do 0,4% w śląskim.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących w III kwartale 2020 r. wyniosła 818 (przed rokiem 822 osoby). Relacja poprawiła się najwyraźniej w świętokrzyskim (z 972 do 883 osób) i zachodniopomorskim (z 946 do 873 osób). Pogorszenie relacji odnotowano w 9 województwach – najgłębsze w opolskim (z 844 do 879 osób), podlaskim (z 804 do 837 osób) oraz wielkopolskim (z 704 do 730 osób). Najkorzystniejsza relacja osób niepracujących do pracujących wystąpiła w województwie mazowieckim (na 1000 osób pracujących przypadają tu 707 osób niepracujących); najgorsza – w śląskim (935 osób niepracujących na 1000 osób pracujących).

Mapa 6. Udział pracujących, którzy w związku z sytuacją epidemiczną pracowali zdalnie na koniec III kwartału 2020 r.

Map 6. Share of employed persons who, due to the epidemic worked remotely at the end of the 3rd quarter of 2020

Praca zdalna w okresie zagrożenia epidemicznego. Zebrane dane na temat pracy zdalnej pochodzą z odpowiedzi na dodatkowe pytanie dołączone do Portalu sprawozdawczego do badania „Popyt na pracę”. Na pytania dotyczące wpływu pandemii na sposób działania oraz zachowania przedsiębiorstw odpowiedzi udzieliła połowa jednostek, które wypełniły sprawozdania. Badanie popytu na pracę realizowane jest metodą reprezentacyjną z częstotliwością kwartalną. Obejmuje ono podmioty gospodarki narodowej i ich jednostki lokalne zatrudniające przynajmniej 1 osobę, zgodnie z zakresem podmiotowym badania.

W końcu września 2020 r. udział osób, które pracowały zdalnie w związku z sytuacją epidemiczną w ogólnej liczbie pracujących objętych badaniem „Popyt na pracę” wyniósł 5,8% i był o 4,4 p. proc. mniejszy niż w końcu czerwca 2020 r.

W końcu września 2020 r. udział osób, które **pracowały zdalnie** w związku z sytuacją epidemiczną w ogólnej liczbie pracujących objętych badaniem „Popyt na pracę” wyniósł 5,8% i był o 4,4 p. proc. mniejszy niż w końcu czerwca 2020 r. W największym stopniu praca zdalna świadczona była w województwie mazowieckim (13,3%), a następnie małopolskim (7,3%) i dolnośląskim (6,5%). W najmniejszym stopniu znalazła zastosowanie w województwach: podlaskim i świętokrzyskim (po 1,0%), warmińsko-mazurskim (1,1%) oraz lubuskim (1,5%).

W ciągu III kwartału z możliwości pracy zdalnej w sektorze publicznym skorzystało 3,3% pracujących (od 7,7% w mazowieckim do 0,8% w podlaskim), a w prywatnym 6,6% (od 15,2% w mazowieckim do 0,9% w świętokrzyskim).

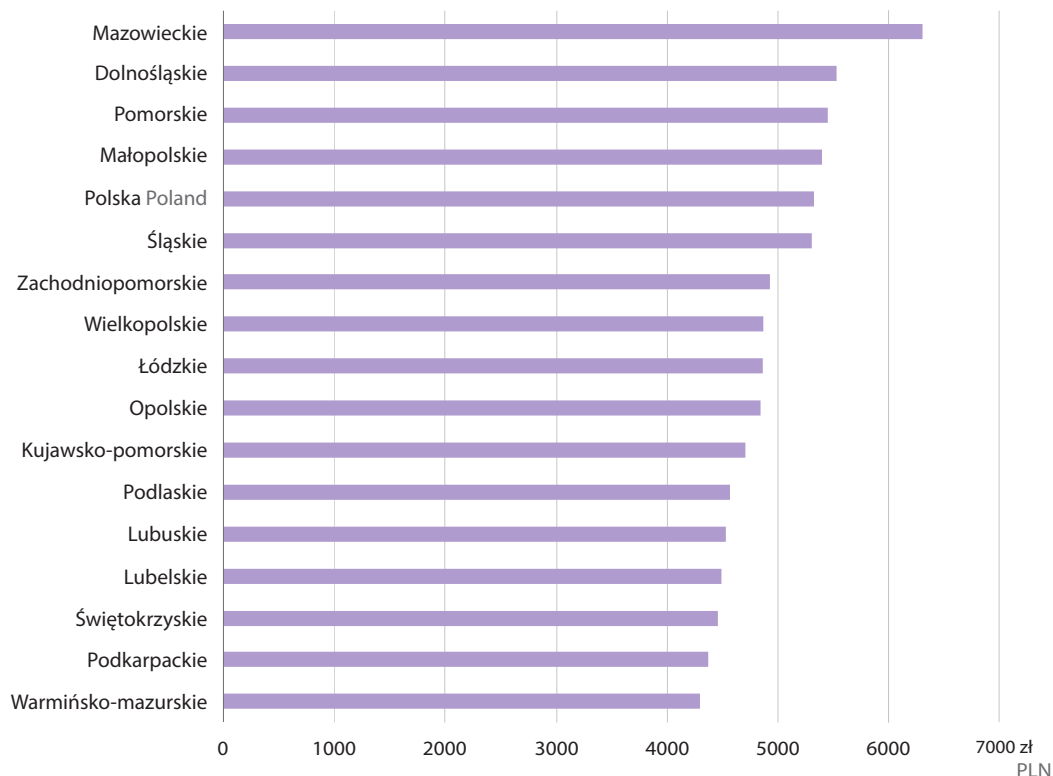
W skali całej gospodarki udział pracujących zdalnie był ponad dwukrotnie większy w dużych przedsiębiorstwach. W jednostkach zatrudniających powyżej 49 osób, w związku z sytuacją epidemiczną 7,6% pracujących świadczyło pracę zdalnie, podczas gdy w jednostkach zatrudniających od 10 do 49 było to 3,2%, a w jednostkach do 9 osób – 3,4%.

Wynagrodzenia Wages and salaries

W okresie styczeń–wrzesień 2020 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw były wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku, tempo wzrostu było jednak wolniejsze niż przed rokiem. Wzrosły wynagrodzenia zarówno w przemyśle, jak i w budownictwie.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosło 5329,81 zł i było o 4,5% wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku (przed rokiem wzrost o 6,8%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano we wszystkich województwach – w największym stopniu w małopolskim (o 6,6%). Wzrost wyższy od średniego w kraju zanotowano ponadto w: kujawsko-pomorskim (o 5,8%), łódzkim (o 5,4%), opolskim (o 5,3%), podlaskim (o 5,2%), dolnośląskim i warmińsko-mazurskim (po 5,1%), lubelskim (o 5,0%) i zachodniopomorskim (o 4,6%). W najmniejszym stopniu wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw zwiększyły się w województwach śląskim (o 2,2%) i lubuskim (o 3,0%).

Wykres 9. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie I–III kwartał 2020 r.
Chart 9. Average monthly gross wages and salaries in enterprises sector in I–III quarter 2020

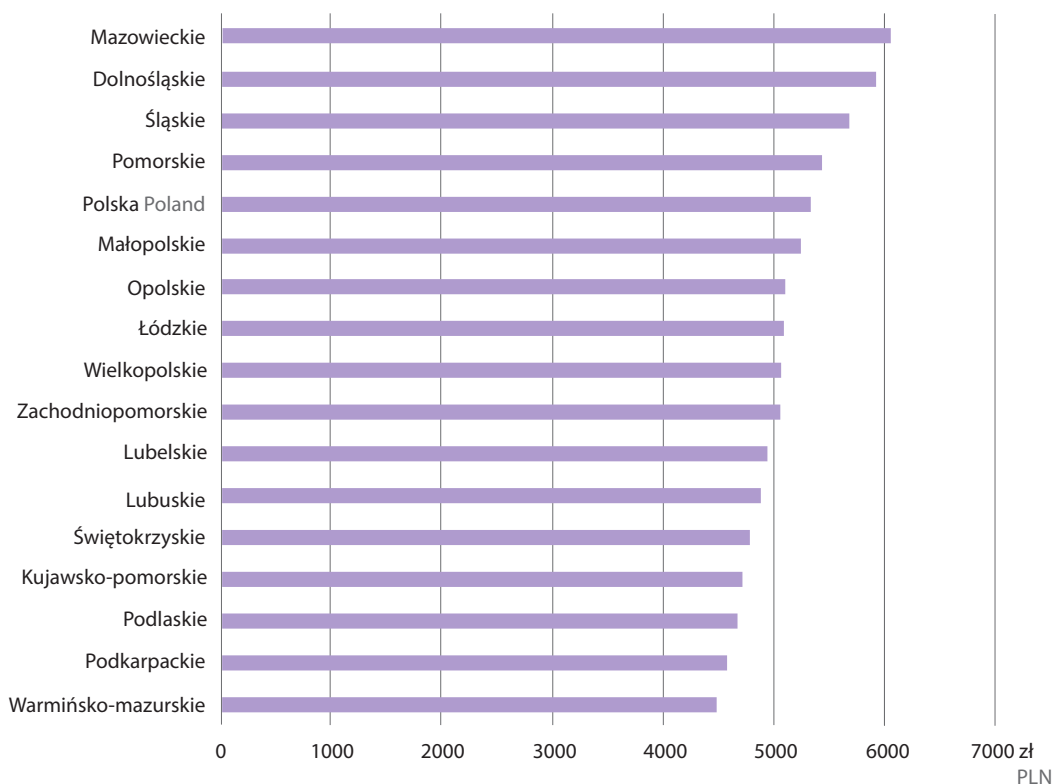

Najwyższy poziom wynagrodzeń utrzymywał się nadal w województwach mazowieckim i dolnośląskim (odpowiednio 18,3% i 3,8% więcej niż średnia w kraju), przy czym w dolnośląskim wynagrodzenia rosły szybciej, a w mazowieckim – wolniej, niż średnio w kraju. Wynagrodzenia wyższe niż średnio w Polsce odnotowano również w województwach pomorskim i małopolskim (odpowiednio o 2,3% i o 1,3%). Najniższy poziom wynagrodzeń, podobnie jak w okresach poprzednich, wystąpił w województwie warmińsko-mazurskim (o 19,3% mniej niż średnio w kraju). W grupie województw o najniższym wynagrodzeniu znalazły się także: podkarpackie, świętokrzyskie i lubelskie (odpowiednio o: 17,9%, 16,3% i 15,7% mniej niż średnia w kraju).

Relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w sektorze przedsiębiorstw do średniej krajowej, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku poprawiła się w 9 województwach: od 2,0 p. proc. w małopolskim do 0,1 p. proc. w zachodniopomorskim. W pozostałych województwach – pogorszyła się: od 2,2 p. proc. w śląskim do 0,2 p. proc. w pomorskim, świętokrzyskim i wielkopolskim. Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniu w sektorze przedsiębiorstw zmniejszyła się o 1,3 p. proc. i wyniosła 37,6 p. proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w przemyśle w okresie I-III kwartał 2020 r. wyniosło 5330,37 zł i było o 3,7% wyższe niż w ciągu trzech kwartałów ub. roku (przed rokiem wzrost o 6,9%). Wzrost odnotowano we wszystkich województwach, w tym, w 10 powyżej średniej dla kraju. Najwyższy wzrost wynagrodzeń w przemyśle dotyczył województw: zachodniopomorskiego (o 5,4%), warmińsko-mazurskiego (o 5,3%) oraz kujawsko-pomorskiego, lubelskiego i opolskiego (po 5,2%); najniższy – śląskiego (o 0,7%), lubuskiego (o 2,4%) i podkarpackiego (o 2,7%).

Wykres 10. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle w okresie I-III kwartał 2020 r.
Chart 10. Average monthly gross wages and salaries in industry in I-III quarter 2020

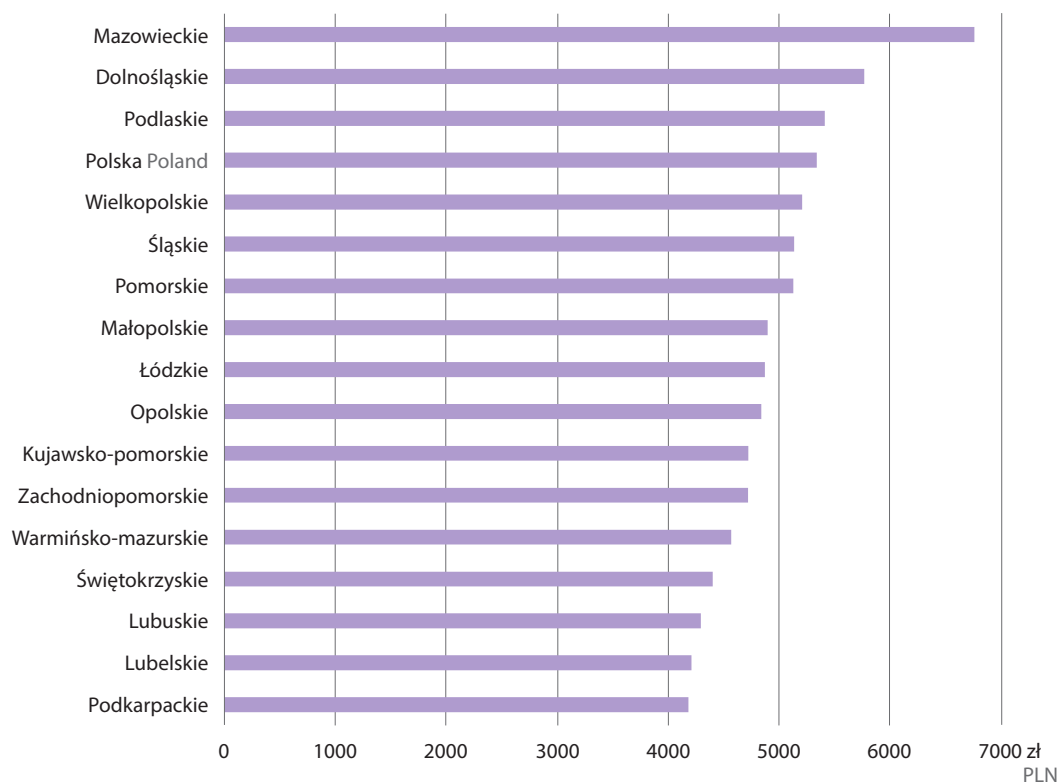

Wynagrodzenia w przemyśle były wyższe niż średnio w kraju w 4 województwach: mazowieckim (o 13,5%), dolnośląskim (o 11,1%), śląskim (o 6,7%) oraz pomorskim (o 1,9%). W pozostałych województwach wynagrodzenia kształtowały się poniżej średniej krajowej, najniższe notowano w warmińsko-mazurskim i podkarpackim (odpowiednio o 16,0% i 14,2% mniej niż średnio w kraju).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w przemyśle do średniej krajowej poprawiła się w 10 województwach (od 1,5 p. proc. w mazowieckim i zachodniopomorskim do 0,2 p. proc. w świętokrzyskim). W pozostałych województwach relacja pogorszyła się – najbardziej w śląskim (o 3,2 p. proc.) i lubuskim (o 1,2 p. proc.). Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w przemyśle zwiększyła się o 0,2 p. proc. i wyniosła 29,5 p. proc.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w budownictwie w okresie I–III kwartał 2020 r. wyniosło 5332,94 zł i było o 3,9% wyższe niż przed rokiem (w okresie I–III kwartał 2019 r. wzrost o 6,3%). Wzrost wynagrodzeń odnotowano w 15 województwach, w tym w 10 powyżej średniej dla kraju. Największy wzrost wynagrodzeń w budownictwie obserwowano w województwach łódzkim (o 7,7%) i warmińsko-mazurskim (o 7,5%); najmniejszy – w wielkopolskim (o 0,9%) i zachodniopomorskim (o 1,7%). W lubuskim zmniejszyło się o 2,2%.

Wykres 11. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie w okresie I–III kwartał 2020 r.
Chart 11. Average monthly gross wages and salaries in construction in I–III quarter 2020

Najwyższym poziomem przeciętnych wynagrodzeń w budownictwie nadal charakteryzowało się województwo mazowieckie (o 26,6% wyższym niż średnio w kraju), a następnie dolnośląskie (o 8,0%) i podlaskie (o 1,4%). W pozostałych województwach wynagrodzenia były niższe od średniej krajowej, w tym najniższe w podkarpackim (o 21,7%), lubelskim (o 21,2%) i lubuskim (o 19,6%).

W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku relacja przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń w budownictwie do średniej krajowej poprawiła się w 10 województwach, najbardziej w łódzkim (o 3,2 p. proc.) i warmińsko-mazurskim (o 2,9 p. proc.). W pozostałych województwach odnotowano pogorszenie – najgłębsze w: lubuskim (o 5,0 p. proc.) i wielkopolskim (o 2,9 p. proc.). Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższym i najniższym wynagrodzeniu w budownictwie wyniosła 48,3 p. proc. i w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku zwiększyła się o 0,9 p. proc.

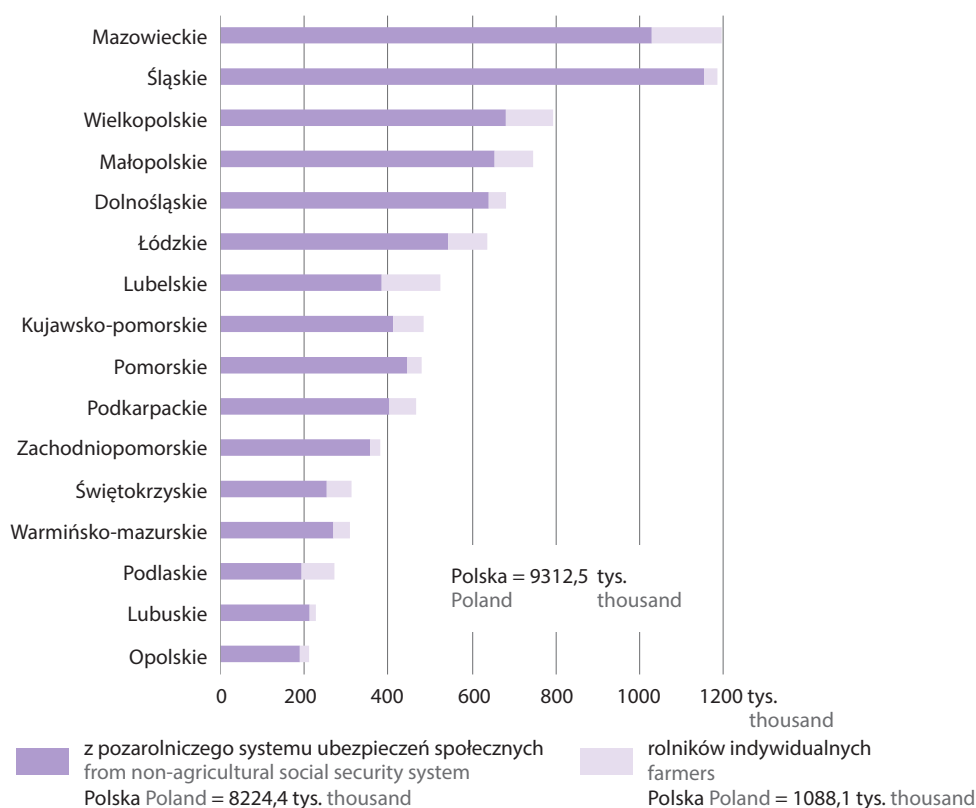
Emerytury i renty¹

Retirement and other pensions

W okresie trzech kwartałów 2020 r. odnotowano wzrost przeciętnej liczby emerytów i rencistów, przy wzroście przeciętnej liczby emerytów i rencistów pobierających świadczenia w systemie ubezpieczeń społecznych i spadku liczby osób pobierających świadczenia dla rolników indywidualnych. W skali roku zwiększyła się zarówno przeciętna miesięczna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, jak i rolników indywidualnych.

Przeciętna liczba emerytów i rencistów ogółem w okresie trzech kwartałów 2020 r. wyniosła 9312,5 tys. osób i była o 0,5% większa niż przed rokiem. Wzrost liczby emerytów i rencistów obserwowano we wszystkich województwach w granicach od 0,1% w świętokrzyskim do 1,0% w zachodniopomorskim.

Wykres 12. Przeciętna liczba emerytów i rencistów w okresie I–III kwartał 2020 r
Chart 12. Average number of retirees and pensioners in I–III quarter of 2020

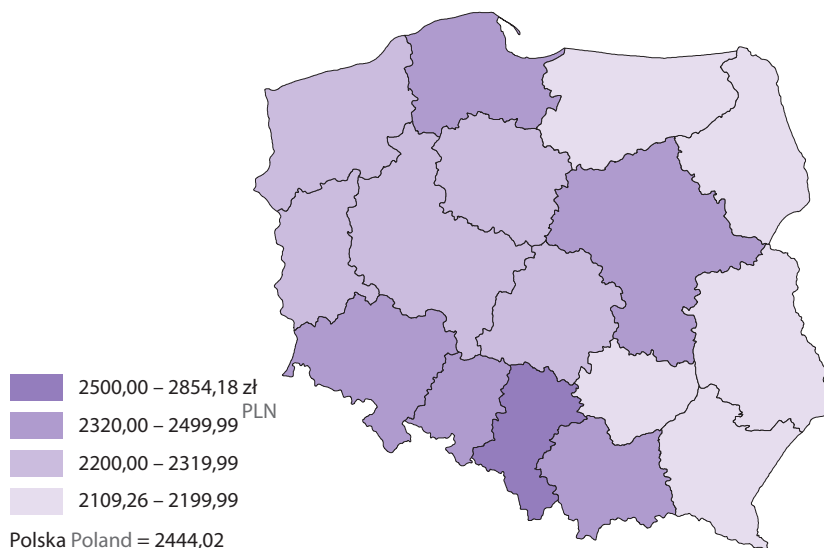
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych pobierało 8224,4 tys. osób (o 1,1% więcej niż w okresie trzech kwartałów 2019 r.). Wzrost liczby pobierających świadczenia odnotowano we wszystkich województwach w granicach od 0,3% w śląskim do 2,2% w podlaskim. W ujęciu rocznym liczba rolników indywidualnych pobierających emerytury i renty zmniejszyła się o 3,3% do poziomu 1088,1 tys. osób. Spadek obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 4,5% w lubuskim do 2,3% w małopolskim i wielkopolskim.

¹ Informacje w podziale na województwa prezentowane są bez emerytur i rent wypłacanych przez: Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwo Sprawiedliwości oraz bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w okresie trzech kwartałów 2020 r. ukształtowała się na poziomie 2444,02 zł i była o 5,4% wyższa niż przed rokiem. Wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 4,8% w śląskim do 6,0% w podkarpackim. Emerytury i renty wyższe niż przeciętnie w kraju wypłacono w śląskim (o 16,8%) oraz w mazowieckim (o 1,2%). Najniższe przeciętne emerytury i renty w tym systemie wypłacono w podkarpackim (o 13,7% mniej niż średnio w kraju), a następnie w świętokrzyskim (o 12,3%), lubelskim (o 11,6%), podlaskim (o 11,3%) i warmińsko-mazurskim (11,1%).

Mapa 7. Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w okresie I-III kwartał 2020 r.

Mapa 7. Average monthly gross retirement and other pension from non-agricultural social security system in I-III quarter of 2020

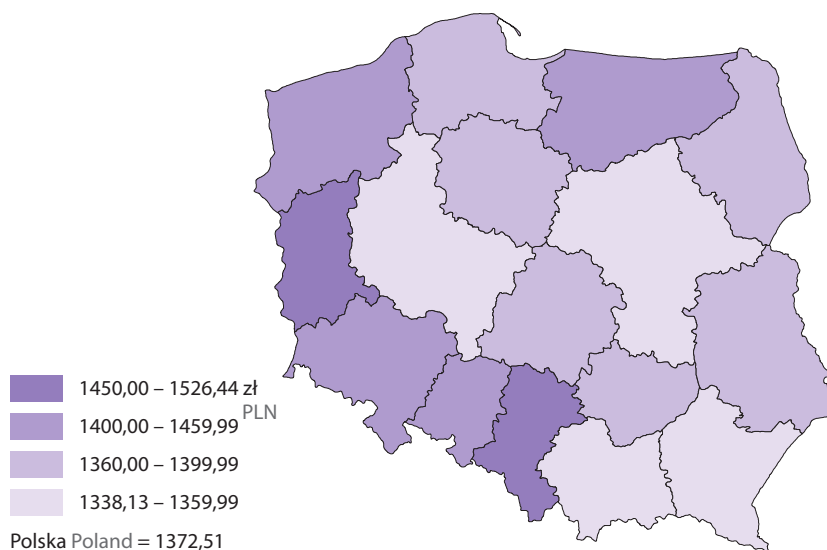

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych zmniejszyła się i w okresie trzech kwartałów 2020 r. wyniosła 30,5 p. proc. (wobec 31,7 p. proc. przed rokiem).

Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w okresie trzech kwartałów 2020 r. wyniosła 1372,51 zł i w skali roku zwiększyła się o 6,6%. Wzrost obserwowano we wszystkich województwach – od 4,8% w śląskim do 7,1% w podkarpackim i świętokrzyskim. W 9 województwach przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych była wyższa niż średnia w kraju, w tym najwyższa w województwie śląskim (o 11,2%) i lubuskim (o 9,6%). Najniższe emerytury i renty rolnicze wypłacono w małopolskim (o 2,5% mniej niż średnio w kraju), wielkopolskim (o 2,1%), mazowieckim (o 2,0%) i podkarpackim (o 1,3%).

Mapa 8. Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w okresie I–III kwartał 2020 r.

Map 8. Average monthly gross retirement and other pension for farmers in I–III quarter of 2020

Rozpiętość w relacji do średniej krajowej między województwami o najwyższej i najniższej przeciętnej emeryturze i rencie brutto rolników indywidualnych zmniejszyła się i w okresie trzech kwartałów 2020 r. wyniosła 13,7 p. proc. (wobec 15,7 p. proc. przed rokiem).

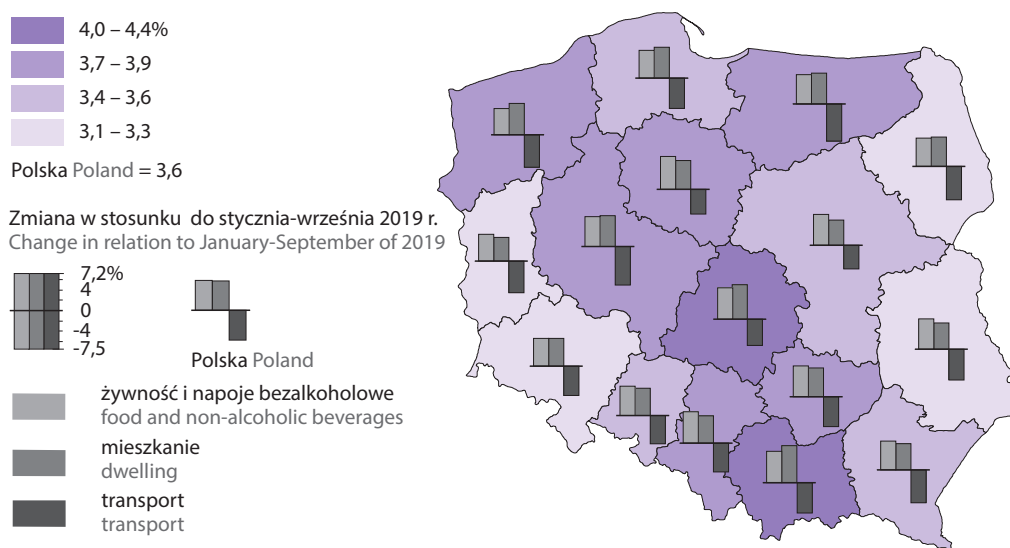
Ceny Prices

W okresie I–III kwartał 2020 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły w skali roku w większym stopniu niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. W II i III kwartale br. ich dynamika była słabsza niż w I kwartale br. (w tym zwolniło m.in. tempo wzrostu cen żywności i napojów bezalkoholowych, a ceny związane z transportem spadły).

W okresie I–III kwartał 2020 r. ceny towarów i usług konsumpcyjnych w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku były wyższe o 3,6% (wobec 2,1% odpowiednio przed rokiem). Wzrosły m.in. ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 5,8%), towarów i usług w zakresie mieszkania (o 5,7%) oraz związanych z edukacją (o 5,3%). Obniżyły się natomiast ceny związane z transportem (o 5,8%) oraz odzieży i obuwiem (o 2,3%).

Mapa 9. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w okresie I–III kwartał 2020 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 9. Prices of consumer goods and services in the I–III quarter of 2020 change to the same period of the previous year

Największy wpływ na wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych miał wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych, który podwyższył wskaźnik ogółem o 1,40 p. proc., a także ceny towarów i usług w zakresie mieszkania o 1,38 p. proc. Spadek cen towarów i usług związanych z transportem obniżył wskaźnik cen o 0,58 p. proc., a odzieży i obuwiem – o 0,12 p. proc.

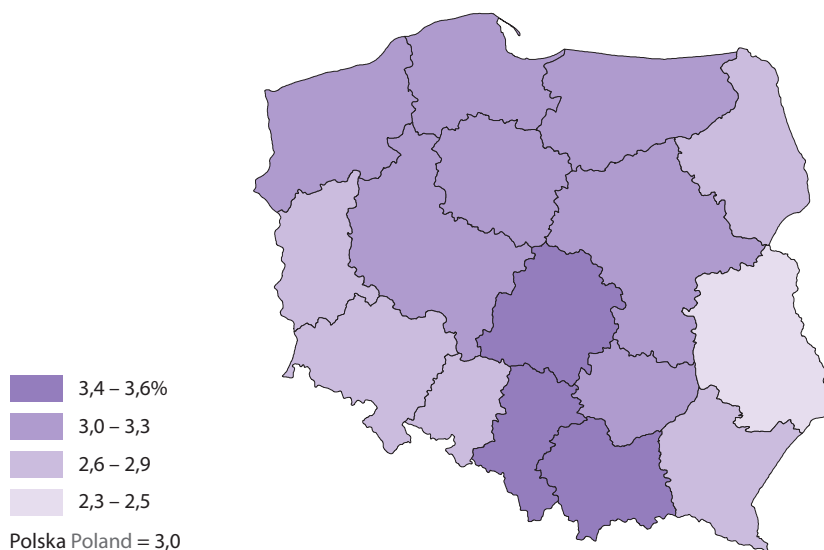
W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych odnotowano we wszystkich województwach w granicach od 3,1% w lubelskim i lubuskim do 4,4% w małopolskim, przy czym wzrost wyższy niż średnio w kraju dotyczył łącznie 8 województw.

W skali roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych w III kwartale br. wzrosły o 3,0% (wobec wzrostu 2,8% w analogicznym okresie ub. roku). Wskaźnik cen ogółem został podwyższony głównie przez wzrosty cen towarów i usług związanych z mieszkaniem – o 1,40 p. proc. oraz żywności i napojów bezalkoholowych – o 0,82 p. proc. Spadki cen w zakresie transportu obniżyły wskaźnik cen konsumpcyjnych o 0,68 p. proc., a odzieży i obuwiem o 0,09 p. proc.

W III kwartale br. obserwowano wzrost m.in. cen towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz w zakresie edukacji (po 5,8%), artykułów i usług związanych ze zdrowiem (5,2%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (4,7%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (3,2%). Niższe niż przed rokiem były natomiast ceny towarów i usług w zakresie transportu (o 6,8%) oraz odzieży i obuwia (o 1,9%).

Mapa 10. Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w III kwartale 2020 r. zmiana do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 10. Prices of consumer goods and services in the 3rd quarter of 2020 change to the same period of the previous year

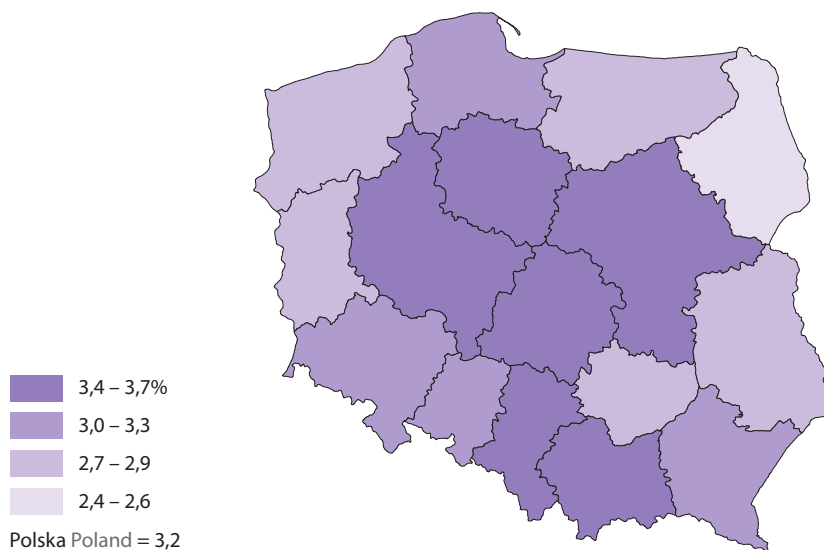

W skali roku ceny towarów i usług konsumpcyjnych wzrosły we wszystkich województwach, a wzrost cen kształtował się od 2,3% w lubelskim do 3,6% w małopolskim. Poza województwem małopolskim ceny te bardziej niż średnio w kraju wzrosły również w województwach: łódzkim i śląskim (po 3,4%), kujawsko-pomorskim, pomorskim, świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim (po 3,2%) oraz mazowieckim, wielkopolskim i zachodniopomorskim (po 3,1%).

W III kwartale br. obserwowano w skali roku osłabienie tempa wzrostu cen **żywności i napojów bezalkoholowych** do 3,2% (wobec 7,7% i 6,4% odpowiednio w I i II kwartale br.). Ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły we wszystkich województwach, w tym najbardziej w kujawsko-pomorskim i małopolskim (po 3,7%). W stopniu wyższym niż przeciętnie w kraju wzrosły jeszcze ceny w 6 województwach w granicach od 3,3% w podkarpackim i pomorskim do 3,6% w śląskim. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych najmniej natomiast podrożały w województwie podlaskim (o 2,4%).

Mapa 11. Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w III kwartale 2020 r. zmiany do analogicznego okresu roku poprzedniego

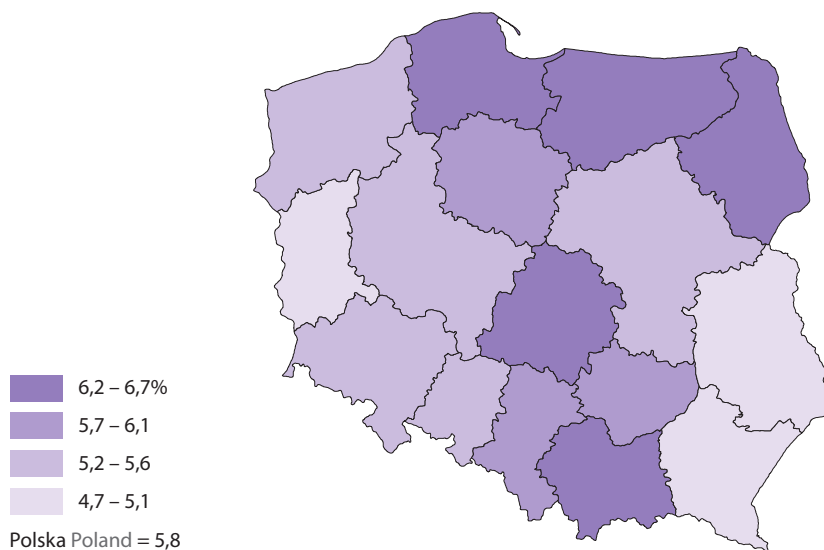
Map 11. Prices of food and non-alcoholic beverages in the 3rd quarter of 2020 changes to the same period of the previous year

Utrzymał się spadek cen odzieży oraz obuwia (średnio – 1,9%). Spadek cen obserwowano w 15 województwach, w tym najgłębszy w podlaskim (o 4,3%). Spadek mniejszy niż średnio w kraju odnotowano w 5 województwach w granicach od 1,6% w śląskim do 0,1% w świętokrzyskim. W porównaniu z analogicznym okresem ub. roku wyższe ceny odzieży oraz obuwia odnotowano jedynie w województwie podkarpackim (o 0,2%).

Mapa 12. Ceny w zakresie mieszkania w III kwartale 2020 r. zmiany do analogicznego okresu roku poprzedniego

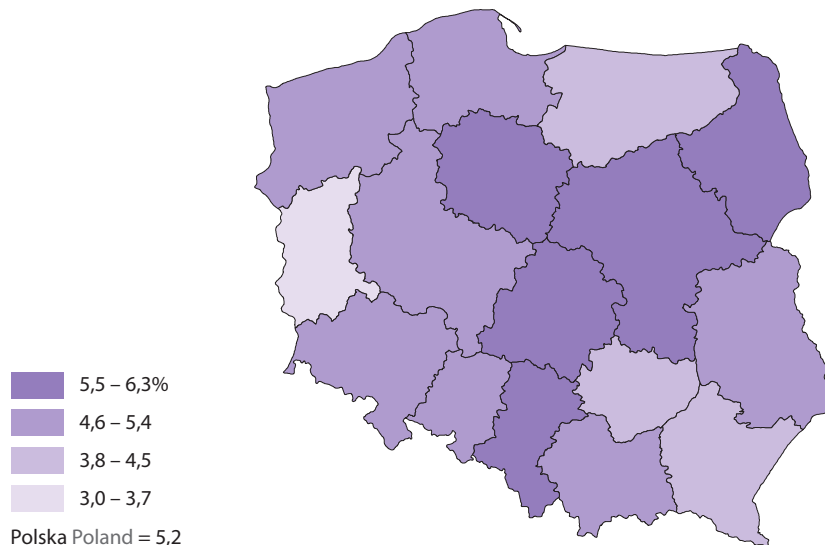
Map 12. Prices of dwelling in the 3rd quarter of 2020 change to the same period of the previous year

W III kwartale br. ceny w zakresie mieszkania¹ wzrosły w skali roku średnio o 5,8% (wobec 1,6% w analogicznym kwartale ub. roku), najbardziej w województwach małopolskim (o 6,7%). W stopniu wyższym niż średnio w kraju wzrosły również ceny w województwach: łódzkim (o 6,6%), pomorskim (o 6,5%), podlaskim i warmińsko-mazurskim (po 6,4%) oraz świętokrzyskim (o 6,0%). W pozostałych województwach wzrost cen kształtował się od 4,7% w lubuskim do 5,7% w kujawsko-pomorskim i śląskim.

Mapa 13. Ceny w zakresie zdrowia w III kwartale 2020 r. zmiany do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 13. Prices of health in the 3rd quarter of 2020 changes to the same period of the previous year

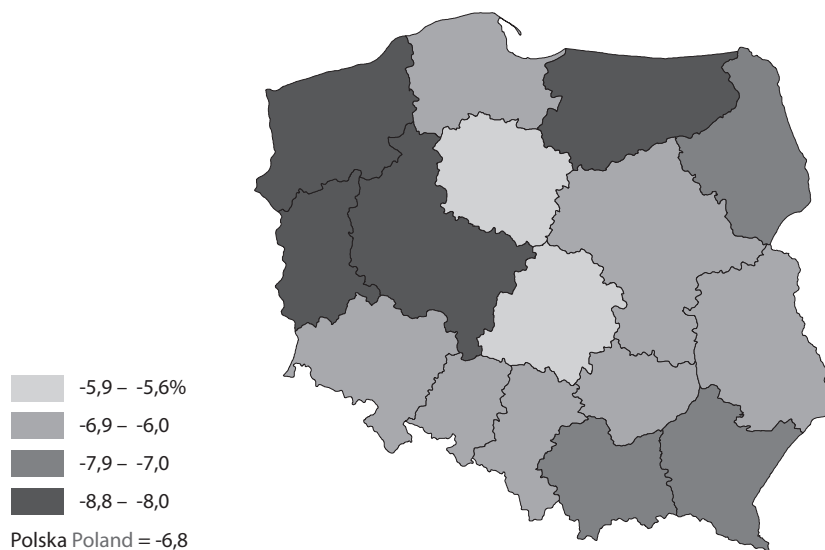
Artykuły i usługi związane ze zdrowiem wzrosły w skali roku o 5,2%. Wyższe ceny obserwowano we wszystkich województwach, w tym w stopniu wyższym niż średnio w kraju w: łódzkim (o 6,3%), mazowieckim i podlaskim (po 6,0%), śląskim (o 5,8%), kujawsko-pomorskim (o 5,7%) oraz dolnośląskim (o 5,4%). Najmniej artykuły i usługi związane ze zdrowiem podrożały w województwie lubuskim (o 3,0%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu spadły w skali roku średnio o 6,8% (wobec wzrostu w I kwartale br. o 0,7% i spadku 11,0% w II kwartale br.). Niższe ceny obserwowano we wszystkich województwach. Spadek cen głębszy niż średnio w kraju zanotowano w województwach: lubuskim (8,8%), wielkopolskim (8,5%), warmińsko-mazurskim (8,2%), zachodniopomorskim (8,0%), podkarpackim (7,8%), małopolskim (7,3%) oraz podlaskim (7,1%). Ceny towarów i usług w zakresie transportu najmniej podrożały w województwie łódzkim o – 5,6%.

¹ Opłaty obejmują wydatki związane z użytkowaniem mieszkania i nośnikami energii oraz wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego.

Mapa 14. Ceny w zakresie transportu w III kwartale 2020 r. zmiany do analogicznego okresu roku poprzedniego

Map 14. Prices of transport in the 3rd quarter of 2020 changes to the same period of the previous year

W III kwartale br. ceny związane z **rekreacją i kulturą** wzrosły w skali roku o 2,7% (wobec 2,8% w analogicznym kwartale ub. roku). Wzrost cen odnotowano we wszystkich województwach od 2,1% w lubelskim i pomorskim do 4,6% w opolskim, przy czym w 13 województwach notowano wzrost wyższy niż średnio w kraju.

Wzrost cen towarów i usług związanych z **edukacją** wyniósł w skali roku 5,8% i był wyższy niż w poprzednich kwartałach br. roku. Wzrost cen, w województwach kształtował się od 3,6% w podlaskim i zachodniopomorskim do 10,4% w warmińsko-mazurskim,.

W porównaniu z poprzednim kwartałem, wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych w III kwartale br. wyniósł 0,1%. Wzrost cen obserwowano w 12 województwach, a w stopniu wyższym niż przeciętnie w: świętokrzyskim i warmińsko-mazurskim (po 0,4%), małopolskim, podlaskim i śląskim (po 0,3%) oraz wielkopolskim i zachodniopomorskim (po 0,2%). W województwach lubelskim i mazowieckim ceny pozostały na podobnym poziomie jak w poprzednim kwartale, natomiast w kujawsko-pomorskim i łódzkim zanotowano spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych odpowiednio o 0,1% i 0,2%.

W porównaniu z poprzednim kwartałem br. wzrosły m.in. ceny artykułów i usług związanych z transportem (o 2,9%) oraz w zakresie rekreacji i kultury, a także związane z edukacją (po 1,6%). Odnotowano natomiast spadek cen odzieży i obuwia (o 2,9%) oraz żywności i napojów bezalkoholowych (o 2,3%).

Budownictwo mieszkaniowe

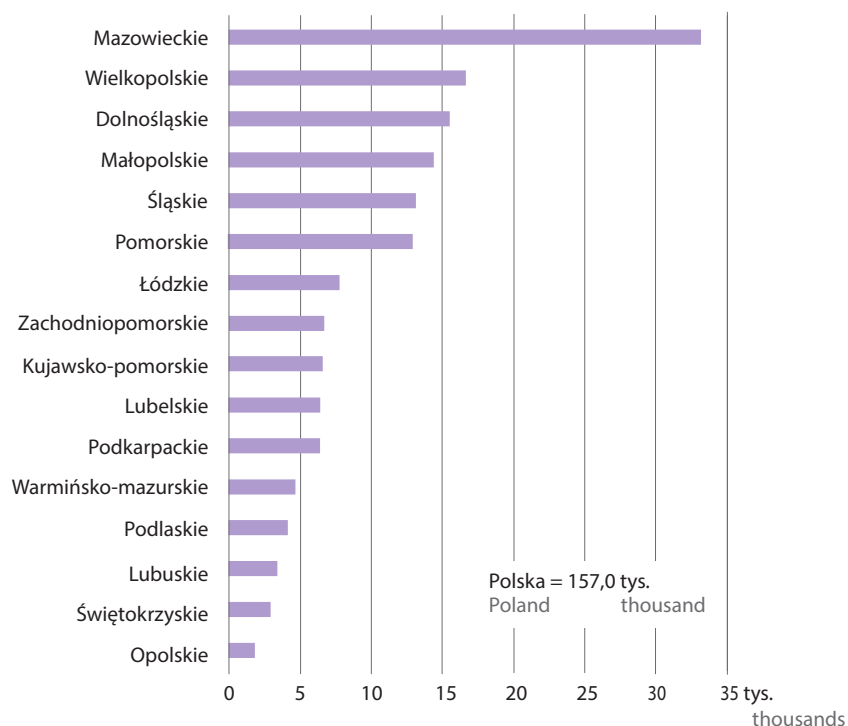
Residential construction

W okresie styczeń–wrzesień 2020 r. oddano do użytkowania więcej mieszkań niż w ub. roku. Wzrost odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem oraz w budownictwie indywidualnym; spadek wystąpił w budownictwie spółdzielczym. Mniej było mieszkań na których budowę wydano pozwolenia.

W okresie styczeń–wrzesień 2020 r. **oddano do użytkowania** 157,0 tys. mieszkań, tj. o 7,7% więcej niż w analogicznym okresie 2019 r. (przed rokiem wzrost o 12,3%). Wzrost wystąpił w 14 województwach, największy w śląskim (34,7%), a następnie w: lubelskim (28,1%), lubuskim (20,9%), kujawsko-pomorskim (13,3%) oraz mazowieckim i świętokrzyskim (po 9,9%). Najmniejszy wzrost zanotowano w podlaskim (0,3%) i wielkopolskim (2,2%). W województwach małopolskim i podkarpackim liczba mieszkań oddanych do użytkowania była mniejsza niż przed rokiem odpowiednio o 6,4% i 3,1%.

Najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w województwach: mazowieckim, wielkopolskim, dolnośląskim, małopolskim, śląskimi, pomorskim, co stanowiło łącznie blisko 70% ogółu oddanych mieszkań w kraju.

Wykres 13. Mieszkania oddane do użytkowania okresie I–III kwartał 2020 r.
Chart 13. Dwelling completed in I–III quarter of 2020

Na wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania wpłynął wzrost mieszkań oddanych w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 11,6% do 101,7 tys.), w tym największy w województwie śląskim (o 73,3%). Zwiększyła się również liczba mieszkań oddanych do użytkowania w budownictwie indywidualnym (o 5,7% do 52,6 tys.), w tym w największym stopniu w województwie warmińsko-mazurskim (o 13,9%). Mniej w skali roku oddano mieszkań w budownictwie spółdzielczym (995 wobec 1511); w województwach: małopolskim (316 szt.), lubelskim (157), podkarpackim (139), dolnośląskim (101), podlaskim (90), pomorskim (42), lubuskim i mazowieckim (po 40), zachodniopomorskim (33), kujawsko-pomorskim (19) oraz śląskim (18).

W ogólnej liczbie mieszkań oddanych do użytkowania zwiększył się udział budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (z 62,5% do 64,8%). Zmniejszył się natomiast udział budownictwa indywidualnego (z 34,2% do 33,5%) i budownictwa spółdzielczego (z 1,0% do 0,6%).

Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 88,6 m² (przed rokiem 89,5 m²). Największe mieszkania budowano w województwach: opolskim (115,1 m²), podkarpackim (108,5 m²), podlaskim (101,0 m²), świętokrzyskim (98,9 m²) i śląskim (95,3 m²), a najmniejsze w: zachodniopomorskim (76,3 m²), pomorskim (80,9 m²), dolnośląskim (81,0 m²), warmińsko-mazurskim (82,3 m²) i mazowieckim (82,9 m²). W budownictwie spółdzielczym średnia powierzchnia mieszkania wyniosła 50,8 m², a w budownictwie indywidualnym – 143,3 m².

W okresie styczeń–wrzesień 2020 r. **wydano pozwolenia na budowę** 192,4 tys. mieszkań, tj. o 4,4% mniej niż w 2019 r. Spadek odnotowano w 10 województwach od 21,0% w opolskim do 0,1% w zachodniopomorskim. W pozostałych województwach wystąpił wzrost, największy w kujawsko-pomorskim (o 37,4%), a następnie w lubuskim (o 23,3%), świętokrzyskim (o 7,1%), śląskim (o 5,1%), podlaskim (o 4,5%) i warmińsko-mazurskim (o 0,3%). W budownictwie realizowanym przez inwestorów indywidualnych w I półroczu 2020 r. wydano pozwolenia na budowę 75,1 tys. mieszkań; najwięcej w mazowieckim, a najmniej w opolskim.

Przemysł i budownictwo Industry and construction

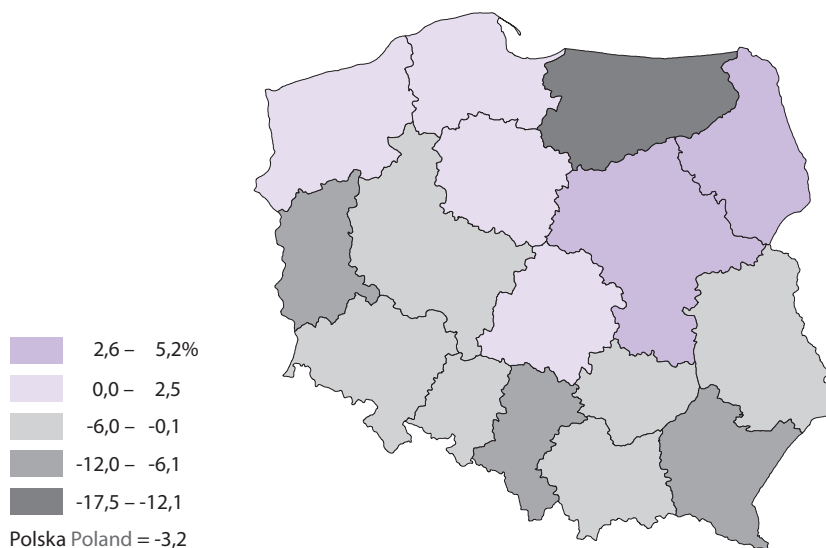
Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w okresie styczeń–wrzesień 2020 r. była o 3,2% mniejsza niż w analogicznym okresie 2019 r. (przed rokiem notowano wzrost o 4,5%).

W okresie styczeń–wrzesień 2020 r. **produkcja sprzedana budownictwa** (w cenach bieżących) była w skali roku o 1,6% wyższa (wobec wzrostu o 11,9% w analogicznym okresie 2019 r.).

Produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) w okresie styczeń–wrzesień 2020 r. była o 3,2% niższa niż w analogicznym okresie 2019 r. (przed rokiem wzrost o 4,5%). Spadek odnotowano w 10 województwach, w 5 poniżej średniej krajowej; najgłębszy – w warmińsko-mazurskim (o 17,5%), a następnie w śląskim (o 12,0%), najmniejszy – w dolnośląskim (o 1,0%). Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu wystąpił w województwach: podlaskim (o 5,2%), mazowieckim (o 4,9%), kujawsko-pomorskim (o 1,2%), łódzkim (o 0,9%), pomorskim (o 0,7%) oraz zachodniopomorskim (o 0,6%).

Mapa 15. Produkcja sprzedana przemysłu w okresie I–III kwartał 2020 r. (ceny stałe; I–III kwartał 2019=100)

Map 15. Sold production of industry in I–III quarter of 2020
(constant prices; I–III quarter of 2019=100)

Spadkowi produkcji sprzedanej przemysłu towarzyszyło zmniejszenie przeciętnego zatrudnienia w przemyśle (średnio w kraju o 1,8%), w tym najgłębszy spadek wystąpił w warmińsko-mazurskim (o 10,3%), gdzie odnotowano również najgłębszy spadek produkcji. Wzrost odnotowano w 3 województwach, największy w mazowieckim (o 2,2%), w którym produkcja sprzedana przemysłu również wzrosła (o 4,9%), a następnie w świętokrzyskim i podlaskim (odpowiednio o 1,8% i 0,7%).

Wartość **produkcji sprzedanej budownictwa** (w cenach bieżących) w okresie styczeń–wrzesień br. była o 1,6% wyższa w porównaniu z ub. rokiem (kiedy odnotowano wzrost o 11,9%). Zwiększenie odnotowano w 7 województwach, największe w warmińsko-mazurskim (o 31,6%, wobec jedyne spadku o 11,5% przed rokiem), a następnie w łódzkim i małopolskim (odpowiednio o 18,9% i o 16,6% wobec 11,9% i 10,7% w ub. roku). W pozostałych województwach wystąpił spadek wartości sprzedanej budownictwa od 8,1% w świętokrzyskim (wobec wzrostu w ubiegłym roku o 34,7%) do 0,6% w lubelskim (przed rokiem wzrost o 25,5%).

Wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa towarzyszyło zwiększenie przeciętnego zatrudnienia w budownictwie (przeciętnie o 0,6%), notowane w 9 województwach. Największy wzrost wystąpił w województwie lubelskim (o 4,6%), w którym odnotowano spadek produkcji sprzedanej budownictwa (o 0,6%). Najgłębszy spadek przeciętnego zatrudnienia w budownictwie wystąpił w opolskim (o 3,4%), w którym po świętokrzyskim i zachodniopomorskim wystąpił największy spadek produkcji sprzedanej budownictwa (o 4,4%).

Blisko połowę produkcji sprzedanej przemysłu (46,7%) oraz ponad połowę budownictwa (51,9%) nadal realizowały przedsiębiorstwa mające siedzibę w 3 województwach: mazowieckim, śląskim i wielkopolskim.

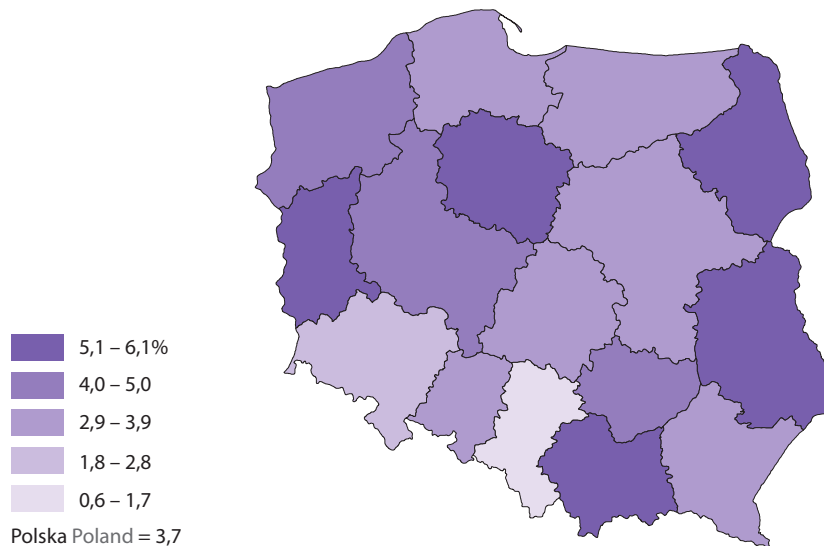
Wyniki finansowe przedsiębiorstw

Financial results of enterprises

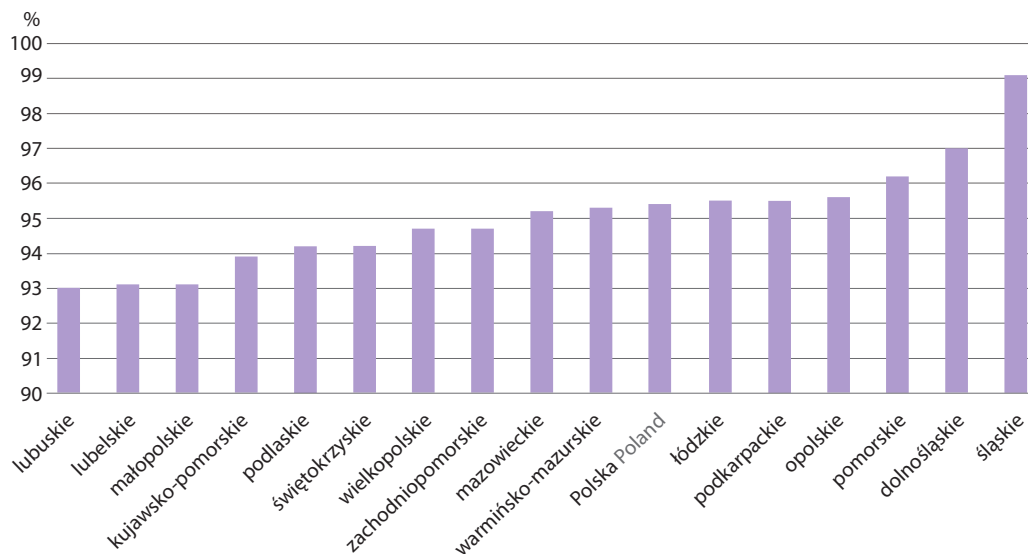
W okresie styczeń–wrzesień 2020 r. **wyniki finansowe** badanych przedsiębiorstw niefinansowych były niższe od notowanych w analogicznym okresie poprzedniego roku.

Przychody z całokształtu działalności obniżyły się w większym stopniu niż koszty ich uzyskania (spadek odpowiednio o 4,1% wobec 3,8%), co wpłynęło na pogorszenie wskaźników ekonomiczno-finansowych. Wskaźnik poziomu kosztów wzrósł z 95,1% do 95,4%. Zmniejszył się wskaźnik rentowności obrotu brutto z 4,9% do 4,6% oraz netto z 4,0% do 3,7%. Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto wzrósł nieznacznie z 4,7% do 4,8%. Wynik finansowy netto zmniejszył się o 11,4% (wzrost zysku netto o 4,4%, wzrost straty netto o 90,1%), przy spadku o 3,2% kwoty obciążeń wyniku finansowego brutto. Zwiększył się udział jednostek rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów (o 0,1 p. proc. do 77,9%). Udział w przychodach z całokształtu działalności gospodarczej zmniejszył się (o 7,8 p. proc. do 77,4%).

Mapa 16. Wskaźnik rentowności obrotu netto w okresie I–III kwartał 2020 r.
Map 16. Net turnover profitability rate in I–III quarter of 2020

Wykres 14. Wskaźnik poziomu kosztów w okresie I–III kwartał 2020 r.
Chart 14. Cost level indicator in I–III quarter of 2020

Polepszenie wskaźnika poziomu kosztów odnotowano w 9 województwach, było to wynikiem szybszego wzrostu **przychodów z całokształtu działalności** niż **kosztów ich uzyskania** (łódzkie i podlaskie) lub wolniejszego spadku kosztów uzyskania przychodów niż przychodów (kujawsko-pomorskie, lubuskie, małopolskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie).

Wynik finansowy brutto badanych przedsiębiorstw zmniejszył się o 10,0% w skali roku do 104314,0 mln zł (zysk brutto 138925,7 mln zł, strata brutto 34611,7 mln zł). **Obciążenia wyniku finansowego brutto** zmniejszyły się o 616,1 mln zł do poziomu 18866,7 mln zł.

Wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 85447,3 mln zł (zysk netto 119190,1 mln zł, strata netto 33742,8 mln zł), wobec 96449,8 mln zł w styczeń–wrzesień 2019 r.

Polepszenie wyniku finansowego brutto i netto odnotowano w 8 województwach, w tym w 5 województwach wzrost wyniku finansowego netto był większy niż wyniku finansowego brutto. W województwie wielkopolskim wynik finansowy brutto pozostał na poziomie sprzed roku, natomiast nieznacznie wzrósł wynik finansowy netto. W województwie lubelskim wynik finansowy brutto zmniejszył się ale wzrósł wynik finansowy netto. W pozostałych województwach: dolnośląskim, mazowieckim, opolskim, podkarpackim, pomorskim oraz śląskim wyniki finansowe brutto i netto były gorsze w porównaniu z okresem styczeń–wrzesień 2019 r.

Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto zwiększył się w skali roku o 0,1 p. proc. i wyniósł 4,8%. Poprawę wskaźnika zaobserwowano w 8 województwach, w tym największą w: lubuskim (z 4,0% do 5,6%), podlaskim (z 3,9% do 5,1%) oraz warmińsko-mazurskim (z 3,6% do 4,6%). W województwie opolskim wskaźnik nie zmienił się w skali roku i wyniósł 4,4%. W pozostałych województwach wystąpił spadek, najgłębszy w: śląskim, pomorskim i podkarpackim. Rozpiętość wskaźnika rentowności ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniosła 5,7 p. proc (wobec 4,1 p. proc w analogicznym okresie 2019 r.) i wyznaczona była przez województwa śląskie (1,8%) oraz lubelskie (7,5%).

W badanych podmiotach **wskaźniki rentowności obrotu brutto i netto** zmniejszyły się w skali roku po 0,3 p. proc. i wyniosły odpowiednio 4,6% i 3,7%. Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu brutto wyniosła 6,1 p. proc. (od 0,9% w śląskim do 7,0% w lubuskim) i była większa niż przed rokiem (3,4 p. proc.). Rozpiętość wskaźnika rentowności obrotu netto wyniosła 5,5 p. proc. (wobec 2,8 p. proc. przed rokiem) i wyznaczona była również przez województwa śląskie (0,6%) oraz lubuskie (6,1%).

Udział liczby przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych podmiotów oraz udział ich przychodów w przychodach z całokształtu działalności w okresie I–III kwartał 2020 r. kształtował się następująco:

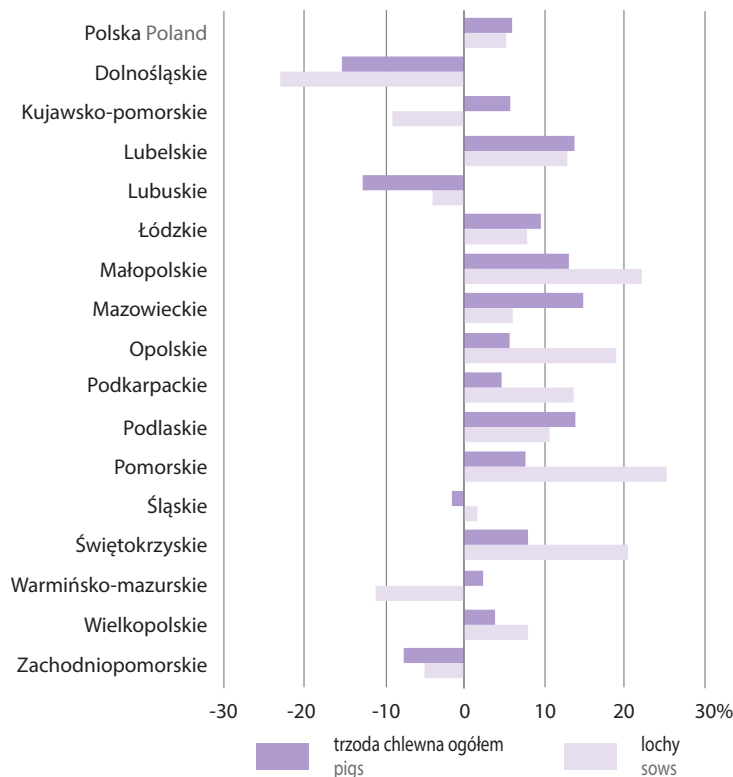
Województwa Voivodships	Udział jednostek rentownych w % Share of profitable units in %		Województwa Voivodships	Udział jednostek rentownych w % Share of profitable units in %	
	W liczbie jednostek ogółem In the total number of units	W przychodach z całokształtu działalności In revenues from total activity		W liczbie jednostek ogółem In the total number of units	W przychodach z całokształtu działalności In revenues from total activity
	POLSKA Poland	77,9		77,4	
Podlaskie	86,8	92,9	Opolskie	73,5	80,1
Wielkopolskie	81,7	90,6	Podkarpackie	82,1	79,9
Kujawsko-pomorskie	80,8	89,4	Świętokrzyskie	77,2	78,8
Zachodniopomorskie	79,7	89,1	Pomorskie	78,8	75,0
Warmińsko-mazurskie	80,5	86,8	Mazowieckie	74,4	74,1
Lubuskie	78,2	85,6	Dolnośląskie	73,4	73,7
Małopolskie	80,1	85,1	Łódzkie	78,8	71,5
Lubelskie	79,2	83,8	Śląskie	75,5	59,9

Udział podmiotów rentownych w przychodach z całokształtu działalności zmniejszył się w skali roku z 85,2% do 77,4%; spadek odnotowano w 19 województwach, najgłębszy w śląskim (o 19,2 p. proc.). W pozostałych województwach wystąpił wzrost, największy w lubuskim (o 10,3 pkt. Proc.). Nieznacznie zwiększył się ich udział w ogólnej liczbie badanych podmiotów gospodarczych z 77,8% do 77,9%. Wzrost odnotowano w 9 województwach, w największym stopniu w podlaskim (o 5,2 p. proc.). W województwie lubuskim udział podmiotów rentownych utrzymał się na poziomie sprzed roku, a w pozostałych wystąpił spadek. Najgłębszy w opolskim (o 2,9 p. proc.).

We wrześniu br. średnie ceny pszenicy, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, były wyższe w skupie a niższe na targowiskach. Wyższe na obu rynkach były ceny kukurydzy, natomiast niższe żyta i ziemniaków. W ujęciu rocznym mniej płacono w skupie za żywiec wieprzowy i drobiowy, a więcej za żywiec wołowy i mleko krowie. Wyniki reprezentacyjnego badania pogłowia zwierząt gospodarskich przeprowadzonego w czerwcu 2020 r., wskazują na wzrost w skali roku liczebności stada trzody chlewnej i niewielki spadek stada bydła.

Według wyników reprezentacyjnego badania **pogłowia trzody chlewnej** przeprowadzonego w czerwcu 2020 r. (według stanu w dniu 1 czerwca), pogłowie trzody chlewnej liczyło 11432,6 tys. sztuk i w skali roku było większe o 6,0%. Wzrost pogłowia wystąpił we wszystkich grupach produkcyjno-użytkowych trzody chlewnej, w tym najbardziej w przypadku warchlaków o wadze od 20 kg do 50 kg (o 8,8%).

Wykres 15. Trzoda chlewna w 2020 r.
stan w czerwcu; wzrost/spadek w skali roku w %
Chart 15. Pigs in 2020
as of June; year-on-year increase/decrease in %

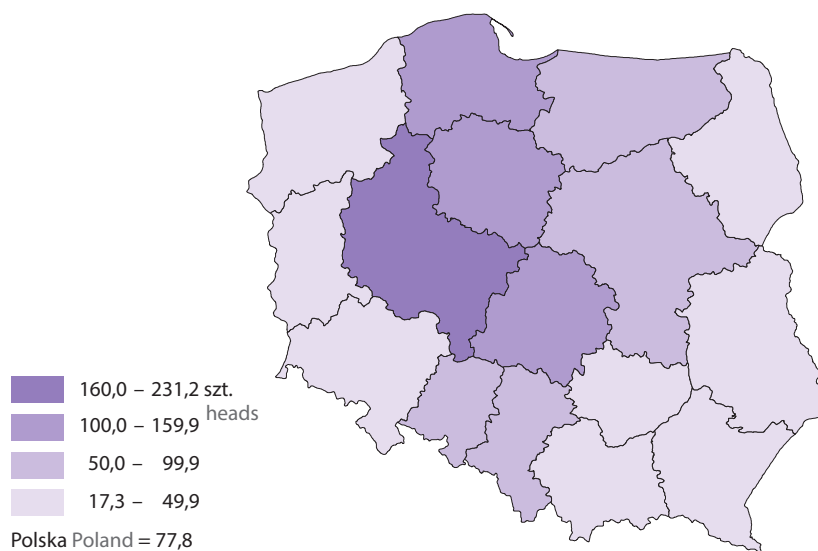
W strukturze stada trzody chlewnej ogółem udział poszczególnych grup produkcyjno-użytkowych w czerwcu 2020 r. wynosił: prosięta o wadze do 20 kg – 21,8%, warchlaki o wadze od 20 kg do 50 kg – 29,0%, trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej, z przeznaczeniem na ubój – 42,2%, trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej, z przeznaczeniem na chów – 7,1% (w tym lochy na chów razem – 7,0%). W ujęciu rocznym liczebność trzody chlewnej zwiększyła się w 12 województwach, w granicach od 2,4% w warmińsko-mazurskim do 14,9% w mazowieckim. W pozostałych województwach wystąpił spadek pogłowia trzody, w tym najgłębszy obserwowano w dolnośląskim (15,2%). Ponad 67% krajowego pogłowia trzody chlewnej znajdowało się na terenach czterech województw: wielkopolskiego, mazowieckiego, łódzkiego i kujawsko-pomorskiego (odpowiednio: 35,6%, 11,2%, 10,7% i 9,8%). Najmniej trzody notowano w lubuskim (1,0% krajowego pogłowia), podkarpackim i małopolskim (po 1,2%), dolnośląskim (1,4%) oraz świętokrzyskim i śląskim (po 1,7%). W pozostałych województwach udział w krajowym pogłowiu trzody chlewnej kształtował się od 2,0% w zachodniopomorskim do 7,3% w pomorskim.

Mapa 17. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych^a w 2020 r.

Map 17.

stan w czerwcu

Stocking of pigs per 100 ha of agricultural land^a in 2020 as of June

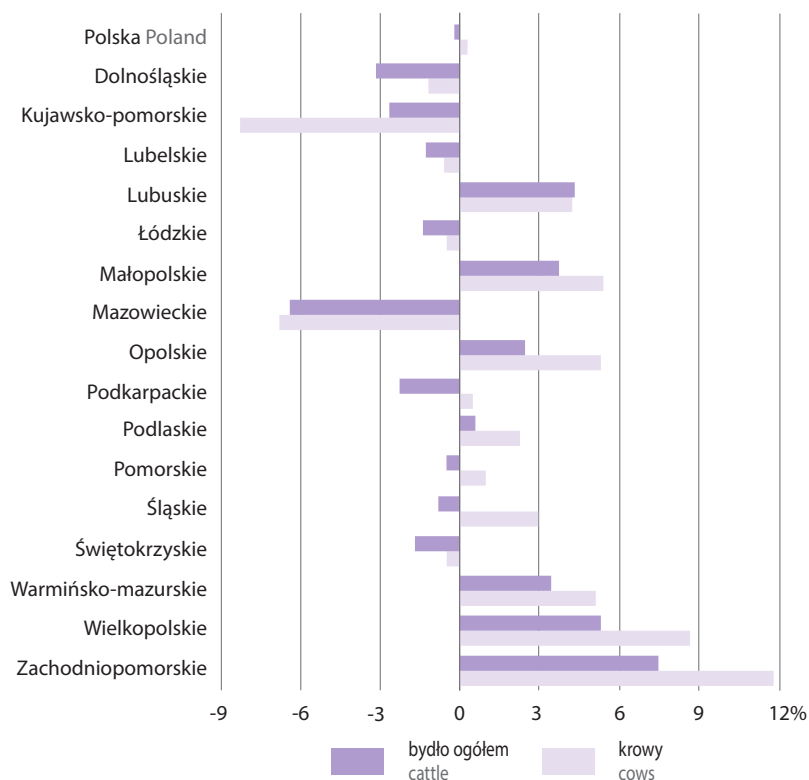

^a Użytki rolne według stanu w czerwcu 2019 r.
^a Agricultural land as of June 2019.

Pogłowie loch na chów, których wielkość określa aktualne możliwości reprodukcyjne stada, ukształtowało się na poziomie niższym niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W porównaniu z czerwcem 2019 r. stado loch na chów zwiększyło się o 5,3% do poziomu 794,8 tys. sztuk. Wzrost obserwowano w 11 województwach, przy czym większy niż 10% wystąpił w 7 województwach, w granicach od 10,7% w podlaskim do 25,3% w pomorskim. Natomiast najgłębszy spadek loch na chów notowano w dolnośląskim (22,9%) i warmińsko-mazurskim (11,0%).

Według wyników reprezentacyjnego badania przeprowadzonego w czerwcu 2020 r. **pogłowie bydła** liczyło 6343,7 tys. szt., wykazując spadek w skali roku o 0,2%. Zmniejszenie liczebności stada bydła ogółem wynikało ze spadku pogłowia cieląt w wieku poniżej 1 roku w ujęciu rocznym o 2,4%. Natomiast liczebność młodego bydła w wieku 1-2 lat zwiększyła się o 1,6%.

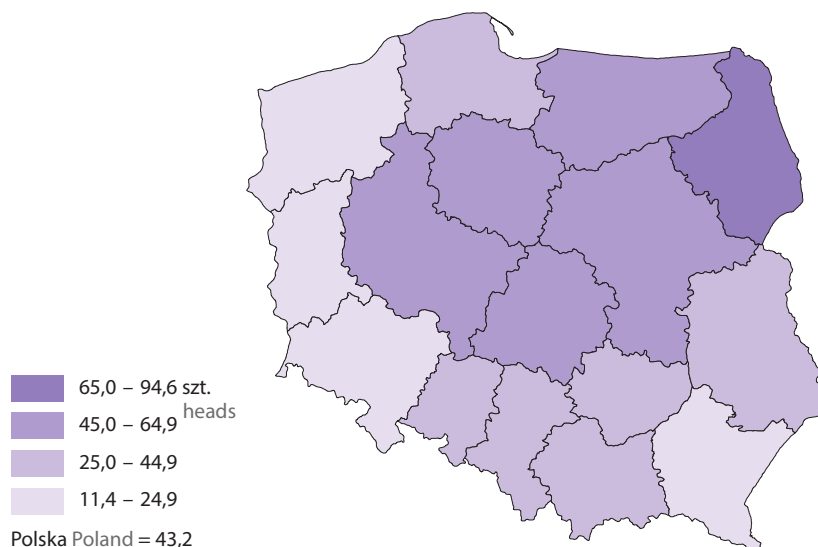
Wykres 16. Bydło w 2020 r.
 stan w czerwcu; wzrost/spadek w skali roku w %
 Chart 16. Cattle in 2020
 as of June; year-on-year increase/decrease in %

W strukturze stada bydła ogółem udział poszczególnych grup wiekowo-użytkowych w czerwcu 2020 r. wynosił: cielęta w wieku poniżej 1 roku – 27,3%, młode bydło w wieku 1–2 lat – 28,3%, krowy – 38,9%, pozostałe bydło dorosłe hodowlane i rzeźne w wieku 2 lat i więcej – 5,5%. W ujęciu rocznym liczebność bydła zmniejszyła się w 9 województwach, w granicach od 0,5% w pomorskim do 6,5% w mazowieckim. W pozostałych województwach notowano wzrost stada bydła, w tym największy obserwowano w zachodniopomorskim (7,6%). Podobnie jak w poprzednich okresach, największy udział w krajowym pogłowie bydła miały województwa: mazowieckie (18,2%), wielkopolskie (17,5%) i podlaskie (16,2%). Najmniej bydła (poniżej 2% krajowego pogłowia) notowano w podkarpackim i lubuskim (po 1,2%) oraz dolnośląskim (1,6%) i zachodniopomorskim (1,8%). W pozostałych województwach udziały w krajowym pogłowie bydła kształtowały się od 2,0% w opolskim i śląskim do 8,2% w kujawsko-pomorskim.

Mapa 18. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych^a w 2020 r. stan w czerwcu

Map 18. Stocking of cattle per 100 ha of agricultural land^a in 2020 as of June

a Użytki rolne według stanu w czerwcu 2019 r.
a Agricultural land as of June 2019.

W czerwcu br. pogłowie krów liczyło 2468,1 tys. szt. i było o 0,3% wyższe niż przed rokiem. Wzrost liczebności krów obserwowano w 10 województwach, w granicach od 0,5% w podkarpackim do 11,8% w zachodniopomorskim. W pozostałych województwach odnotowano spadek stada krów, w tym najgłębszy w kujawsko-pomorskim (8,4%) i mazowieckim (6,9%). Ponad połowa krajowego pogłowia krów, znajdowała się na terenach województw: mazowieckiego, podlaskiego i wielkopolskiego (odpowiednio: 21,1%, 18,9% i 13,0%). W pozostałych województwach udział w krajowym pogłowiu krów kształtował się od 1,3% w lubuskim do 8,5% w warmińsko-mazurskim.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego badania przeprowadzonego w czerwcu 2020 r. **pogłowie owiec** ogółem wynosiło 290,7 tys. szt. i było większe o 6,5% od stanu notowanego w czerwcu 2019 r. Natomiast populacja maciorków owczych zmniejszyła się w skali roku o 0,9% do poziomu 156,8 tys. szt. Wzrost pogłowia owiec obserwowano w 11 województwach, w granicach od 1,1% w podlaskim do 16,2% w lubuskim. W województwie lubelskim stado owiec pozostało na poziomie sprzed roku, a w pozostałych województwach obserwowano spadek. Ponad 40% krajowego pogłowia owiec notowano na terenie dwóch województw: małopolskiego (30,1%) i podlaskiego (10,3%). W pozostałych województwach udział w krajowym pogłowiu owiec kształtował się od 0,8% w opolskim do 8,4% w wielkopolskim. Obsada owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych (użytki rolne wg stanu w czerwcu 2019 r.) średnio w kraju wyniosła 2,0 szt. Najwyższą notowano w małopolskim (15,3 szt.), natomiast w pozostałych województwach obsada owiec kształtowała się w granicach od 0,4 szt. w opolskim do 3,4 szt. w podkarpackim.

We wrześniu br. **na targowiskach** za 1 dt **pszenicy** płacono średnio 84,86 zł, tj. o 4,5% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Spadek cen obserwowano w 13 województwach (spośród 15 badanych) w granicach od 0,2% w śląskim do 11,2% w podlaskim. W ujęciu rocznym wyższe ceny pszenicy były na targowiskach w podkarpackim (o 1,8%) i świętokrzyskim (o 1,0%). W 9 województwach za 1 dt pszenicy płacono więcej niż przeciętnie w kraju. Najwyższe ceny notowano na targowiskach w podkarpackim (96,83 zł za 1 dt) i dolnośląskim (96,25 zł), a najniższe w świętokrzyskim (77,57 zł) i lubelskim (79,52 zł).

We wrześniu 2020 r. **w skupie** za 1 dt **pszenicy** płacono średnio 71,38 zł, tj. o 8,1% więcej niż we wrześniu ub. roku. Średnie ceny skupu pszenicy w 5 województwach były wyższe od przeciętnej w kraju; najwięcej za 1 dt pszenicy płacono w zachodniopomorskim (76,57 zł), a najmniej – w podkarpackim (65,72 zł), ślą-

skim (67,32 zł) i małopolskim (67,75 zł). W skali roku wzrost cen obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 3,2% w świętokrzyskim do 12,7% w zachodniopomorskim.

Za 1 dt **żyta na targowiskach** we wrześniu br. płacono średnio 66,26 zł, tj. o 8,4% mniej niż przed rokiem. W 7 województwach (spośród 13 badanych) przeciętne ceny żyta za 1 dt były wyższe od średniej w kraju, a najwyższe odnotowano w podkarpackim (85,24 zł) i wielkopolskim (83,04 zł). Najmniej za 1 dt żyta płacono w podlaskim (55,37 zł), warmińsko-mazurskim (56,67 zł) i mazowieckim (57,90 zł). Spadek cen obserwowano w 8 województwach (spośród 11 badanych) w granicach od 20,3% w podlaskim do 1,2% w lubelskim. W skali roku wyższe ceny żyta notowano na targowiskach w podkarpackim (o 6,2%), kujawsko-pomorskim (o 5,8%) i wielkopolskim (o 3,0%).

We wrześniu br. za 1 dt **żyta w skupie** płacono średnio 56,21 zł, tj. o 0,9% mniej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Spośród 15 badanych województw przeciętne ceny skupu żyta były wyższe od średniej krajowej w śląskim (62,32 zł), zachodniopomorskim (61,62 zł) i lubuskim (60,56 zł). W pozostałych województwach cena skupu żyta kształtowała się od 45,08 zł w podkarpackim do 55,00 zł w pomorskim i świętokrzyskim. W porównaniu z wrześniem 2019 r. ceny żyta w skupie we wrześniu 2020 r. były niższe w 11 województwach (spośród 15 badanych), w granicach od 18,3% w mazowieckim do 0,3% w lubelskim. W ujęciu rocznym więcej za żyto w skupie płacono w śląskim (o 9,9%), zachodniopomorskim (o 4,3%) i lubuskim (o 2,0%).

Za 1 dt **ziarna kukurydzy na targowiskach** we wrześniu br. płacono średnio 104,67 zł, tj. o 4,5% więcej niż przed rokiem. W 5 województwach (spośród 14 badanych) przeciętne ceny kukurydzy za 1 dt były wyższe od średniej w kraju, a najwyższe odnotowano w pomorskim (140,00 zł) i lubuskim (123,00 zł). Najmniej za 1 dt kukurydzy płacono w małopolskim (99,19 zł) oraz w dolnośląskim i warmińsko-mazurskim (po 100,00 zł). Wzrost cen obserwowano w 10 województwach (spośród 11 badanych) w granicach od 0,6% w świętokrzyskim do 10,8% w mazowieckim. W skali roku niższe ceny ziarna kukurydzy notowano na targowiskach w wielkopolskim (o 3,5%).

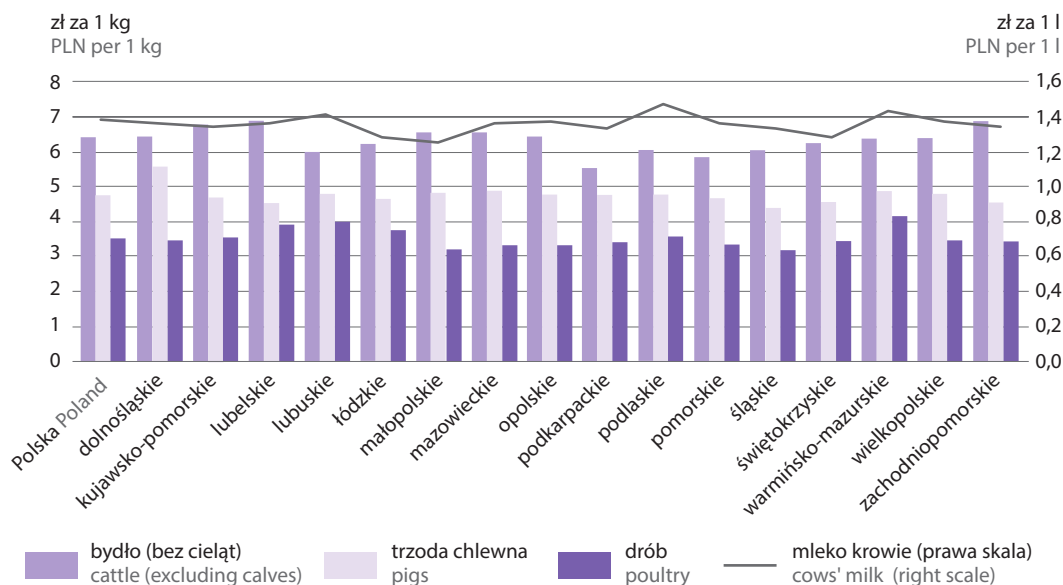
We wrześniu br. za 1 dt **ziarna kukurydzy w skupie** płacono średnio 81,36 zł, tj. o 29,2% więcej niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. W 8 województwach przeciętne ceny skupu **ziarna kukurydzy** były wyższe od średniej krajowej, a najwyższe odnotowano w zachodniopomorskim (91,14 zł) i podlaskim (90,09 zł). Najmniej za kukurydżę w skupie płacono w opolskim (58,04 zł za 1 dt) i lubuskim (66,43 zł). W porównaniu z wrześniem 2019 r. ceny kukurydzy w skupie były wyższe we wszystkich województwach, w granicach od 3,9% w opolskim i lubuskim do 78,1% w zachodniopomorskim.

Na **targowiskach za ziemniaki jadalne** (późne) we wrześniu 2020 r. płacono średnio 111,36 zł za 1 dt, tj. o 50,7% mniej niż we wrześniu ub. roku. W 9 województwach średnie ceny ziemniaków były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwięcej za ziemniaki płacono na targowiskach w lubuskim (145,63 zł za 1 dt), zachodniopomorskim (138,85 zł) i dolnośląskim (131,94 zł), a najmniej – w świętokrzyskim (79,57 zł za 1 dt), łódzkim (95,58 zł) i małopolskim (95,59 zł). W porównaniu z wrześniem 2019 r. ceny ziemniaków w na targowiskach były niższe we wszystkich województwach, w granicach od 63,1% w świętokrzyskim do 42,7% w zachodniopomorskim.

We wrześniu br. **w skupie** przeciętna cena **ziemniaków ogółem** kształtowała się na poziomie 32,48 zł za 1 dt i w skali roku była mniejsza o 23,0%. W 8 województwach średnie ceny ziemniaków były wyższe od przeciętnej w kraju. Najwięcej za ziemniaki w skupie płacono w opolskim (49,56 zł za 1 dt) i śląskim (47,80 zł), a najmniej – w zachodniopomorskim (24,63 zł za 1 dt) i lubelskim (27,93 zł). Spadek cen obserwowano w 15 województwach, w granicach od 60,5% w świętokrzyskim do 1,5% w warmińsko-mazurskim. W skali roku więcej za ziemniaki w skupie płacono w opolskim (o 6,0%).

We wrześniu 2020 r. za 1 kg **żywca rzeźnego wołowego** (bydła bez cieląt) w **skupie** płacono średnio 6,40 zł, tj. o 6,5% więcej niż przed rokiem. W 7 województwach przeciętne ceny skupu były wyższe od średniej w kraju. Rozpiętość cen skupu za 1 kg żywca wołowego wynosiła od 5,52 zł w podkarpackim do 6,87 zł w lubelskim. Wzrost cen obserwowano w 13 województwach, w granicach od 1,8% w lubuskim do 13,3% warmińsko-mazurskim. W skali roku średnie ceny żywca wołowego były niższe w podkarpackim (o 2,7%) i lubelskim (o 0,3%). W świętokrzyskim pozostawały na poziomie sprzed roku.

Wykres 17. Przeciętne ceny skupu żywca rzeźnego i mleka we wrześniu 2020 r
 Chart 17. Average procurement prices of animals for slaughter and of milk in September of 2020

Średnia cena **skupu żywca rzeźnego wieprzowego** we wrześniu 2020 r. wynosiła 4,74 zł za 1 kg i była znacznie niższa (o 20,1%) niż we wrześniu 2019 r. (wobec wzrostu przed rokiem o 26,7%) W 9 województwach przeciętne ceny skupu żywca wieprzowego były wyższe od średniej krajowej, a najwyższe zanotowano w dolnośląskim (5,56 zł za 1 kg). Najmniej za 1 kg żywca wieprzowego w skupie płacono w śląskim (4,38 zł). W skali roku spadek cen odnotowano we wszystkich województwach, w granicach od 26,2% w lubuskim do 15,3% w dolnośląskim.

We wrześniu 2020 r. za 1 kg **żywca drobiowego w skupie** płacono mniej niż przed rokiem (o 12,6%). Spadek cen obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 26,9% w łódzkim do 4,3% w małopolskim. Przeciętna cena skupu tego surowca wynosiła 3,51 zł za 1 kg. W 6 województwach średnie ceny skupu były wyższe od przeciętnej w kraju. Rozpiętość cen skupu za 1 kg żywca drobiowego kształtowała się od 3,18 zł w śląskim do 4,15 zł w warmińsko-mazurskim.

We wrześniu br. średnia cena **skupu mleka krowiego** za 1 l wynosiła 1,38 zł, tj. o 5,3% więcej niż przed rokiem. Rozpiętość cen skupu mleka za 1 l wynosiła od 1,25 zł w małopolskim do 1,47 zł w podlaskim. Oprócz województwa podlaskiego, średnie ceny skupu wyższe od przeciętnej w kraju, notowano w warmińsko-mazurskim i lubuskim. W ujęciu rocznym wzrost cen skupu mleka obserwowano we wszystkich województwach, w granicach od 0,8% w podkarpackim do 7,5% w warmińsko-mazurskim.

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.
2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.
3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.
4. Dane w podziale terytorialnym oraz w podziale według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**.
5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
6. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.
7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
8. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.
9. W publikacji dane w zakresie:
  - 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
  - 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
  - 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych** oraz **nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem jednostek prowadzących działalność gospodarczą zaliczoną według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw**, prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 marca 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki ma-

gazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Jako ceny stałe od 2016 r. przyjęto ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.).

12. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

15. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Oznaczenia sekcji	Opis	Stosowane skróty
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	Handel; naprawa pojazdów samochodowych
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	Zakwaterowanie i gastronomia
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	Obsługa rynku nieruchomości
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	Administrowanie i działalność wspierająca

16. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

General notes

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.
2. Data are presented according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24th December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.
3. The item **"Industry"** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", as an additional grouping.
4. Data according to territorial division as well as to NACE Rev. 2 sections are compiled using the **enterprise method**.
5. Data are compiled in accordance with to the **respective organizational status of units of the national economy**.
6. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.
7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.
8. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.
9. In the publication data in regard to:
  - a) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** concern economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
  - b) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
  - c) **financial results of non-financial enterprises and investment outlays** and **newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of units conducting economic activity included, in accordance with the NACE Rev.2, in section "Agriculture, forestry and fishing" and "Financial and insurance activities"), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.
10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of "enterprise" – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15th March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations. An enterprise may be a sole legal unit. Enterprise sector includes those entities, which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and

support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. As constant prices since 2016 were adopted – 2015 constant prices (2015 average current prices).

12. Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistics Poland.

13. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.

14. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

15. The names of some sections of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables with the sign "Δ". The list of abbreviations used and their full names are given below:

Section marking	Description	Abbreviations
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	Trade; repair of motor vehicles
I	Accommodation and food service activities	Accommodation and catering

16. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.

W IV kwartale 2019 r. liczba **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 41 tys. (w ujęciu rocznym spadek o 21,2%). Zmniejszyła się liczba bezrobotnych kobiet (o 40,0%), wzrosła – mężczyzn (o 4,5%).

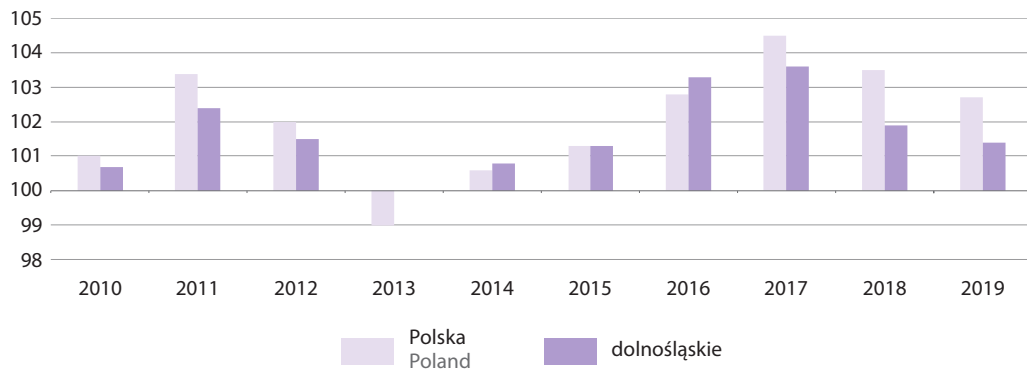
W IV kwartale 2019 r. **stopa bezrobocia** według BAEL wyniosła 3,2% (wobec średniej krajowej 2,9%) i była niższa niż przed rokiem (o 0,8 p. proc.). Wskaźnik ten w mieście kształtował się na poziomie 2,8% (spadek o 0,7 p. proc. w skali roku), na wsi wyniósł 4,2% (spadek o 0,8 p. proc.). Odnotowano spadek stopy bezrobocia kobiet (o 1,8 p. proc. do 3,1%) i wzrost wśród mężczyzn (o 0,1 p. proc. do poziomu 3,2%).

Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 978 tys. osób, co stanowiło 43,0% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat. W porównaniu z IV kwartałem 2018 r. ich liczba zwiększyła się o 0,6%, przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 0,6%.

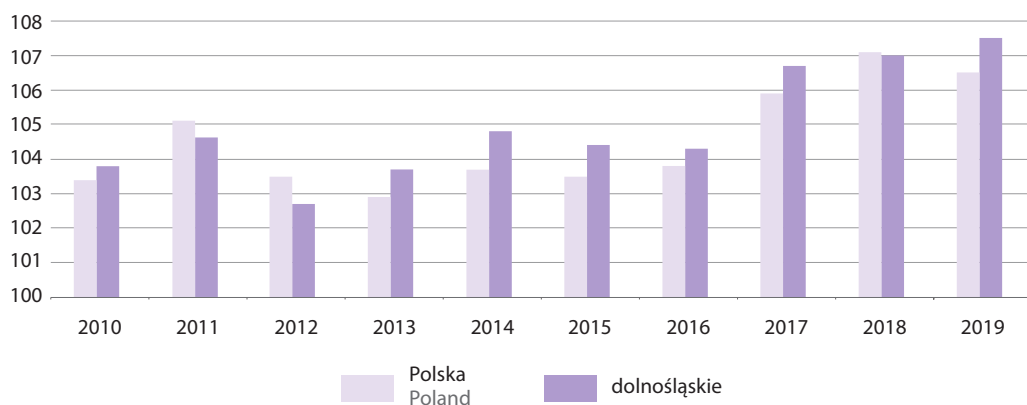
W IV kwartale 2019 r. **liczba osób biernych zawodowo lub bezrobotnych przypadająca na 1000 osób pracujących** utrzymała się na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego i wyniosła 812 osób wobec 811 przed rokiem.

W sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 494,7 tys. osób i było o 1,4% większe niż w roku poprzednim (najmniejszy wzrost w kraju, podobnie jak w świętokrzyskim). **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** ukształtowało się na poziomie 5364 zł (o 7,5% więcej niż 2018 r.; największy, po małopolskim i kujawsko-pomorskim, wzrost w kraju) i stanowiło 103,8% średniego wynagrodzenia w Polsce.

Wykres 25. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)
Chart 25. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

Wykres 26. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)
Chart 26. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

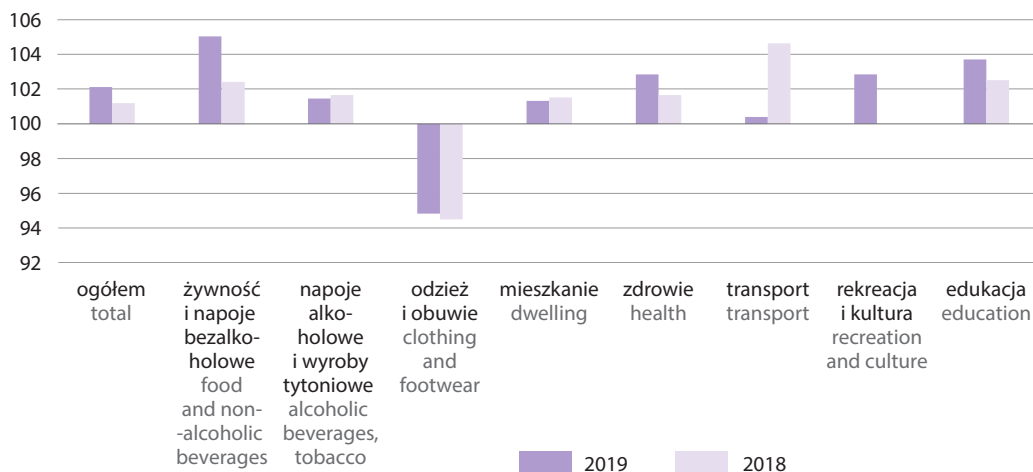

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2292 zł (o 1,5% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1353 zł (o 4,7% więcej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku w województwie dolnośląskim w 2019 r. był o 0,2 p. proc. niższy niż średnio w kraju.

Wykres 27. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)

Chart 27. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu mniejszym niż średnio w kraju wzrosły ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem (o 2,8% wobec 3,2%) oraz towarów i usług w zakresie mieszkania i w zakresie transportu (odpowiednio o: 1,3% i 0,4% wobec 1,4% i 0,7%). W województwie obserwowano najgłębszy w skali roku spadek cen odzieży i obuwia (5,2% wobec 1,9%).

Województwo dolnośląskie w 2019 r. wytworzyło 8,8% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** (4 lokata) i 6,5% produkcji sprzedanej **budownictwa** (6 lokata). W skali roku odnotowano wzrost powyżej średniej krajowej zarówno produkcji sprzedanej przemysłu (o 6,5%, wobec wzrostu o 4,0% w Polsce), jak i produkcji sprzedanej budownictwa (13,8%, wobec 10,6%).

W 2019 r. w województwie dolnośląskim oddano do użytkowania 22,0 tys. **mieszkań**, co stanowiło 10,6% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W porównaniu z 2018 r. odnotowano wzrost o 18,9% (w kraju wzrost o 12,1%). Najbardziej zwiększyła się liczba mieszkań w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 21,6%), a następnie w budownictwie indywidualnym (o 8,6%). Natomiast zmniejszyła się w skali roku liczba oddanych mieszkań spółdzielczych (z 263 do 134). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 77,0 m², wobec średniej krajowej 88,6 m².

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa dolnośląskiego w 2019 r. były lepsze od uzyskanych rok wcześniej (największy, po podkarpackim, wzrost wyniku finansowego netto). Poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Zmniejszył się wskaźnik poziomu kosztów – z 96,0% do 95,6%. Zaobserwowano wzrost wskaźnika rentowności obrotu brutto (z 4,0% do 4,4%) oraz netto (z 3,0% do 3,6%). Zwiększył się wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 3,9% do 4,1%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 79,4%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 84,8% (wobec odpowiednio 77,4% i 85,3% w 2018 r.).

W 2019 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach wyniosły 21036,7 mln zł, co stanowiło 13,2% nakładów w kraju (2 lokata po mazowieckim). W skali roku odnotowano wzrost nakładów o 30,3%, wobec wzrostu w kraju o 12,4%. Wzrost wystąpił w: obsłudze rynku nieruchomości (o 81,7%), przemyśle (o 60,4%), budownictwie (o 48,9%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 0,6%).

Spadek odnotowano w sekcji transport, gospodarka magazynowa (o 20,7%). Największy udział w zrealizowanych nakładach według sekcji PKD stanowił przemysł (61,7%). Na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia przeznaczono 49,8% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe w województwie, na budynki i budowlę – 24,9% (najniższy udział w kraju), a na środki transportu – 23,8% (najwyższy udział w kraju).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 906,1 tys. ha (o 6,6% więcej niż przed rokiem) i stanowiła 94,6% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b									
Basic cereals ^b	467,0	113,9	6,5	42,9	104,1	120,5	2004,9	118,8	7,9
Rzepak i rzepik ^c									
Rape and turnip rape ^c	120,5	96,0	13,8	26,7	95,4	95,7	322,1	91,8	13,2
Ziemniaki ^d									
Potatoes ^d	16,7	85,7	5,5	212	74,8	95,5	353,4	64,1	5,3

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. areał uprawy rzepaku i rzepiku (13,8% krajowej powierzchni uprawy) oraz uzyskane zbiory (13,2% produkcji krajowej) stawały województwo dolnośląskie na 1 pozycji w kraju. Wielkość powierzchni uprawy i produkcja zbóż podstawowych odpowiednio na 6 i 5 lokacie, a ziemniaków na – 9. Pod względem uzyskanych plonów z 1 ha zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi województwo zajmowało 2 lokatę w kraju, a plony rzepaku i rzepiku oraz ziemniaków były niższe niż średnio w kraju.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 184,4 tys. szt. (1,6 krajowego pogłowia), bydła – 104,9 tys. szt. (1,7%), owiec – 12,0 tys. szt. (4,4%). W skali roku odnotowano spadek pogłowia trzody chlewnej (19,6% – najgłębszy w kraju) i owiec (2,0%). Pogłowie bydła zwiększyło się o 4,2%. Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była najniższa w kraju i wynosiła odpowiednio: 20,3 szt. (w kraju 76,4 szt.) i 11,5 szt. (42,6 szt.), a obsada owiec wynosiła – 1,3 szt. (1,8 szt.).

W województwie dolnośląskim w 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 3,9%, towarowej – 3,6%, a końcowej – 3,7%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 36,2% niższa od średniej w kraju.

Województwo kujawsko-pomorskie

Kujawsko-pomorskie voivodship

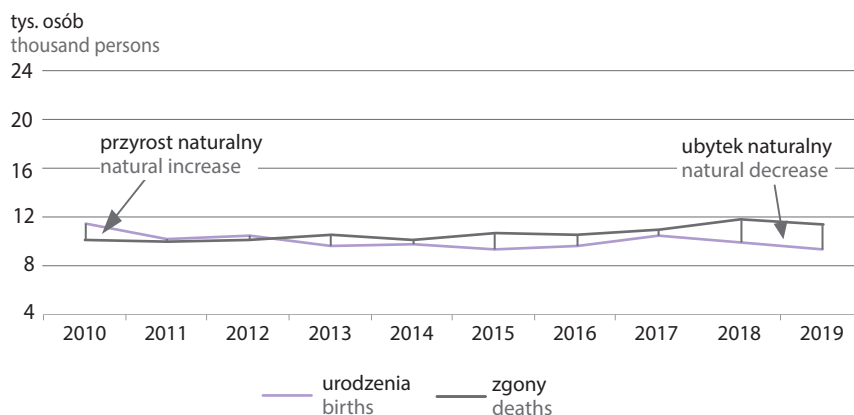

Powiaty	- 19
Miasta na prawach powiatu	- 4
Miasta ogółem	- 52
Gminy	- 144

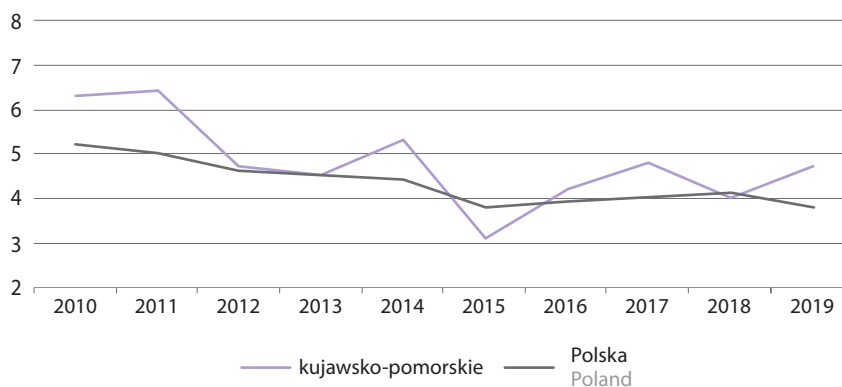
Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	18,0 tys. km ² 18.0 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	2,1 mln mieszkańców 2.1 million inhabitants
	10 lokata 10th position		10 lokata 10th position
	5,7% powierzchni kraju 5.7% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 59,1% (9 lokata) urbanisation rate: 59.1% (9th position)

W województwie kujawsko-pomorskim w I półroczu 2019 r. odnotowano **spadek liczby ludności** o 5,4 tys. osób. Ubytek spowodowany był odpływem migracyjnym oraz większą liczbą zgonów niż urodzeń żywych. Od 2011 r. współczynnik urodzeń kształtował się tu poniżej wartości średniej dla kraju – w analizowanym okresie tendencja ta utrzymała się: współczynnik obniżył się o 0,5 pkt, osiągając 9,0‰ (wobec 9,5‰ w kraju). Nieco korzystniej niż przed rokiem kształtował się współczynnik zgonów – po spadku o 0,4 pkt osiągnął wartość średnią dla kraju (10,9‰). Obniżeniu – o 0,2 pkt do poziomu minus 2,0‰ – uległ współczynnik przyrostu naturalnego. Pogorszyło się także ogólne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały, na co decydujący wpływ miał odpływ ludności do innych regionów kraju. W przeliczeniu na 1000 osób saldo migracji wyniosło minus 1,2‰. W kujawsko-pomorskim pogorszeniu uległ także współczynnik zgonów niemowląt – wzrósł o 0,7 pkt do poziomu 4,7‰ przy średniej dla kraju – 3,8‰. Szybsze tempo wzrostu współczynnika zgonów niemowląt obserwowano jedynie w województwie podkarpackim.

Wykres 28. Ruch naturalny ludności
Chart 28. Vital statistics of population

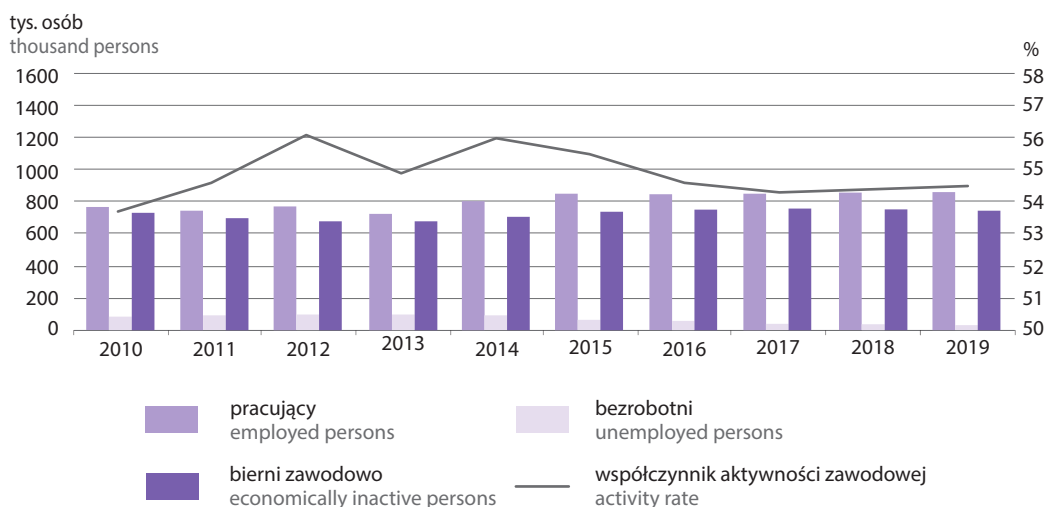

Wykres 29. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
Chart 29. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim wyniosła 896 tys. i była o 0,3% mniejsza niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 54,5% (wzrost o 0,1 p. proc. w odniesieniu do IV kwartału 2018 r.), przy średniej dla kraju równej 56,0%.

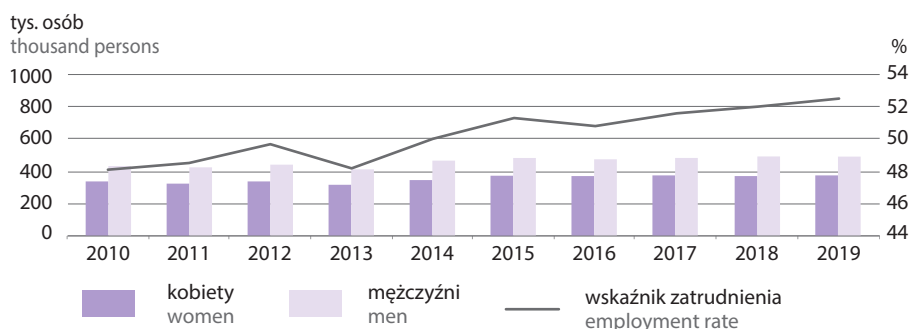
Wykres 30. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 30. Economic activity of population in the fourth quarter

W porównaniu z IV kwartałem 2018 r., zwiększyła się liczba **pracujących** (o 0,5%) i wyniosła 864 tys. osób, głównie w wyniku wzrostu liczby pracujących kobiet (o 1,1%), przy niezmienionej liczbie pracujących mężczyzn.

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2019 r. wyniósł 52,5% i był o 0,5 p. proc. wyższy niż w analogicznym kwartale 2018 r. Wzrósł zarówno w mieście, jak i na wsi; w mieście – o 0,7 p. proc. do 53,5%, na wsi – o 0,5 p. proc. do 51,3%.

Wykres 31. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
Chart 31. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

W IV kwartale 2019 r. liczba osób **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 32 tys. W skali roku o 20,0% zmniejszyła się zarówno liczba bezrobotnych w ujęciu ogółem, jak i w podziale na mężczyzn i kobiety.

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2019 r. wyniosła 3,6% i w stosunku do analogicznego okresu 2018 r. obniżyła się o 0,8 p. proc. Wskaźnik ten był wyższy w mieście (3,9%) niż na wsi (3,1%), przy czym w skali roku w mieście wzrósł o 0,3 p. proc., a na wsi spadł o 2,7 p. proc. Stopa bezrobocia kobiet spadła o 1,1 p. proc. do 4,1%, wśród mężczyzn również zanotowano spadek wskaźnika – o 0,7 p. proc. do 3,2%.

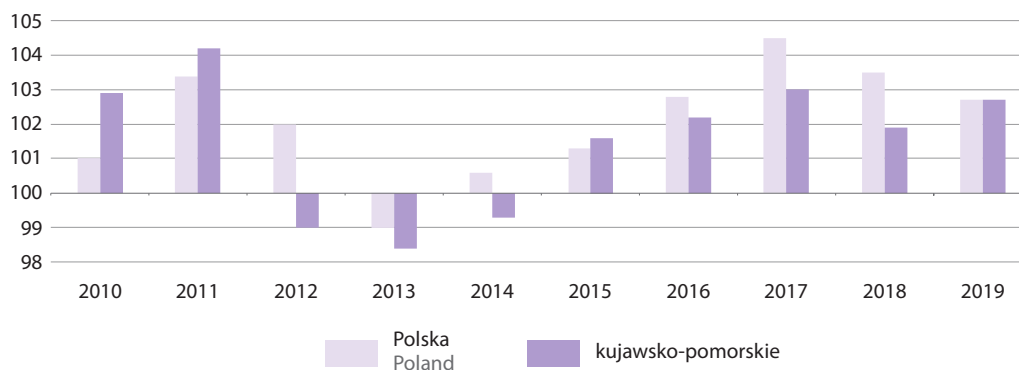
Liczba osób **biernych zawodowo** w województwie wynosiła 749 tys., co stanowiło 45,5% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat. W porównaniu z IV kwartałem 2018 r. ich liczba zmniejszyła się o 0,8%, przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 0,5%.

Relacja osób niepracujących do pracujących w skali roku uległa poprawie. W IV kwartale 2019 r. na 1000 pracujących przypadały 904 osoby bierne zawodowo lub bezrobotne (przed rokiem – 924 osoby).

W sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. **przeciętne zatrudnienie** ukształtowało się na poziomie 267,9 tys. osób, tj. o 2,7% wyższym niż w 2018 r., a **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wyniosło 4503 zł (o 8,9% więcej niż przed rokiem, największy, po małopolskim, wzrost w kraju) i było mniejsze o 12,9% od średniego w Polsce.

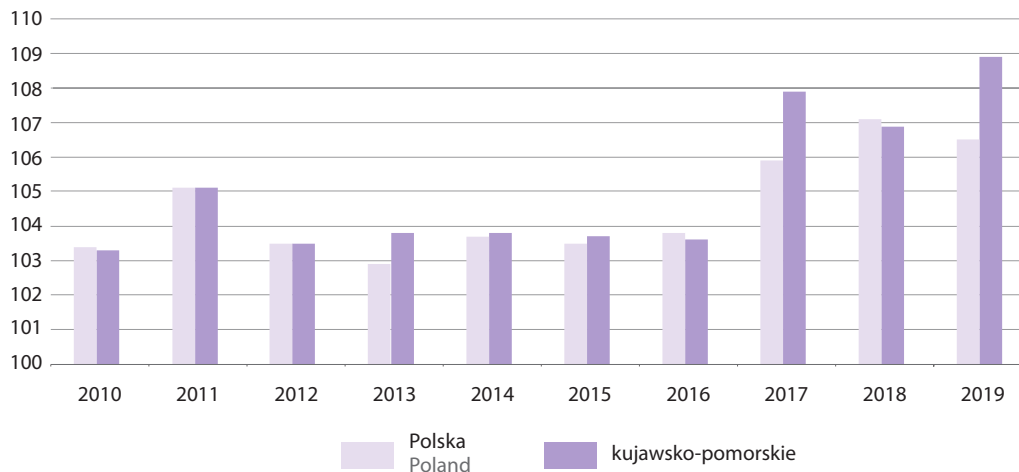
Wykres 32. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 32. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

Wykres 33. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

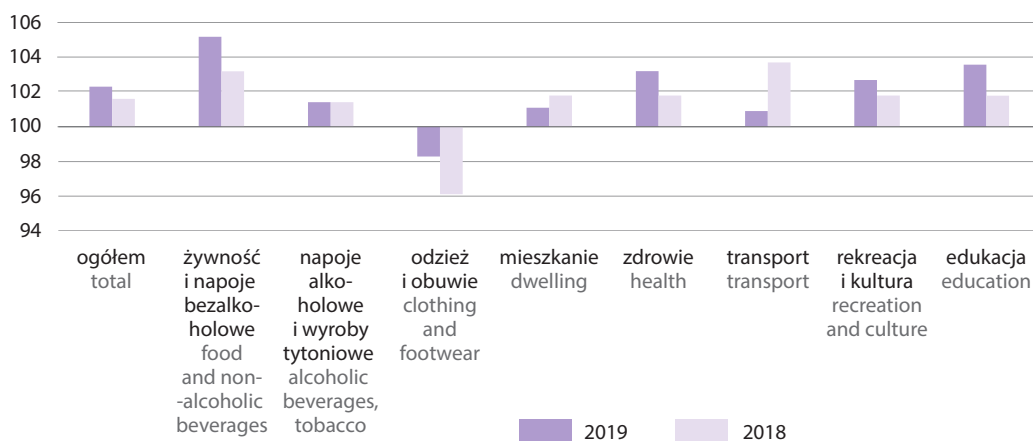
Chart 33. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2098 zł (o 9,8% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1300 zł (o 0,6% więcej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku w województwie kujawsko-pomorskim w 2019 r. był na podobnym poziomie jak przeciętnie w kraju i wyniósł 2,3%.

Wykres 34. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)
Chart 34. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 5,2% wobec 4,9%), towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą (o 2,7% wobec 2,6%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 1,4% wobec 1,3%) oraz towarów i usług w zakresie transportu (o 0,9% wobec 0,7%). Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem rosły wolniej niż przeciętnie (o 1,1% wobec 1,4%). Spadek cen odzieży i obuwia wyniósł 1,7% (wobec 1,9% w kraju).

Województwo kujawsko-pomorskie w 2019 r. wytworzyło 4,2% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 3,3% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano wzrost zarówno produkcji sprzedanej przemysłu (o 3,4%), jak i budownictwa (o 10,9%). W porównaniu do średniej krajowej dynamika produkcji sprzedanej przemysłu była mniejsza o 0,6 p. proc., a produkcji sprzedanej budownictwa większa o 0,3 p. proc. od średniej krajowej (w Polsce odpowiednio wzrost o 4,0% i o 10,6%).

W 2019 r. w województwie kujawsko-pomorskim oddano do użytkowania 8,1 tys. **mieszkań**, co stanowiło 3,9% wszystkich mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W porównaniu z 2018 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań o 14,1% (wobec wzrostu o 12,1% w Polsce). Zwiększyła się liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem oraz w budownictwie indywidualnym (odpowiednio o 19,2% i 6,6%). Wzrosła również liczba mieszkań spółdzielczych (ze 116 oddanych w 2018 r. do 297). Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania była wyższa niż średnia w kraju (94,2 m², wobec 88,6 m²).

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego w 2019 r. były znacznie gorsze od uzyskanych rok wcześniej (najgłębsze, po śląskim, spadki wyników finansowych brutto i netto). Pogorszyły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Zwiększył się wskaźnik poziomu kosztów – z 94,4% do 95,1%. Zaobserwowano spadek wskaźnika rentowności obrotu brutto (z 5,6% do 4,9%) oraz wskaźnika rentowności obrotu netto (z 4,7% do 4,0%). Odnotowano zmniejszenie wskaźnika rentowności sprzedaży brutto (z 5,6% do 4,9%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem wyniósł 82,5%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 89,2% (wobec odpowiednio 80,2% i 78,7% w 2018 r.).

W 2019 r. **nakłady inwestycyjne** badanych przedsiębiorstw województwa wyniosły 3670,2 mln zł, co stanowiło 2,3% nakładów w kraju. W skali roku odnotowano wzrost nakładów o 14,6%, wobec wzrostu w kraju o 12,4%. Wzrost wystąpił w: budownictwie (o 32,4%), przemyśle (o 16,7%), transporcie, gospodarce magazynowej (o 9,7%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 8,7%). Spadek odnotowano w obsłudze rynku nieruchomości (o 36,1%). W strukturze nakładów inwestycyjnych według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł (75,6% ogółu nakładów w województwie). Z nakładów inwestycyjnych na środki trwałe, największe poniesiono na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 52,7%, na budynki i budowlę przeznaczono 34,4% nakładów, a na środki transportu 12,8%.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 1029,2 tys. ha (o 5,9% mniej niż przed rokiem) i stanowiła 92,2% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbioru i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b									
Basic cereals ^b	545,2	93,1	7,6	38,3	116,1	107,6	2086,4	108,0	8,2
Rzepak i rzepik ^c									
Rape and turnip rape ^c	83,5	131,2	9,5	26,6	119,8	95,3	221,9	156,9	9,1
Ziemniaki ^d									
Potatoes ^d	24,5	88,3	8,1	199	93,0	89,6	487,3	82,1	7,3

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. województwo zajmowało 4 lokatę w kraju pod względem wielkości arealu uprawy rzepaku i rzepiku oraz ziemniaków i 5 w uprawie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi. W produkcji zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi województwo zajmowało 4 lokatę (8,2%), rzepaku i rzepiku – 5 (9,1%), a – ziemniaków 6 pozycję (7,3%). Uzyskane zbiory rzepaku i rzepiku były znacznie wyższe niż przed rokiem. Plony z 1 ha były lepsze niż przed rokiem (z wyjątkiem ziemniaków), ale niższe niż przeciętne w kraju (z wyjątkiem zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi).

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 1098,0 tys. szt. (9,8% krajowego pogłowia), bydła – 517,0 tys. szt. (8,3%) i owiec – 9,1 tys. szt. (3,4%). W skali roku odnotowano wzrost pogłowia trzody chlewnej i bydła (po 0,8%). Natomiast populacja owiec zmniejszyła się o 13,7%. Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była wyższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio: 106,3 szt. wobec 76,4 szt. (3 lokata) i 50,0 szt. wobec 42,6 szt. (5 lokata), a obsada owiec była niższa i wynosiła 0,9 szt. wobec 1,8 szt. w kraju.

W województwie kujawsko-pomorskim w 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek (w cenach stałych) globalnej i końcowej produkcji rolniczej. Natomiast produkcja towarowa była o 2,8% wyższa. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej i końcowej produkcji rolniczej wyniósł po 7,3%, a towarowej – 7,7%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych ukształtowała się na poziomie niższym o 2,4% niż przeciętnie w kraju.

Województwo lubelskie

Lubelskie Voivodship

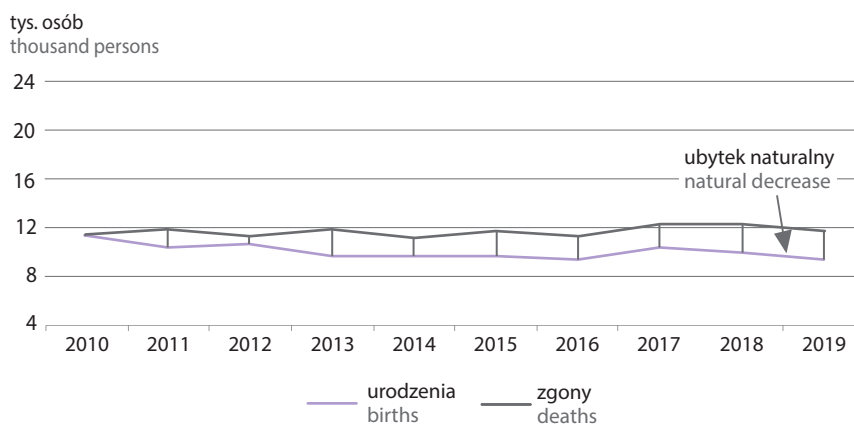
Powiaty	– 20
Miasta na prawach powiatu	– 4
Miasta ogółem	– 48
Gminy	– 213

Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	25,1 tys. km ² 25.1 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	2,1 mln mieszkańców 2.1 million inhabitants
	3 lokata 3rd position		9 lokata 9th position
	8,0% powierzchni kraju 8.0% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 46,5% (14 lokata) urbanisation rate: 46.5% (14th position)

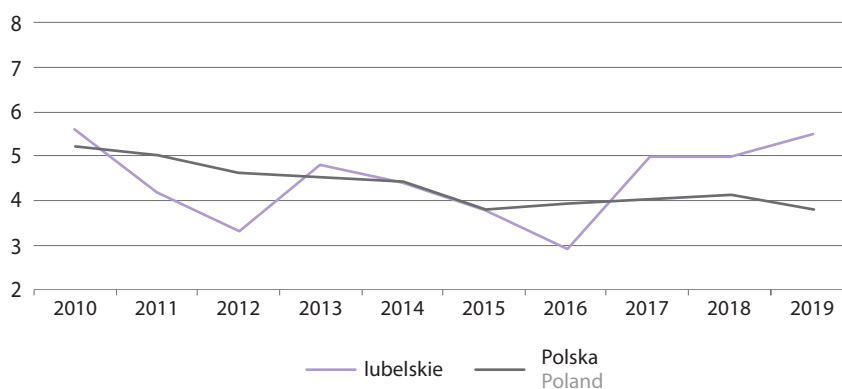

W województwie lubelskim obserwuje się utrzymanie niekorzystnych zmian demograficznych. **Spadek liczby ludności** w I półroczu 2019 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2018 r. wyniósł 9,4 tys. osób. Ubytek spowodowany był zarówno odpływem ludności, jak i przewagą liczby zgonów nad urodzeniami. Współczynnik urodzeń żywych obniżył się w skali roku z 9,4‰ do 8,8‰, przy jednoczesnym spadku współczynnika zgonów (z 11,6‰ – do 11,1‰), co wpłynęło na nieznaczną poprawę przyrostu naturalnego (z minus 2,2‰ do 2,3‰). W I półroczu 2019 r. szybsze tempo spadku współczynnika obserwowano jedynie w województwach: łódzkim, podlaskim i wielkopolskim. Lubelskie, obok świętokrzyskiego, odnotowało także najniższe saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych (w obu województwach po minus 2,8‰ wobec 0,1‰ w kraju). Podobnie jak w analogicznym okresie roku 2018 r.– lubelskie okazało się województwem o najwyższym w kraju współczynniku zgonów niemowląt – 5,5‰ (wzrost o 0,5 pkt).

Wykres 35. Ruch naturalny ludności
Chart 35. Vital statistics of population

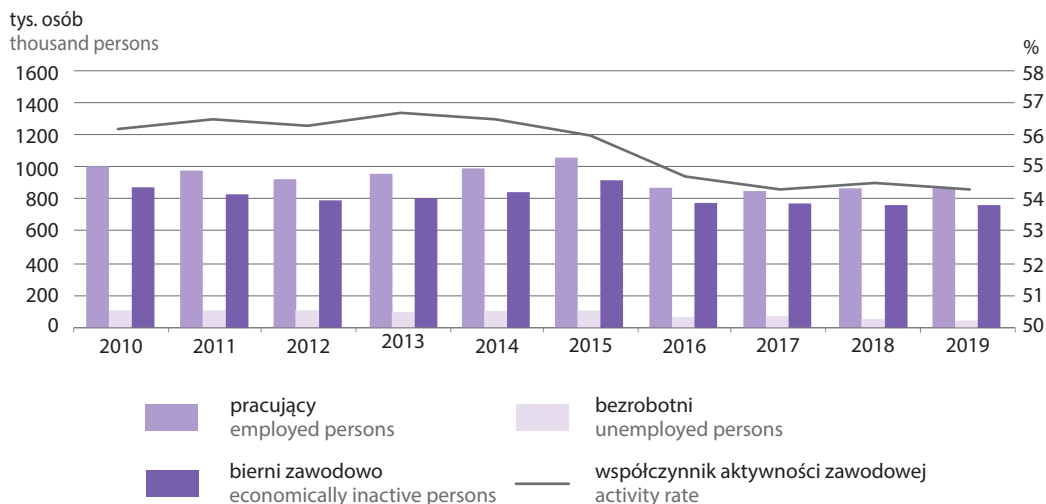

Wykres 36. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
Chart 36. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2019 r. w województwie lubelskim wyniosła 907 tys. i była o 1,2% mniejsza niż w IV kwartale 2018 r. **Współczynnik aktywności zawodowej** osiągnął wartość 54,3% (spadek o 0,2 p. proc. w skali roku), przy średniej dla kraju na poziomie 56,0%.

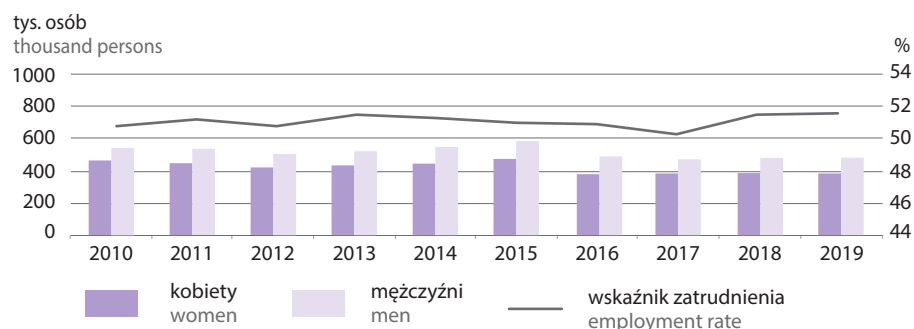
Wykres 37. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 37. Economic activity of population in the fourth quarter

Liczba osób **pracujących** wyniosła 863 tys. i w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. zmniejszyła się o 0,5%. Spadła liczba pracujących kobiet (o 1,5%), wzrosła – mężczyzn (o 0,2%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2019 r. był nieznacznie wyższy niż przed rokiem (o 0,1 p. proc.) i wyniósł 51,6%. Wzrost wskaźnika zatrudnienia wystąpił na wsi (o 0,6 p. proc. do 51,1%). Natomiast w miastach województwa lubelskiego odnotowano spadek (o 0,5 p. proc. do poziomu 52,2%).

Wykres 38. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
Chart 38. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

W IV kwartale 2019 r. liczba osób **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 44 tys. i w skali roku zmniejszyła o 13,7%. Spadła zarówno liczba bezrobotnych kobiet (o 21,7%), jak i mężczyzn (o 7,1%).

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2019 r. w województwie lubelskim mimo spadku w ujęciu rocznym o 0,7 p. proc. osiągnęła najwyższy poziom w kraju i wyniosła 4,9%. Wskaźnik był wyższy w mieście (5,5%) niż na wsi (4,3%), przy czym w mieście wzrósł o 0,8 p. proc., a na wsi zmniejszył się o 2,0 p. proc. Odnotowano zmniejszenie stopy bezrobocia zarówno wśród kobiet (o 1,1 p. proc. do 4,5%), jak i wśród mężczyzn (o 0,4 p. proc. do 5,1%).

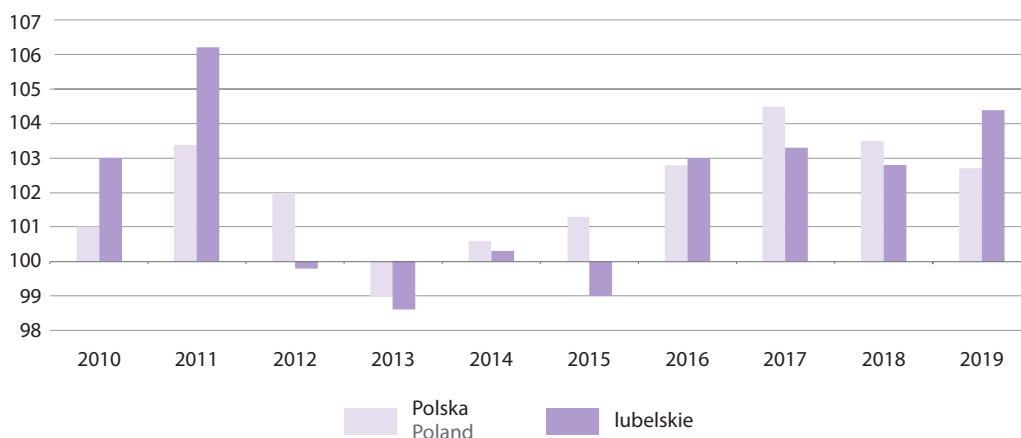
Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 764 tys. osób, co stanowiło 45,7% ludności ogółem w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z rokiem poprzednim ich liczba spadła o 0,3%, wobec spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 0,8%

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących w województwie lubelskim poprawiła się w skali roku. W IV kwartale 2019 r. na 1000 pracujących przypadało 936 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych (942 osoby przed rokiem).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. wyniosło 203,3 tys. osób (4,4% więcej niż w roku poprzednim). **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** ukształtowało się na poziomie 4352 zł (wzrost o 5,5% w skali roku; najmniejszy, po mazowieckim, wzrost w kraju) i było o 15,8% niższe od średniego w Polsce.

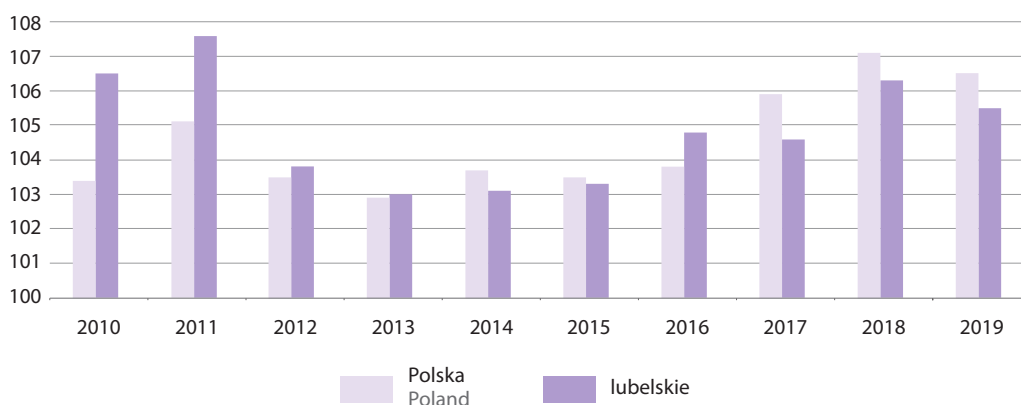
Wykres 39. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 39. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

Wykres 40. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 40. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

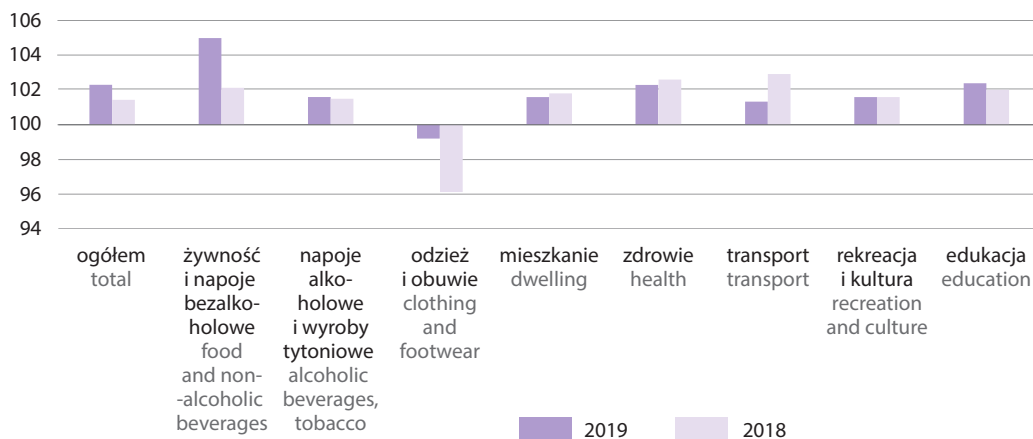

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2050 zł (o 11,9% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1297 zł (o 0,4% więcej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku w województwie lubelskim w 2019 r. był na podobnym poziomie jak przeciętnie w kraju i wyniósł 2,3%.

Wykres 41. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)

Chart 41. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 5,0% wobec 4,9%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem (po 1,6% wobec odpowiednio o – 1,3% i 1,4%), a także w zakresie transportu (o 1,3% wobec 0,7%). Wolniej niż przeciętnie rosły natomiast ceny towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury (o 1,6% wobec 2,6%), a opłaty w zakresie edukacji oraz ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem wzrosły najmniej w kraju (odpowiednio o: 2,4% i 2,3% wobec 3,6% i 3,2%). Spadek cen odzieży i obuwia wyniósł 0,8% (wobec 1,9% w kraju).

Województwo lubelskie w 2019 r. wytworzyło 2,6% krajowej produkcji sprzedanej przemysłu i 2,3% produkcji sprzedanej budownictwa. W skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (o 6,1%, wobec wzrostu średnio w kraju o 4,0%) oraz produkcji sprzedanej budownictwa (o 19,3%, przy wzroście o 10,6% średnio w Polsce).

W 2019 r. w województwie lubelskim oddano do użytkowania 7,3 tys. **mieszkań**, co stanowiło 3,5% wszystkich mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W skali roku odnotowano spadek o 2,5% liczby oddanych mieszkań (w kraju wzrost o 12,1%). Zmniejszyła się liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 4,5%) oraz spółdzielczych (z 421 oddanych w 2018 r. do 136). W budownictwie indywidualnym odnotowano wzrost (o 7,2%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 100,5 m² (przy średniej krajowej 88,6 m²).

Badane przedsiębiorstwa województwa lubelskiego w 2019 r. w porównaniu z 2018 r. uzyskały lepsze **wyniki finansowe** (największy, po podkarpackim, wzrost wyniku finansowego brutto). Poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano spadek wskaźnika poziomu kosztów – z 94,3% do 93,7%. Zwiększył się zarówno wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 5,7% do 6,3%), jak i netto (z 4,6% do 5,1%). Zwiększył się również wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 6,4% do 7,4%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 81,9%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 85,3% (wobec odpowiednio 79,9% i 84,4% w 2018 r.).

W 2019 r. **nakłady inwestycyjne** badanych przedsiębiorstw województwa lubelskiego wyniosły 4784,4 mln zł, co stanowiło 3,0% wartości krajowej. W ujęciu rocznym odnotowano wzrost nakładów o 7,2%, wobec wzrostu w kraju o 12,4%. Wzrost odnotowano w sekcjach: obsługa rynku nieruchomości (o 33,1%), budownictwo (o 18,2%), przemysł (o 9,9%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 3,7%). Spadek odnotowano w sekcji transport, gospodarka magazynowa (o 40,0%). Największy udział w zrealizowanych nakładach według sekcji PKD osiągnął przemysł – 88,5%. Największe nakłady inwestycyjne na środki trwałe poniesiono na budynki i budowlę, które stanowiły 59,7% (najwyższy udział w kraju), a następnie na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia, które stanowiły 35,0% oraz środki transportu 5,2% (najniższy udział w kraju).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 1443,4 tys. ha (o 2,7% więcej niż przed rokiem) i stanowiła 87,4% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbioru i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2017= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2017= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2017= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b Basic cereals ^b	779,0	104,6	10,9	38,6	101,3	108,4	3004,7	106,0	11,8
Rzepak i rzepik ^c Rape and turnip rape ^c	114,9	102,5	13,1	26,1	87,3	93,5	299,5	89,1	12,3
Ziemniaki ^d Potatoes ^d	17,2	107,0	5,7	195	69,7	87,8	335,5	74,6	5,0

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. województwo lubelskie zajmowało 2 lokatę w kraju pod względem wielkości areалу uprawy rzepaku i rzepiku, 3 – zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, a 8 – w uprawie ziemniaków. Udział województwa w krajowej produkcji zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi (11,8%) oraz rzepaku i rzepiku (12,3%) lokował je na 2 pozycji w kraju. Uzyskane plony zbóż podstawowych z 1 ha były wyższe niż przeciętne w kraju i wyższe niż przed rokiem.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowiu trzody chlewnej liczyło 459,3 tys. szt. (4,1% krajowego pogłowia), bydła – 389,2 tys. szt. (6,2%), owiec – 22,0 tys. szt. (8,1%). W skali roku zwiększyło się pogłowie trzody chlewnej (o 2,8%), bydła (o 2,9%) i owiec (o 8,8%). Obsada trzody chlewnej, bydła i owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio: – 31,6 szt. (w kraju 76,4 szt.), 26,8 szt. (42,6 szt.) i 1,5 szt. (1,8 szt.).

W województwie lubelskim w 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek (w cenach stałych) globalnej i końcowej produkcji rolniczej. Natomiast produkcja towarowa była o 2,5% wyższa. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 8,8%, końcowej – 8,4% i towarowej – 8,2%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 13,2% niższa od średniej w kraju.

Województwo lubuskie

Lubuskie voivodship

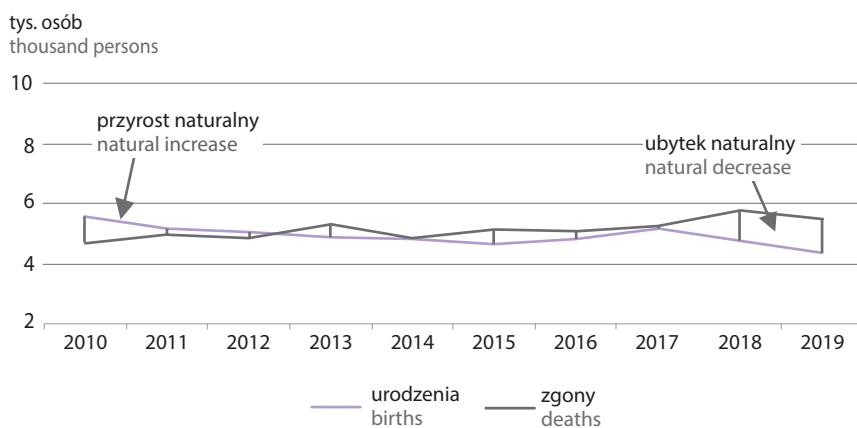
Powiaty	- 12
Miasta na prawach powiatu	- 2
Miasta ogółem	- 43
Gminy	- 82

Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	14,0 tys. km ² 14.0 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	1,0 mln mieszkańców 1.0 million inhabitants
	13 lokata 13th position		15 lokata 15th position
	4,5% powierzchni kraju 4.5% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 64,9% (4 position) urbanisation rate: 64.9% (4th place)

W I półroczu 2019 r. **liczba ludności** województwa lubuskiego **zmniejszyła się** w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego o 2,4 tys. osób. Obniżeniu uległ współczynnik przyrostu naturalnego z minus 2,0‰ do minus 2,2‰. Tempo tego spadku było jednak znacznie wolniejsze niż w analogicznym okresie roku poprzedniego – notowano wówczas spadek z minus 0,2‰ do minus 2,0‰. Pogorszeniu uległ współczynnik urodzeń żywych (z 9,3‰ do 8,6‰) – w I półroczu 2019 r. po raz pierwszy od 2010 r. nie przekroczył on wartości 9,0‰. Szybsze tempo spadku współczynnika urodzeń dotyczyło województw: łódzkiego, pomorskiego i zachodniopomorskiego. Jednocześnie znacząco obniżył się współczynnik zgonów (z 11,3‰ do 10,8‰) – szybsze tempo spadku notowano w: łódzkim, podlaskim i wielkopolskim. Ogólne saldo migracji na pobyt stały utrzymało się na zbliżonym poziomie – minus 0,8‰ wobec minus 0,7‰ w analogicznym okresie roku poprzedniego. W województwie odnotowano widoczną poprawę współczynnika zgonów niemowląt, który wyniósł 3,2‰ (poniżej średniej w kraju) wobec 4,8‰ w analogicznym okresie roku poprzedniego. Lubuskie było województwem o najszybszym tempie spadku tego wskaźnika.

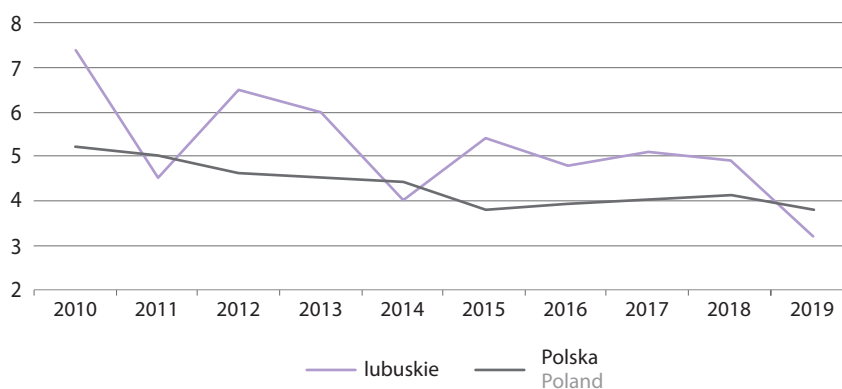
Wykres 42. Ruch naturalny ludności

Chart 42. Vital statistics of population

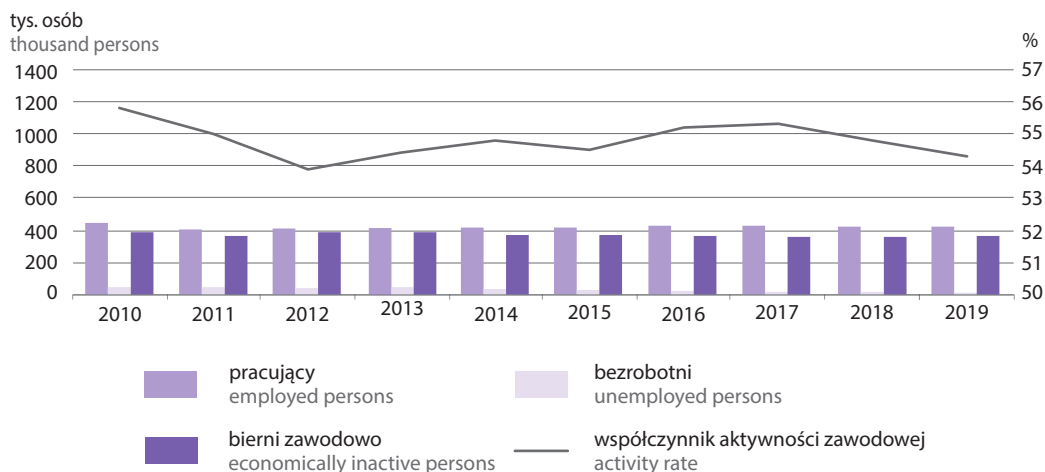
Wykres 43. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych

Chart 43. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, w IV kwartale 2019 r., liczba **aktywnych zawodowo** województwa lubuskiego zmniejszyła się w skali roku o 1,6% i wyniosła 429 tys. osób. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 54,3% (spadek o 0,5 p. proc. w odniesieniu do IV kwartału 2018 r.), przy średniej dla kraju 56,0%.

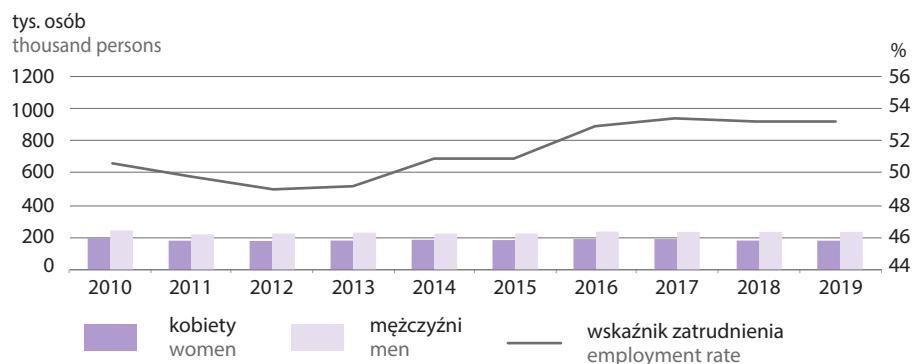
Wykres 44. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 44. Economic activity of population in the fourth quarter

Liczba osób **pracujących** w IV kwartale 2019 r. zmniejszyła się w skali roku o 0,7% i wyniosła 420 tys. osób. Zmniejszyła się liczba pracujących mężczyzn (o 0,8%), przy utrzymaniu się liczby pracujących kobiet na poziomie sprzed roku.

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2019 r. utrzymał się na poziomie roku ubiegłego i wyniósł 53,2%. Pogorszenie wskaźnika o 0,5 p. proc. do 53,2% obserwowano w miesiącu. Poprawę o 1,2 p. proc. odnotowano na wsi do 53,4%.

Wykres 45. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
Chart 45. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

W IV kwartale 2019 r. liczba **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 9 tys. osób i była o 30,8% mniejsza w porównaniu z IV kwartałem poprzedniego roku. Szczególnie spadła liczba bezrobotnych mężczyzn (o 25,0%).

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2019 r. była w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. o 0,9 p. proc. niższa i wyniosła 2,1%. W ujęciu rocznym wskaźnik w mieście obniżył się o 1,0 p. proc. do 1,8%. Wśród mężczyzn stopa bezrobocia zmniejszyła się o 0,8 p. proc. i wyniosła 2,5%.

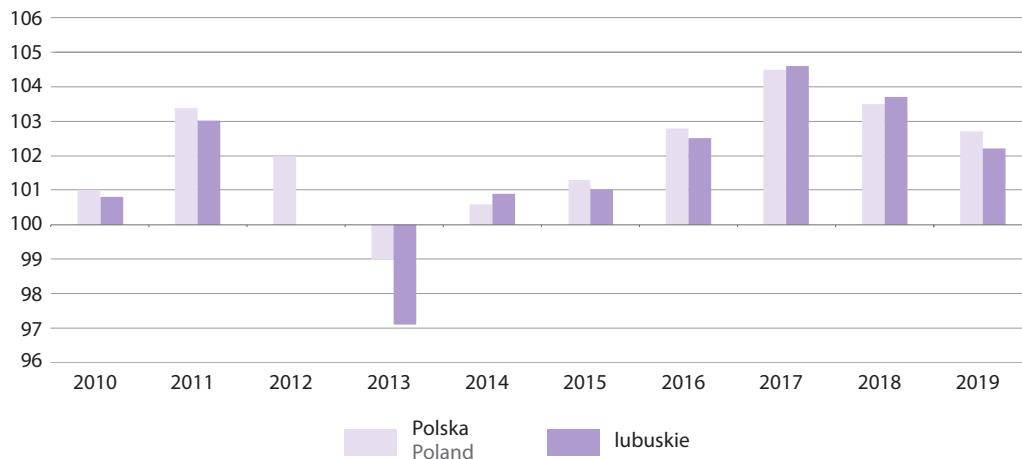
Populacja **biernych zawodowo** liczyła 361 tys. osób, co stanowiło 45,7% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat. W skali roku ich liczba wzrosła o 0,6%, przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 0,6%.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących zwiększyła się nieznacznie w skali roku. W IV kwartale 2019 r. na 1000 pracujących przypadało 881 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych (879 osób przed rokiem).

W sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 132,9 tys. osób i w stosunku do 2018 r. zwiększyło się o 2,2%. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** kształtowało się na poziomie 4458 zł, wzrosło w skali roku o 5,6% (najmniejszy, po mazowieckim i lubelskim, wzrost w kraju) i było o 13,8% mniejsze od średniego w Polsce.

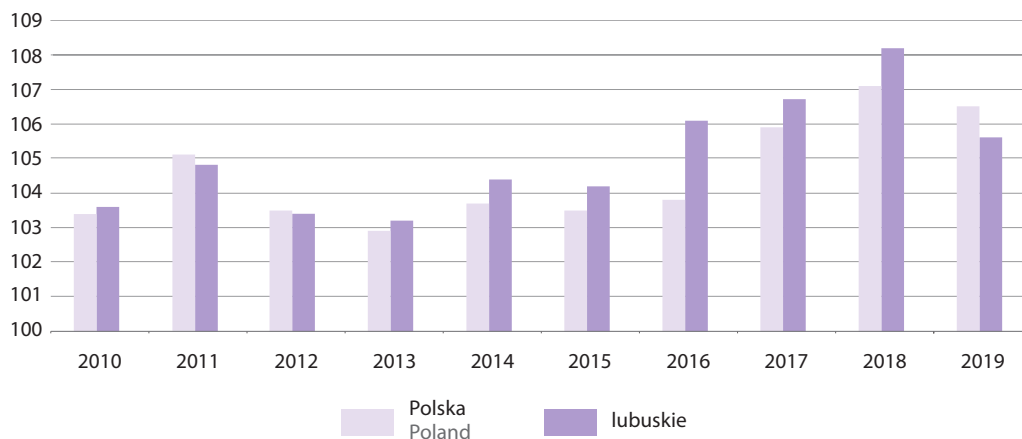
Wykres 46. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 46. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

Wykres 47. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

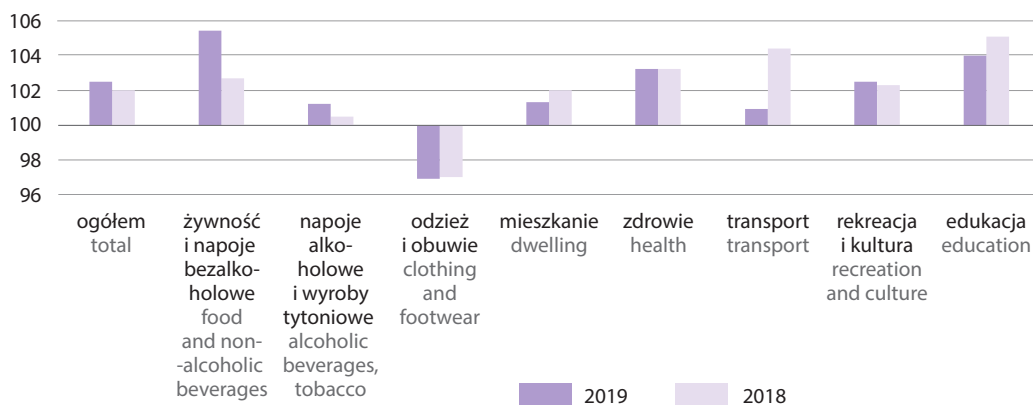
Chart 47. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2099 zł (o 9,8% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1427 zł (o 10,4% więcej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku w województwie lubuskim w 2019 r. był o 0,2 p. proc. wyższy niż średnio w kraju.

Wykres 48. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)
Chart 48. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 5,4% wobec 4,9%), opłaty w zakresie edukacji (o 4,0% wobec 3,6%) oraz ceny towarów i usług w zakresie transportu (o 0,9% wobec 0,7%). Spadek cen odzieży i obuwni wyniósł 3,1% (wobec 1,9% w kraju).

Województwo lubuskie w 2019 r. wytworzyło 2,6% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 1,0% (najmniej w kraju) produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano jedyny w kraju spadek produkcji sprzedanej przemysłu (o 0,7%), natomiast wzrosła produkcja sprzedana budownictwa (o 6,3%).

W 2019 r. w województwie lubuskim oddano do użytkowania 4,1 tys. **mieszkań** (spadek w ujęciu rocznym o 2,8%, wobec wzrostu w kraju o 12,1%). Stanowiło to 2,0% ogółu mieszkań oddanych do użytkowania w Polsce. Zmniejszyła się liczba mieszkań spółdzielczych i przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (odpowiednio o 41,3% i o 7,9%). Wzrost dotyczył budownictwa indywidualnego (o 9,5%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 92,7 m² i była wyższa od średniej krajowej o 4,1 m².

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa lubuskiego w 2019 r. były wyższe od uzyskanych rok wcześniej. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe poprawiły się. Wskaźnik poziomu kosztów zmniejszył się (z 95,8% do 95,2%). Odnotowano wzrost wskaźnika rentowności obrotu brutto (z 4,2% do 4,8%) oraz netto (z 3,7% do 4,1%). Zwiększył się również wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 4,0% do 4,3%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 83,3%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 89,6% (wobec odpowiednio 78,7% i 86,7% w 2018 r.).

W 2019 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa lubuskiego wyniosły 2093,3 mln zł, co stanowiło 1,3% wartości krajowej. W ujęciu rocznym odnotowano wzrost nakładów o 15,5%, wobec wzrostu w kraju o 12,4%. Wzrost nakładów wystąpił w sekcjach transport, gospodarka magazynowa (o 185,9%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 78,5%). Spadek odnotowano w: budownictwie (o 12,3%), obsłudze rynku nieruchomości (o 3,5%) oraz przemyśle (o 2,9%). W strukturze nakładów inwestycyjnych według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł (66,4% ogółu nakładów w województwie). W badanych przedsiębiorstwach przeważały nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia, które stanowiły 51,2% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe. Na budynki i budowlę przeznaczono 30,3%, a na środki transportu 18,4%.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 398,9 tys. ha (o 3,6% więcej niż przed rokiem) i stanowiła 94,4% powierzchni ogólnej gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b									
Basic cereals ^b	194,6	114,3	2,7	30,2	113,1	84,8	588,4	129,4	2,3
Rzepak i rzepik ^c									
Rape and turnip rape ^c	20,4	64,6	2,3	38,2	183,7	136,9	77,8	118,4	3,2
Ziemniaki ^d									
Potatoes ^d	3,1	102,8	1,0	425	212,6	191,4	132,5	218,7	2,0

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. w województwie lubuskim odnotowano w skali roku najwyższy wzrost powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi i najgłębszy spadek powierzchni w uprawie rzepaku i rzepiku. Uzyskane plony z 1 ha rzepaku i rzepiku były najwyższe w kraju, a ziemniaków – stawały województwo na 2 pozycji (po dolnośląskim).

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 126,4 tys. szt. (1,1% krajowego pogłowia, najmniej w kraju), bydła – 82,5 tys. szt. (1,3%), owiec – 7,5 tys. szt. (2,8%). W skali roku znacznie zmniejszyło się pogłowie trzody chlewnej (o 14,7%), natomiast wzrosło pogłowie bydła (o 1,6%) i owiec (o 27,8%). Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio: – 31,5 szt. (w kraju 76,4 szt.), 20,6 szt. (42,6 szt.), a owiec wyższa – 1,9 szt. (1,8 szt.).

W województwie lubuskim w 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek (w cenach stałych) globalnej i końcowej produkcji rolniczej. Natomiast produkcja towarowa była o 0,4% wyższa. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 1,6%, końcowej – 1,8% i towarowej – 1,9%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 34% niższa od średniej w kraju.

Województwo łódzkie

Łódzkie voivodship

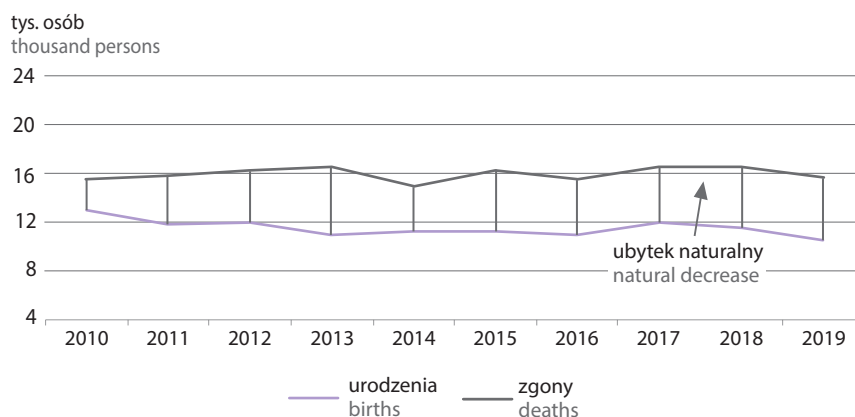

Powiaty	- 21
Miasta na prawach powiatu	- 3
Miasta ogółem	- 44
Gminy	- 177

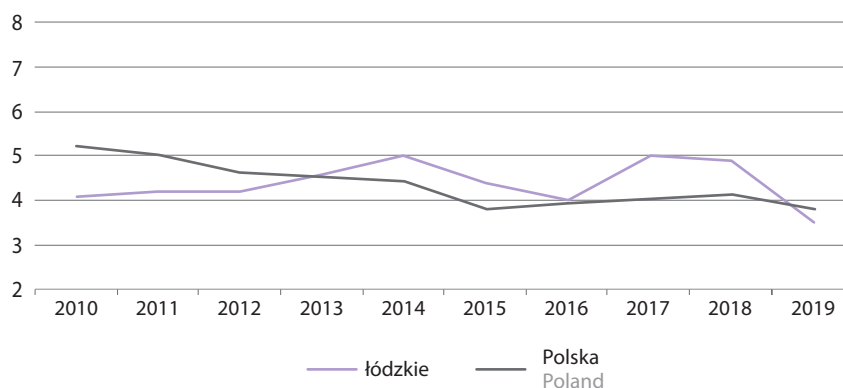
Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	18,2 tys. km ² 18.2 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	2,5 mln mieszkańców 2.5 million inhabitants
	9 lokata 9th position		6 lokata 6th position
	5,8% powierzchni kraju 5.8% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 62,6% (7 lokata) urbanisation rate: 62.6% (7th position)

W województwie łódzkim **liczba ludności** w I półroczu 2019 r. **zmniejszyła się** w porównaniu z analogicznym okresem 2018 r. o 10,4 tys. osób. Obserwowany od wielu lat spadek spowodowany był w dużej mierze ubytkiem naturalnym ludności, który w końcu czerwca 2019 r. wyniósł minus 5,1 tys. osób. Współczynnik urodzeń żywych w skali roku obniżył się o 0,8 pkt i wyniósł 8,6‰. Współczynnik zgonów, mimo spadku z 13,3‰ w I półroczu do 12,7‰ w analizowanym okresie, wciąż był najwyższy w kraju. Najniższą wartość osiągnął współczynnik przyrostu naturalnego, który ukształtował się na poziomie minus 4,1‰ (wobec minus 4,0‰ w I półroczu 2018 r.). Na spadek liczby mieszkańców wpłynął także odpływ ludności z województwa. Współczynnik salda migracji na pobyt stały wyniósł minus 0,9‰ (wobec minus 0,6‰ w I półroczu 2018 r.). Łódzkie było jednocześnie drugim – po lubuskim – województwem o najwyższym spadku współczynnika zgonów niemowląt, który obniżył się o 1,4 pkt z 4,9‰ do 3,5‰. Tym samym współczynnik zgonów niemowląt osiągnął wartość niższą od średniej w kraju.

Wykres 49. Ruch naturalny ludności
Chart 49. Vital statistics of population

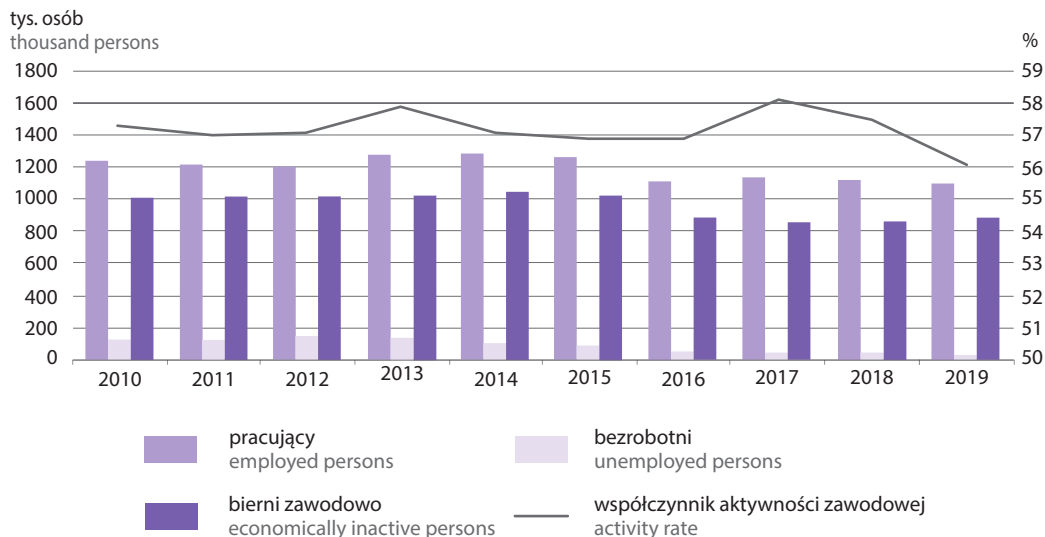

Wykres 50. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
Chart 50. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2019 r. w województwie łódzkim wyniosła 1130 tys. i była o 3,3% mniejsza niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. **Współczynnik aktywności zawodowej** zmalał o 1,4 p. proc. do 56,1% przy średniej dla kraju na poziomie 56,0%.

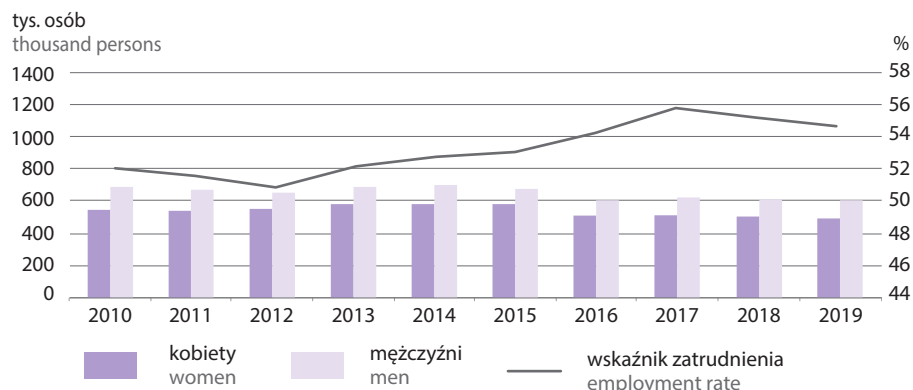
Wykres 51. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 51. Economic activity of population in the fourth quarter

Liczba osób **pracujących** w województwie łódzkim wyniosła 1103 tys. osób i w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. spadła o 1,7%. Zmniejszyła się zarówno liczba pracujących kobiet (o 2,2%), jak i liczba pracujących mężczyzn (o 1,1%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2019 r. zmniejszył się w ujęciu rocznym o 0,5 p. proc. i wyniósł 54,7%. Spadek odnotowano zarówno na wsi (o 1,4 p. proc. do 56,2%), jak i w mieście (o 0,1 p. proc. do 53,8%).

Wykres 52. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
Chart 52. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

W IV kwartale 2019 r. w województwie łódzkim w ujęciu rocznym odnotowano spadek liczby **bezrobotnych** o 42,6% do poziomu 27 tys. osób. Zmniejszyła się liczba bezrobotnych kobiet (o 47,8%) oraz liczba bezrobotnych mężczyzn (o 37,5%).

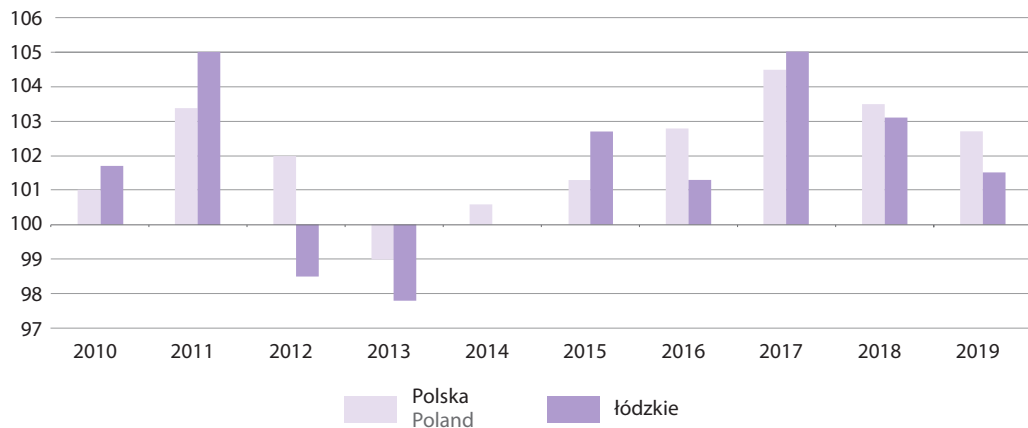
Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2019 r. zmniejszyła się o 1,6 p. proc. w porównaniu do analogicznego okresu poprzedniego roku i wyniosła 2,4%. Wskaźnik ten był niższy na wsi (2,1%; spadek o 0,6 p. proc.) niż w mieście (2,6%; spadek o 2,3 p. proc.). Stopa bezrobocia zarówno kobiet, jak i mężczyzn wyniosła 2,4% i w skali roku była niższa odpowiednio o 2,0 p. proc. i 1,3 p. proc.

Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 886 tys., co stanowiło 43,9% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat, a w skali roku ich liczba zwiększyła się o 2,8%, przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 0,7%.

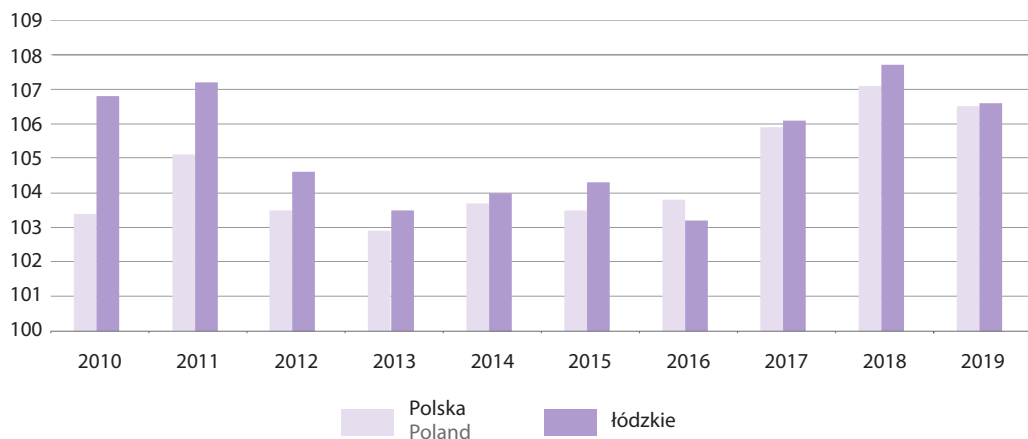
Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 pracujących zwiększyła się w skali roku. W IV kwartale 2019 r. na 1000 pracujących przypadało 828 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych (810 osoby rok wcześniej).

W sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 359,1 tys. osób i w porównaniu z 2018 r. zwiększyło się o 1,5%. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** zwiększyło się w ujęciu rocznym o 6,6% i wyniosło 4711 zł; było o 8,9% niższe niż średnie w kraju.

Wykres 53. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)
Chart 53. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

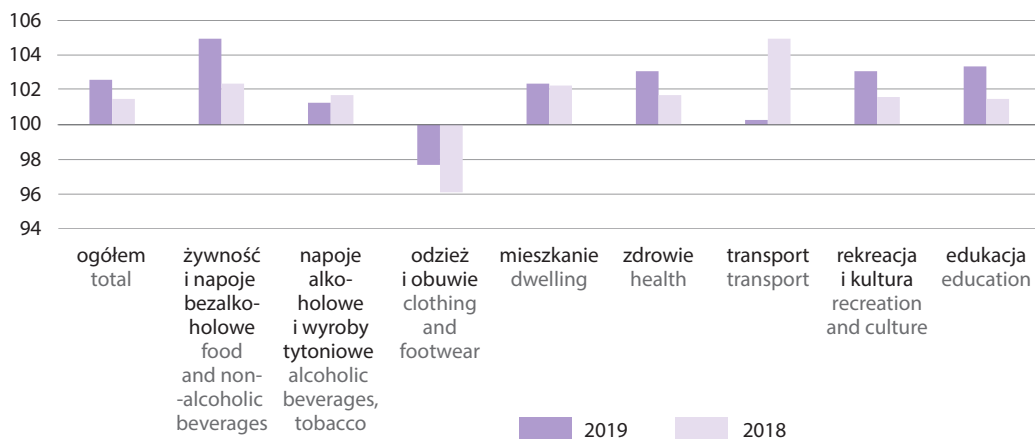
Wykres 54. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)
Chart 54. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2112 zł (o 9,2% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1286 zł (o 0,4% mniej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku w województwie łódzkim w 2019 r. był o 0,3 p. proc. wyższy niż średnio w kraju.

Wykres 55. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)
Chart 55. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w województwie odnotowano największe podwyżki towarów i usług związanych z mieszkaniem, tj. o 2,4% wobec 1,4%. W stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły również ceny żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury (odpowiednio o: 5,0% i 3,1% wobec 4,9% i 2,6%). Spadek cen odzieży i obuwia wyniósł 2,3% (wobec 1,9% w kraju).

Województwo łódzkie w 2019 r. wytworzyło 5,5% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 3,7% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano wzrost zarówno produkcji sprzedanej przemysłu (o 0,8%, wobec średniej krajowej o 4,0%), jak i produkcji sprzedanej budownictwa (o 7,7%, wobec średniej w Polsce 10,6%).

W 2019 r. w województwie łódzkim oddano do użytkowania 9,7 tys. **mieszkań**, co stanowiło 4,7% mieszkań oddanych w kraju. W porównaniu z 2018 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań o 20,9% (najwięcej po podlaskim, wobec wzrostu w kraju o 12,1%). Znacznie wzrosła liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 49,7%) i indywidualnych (o 2,7%). Duży spadek odnotowano w budownictwie spółdzielczym (ze 147 oddanych w 2018 r. do 6). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 97,5 m² i była większa od średniej w kraju o 8,9 m².

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa łódzkiego w 2019 r. były niższe niż w 2018 r. Odnotowano pogorszenie większości podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych. Zwiększył się wskaźnik poziomu kosztów z 95,2% do 95,8%. Zmniejszył się zarówno wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 4,8% do 4,2%), jak i netto (z 3,9% do 3,4%). Poprawił się natomiast wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 5,3% do 5,4%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 79,6%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 74,6% (wobec odpowiednio 79,7% i 80,9% w 2018 r.).

W 2019 r. przedsiębiorstwa województwa łódzkiego zrealizowały 5,8% **nakładów inwestycyjnych** w kraju o wartości 9333,9 mln zł. W ujęciu rocznym odnotowano spadek nakładów o 7,8%, wobec wzrostu w kraju o 12,4%. Zmniejszyły się nakłady w budownictwie (o 22,3%), przemyśle (o 9,5%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,2%). Wzrost odnotowano w sekcjach obsługa rynku nieruchomości (o 25,6%) oraz transport, gospodarka magazynowa (o 14,2%). Spośród sekcji PKD najwięcej nakła-

dów inwestycyjnych przeznaczono na przemysł – 80,9%. Największe nakłady inwestycyjne na środki trwałe poniesiono na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (54,3%), a następnie na budynki i budowle (29,1%) i środki transportu (9,0%).

Powierzchnia użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 977,0 tys. ha (o 0,9% mniej niż przed rokiem) i stanowiła 87,0% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b									
Basic cereals ^b	569,5	97,9	8,0	29,2	101,7	82,0	1665,1	99,8	6,6
Rzepak i rzepik ^c									
Rape and turnip rape ^c	28,1	132,1	3,2	20,0	82,3	71,7	56,3	109,0	2,3
Ziemniaki ^d									
Potatoes ^d	36,0	118,4	11,9	226	89,7	101,8	811,9	106,2	12,1

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. województwo łódzkie zajmowało 3 lokatę w kraju pod względem wielkości areалу uprawy ziemniaków, a 4 – w uprawie zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi. Zbiory ziemniaków w 2019 r. stanowiły 12,1% produkcji krajowej (1 lokata w kraju obok mazowieckiego), zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 6,6% (8 lokata). Uzyskane plony ziemniaków z 1 ha były wyższe niż przed rokiem i wyższe niż przeciętne w kraju. Plony rzepaku i rzepiku były najniższe w kraju.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 1180,5 tys. szt. (10,5% krajowego pogłowia), bydła – 491,4 tys. szt. (7,8%), owiec – 15,5 tys. szt. (5,7%). W skali roku zwiększyła się liczebność trzody chlewnej (o 6,3%), bydła (o 3,4%) i owiec (o 8,6%). Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była wyższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio: 119,6 szt. (w kraju 76,4 szt.; 2 lokata) i 49,8 szt. (42,6 szt.; 6 lokata). Natomiast obsada owiec była niższa i wynosiła 1,6 szt. (wobec 1,8 szt. w kraju).

W województwie łódzkim w 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 7,6%, końcowej – 7,3%, a towarowej – 7,4%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 7,5% wyższa niż średnia w kraju (5 lokata).

Województwo małopolskie

Małopolskie voivodship

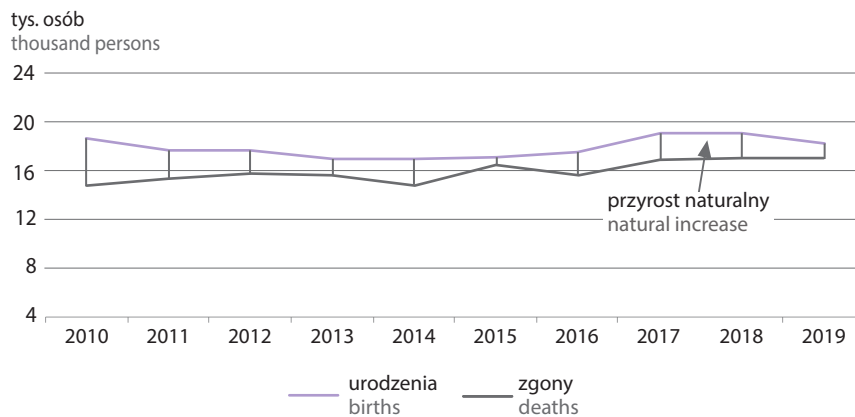

Powiaty	- 19
Miasta na prawach powiatu	- 3
Miasta ogółem	- 62
Gminy	- 182

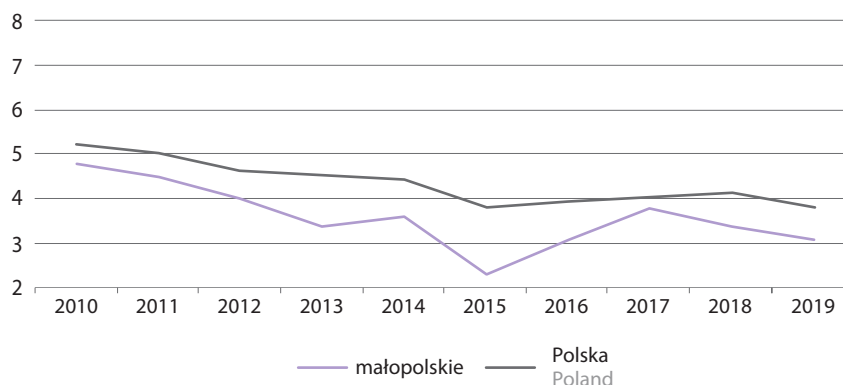
Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	15,2 tys. km ² 15.2 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	3,4 mln mieszkańców 3.4 million inhabitants
	12 lokata 12th position		4 lokata 4th position
	4,9% powierzchni kraju 4.9% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 48,2% (13 lokata) urbanisation rate: 48.2% (13th position)

W województwie małopolskim od lat obserwuje się **wzrost liczby ludności**. Dodatni przyrost rzeczywisty w przeliczeniu na 1000 ludności utrzymał się na poziomie sprzed roku i wyniósł 1,3‰. Wyższą wartość tego wskaźnika zanotowano w województwach pomorskim (1,8‰) i mazowieckim (1,5‰). Małopolskie po raz kolejny znalazło się wśród pięciu województw o dodatnim współczynniku ogólnego salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały (1,8‰ wobec 1,3‰ przed rokiem). Pod względem tempa wzrostu salda migracji małopolskie zajęło 2 miejsce, po pomorskim, (wzrost o 0,8 pkt), wyprzedzając mazowieckie i dolnośląskie (w obu notowano wzrost o 0,4 pkt). Współczynnik przyrostu naturalnego utrzymał dodatnią wartość (0,7‰ wobec 1,3‰ przed rokiem) – 2 lokata po pomorskim (0,9‰). Współczynnik urodzeń należał do najwyższych w kraju – wartość 10,7‰ zanotowano także w mazowieckim i pomorskim. We wszystkich tych województwach była ona jednak niższa niż w I półroczu 2018 r. Współczynnik zgonów pozostał na niezmiennym poziomie (10,0‰). Poprawił się natomiast współczynnik zgonów niemowląt – spadek o 0,3 pkt do wartości 3,1‰.

Wykres 56. Ruch naturalny ludności
Chart 56. Vital statistics of population

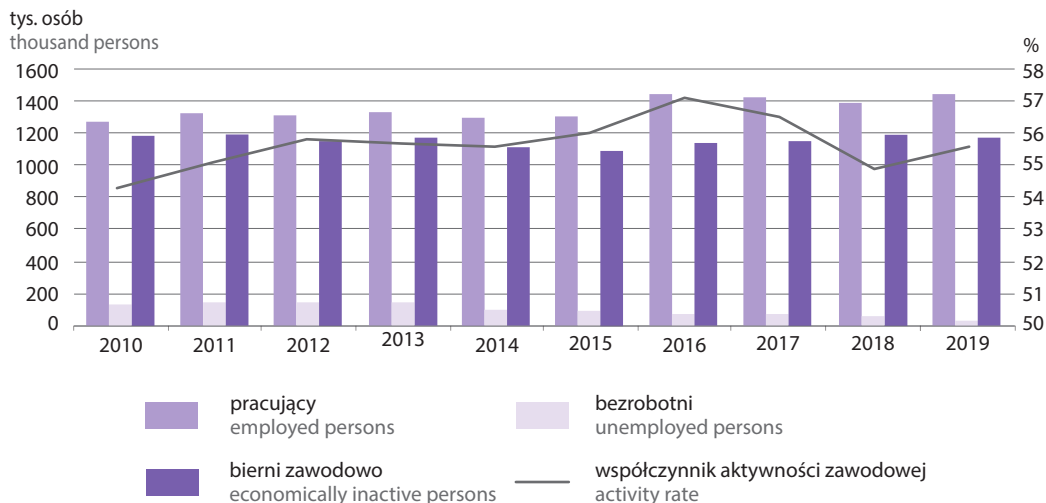

Wykres 57. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
Chart 57. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w województwie małopolskim w IV kwartale 2019 r. wyniosła 1471 tys. i była o 1,2% większa niż w roku poprzednim. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 55,6% (wzrost o 0,7 p. proc. w odniesieniu do IV kwartału 2018 r.), przy średniej dla kraju 56,0%.

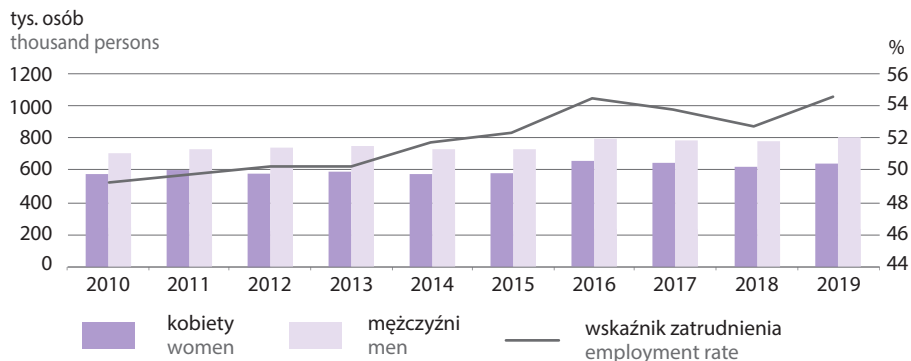
Wykres 58. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 58. Economic activity of population in the fourth quarter

Liczba osób **pracujących** wyniosła 1442 tys. (8,8% pracujących w kraju) i była o 3,4% większa w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. (największy po warmińsko-mazurskim wzrost w kraju). Zwiększyła się zarówno liczba pracujących kobiet (o 3,4%), jak i mężczyzn (o 3,2%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2019 r. wyniósł 54,5% i w skali roku wzrósł o 1,8 p. proc. (największy wzrost w kraju, po warmińsko-mazurskim). W podziale terytorialnym wskaźnik zwiększył się zarówno w miastach (o 1,7 p. proc. do 55,6%), jak i na wsi (o 2,0 p. proc. do 53,5%).

Wykres 59. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
Chart 59. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

W województwie małopolskim odnotowano najgłębszy w Polsce spadek liczby osób **bezrobotnych** – o połowę do poziomu 30 tys. osób. Zmniejszyła się zarówno liczba bezrobotnych mężczyzn (o 63,6%, najgłębszy spadek w kraju), jak i liczba bezrobotnych kobiet (o 33,3%).

W IV kwartale 2019 r. **stopa bezrobocia** według BAEL wyniosła 2,0% i w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku spadła o 2,1 p. proc. Wskaźnik na wsi osiągnął wartość 1,5%, a w mieście 2,6%. Stopa bezrobocia na wsi zmniejszyła się o 2,8 p. proc., a w mieście – o 1,3 p. proc. Odnotowano spadek stopy bezrobocia zarówno wśród kobiet (o 1,5 p. proc.) do 2,7%, jak i mężczyzn (o 2,6 p. proc.) do 1,5%.

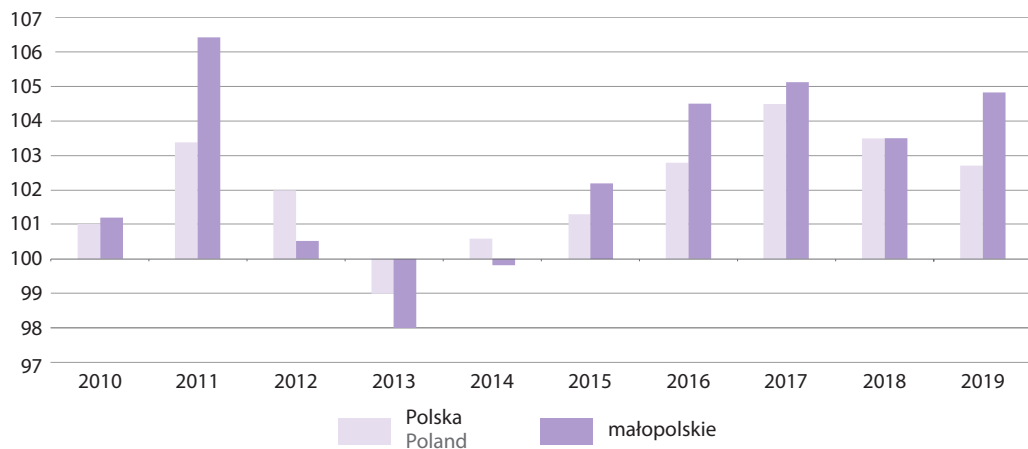
Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 1173 tys. osób, co stanowiło 44,3% ludności ogółem w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z rokiem poprzednim ich liczba zmniejszyła się o 1,8%, przy jednoczesnym spadku o 0,2% liczby ludności powyżej 15 roku życia.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 pracujących zmniejszyła się w skali roku. W IV kwartale 2019 r. na 1000 pracujących przypadają 834 osoby bierne zawodowo lub bezrobotne (899 rok wcześniej).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. wyniosło 524,8 tys. osób i było wyższe o 4,8% w porównaniu z 2018 r. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wzrosło w skali roku o 9,7% (największy wzrost w kraju) i ukształtowało się na poziomie 5151 zł (o 0,3% mniej niż średnio w kraju).

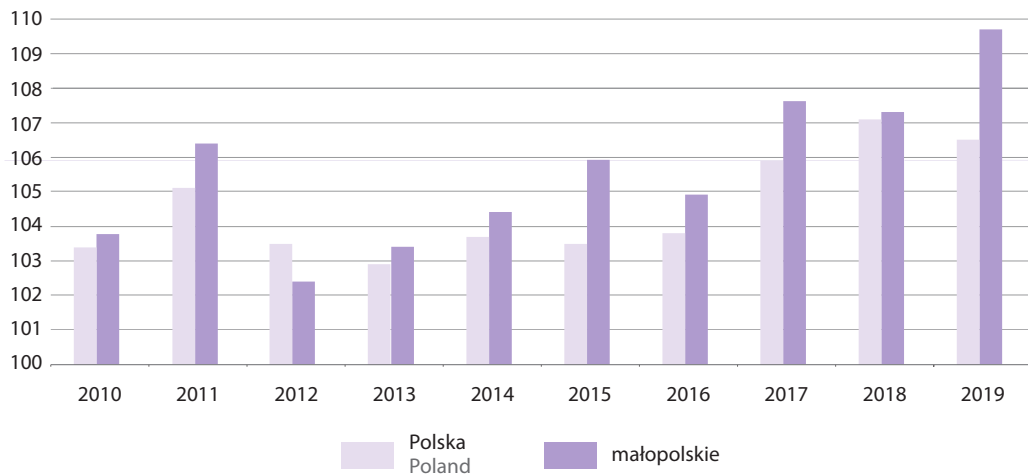
Wykres 60. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 60. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

Wykres 61. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

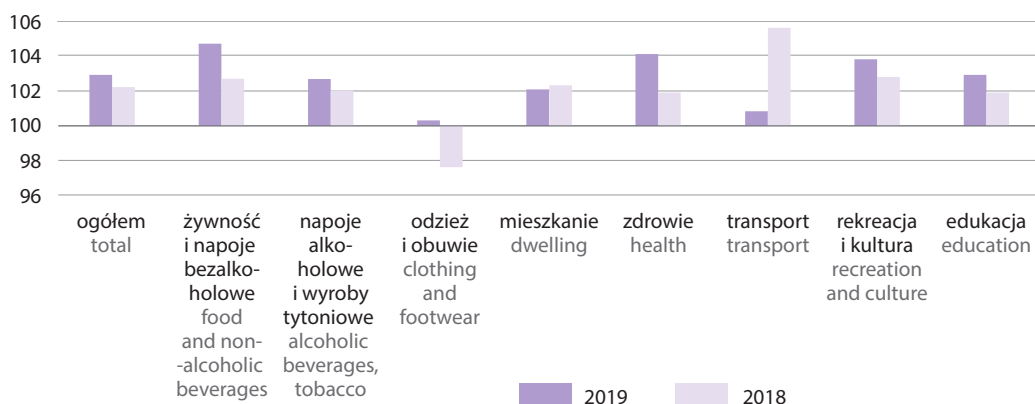
Chart 61. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2225 zł (o 4,4% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1256 zł i była najniższa w kraju (o 2,8% mniej od przeciętnej krajowej).

W 2019 r. w województwie małopolskim odnotowano najwyższy w skali roku wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych**, tj. 2,9% wobec 2,3% średnio w kraju.

Wykres 62. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)
Chart 62. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w województwie odnotowano największy w kraju wzrost cen artykułów i usług związanych ze zdrowiem (4,1% wobec 3,2%), towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą (3,8% wobec 2,6%) oraz napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (2,7% wobec 1,3%). W stopniu większym niż przeciętnie wzrosły również ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem i w zakresie transportu (odpowiednio o: 2,1% i 0,8% wobec 1,4% i 0,7%). W skali roku jedynie w województwie małopolskim obserwowano wzrost cen odzieży i obuwia (0,3% wobec spadku 1,9% w kraju).

Województwo małopolskie w 2019 r. wytworzyło 7,2% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 8,7% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (o 5,4%, wobec wzrostu w kraju o 4,0%) oraz produkcji sprzedanej budownictwa (o 10,0%, wobec wzrostu o 10,6% w kraju).

W 2019 r. w województwie małopolskim oddano do użytkowania 21,8 tys. **mieszkań**, co stanowiło 10,5% mieszkań oddanych w Polsce. W porównaniu z 2018 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania zwiększyła się o 19,4%. Najbardziej wzrosła liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 30,4%). Zmniejszyła się natomiast liczba mieszkań indywidualnych (o 1,0%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 88,3 m² (wobec 88,6 m² w Polsce).

Badane przedsiębiorstwa województwa małopolskiego w 2019 r. w porównaniu z 2018 r. uzyskały lepsze **wyniki finansowe**. W większości poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano spadek wskaźnika poziomu kosztów z 94,6% do 94,4%. Zwiększył się zarówno wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 5,4% do 5,6%), jak i netto (z 4,5% do 4,7%). Zmniejszył się natomiast wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 5,4% do 5,3%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 84,6%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 89,2% (wobec odpowiednio 84,0% i 86,9% w 2018 r.).

W 2019 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa małopolskiego wyniosły 11191,0 mln zł, co stanowiło 7,0% wartości krajowej. W skali roku odnotowano zwiększenie nakładów inwestycyjnych o 27,5% (w kraju wzrost o 12,4%). Wzrost wystąpił w sekcjach: przemysł (o 40,9%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 10,4%) oraz budownictwo (o 8,7%). Spadek wystąpił w sekcjach transport, gospodarka magazynowa (o 44,4%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 26,7%).

Według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł (82,0% ogółu nakładów poniesionych w województwie). Nakłady na budynki i budowle wyniosły 46,6%, na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia przeznaczono 46,1%, a na środki transportu 7,0% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 567,1 tys. ha (o 3,1% więcej niż przed rokiem) i stanowiła 82,5% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b									
Basic cereals ^b	201,3	105,4	2,8	34,7	101,2	97,5	698,5	106,6	2,8
Rzepak i rzepik ^c									
Rape and turnip rape ^c	12,4	114,6	1,4	28,9	95,7	103,6	35,8	109,6	1,5
Ziemniaki ^d									
Potatoes ^d	22,3	96,7	7,4	205	83,7	92,3	457,6	80,9	6,8

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. województwo małopolskie pod względem wielkości areалу uprawy ziemniaków zajmowało 6 pozycję w kraju, a pod względem wielkości zbiorów – 7. Wyższe niż przed rokiem były zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oraz rzepaku i rzepiku. Uzyskane plony z 1 ha były niższe niż przed rokiem, ale wyższe niż przeciętne w kraju (zbóż). Plony rzepaku i rzepiku były wyższe niż średnie w kraju (7 lokata).

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowiu trzody chlewnej liczyło 135,9 tys. szt. (1,2% krajowego pogłowia), bydła – 169,1 tys. szt. (2,7%), owiec – 79,3 tys. szt. (29,3%, najwięcej w kraju). W skali roku zmniejszyło się pogłowienie trzody chlewnej (o 5,3%), bydła (o 1,9%) i owiec (o 0,6%). Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio: 23,8 szt. (w kraju 76,4 szt.) i 29,6 szt. (42,6 szt.). Natomiast obsada owiec była najwyższa w kraju i wynosiła 13,9 szt. (1,8 szt.).

W województwie małopolskim w 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) globalnej i towarowej produkcji rolniczej, a zmniejszenie produkcji końcowej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 3,6%, końcowej – 3,4% i towarowej – 3,1%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 9,4% niższa niż średnia w kraju.

Województwo mazowieckie

Mazowieckie voivodship

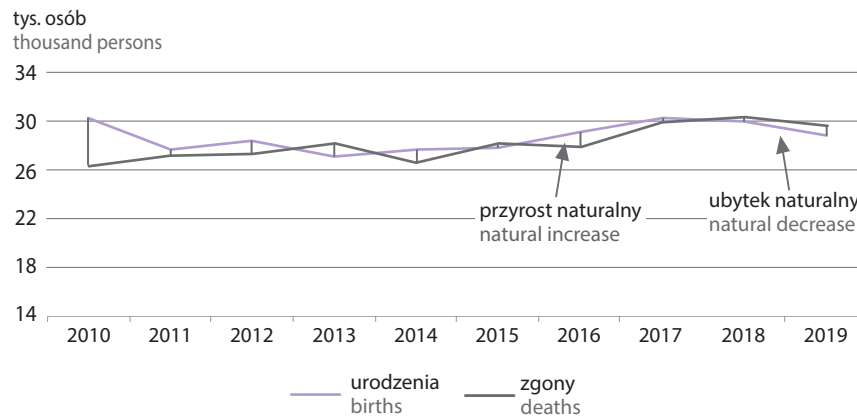
Powiaty	– 37
Miasta na prawach powiatu	– 5
Miasta ogółem	– 88
Gminy	– 314

Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	35,6 tys. km ² 35.6 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	5,4 mln mieszkańców 5.4 million inhabitants
	1 lokata 1st position		1 lokata 1st position
	11,4% powierzchni kraju 11.4% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 64,4% (5 lokata) urbanisation rate: 64.4% (5th position)

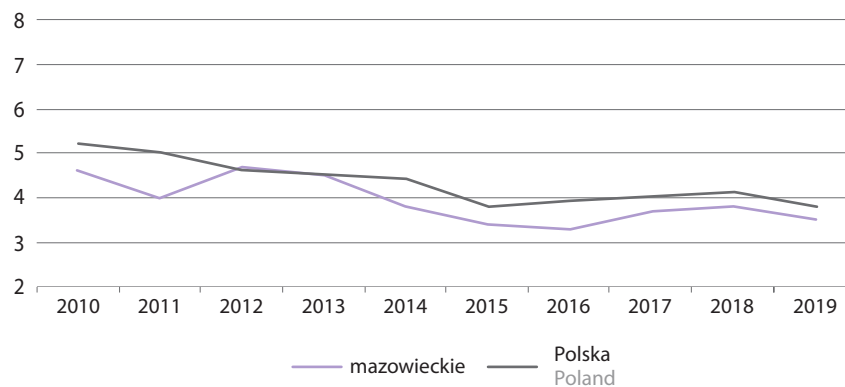

Mazowieckie jest województwem o największej **liczbie ludności**. Mieszka tu 14,1% ludności kraju. Liczba mieszkańców w I półroczu 2019 r. **zwiększyła się** o 19,6 tys. osób (wobec wzrostu o 19,2 tys. osób w analogicznym okresie roku poprzedniego). Istotnym czynnikiem powodującym wzrost liczby mieszkańców był najwyższy w kraju napływ ludności do województwa. Współczynnik salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały wzrósł o 0,4 pkt do poziomu 3,2‰. W skali roku pogorszył się natomiast współczynnik przyrostu naturalnego (z minus 0,1‰ do minus 0,3‰). Zanotowano spadek liczby urodzeń żywych na 1000 ludności (z 11,2‰ do 10,7‰). Współczynnik zgonów w województwie mazowieckim obniżył się o 0,3 pkt i wyniósł 11,0‰ (10,9‰ w kraju). Współczynnik zgonów niemowląt obniżył się o 0,3 pkt do poziomu 3,5‰ i po raz kolejny ukształtował się poniżej wartości średniej dla kraju.

Wykres 63. Ruch naturalny ludności
Chart 63. Vital statistics of population

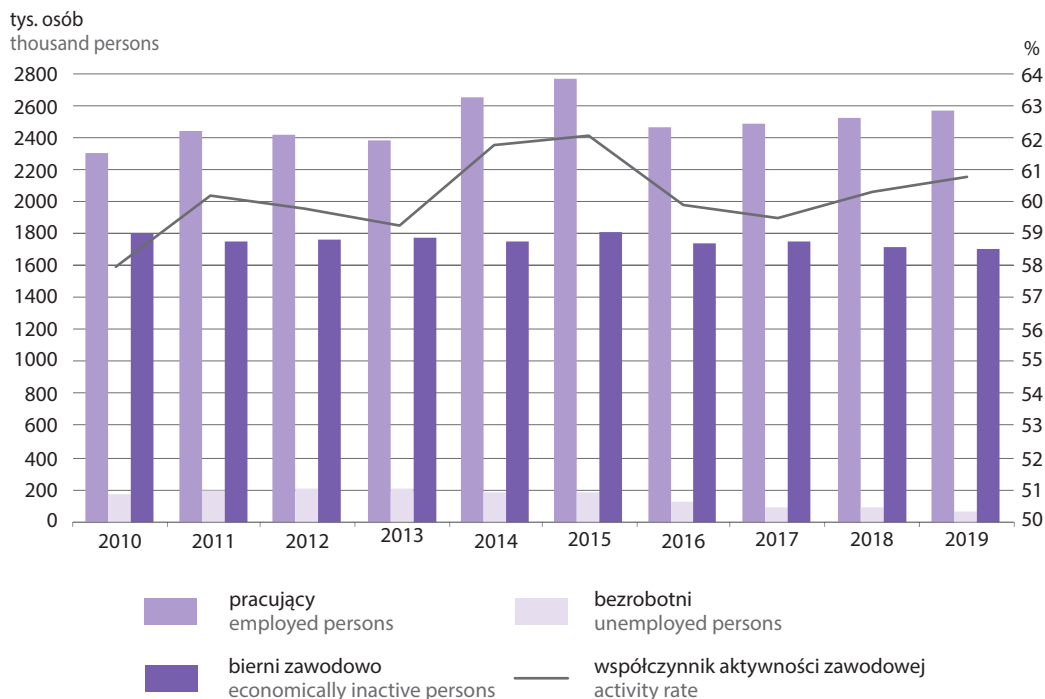

Wykres 64. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
Chart 64. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL** w IV kwartale 2019 r. liczba **aktywnych zawodowo** w województwie mazowieckim była najwyższa w kraju i wyniosła 2644 tys. osób (co stanowiło 15,6% ogółu aktywnych zawodowo). W porównaniu do roku poprzedniego odnotowano wzrost liczby aktywnych zawodowo o 0,9%, wobec spadku w kraju o 0,6%. **Współczynnik aktywności zawodowej** wzrósł w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. o 0,5 p. proc. i ukształtował się na najwyższym poziomie w Polsce 60,8% (wobec 56,0% w kraju).

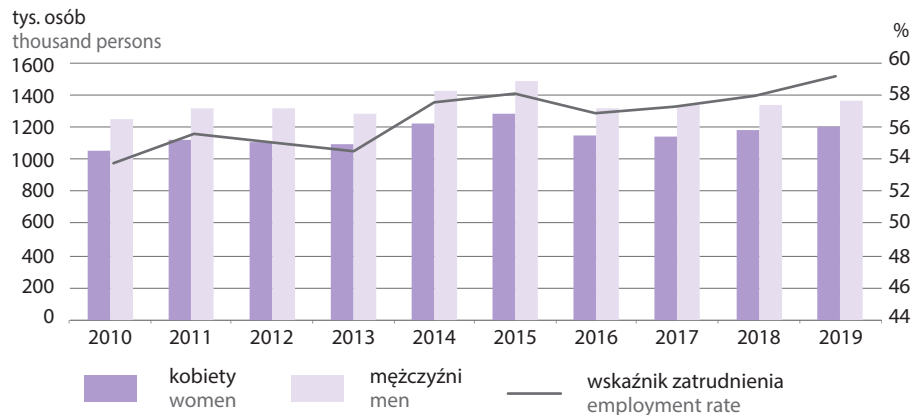
Wykres 65. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 65. Economic activity of population in the fourth quarter

Mazowieckie to województwo o największej w kraju **liczbie pracujących** (15,6% ogółu pracujących). W IV kwartale 2019 r. liczba pracujących wzrosła w ujęciu rocznym (o 2,0%) i wyniosła 2573 tys. osób. Odnotowano wzrost liczby pracujących mężczyzn o 2,0% i liczby pracujących kobiet o 1,9%. W województwie mazowieckim odnotowano największy udział pracujących kobiet (46,8% przy średniej dla kraju 44,3%).

Wskaźnik zatrudnienia wzrósł o 1,2 p. proc. w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. i wyniósł 59,2% (najwyższa wartość w kraju). Poprawę wskaźnika odnotowano zarówno na wsi (o 2,4 p. proc.) do 57,0% (3. lokata w kraju), jak i w mieście (o 0,4 p. proc.) do poziomu 60,3% (1. lokata).

Wykres 66. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
 Chart 66. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

W IV kwartale 2019 r. liczba **bezrobotnych** wyniosła 72 tys. i była o 26,5% mniejsza niż przed rokiem. Spadła liczba bezrobotnych kobiet (o 26,8%) oraz mężczyzn (o 26,3%).

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2019 r. wyniosła 2,7% (wobec 2,9 % w kraju) i spadła w skali roku o 1,0 p. proc. Wskaźnik ten zarówno w mieście, jak i na wsi, wyniósł 2,7%, przy czym w na wsi zmniejszył się o 2,0 p. proc. a w mieście – o 0,5 p. proc. W województwie obserwowano również spadek stopy bezrobocia wśród mężczyzn o 1,1 p. proc. do 3,0% i wśród kobiet o 1,0 p. proc. do 2,4%.

Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 1705 tys. osób, co stanowiło 39,2% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat. Liczba biernych zawodowo w województwie w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. zmniejszyła się o 1,2%, przy liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej nieco większej niż w roku poprzednim (0,1%).

Poprawiła się **relacja osób niepracujących do pracujących** (najkorzystniejsza w kraju). W IV kwartale 2019 r. na 1000 pracujących przypadało 691 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych, wobec 723 w analogicznym okresie poprzedniego roku.

W 2019 r. **przeciętne zatrudnienie** w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 1529,9 tys. osób (najwięcej w Polsce – 23,9%) i było o 2,0% wyższe niż w roku poprzednim. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie** brutto wyniosło 6095 zł i choć wzrosło w mniejszym stopniu niż średnio w kraju (o 5,2%, wobec 6,5%), utrzymywało się na najwyższym poziomie w kraju – 117,9% przeciętnego wynagrodzenia w Polsce.

Wykres 67. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 67. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

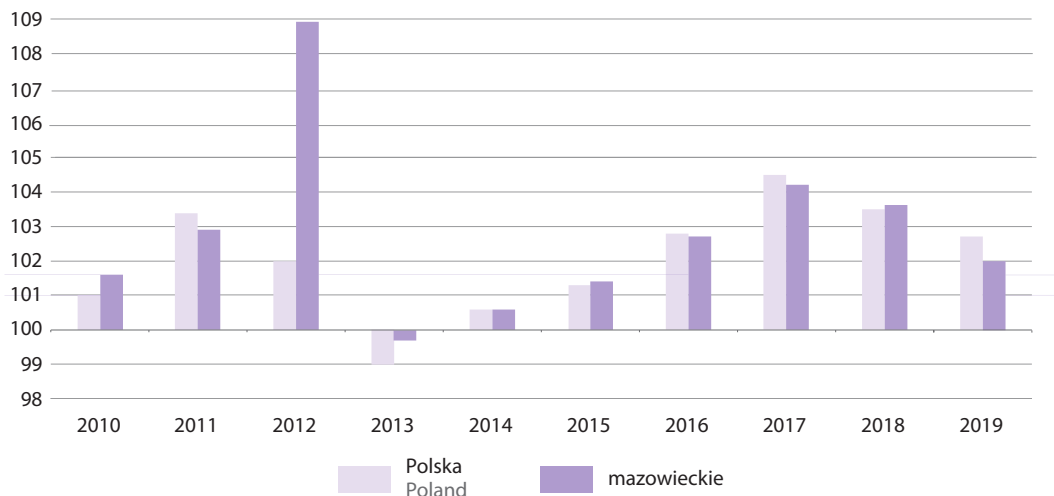
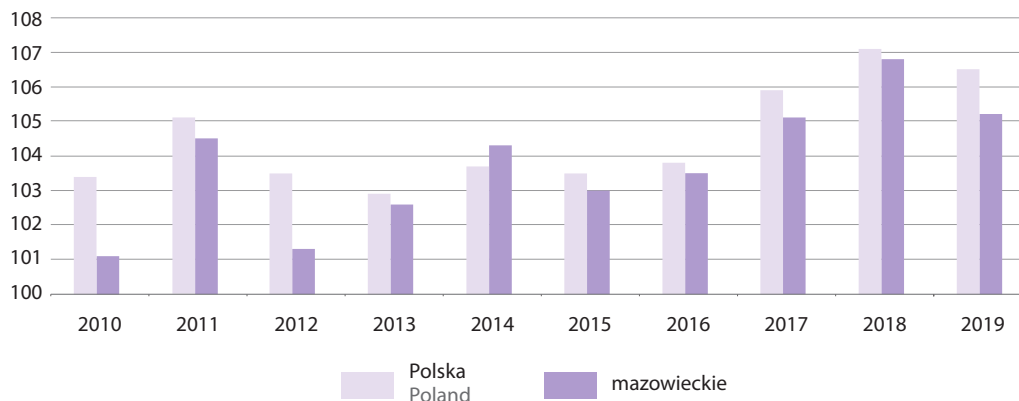
Wykres 68. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

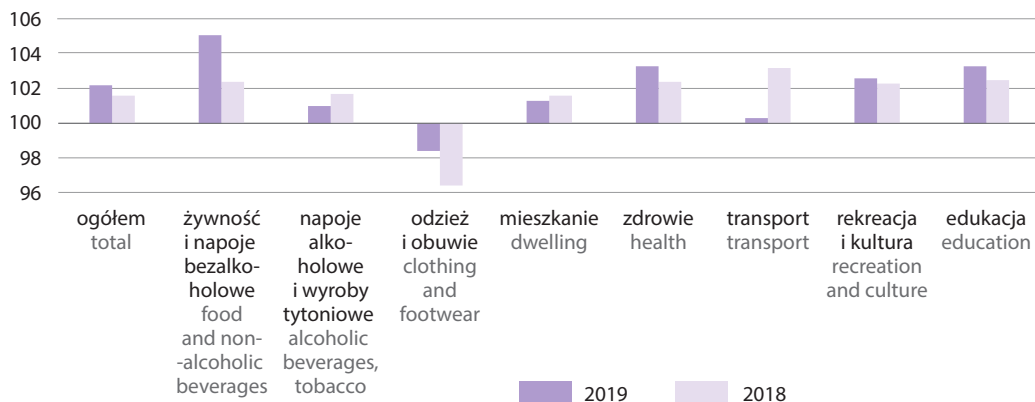
Chart 68. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2350 zł, przekraczając przeciętną krajową o 1,0%, a rolników indywidualnych – 1264 zł (o 2,1% mniej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku w województwie mazowieckim w 2019 r. był o 0,1 p. proc. niższy niż średnio w kraju.

Wykres 69. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)
 Chart 69. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu mniejszym niż przeciętnie w kraju wzrosły opłaty w zakresie edukacji (o 3,3% wobec 3,6%), ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem (o 1,3% wobec 1,4%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 1,0% wobec 1,3%) oraz towarów i usług w zakresie transportu (0,3% wobec 0,7%). Spadek cen odzieży i obuwia wyniósł 1,6% wobec 1,9% w kraju.

Przedsiębiorstwa mające siedzibę w województwie mazowieckim wytworzyły w 2019 r. 20,1% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** (1 lokata) oraz 31,4% produkcji sprzedanej **budownictwa** (1 lokata). Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu w ujęciu rocznym wyniósł 5,5%, a produkcji sprzedanej budownictwa 11,5% (w kraju wzrost odpowiednio o 4,0% i o 10,6%).

W 2019 r. w województwie mazowieckim oddano do użytkowania 43,2 tys. **mieszkań**, o 5,0% więcej w skali roku (najmniejszy wzrost, wobec wzrostu 12,1% w kraju). Stanowiło to 20,8% mieszkań oddanych do użytkowania w Polsce (1 lokata). W 2019 r. zwiększyła się liczba mieszkań spółdzielczych (o 26,2%), a także indywidualnych (o 9,2%) i w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 4,3%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 82,2 m² (wobec 88,6 m² średnio w Polsce).

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa mazowieckiego w 2019 r. były wyższe od uzyskanych w roku poprzednim. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe w większości pozostały na tym samym poziomie. Wskaźnik poziomu kosztów nie uległ zmianie i wyniósł 95,4%. Wskaźniki rentowności obrotu brutto oraz netto również utrzymały wynik z 2018 r. (odpowiednio 4,6% i 3,7%). Zmniejszył się natomiast wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 4,5% do 4,4%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 80,5%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 87,8% (wobec odpowiednio 79,8% i 85,9% w 2018 r.).

W 2019 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa mazowieckiego wyniosły 50991,5 mln zł, co stanowiło 31,9% wartości krajowej (1 lokata). W skali roku odnotowano zwiększenie nakładów inwestycyjnych o 8,7% (w kraju wzrost o 12,4%). Wzrost odnotowano w sekcjach: obsługa rynku nieruchomości (o 14,8%), transport, gospodarka magazynowa (o 7,1%), oraz przemysł (o 2,4%). Spadek wystąpił w sekcjach handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 3,3%) oraz budownictwo (o 1,0%). W strukturze nakładów województwa według sekcji PKD udział przemysłu wyniósł 32,8% – najmniej w kraju, natomiast transportu i gospodarki magazynowej 29,1% – najwięcej w kraju. W nakładach inwestycyjnych na środki trwałe, na budynki i budowle przeznaczono 44,1%, na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia – 38,3%, a na środki transportu – 17,4%.

Powierzchnia użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 1958,1 tys. ha (o 8,1% mniej niż przed rokiem) i stanowiła 86,7% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b									
Basic cereals ^b	864,8	88,8	12,1	28,8	108,3	80,9	2487,1	96,1	9,8
Rzepak i rzepik ^c									
Rape and turnip rape ^c	45,9	134,8	5,2	28,8	83,2	103,2	132,4	112,5	5,4
Ziemniaki ^d									
Potatoes ^d	37,6	116,3	12,4	215	82,7	96,8	809,3	96,2	12,1

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. województwo mazowieckie zajmowało 2 lokatę w kraju pod względem wielkości areалу uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oraz ziemniaków, a 9 – w uprawie rzepaku i rzepiku. Udział województwa w krajowej produkcji ziemniaków stanowił 12,1% (2 pozycja, po łódzkim), zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 9,8% (3 lokata) oraz rzepaku i rzepiku – 5,4% (9 pozycja w kraju). Uzyskane plony z 1 ha były słabsze niż przed rokiem (z wyjątkiem zbóż podstawowych), przy czym plony rzepaku i rzepiku były wyższe niż przeciętne w kraju.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 1245,9 tys. szt. (11,1% krajowego pogłowia, 2 lokata), bydła – 1165,3 tys. szt. (18,6%, 1 lokata), owiec – 7,4 tys. szt. (2,7%). W skali roku wzrosło pogłowie trzody chlewnej (o 7,1%) i owiec (o 6,4%). Natomiast liczebność stada bydła zmniejszyła się o 0,8%. Obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła – 62,6 szt., a owiec – najniższa (0,4 szt.), wobec odpowiednio w kraju: 76,4 szt. i 1,8 szt. Obsada bydła (3 lokata po województwie podlaskim i wielkopolskim) wyniosła 58,5 szt. (wobec 42,6 szt. w kraju).

W województwie mazowieckim w 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej był najwyższy w kraju i wyniósł odpowiednio: 18,9%, 19,7% i 19,1%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 34,2% wyższa od średniej w kraju (2 lokata po województwie wielkopolskim).

Województwo opolskie

Opolskie voivodship

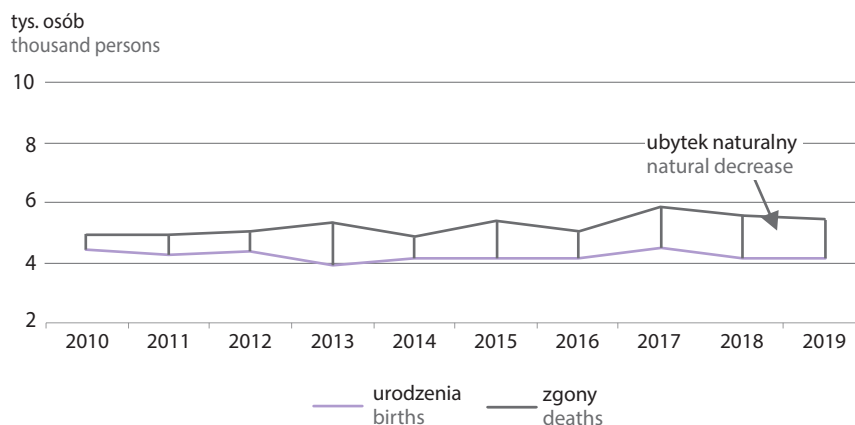

Powiaty	- 11
Miasta na prawach powiatu	- 1
Miasta ogółem	- 36
Gminy	- 71

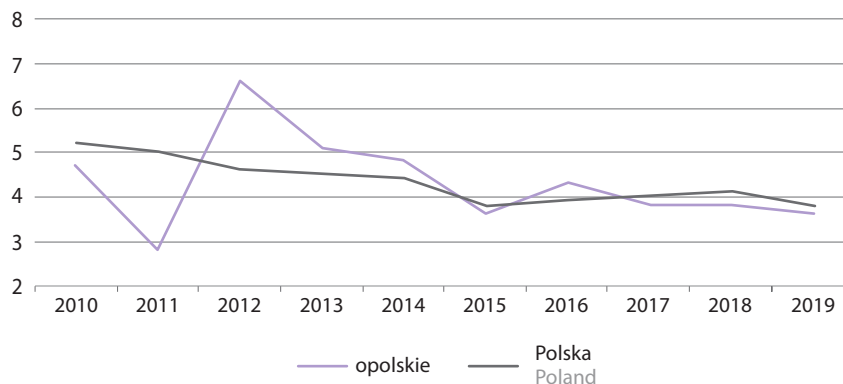
Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	9,4 tys. km ² 9.4 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	1,0 mln mieszkańców 1.0 million inhabitants
	16 lokata 16th position		16 lokata 16th position
	3,0% powierzchni kraju 3.0% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 53,3% (12 lokata) urbanisation rate: 53.3% (12th position)

W województwie opolskim w I półroczu 2019 r. **liczba ludności zmniejszyła się** w skali roku o 3,7 tys. Na niekorzystne trendy demograficzne wpłynął ubytek naturalny oraz odpływ ludności z województwa. Współczynnik urodzeń żywych pozostał na poziomie sprzed roku (8,5‰) – w I półroczu 2018 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego notowano jego spadek o 0,7 pkt. Niższe wartości współczynnika urodzeń w I półroczu 2019 r. notowano w zachodniopomorskim (8,2‰) i świętokrzyskim (8,1‰). Nieznacznej poprawie uległ współczynnik zgonów, który wyniósł 11,1‰ (spadek o 0,2 pkt). Współczynnik przyrostu naturalnego ukształtował się na poziomie minus 2,6‰ (minus 2,9‰ w końcu czerwca 2018 r.). Opolskie, obok świętokrzyskiego i lubelskiego, było województwem, w którym największemu pogorszeniu uległo saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały – spadek o 0,5 pkt z poziomu minus 1,3‰ do minus 1,8‰. W I półroczu 2019 r. opolskie znalazło się w grupie 10 województw, w których zanotowano obniżenie się współczynnika zgonów niemowląt (z 3,8‰ do 3,6‰). Jednakże w regionie spadek ten był najniższy.

Wykres 70. Ruch naturalny ludności
Chart 70. Vital statistics of population

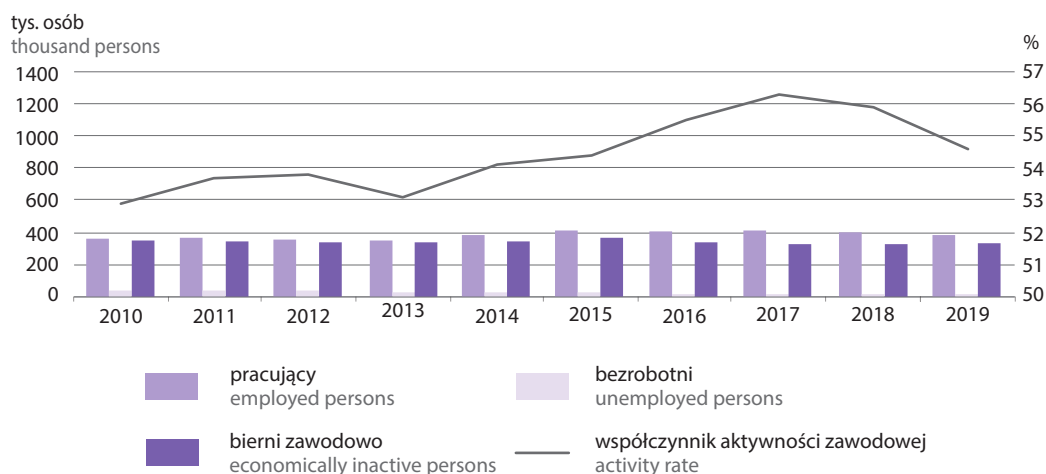
Wykres 71. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
Chart 71. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2019 r. w województwie opolskim wyniosła 400 tys. osób i była najmniejsza w kraju. W ujęciu rocznym odnotowano spadek o 3,6% (wobec spadku w Polsce o 0,6%). **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 54,6% (spadek o 1,3 p. proc. w odniesieniu do IV kwartału 2018 r.).

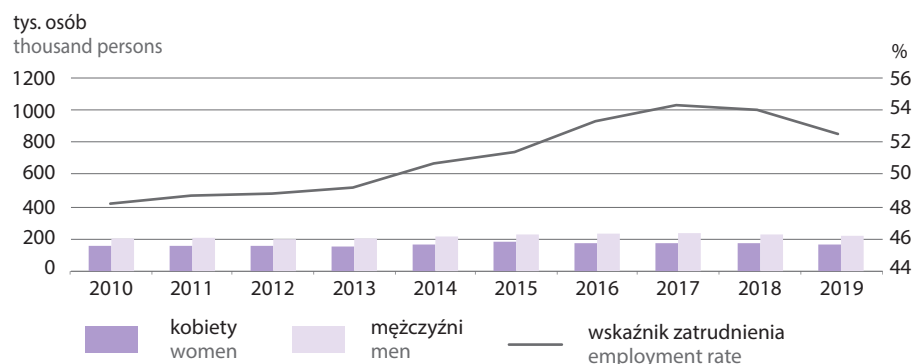
Wykres 72. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 72. Economic activity of population in the fourth quarter

Liczba osób **pracujących** w województwie opolskim wyniosła 384 tys. (2,3% pracujących w Polsce, najmniej w kraju) i w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. zmniejszyła się o 4,2% (najgłębszy spadek w kraju). Spadła liczba pracujących kobiet (o 4,7%, najgłębszy spadek w kraju) i mężczyzn (o 3,5%, najgłębszy po zachodniopomorskim spadku w kraju). Udział pracujących kobiet był najniższy w kraju po podkarpackim (42,7%, wobec 44,3% w kraju).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2019 r. wyniósł 52,5% i był o 1,5 p. proc. niższy niż rok wcześniej. Spadek wskaźnika w miesiącu (o 1,9 p. proc. do 52,4%) był najgłębszy w kraju. Na wsi odnotowano zmniejszenie wskaźnika o 1,0 p. proc. do 52,5%.

Wykres 73. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
Chart 73. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

W IV kwartale 2019 r. liczba osób **bezrobotnych** wyniosła 17 tys. osób, a w stosunku do roku poprzedniego odnotowano jedyny w Polsce wzrost liczby bezrobotnych (o 21,4%). Szczególnie zwiększyła się liczba bezrobotnych mężczyzn – o 40,0%, kobiet zaś wzrosła o 11,1%.

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2019 r. w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego zwiększyła się o 0,9 p. proc. do poziomu 4,3%. Wskaźnik ten był niższy w na wsi (3,8%) niż w mieście (4,1%), przy czym w mieście wzrósł o 1,0 p. proc., a na wsi – o 0,1 p. proc. Odnotowano wzrost stopy bezrobocia kobiet (o 0,8 p. proc. do 5,8%) oraz mężczyzn (o 1,0 p. proc. do 3,1%). Opolskie było województwem o największej dysproporcji stopy bezrobocia między kobietami a mężczyznami.

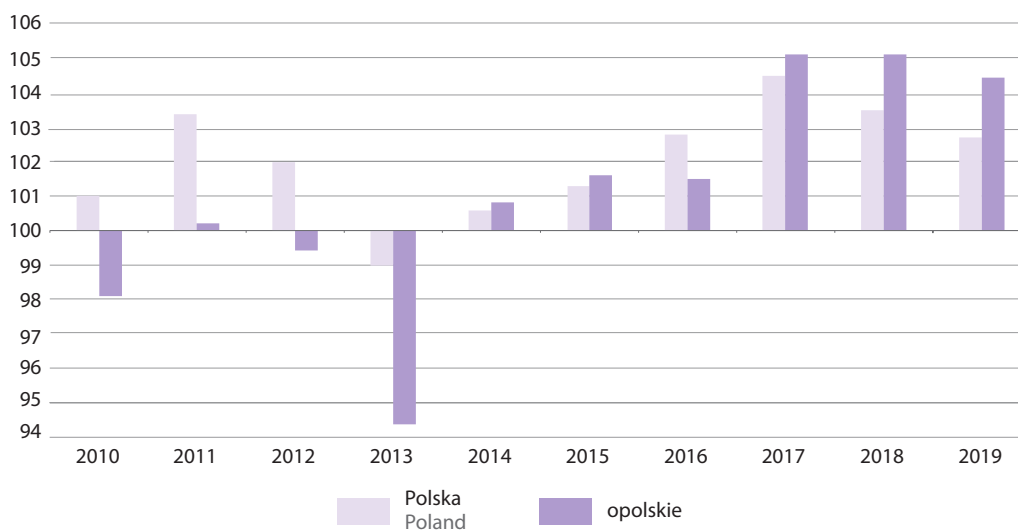
Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 332 tys. osób i była o 1,2% większa niż przed rokiem. Przy spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 1,3%, udział biernych zawodowo zwiększył się o 1,2 p. proc. i wyniósł 45,4%.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących zwiększyła się w skali roku. W IV kwartale 2019 r. na 1000 pracujących przypadało 909 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych (853 osoby rok wcześniej).

W sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 109,0 tys. osób i było o 4,4% wyższe niż w 2018 r. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wzrosło o 6,6% i ukształtowało się na poziomie 4648 zł, co stanowiło 89,9% średniej krajowej.

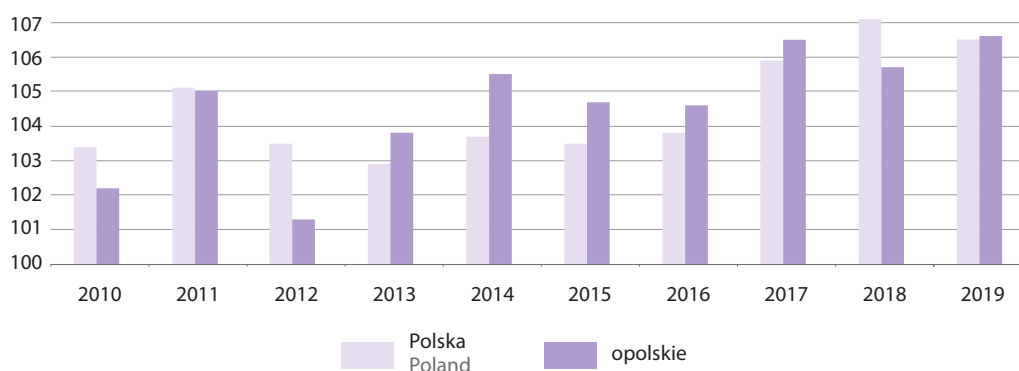
Wykres 74. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 74. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

Wykres 75. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 75. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

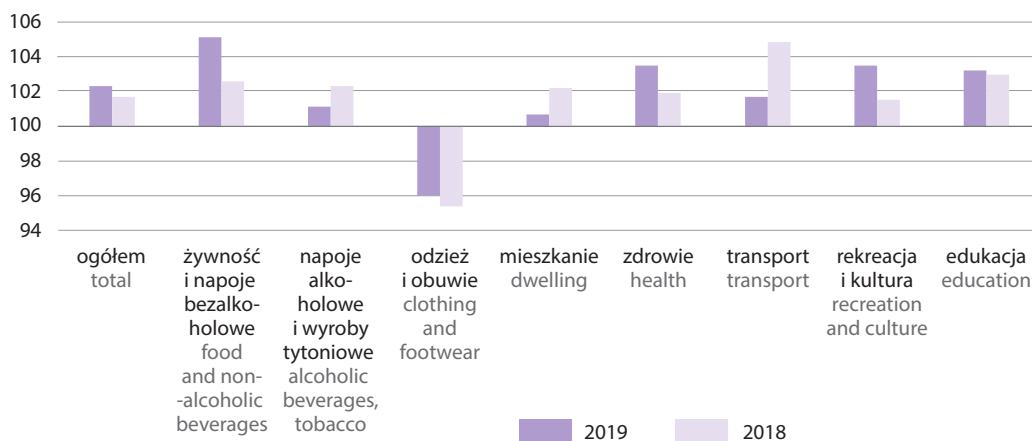

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2229 zł (o 4,2% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1339 zł (o 3,6% więcej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku w województwie opolskim w 2019 r. był na podobnym poziomie jak przeciętnie w kraju i wyniósł 2,3%.

Wykres 76. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)

Chart 76. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano największy w kraju wzrost cen towarów i usług związanych z transportem (1,7% wobec 0,7%). W stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 5,1% wobec 4,9%), artykułów i usług związanych ze zdrowiem (o 3,5% wobec 3,2%) oraz w zakresie rekreacji i kultury (o 3,5% wobec 2,6%). Wolniej niż przeciętnie rosły opłaty związane z edukacją, a także ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych oraz towarów i usług w zakresie mieszkania (odpowiednio o: 3,2%, 1,1% i 0,7% wobec 3,6%, 1,3% i 1,4%). Spadek cen odzieży i obuwia wyniósł 4,0% (wobec 1,9% w kraju).

Województwo opolskie w 2019 r. wytworzyło 2,2% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** (najmniej w kraju po podlaskim i świętokrzyskim) i 1,9% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (o 6,5%, wobec 4,0% w kraju) oraz produkcji sprzedanej budownictwa (o 11,0%, wobec wzrostu 10,6%).

W 2019 r. w województwie opolskim oddano do użytkowania 2,7 tys. **mieszkań** (najmniej w kraju). W porównaniu z 2018 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań o 14,1% (wobec wzrostu w kraju o 12,1%). Zwiększyła się liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 46,2%) oraz w budownictwie indywidualnym (o 3,5%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 106,2 m² (2 lokata po śląskim) i była o 17,6 m² większa niż przeciętnie w kraju.

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa opolskiego w 2019 r. były lepsze od uzyskanych rok wcześniej. Poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Wskaźnik poziomu kosztów zmniejszył się (z 96,3% do 95,9%). Odnotowano wzrost wskaźnika rentowności obrotu brutto (z 3,7% do 4,1%) oraz netto (z 3,1% do 3,3%). Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto również uległ poprawie (z 3,8% do 4,3%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 80,9%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 85,5% (wobec odpowiednio 76,9% i 79,0% w 2018 r.).

W 2019 r. **nakłady inwestycyjne** poniesione w przedsiębiorstwach województwa opolskiego wyniosły 1584,4 mln zł, co stanowiło 1,0% wartości krajowej (najmniej w kraju). W ujęciu rocznym odnotowano wzrost nakładów inwestycyjnych o 9,7% (w kraju wzrost o 12,4%). Wzrost wystąpił w: obsłudze rynku nieruchomości (o 40,0%), budownictwie (o 35,5%), transporcie, gospodarce magazynowej (o 34,5%) oraz przemyśle (o 9,8%). Spadek wystąpił w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 15,4%). Według sekcji PKD nakłady na przemysł stanowiły 80,2% nakładów inwestycyjnych poniesionych w województwie. Nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 53,1%, na budynki i budowle 32,3%, a na środki transportu 14,4% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 515,6 tys. ha (o 6,3% więcej niż przed rokiem) i stanowiła 94,6% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbioru i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b									
Basic cereals ^b	305,5	113,1	4,3	59,0	122,4	165,7	1803,3	138,6	7,1
Rzepak i rzepik ^c									
Rape and turnip rape ^c	69,3	89,4	7,9	29,6	92,5	106,1	204,7	82,6	8,4
Ziemniaki ^d									
Potatoes ^d	6,4	89,3	2,1	439	132,1	197,7	280,1	118,0	4,2

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszkankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. województwo opolskie zajmowało 8 lokatę w kraju pod względem wielkości areалу uprawy rzepaku i rzepiku. Udział województwa w krajowych zbiorach zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniósł 7,1% (6 lokata), rzepaku i rzepiku – 8,4% (4 lokata), ziemniaków – 4,2% (11 lokata). Osiągnięte w 2019 r. plony z 1 ha zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, rzepaku i rzepiku oraz ziemniaków były najwyższe w kraju. W porównaniu z 2018 r. uzyskane plony z 1 ha były lepsze (z wyjątkiem rzepaku i rzepiku).

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 317,3 tys. szt. (2,8% krajowego pogłowia), bydła – 125,4 tys. szt. (2,0%), owiec – 2,6 tys. szt. (1,0%). W skali roku zmniejszyło się pogłowie trzody chlewnej (o 13,2%) i bydła (o 0,9%), natomiast liczebność owiec zwiększyła się (o 6,7%). Obsada trzody chlewnej, bydła i owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio: – 61,3 szt. (w kraju 76,4 szt., 6 lokata), 24,3 szt. (42,6 szt.) i 0,5 szt. (1,8 szt.).

W województwie opolskim w 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej i towarowej produkcji rolniczej wyniósł po 2,8%, a końcowej – 2,6%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 20,5% niższa od średniej w kraju.

Województwo podkarpackie

Podkarpackie voivodship

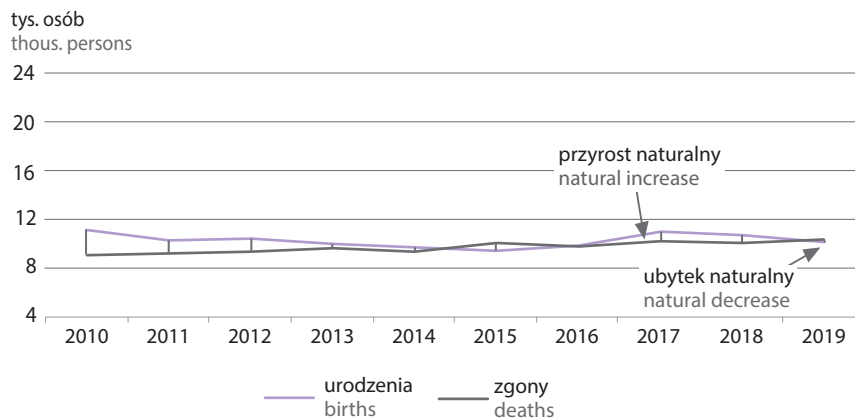

Powiaty	- 21
Miasta na prawach powiatu	- 4
Miasta ogółem	- 51
Gminy	- 160

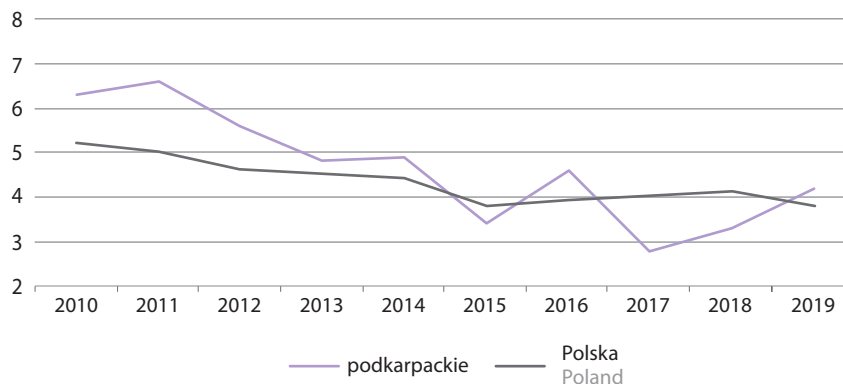
Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	17,8 tys. km ² 17.8 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	2,1 mln mieszkańców 2.1 million inhabitants
	11 lokata 11th position		8 lokata 8th position
	5,7% powierzchni kraju 5.7% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 41,1% (16 lokata) urbanisation rate: 41.1% (16th position)

W I półroczu 2019 r. **liczba ludności** województwa podkarpackiego **zmniejszyła się** o 1,3 tys. osób (w analogicznym okresie 2018 r. notowano wzrost o 1,1 tys. osób). Współczynnik urodzeń żywych ukształtował się na poziomie średniej w kraju i wyniósł 9,5‰, (spadek o 0,6 pkt w porównaniu z I półroczem 2018 r). Współczynnik zgonów wzrósł w skali roku najbardziej w kraju (o 0,3 pkt) i po raz kolejny osiągnął najniższą wartość w kraju (9,7‰ wobec 10,9‰). W I półroczu 2019 r. w podkarpackim obserwowano najgłębszy spadek przyrostu naturalnego, który osiągnął wartość minus 0,1‰ (wobec 0,7‰ przed rokiem). Mimo to podkarpackie utrzymało czwartą pozycję w kraju pod względem wartości przyrostu naturalnego po pomorskim, małopolskim i wielkopolskim, gdzie notowano dodatnią jego wartość. Pogorszył się współczynnik ogólnego salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały, minus 1,3‰ wobec (minus 1,0‰ w I półroczu 2018 r). W I półroczu 2019 r. w podkarpackim najszybciej w kraju wzrósł współczynnik zgonów niemowląt. W analogicznym okresie roku poprzedniego kształtował się on na najniższym poziomie w kraju (3,3‰ wobec 4,1‰) – obecnie osiągnął 4,2‰ wobec 3,8‰.

Wykres 77. Ruch naturalny ludności
Chart 77. Vital statistics of population

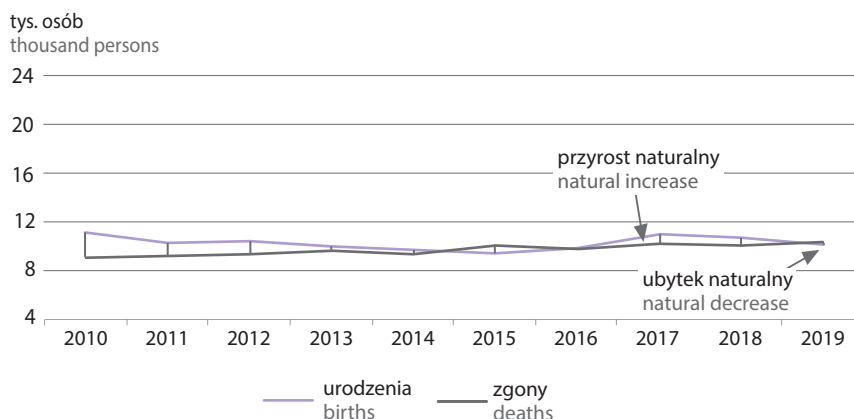

Wykres 78. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
Chart 78. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w województwie podkarpackim w IV kwartale 2019 r. wyniosła 880 tys. i była o 2,5% mniejsza niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** ukształtował się na poziomie 54,4% (spadek o 1,0 p. proc.), przy średniej dla Polski – 56,0%.

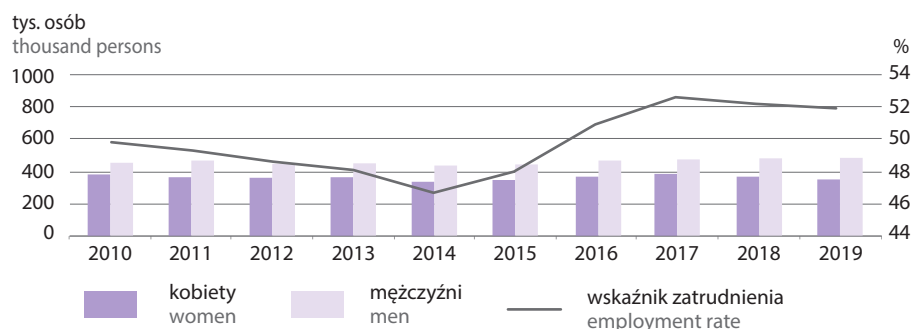
Wykres 79. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 79. Economic activity of population in the fourth quarter

Liczba osób **pracujących** w województwie wyniosła 840 tys. i w porównaniu z IV kwartałem 2019 r. zmniejszyła się o 1,3%. Spadła liczba pracujących kobiet o 4,7% (najgłębszy spadek w kraju po opolskim), wzrosła natomiast liczba pracujących mężczyzn – o 1,0%.

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2019 r. wyniósł 51,9% i był o 0,3 p. proc. mniejszy niż w roku poprzednim. Pogorszenie wskaźnika odnotowano zarówno na wsi (o 0,5 p. proc. do 51,4%), jak i w mieście (o 0,2 p. proc. do 52,5%).

Wykres 80. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
Chart 80. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

W IV kwartale 2019 r. liczba osób **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 40 tys. i w ujęciu rocznym spadła o 23,1%. Liczba bezrobotnych mężczyzn zmniejszyła się o 26,9% a kobiet – o 16,0%.

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2019 r., mimo spadku o 1,3 p. proc. w stosunku do analogicznego okresu 2018 r., wyniosła 4,5% i osiągnęła najwyższy (po lubelskim) poziom w kraju. Wskaźnik ten był wyższy w mieście (4,7%) niż na wsi (4,6%, najwyższy w kraju), przy czym na wsi w skali roku zmniejszył się o 1,9 p. proc. a w mieście utrzymał się na poziomie IV kwartału 2018 r. Stopa bezrobocia kobiet wyniosła 5,6% (spadek o 0,7 p. proc.), wskaźnik wśród mężczyzn wyniósł 3,8%, (spadek o 1,3 p. proc.).

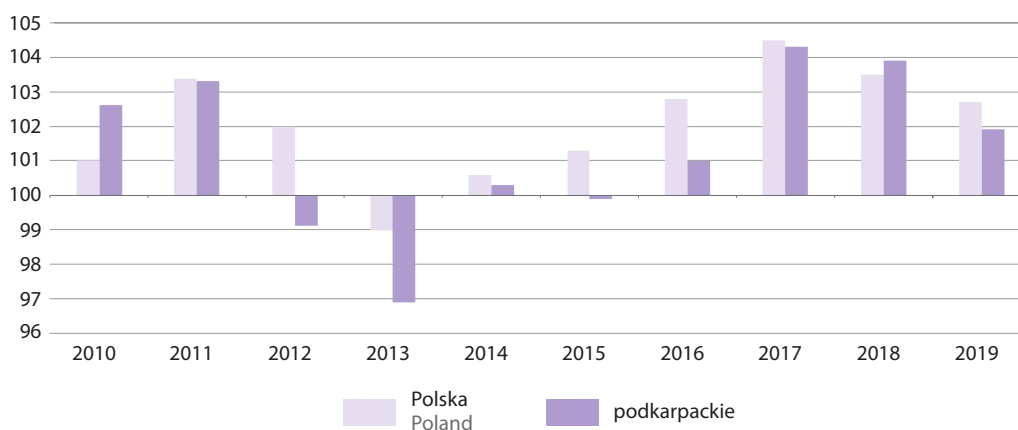
Liczba osób **biernych zawodowo** w województwie wynosiła 740 tys., co stanowiło 45,7% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat. W porównaniu z analogicznym okresem 2018 r. ich liczba zwiększyła się o 1,9%, przy spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 0,6%.

Relacja osób niepracujących do pracujących pogorszyła się w skali roku. W IV kwartale 2019 r. na 1000 pracujących przypadało 929 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych wobec 914 rok wcześniej.

W sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 249,7 tys. osób i było o 1,9% większe niż w 2018 r. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wzrosło w skali roku o 5,9% ukształtowało się na poziomie 4263 zł; stanowiło 82,5% średniego wynagrodzenia w kraju, najmniej po warmińsko-mazurskim.

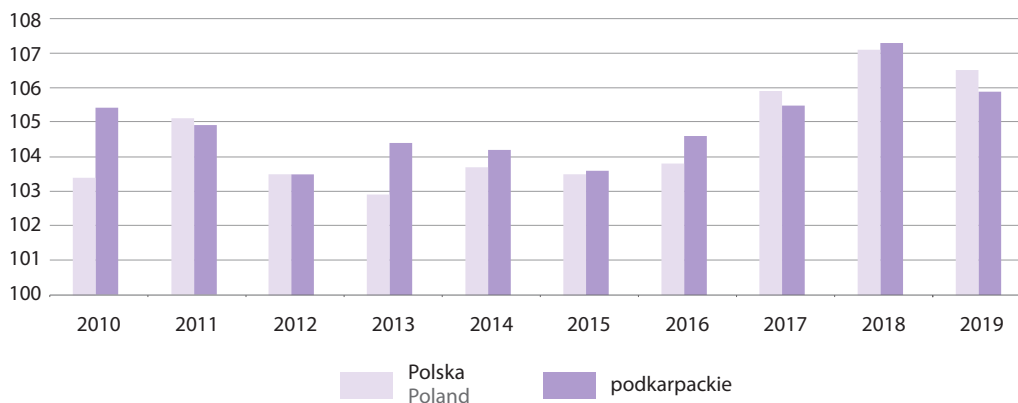
Wykres 81. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 81. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

Wykres 82. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

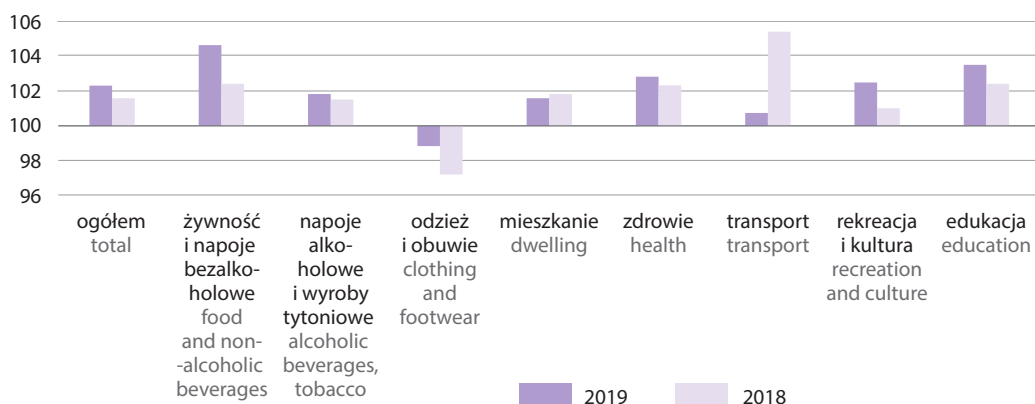
Chart 82. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie była najniższa w kraju i wyniosła 1997 zł (o 14,2% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1268 zł (o 1,8% mniej od przeciętnej krajowej).

Wzrost cen **towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku w województwie podkarpackim w 2019 r. był na podobnym poziomie jak przeciętnie w kraju i wyniósł 2,3%.

Wykres 83. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)
Chart 83. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły ceny napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 1,8% wobec 1,3%) oraz towarów i usług związanych z mieszkaniem (1,6% wobec 1,4%). Wolniej niż przeciętnie w kraju rosły natomiast ceny żywności i napojów bezalkoholowych, opłaty w zakresie edukacji, a także ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem oraz w zakresie rekreacji i kultury (odpowiednio o: 4,6 %, 3,5%, 2,8% i 2,5% wobec 4,9%, 3,6%, 3,2% i 2,6%). Spadek cen odzieży i obuwia wyniósł 1,2% (wobec 1,9% w kraju).

Województwo podkarpackie w 2019 r. wytworzyło 3,5% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 3,4% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano jedno z większych wzrostów zarówno produkcji sprzedanej przemysłu (o 7,3%, wobec wzrostu 4,0% w kraju), jak i produkcji sprzedanej budownictwa (o 21,2%, wobec wzrostu średnio o 10,6%).

W 2019 r. w województwie oddano do użytkowania 9,2 tys. **mieszkań**, co stanowiło 4,4% wszystkich mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W porównaniu z 2018 r. odnotowano wzrost (o 18,5%) liczby mieszkań oddanych do użytkowania, szczególnie w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (najwyższy wzrost w kraju o 51,0%), a także w budownictwie indywidualnym (o 6,4%). Zmniejszyła się natomiast liczba mieszkań budownictwa spółdzielczego (z 338 oddanych w 2018 r. do 20). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 101,9 m² (wobec 88,6 m² w kraju).

Wyniki finansowe badanych przedsiębiorstw województwa podkarpackiego w 2019 r. były znacznie lepsze od notowanych w roku poprzednim (największy wzrost wyników finansowych brutto i netto). Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe w większości poprawiły się. Odnotowano największe obniżenie wskaźnika poziomu kosztów (z 96,2% do 95,3%). Najbardziej wzrosły wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 3,8% do 4,7%) oraz netto (z 3,2% do 4,2%). Zmniejszył się natomiast wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 4,6% do 4,2%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 86,1%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 84,0% (wobec 84,5% i 85,0% w 2018 r.).

W 2019 r. **nakłady inwestycyjne** badanych przedsiębiorstw województwa wyniosły 4225,2 mln zł, co stanowiło 2,6% nakładów w kraju. W ujęciu rocznym odnotowano zwiększenie nakładów o 9,6% (wobec wzrostu w kraju o 12,4%). Wzrost wystąpił we wszystkich sekcjach: handlu; naprawie pojazdów

samochodowych o 76,8%, transporcie, gospodarce magazynowej o 30,2%, budownictwie o 16,1%, przemyśle o 3,5%) oraz obsłudze rynku nieruchomości o 2,0%. W strukturze nakładów inwestycyjnych według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł (78,1% ogółu nakładów w województwie). W nakładach na środki trwałe, nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 57,8%, na budynki i budowle – 34,0%, a na środki transportu – 7,8%.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2018 r. (stan w czerwcu) wynosiła 571,4 tys. ha (o 6,5% więcej niż przed rokiem) i stanowiła 84,1% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b									
Basic cereals ^b	202,8	104,4	2,8	33,0	100,9	92,7	669,7	105,5	2,6
Rzepak i rzepik ^c									
Rape and turnip rape ^c	26,4	99,5	3,0	25,4	97,7	91,0	67,1	97,2	2,7
Ziemniaki ^d									
Potatoes ^d	22,7	86,7	7,5	219	90,1	98,6	498,1	78,2	7,4

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. w województwie podkarpackim w skali roku odnotowano wzrost zbiorów zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi, w wyniku zwiększonej powierzchni ich uprawy i lepszych plonów. Pod względem wielkości areалу uprawy ziemniaków oraz ich zbiorów w 2019 r. województwo zajmowało 5 lokatę w kraju. Uzyskane plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi były słabsze niż w 2018 r., ale wyższe niż przeciętne w kraju.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego badania **pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 134,8 tys. szt. (1,2% krajowego pogłowia), bydła – 70,0 tys. szt. (1,1%), owiec – 15,5 tys. szt. (5,7%; 7 lokata w kraju). W skali roku wzrosło pogłowie trzody chlewnej (o 0,3%), natomiast zmniejszyła się liczebność bydła (o 7,6%, najgłębszy spadek w kraju) i populacji owiec (o 3,9%). Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych należała do najniższych (po dolnośląskim) w kraju i wynosiła odpowiednio 23,3 szt. (w kraju 76,4 szt.) i 12,1 szt. (42,6 szt.), natomiast owiec była wyższa (2,7 szt. wobec 1,8 szt.) i lokowała województwo na 3 pozycji w kraju.

W województwie podkarpackim w 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) globalnej i towarowej produkcji rolniczej, przy spadku końcowej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 2,4%, końcowej – 2,1% i towarowej – 1,8%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych ukształtowała się na najniższym poziomie w kraju (po zachodniopomorskim, 55,5% średniej krajowej).

Województwo podlaskie

Podlaskie voivodship

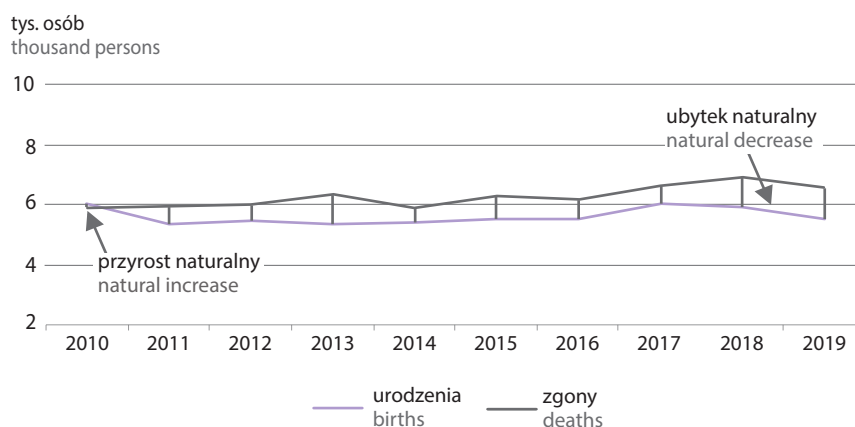

Powiaty	- 14
Miasta na prawach powiatu	- 3
Miasta ogółem	- 40
Gminy	- 118

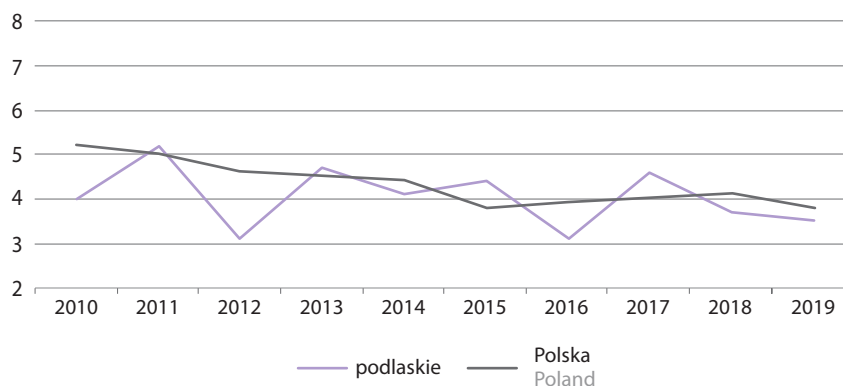
Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	20,2 tys. km ² 20.2 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	1,2 mln mieszkańców 1.2 million inhabitants
	6 lokata 6th position		14 lokata 14th position
	6,5% powierzchni kraju 6.5% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 60,8% (8 lokata) urbanisation rate: 60.8% (8th position)

W I półroczu 2019 r. **liczba ludności** województwa podlaskiego **zmniejszyła się** w porównaniu z analogicznym okresem roku 2018 o 3,2 tys. osób. Duży wpływ na niekorzystne trendy demograficzne miał odpływ ludności z województwa. Współczynnik salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały obniżył się z minus 1,5‰ do minus 1,8‰. Na ujemny współczynnik przyrostu rzeczywistego (minus 1,8‰ wobec minus 1,6‰ w końcu czerwca 2018 r.), wpłynął także ubytek naturalny ludności. W I półroczu 2019 r. przyrost naturalny utrzymał się wprawdzie na niezmiennym poziomie (minus 1,7‰), jednakże wyraźnie pogorszył się współczynnik urodzeń żywych (z 10,0‰ do 9,3‰), przy jednoczesnym spadku współczynnika zgonów (z 11,7‰ do 11,1‰). Podlaskie, obok łódzkiego i wielkopolskiego, znalazło się w grupie województw o największym spadku współczynnika zgonów. Podobnie jak w I półroczu 2018 r. liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych osiągnęła wartość niższą od średniej w kraju (3,4‰ wobec 3,8‰ w Polsce). W skali roku współczynnik zgonów niemowląt w podlaskim obniżył się o 0,3 pkt.

Wykres 84. Ruch naturalny ludności
Chart 84. Vital statistics of population

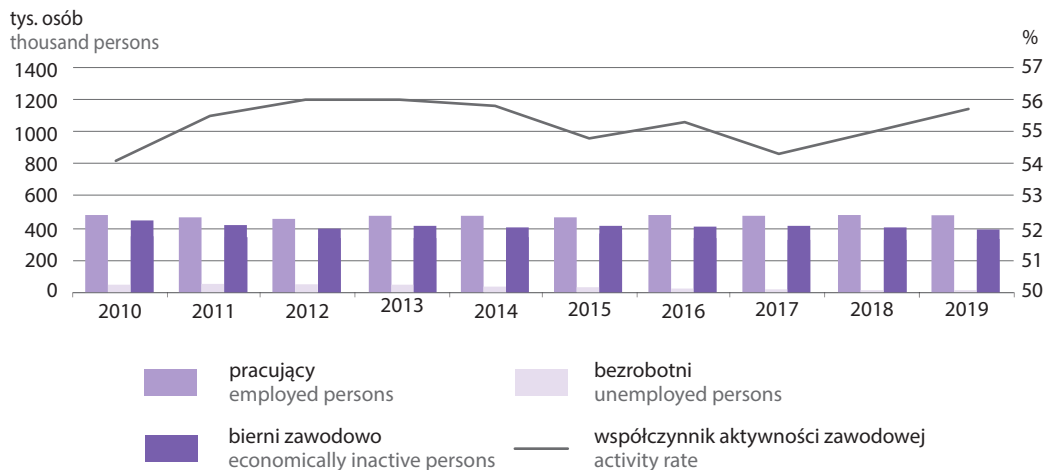

Wykres 85. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
Chart 85. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba aktywnych zawodowo w IV kwartale 2019 r. w województwie podlaskim wyniosła 497 tys. i była o 0,4% większa niż przed rokiem. Współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 55,7% i w odniesieniu do IV kwartału 2018 r. był wyższy o 0,7 p. proc.

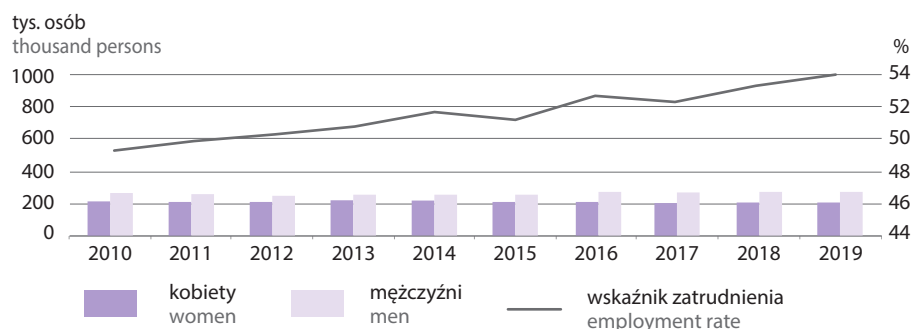
Wykres 86. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 86. Economic activity of population in the fourth quarter

Liczba osób **pracujących** wyniosła 482 tys. i w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. wzrosła o 0,4%. Zwiększyła się liczba pracujących kobiet (o 1,0%). Liczba pracujących mężczyzn utrzymała się na poziomie roku poprzedniego.

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2019 r. wyniósł 54,0% i był o 0,7 p. proc. wyższy niż przed rokiem. Wzrost wskaźnika obserwowano zarówno na wsi (o 1,2 p. proc. do poziomu 52,2%), jak i w mieście (o 0,4 p. proc. do 55,2%).

Wykres 87. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
Chart 87. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

W województwie podlaskim liczba osób **bezrobotnych** w ujęciu rocznym utrzymała się na poziomie 15 tys. Wzrosła liczba bezrobotnych kobiet (o 12,5%), spadła – mężczyzn (o 25,0%).

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2019 r. utrzymała się na poziomie sprzed roku i wyniosła 3,0%. W mieście ukształtowała się na poziomie 3,0% (wzrost o 0,1 p. proc.), a na wsi wyniosła 3,1% (spadek o 0,1 p. proc.). W ujęciu rocznym wzrosła stopa bezrobocia kobiet (o 0,4 p. proc. do poziomu 4,1%), spadła dla mężczyzn (o 0,7 p. proc. do poziomu 2,2%).

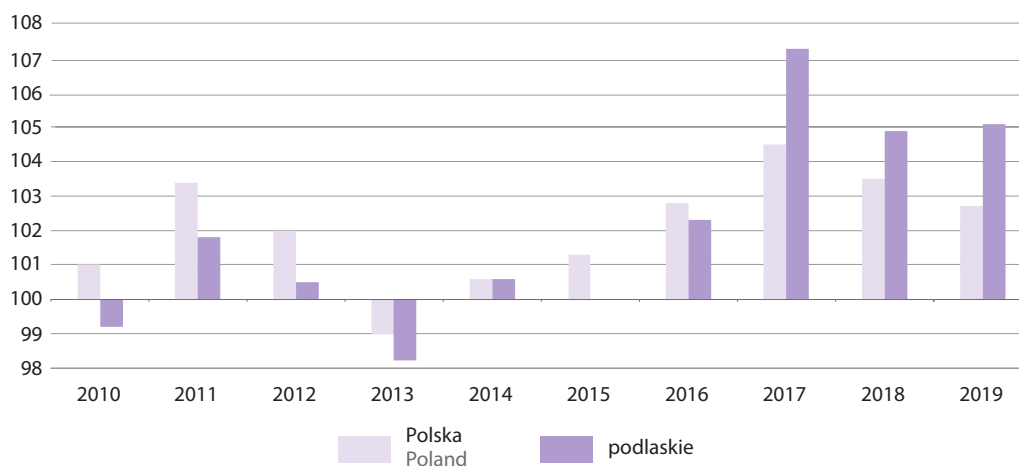
Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 395 tys. osób, co stanowiło 44,3% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat i w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. ich liczba zmniejszyła się o 2,5%, przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 0,9%.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 osób pracujących zmniejszyła się w skali roku. W IV kwartale 2019 r. na 1000 pracujących przypadało 851 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych (875 rok wcześniej).

W sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 118,4 tys. osób i w skali roku wzrosło o 5,1% (największy wzrost w kraju). **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wzrosło w skali roku o 6,4% i ukształtowało się na poziomie 4415 zł, co stanowiło 85,4% średniej krajowej.

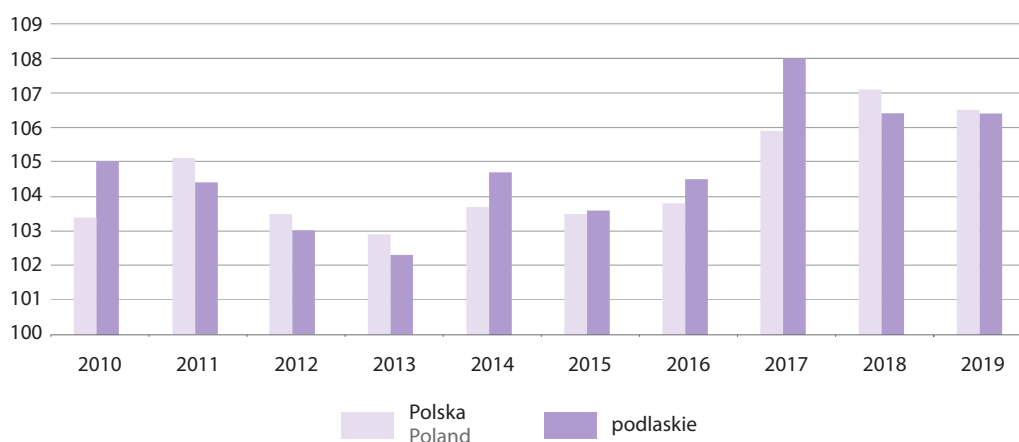
Wykres 88. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 88. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

Wykres 89. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

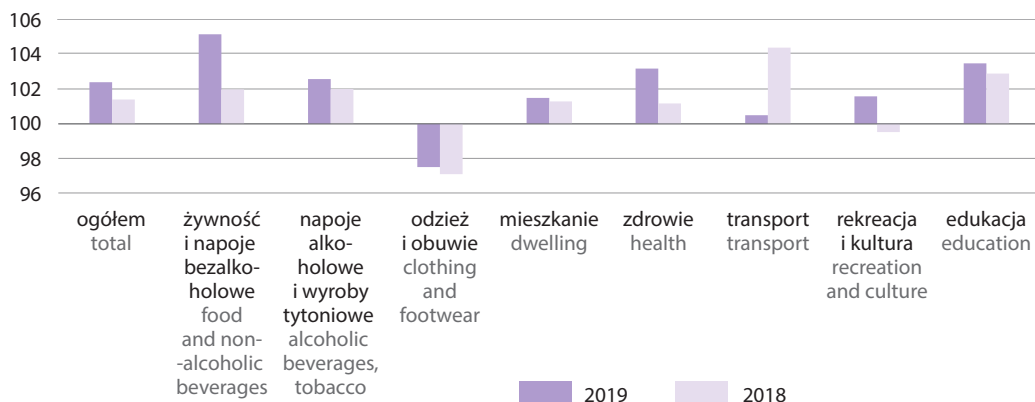
Chart 89. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2061 zł (o 11,4% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1280 zł (o 0,9% mniej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku w województwie podlaskim w 2019 r. był o 0,1 p. proc. wyższy niż średnio w kraju.

Wykres 90. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)
Chart 90. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 5,2% wobec 4,9%), napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (o 2,6% wobec 1,3%) oraz towarów i usług w zakresie mieszkania (o 1,5% wobec 1,4%). Spadek cen odzieży i obuwia wyniósł 2,5% (wobec 1,9% w kraju).

W 2019 r. przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa wytworzyły 2,0% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** (najmniej w kraju) i 2,9% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano największy w kraju wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (o 11,8%) i wzrost produkcji sprzedanej budownictwa (o 13,4%).

W 2019 r. liczba **mieszkań** oddanych do użytkowania województwa podlaskiego wyniosła 6,1 tys., co stanowiło 2,9% ogółu mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W porównaniu z 2018 r. odnotowano największy w kraju wzrost liczby mieszkań o 23,0% (średnio w Polsce 12,1%). Zwiększyła się liczba mieszkań w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 40,6%) oraz indywidualnym (o 10,8%). Zmniejszyła się liczba mieszkań w budownictwie spółdzielczym (z 228 oddanych w 2018 r. do 48). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w podlaskim wyniosła 95,6 m² i była wyższa od średniej w kraju o 7,0 m².

Badane przedsiębiorstwa województwa podlaskiego w 2019 r. w porównaniu z 2018 r. uzyskały lepsze **wyniki finansowe**. Poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano spadek wskaźnika poziomu kosztów (z 96,6% do 96,2%). Wzrosły wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 3,4% do 3,8%) i netto (z 2,9% do 3,2%) oraz wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 3,3% do 3,9%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 86,9%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 92,7% (wobec odpowiednio 87,1% i 93,9% w 2018 r.).

Nakłady inwestycyjne w badanych przedsiębiorstwach województwa podlaskiego w 2019 r. wyniosły 1845,8 mln zł, co stanowiło 1,2% nakładów w kraju. W ujęciu rocznym odnotowano najmniejszy w Polsce wzrost o 1,6% (w kraju zwiększenie o 12,4%). Wzrost wystąpił w sekcjach: obsługa rynku nieruchomości (o 125,4%), budownictwo (o 85,2%) oraz transport, gospodarka magazynowa (o 43,9%). Spadek odnotowano w sekcjach handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 5,7%) oraz przemysł (o 3,4%). Według sekcji PKD, udział nakładów na przemysł stanowił 78,8% nakładów inwestycyjnych poniesionych

w województwie. W badanych przedsiębiorstwach nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 57,9%, na budynki i budowle 26,8%, a na środki transportu 15,0% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 1087,3 tys. ha (o 1,6% więcej niż przed rokiem) i stanowiła 85,8% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b Basic cereals ^b	438,5	103,4	6,1	25,5	109,4	71,6	1119,5	113,0	4,4
Rzepak i rzepik ^c Rape and turnip rape ^c	15,5	86,3	1,8	33,5	125,9	120,1	52,0	108,8	2,1
Ziemniaki ^d Potatoes ^d	14,9	225,4	4,9	111	40,9	50,0	164,2	92,3	2,4

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. w województwie podlaskim w skali roku odnotowano najwyższy wzrost powierzchni uprawy ziemniaków. Pod względem wielkości arealu uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi województwo zajmowało 7 lokatę. Osiągnięte w 2019 r. plony z 1 ha rzepaku i rzepiku plasowały województwo na 2 pozycji i były znacznie wyższe niż przed rokiem i przeciętnie w kraju. Natomiast uzyskane plony ziemniaków były najniższe w kraju.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowia trzody chlewnej liczyło 337,1 tys. szt. (3,0% krajowego pogłowia), bydła – 1019,2 tys. szt. (16,3%; 3 lokata), owiec – 24,5 tys. szt. (9,0%; 2 lokata). W skali roku zwiększyło się pogłowia trzody chlewnej (o 6,2%) i bydła (o 1,2%), natomiast zmniejszyła się populacja owiec (o 7,2%). Obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła 30,8 szt. (w kraju 76,4 szt.). Natomiast obsada bydła była najwyższa w kraju (93,1 szt., wobec 42,6 szt. średnio w kraju), a obsada owiec (2,2 szt., wobec 1,8 szt.; 4 lokata).

W województwie podlaskim w 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej, jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 6,8%, końcowej i towarowej po 6,5%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 10,5% niższa od średniej w kraju.

Województwo pomorskie

Pomorskie voivodship

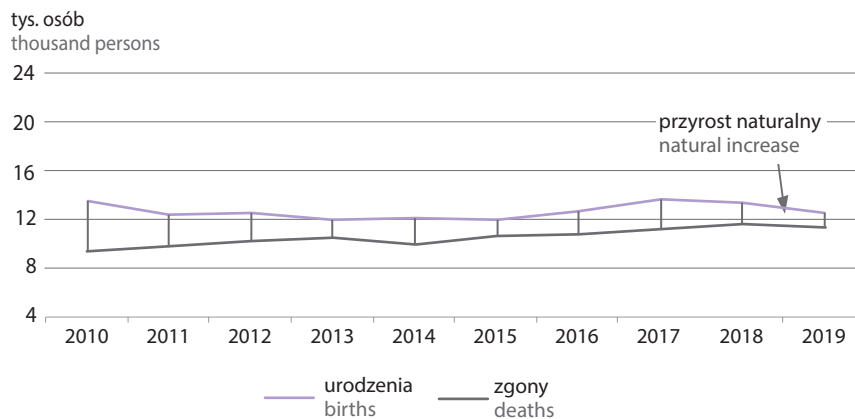

Powiaty	- 16
Miasta na prawach powiatu	- 4
Miasta ogółem	- 42
Gminy	- 123

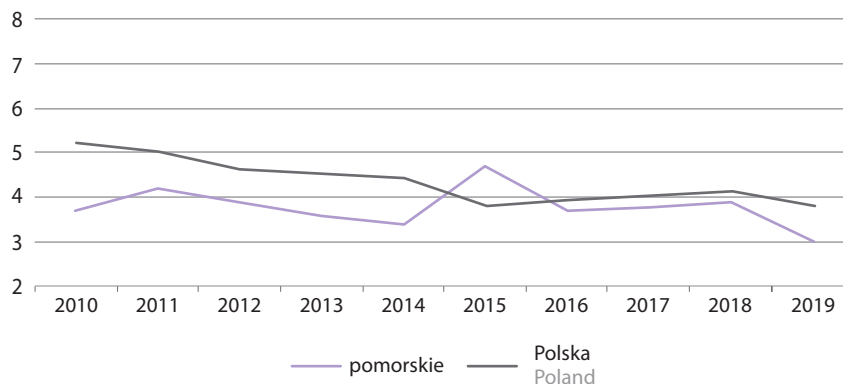
Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	18,3 tys. km ² 18.3 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	2,3 mln mieszkańców 2.3 million inhabitants
	8 lokata 8th position		7 lokata 7th position
	5,9% powierzchni kraju 5.9% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 63,7% (6 lokata) urbanisation rate: 63.7% (6th position)

W województwie pomorskim od lat notuje się **wzrost liczby ludności** – w I półroczu 2019 r. o 9,6 tys. Współczynnik przyrostu rzeczywistego ukształtował się na poziomie 1,8‰, osiągając najwyższą wartość w kraju. W województwie po raz kolejny odnotowano najwyższą wartość przyrostu naturalnego, który w końcu czerwca 2019 r. wyniósł 0,9‰ (mimo spadku o 0,6 pkt w skali roku; głębszy spadek odnotowano jedynie w podkarpackim - o 0,8 pkt). Współczynnik urodzeń żywych obniżył się o 0,8 pkt do 10,7‰ (podobną – najwyższą w kraju wartość - osiągnęło województwo małopolskie i mazowieckie). Poprawił się współczynnik zgonów z 10,0‰ do 9,8‰ – tym samym pomorskie znalazło się na drugim miejscu w kraju po podkarpackim (9,7‰). Największy w kraju wzrost współczynnika ogólnego salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały – z 1,9‰ do 2,7‰. W I półroczu 2019 r. wyższe saldo migracji obserwowano jedynie w mazowieckim (3,2‰; wzrost o 0,4 pkt). Współczynnik zgonów niemowląt osiągnął najniższą wartość w kraju – 3,0‰ (spadek o 0,9 pkt w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego).

Wykres 91. Ruch naturalny ludności
Chart 91. Vital statistics of population

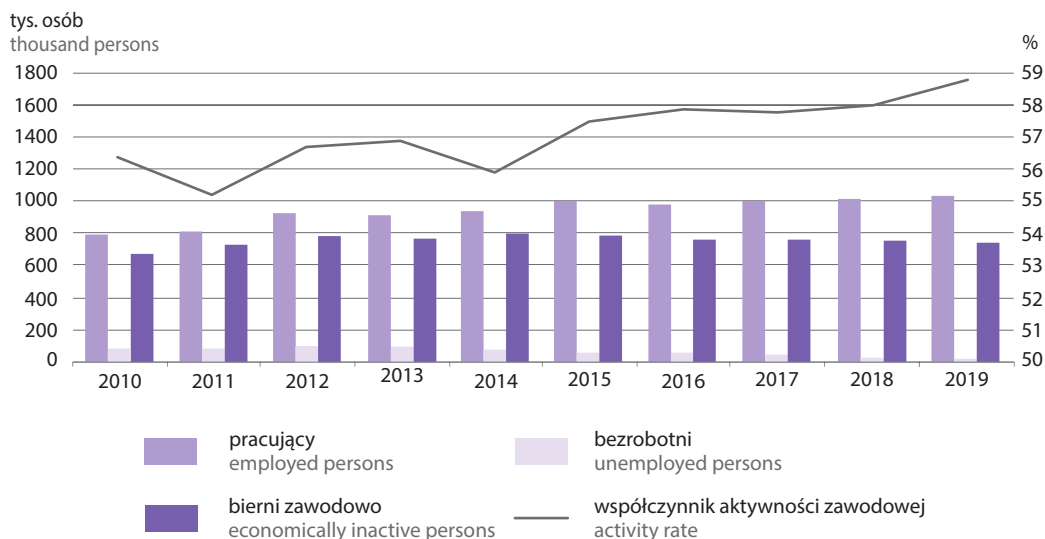

Wykres 92. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
Chart 92. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2019 r. w województwie pomorskim zwiększyła się o 1,5% i wyniosła 1062 tys. osób. **Współczynnik aktywności zawodowej** wzrósł o 0,8 p. proc. w odniesieniu do IV kwartału 2018 r. i osiągnął wartość 58,8% (2. lokata po mazowieckim).

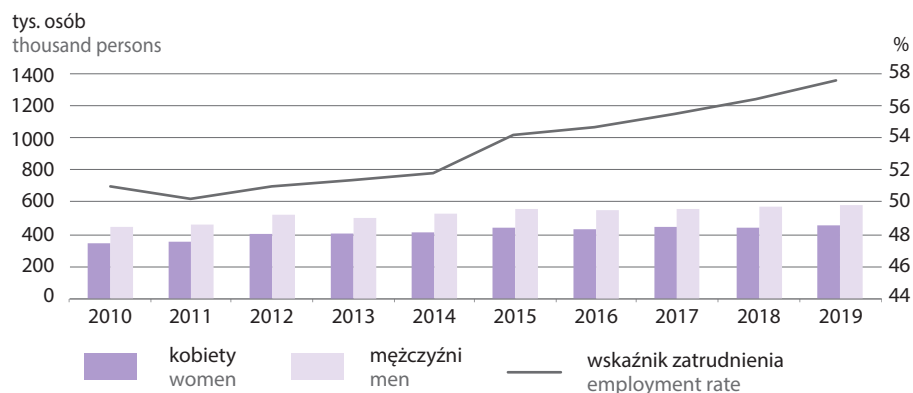
Wykres 93. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 93. Economic activity of population in the fourth quarter

Liczba osób **pracujących** wyniosła 1039 tys. (6,3% pracujących w kraju), pooznacza wzrost o 2,1% w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. Liczba pracujących kobiet wzrosła o 3,2%, natomiast mężczyzn – o 1,4%.

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2019 r. wyniósł 57,6% (2. lokata w kraju) i był o 1,2 p. proc. wyższy niż w roku poprzednim. Wzrost wskaźnika notowano na wsi (o 2,0 p. proc. do 60,3%, najwyższa wartość w kraju) i w mieście (o 0,8 p. proc. do 56,1%).

Wykres 94. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
Chart 94. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

Liczba osób **bezrobotnych** w województwie pomorskim ukształtowała się na poziomie 22 tys. i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 21,4%, głównie w wyniku spadku o 37,5% liczby bezrobotnych kobiet. Liczba bezrobotnych mężczyzn utrzymała się na poziomie roku poprzedniego.

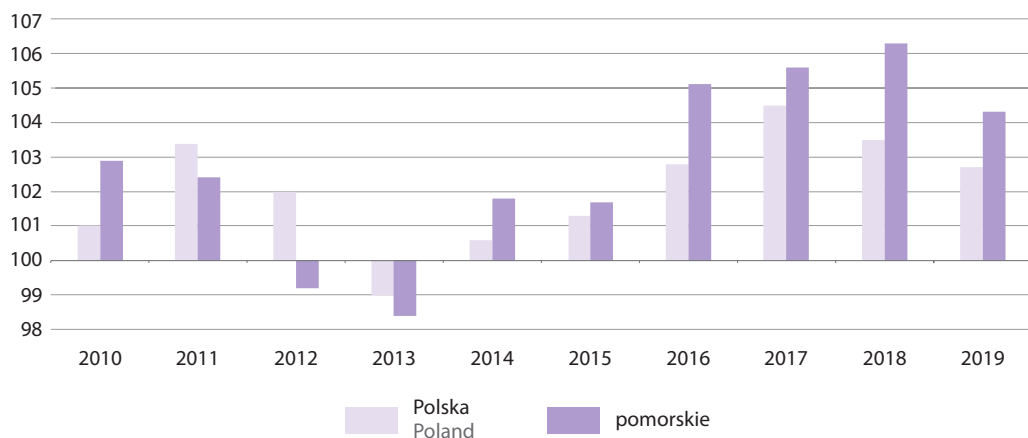
W IV kwartale 2019 r. **stopa bezrobocia** według BAEL wyniosła 2,1% i w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego zmniejszyła się o 0,6 p. proc., głównie w wyniku spadku stopy bezrobocia wśród kobiet o 1,4 p. proc. do 2,1% przy niezmięnionej stopie bezrobocia wśród mężczyzn (2,0%). W mieście odnotowano spadek stopy bezrobocia o 0,4 p. proc. do 2,9%.

Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 744 tys. osób. Przy niezmięnionej w skali roku liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej i spadku liczby biernych zawodowo o 2,1%, ich udział zmniejszył się o 0,9 p. proc. i wyniósł 41,2%.

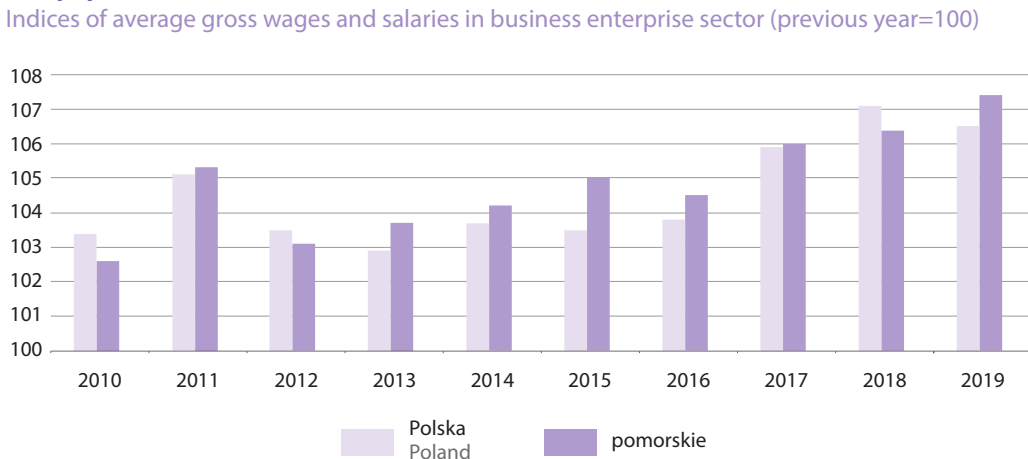
Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 pracujących zmniejszyła się w skali roku. W IV kwartale 2019 r. na 1000 pracujących przypadało 737 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych (774 osoby rok wcześniej).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. wyniosło 353,5 tys. osób i było wyższe niż przed rokiem o 4,3%, a **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** ukształtowało się na poziomie 5282 zł (o 2,2% wyższe niż średnio w kraju) i w porównaniu z 2018 r. wzrosło o 7,4%.

Wykres 95. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)
Chart 95. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

Wykres 96. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)
Chart 96. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

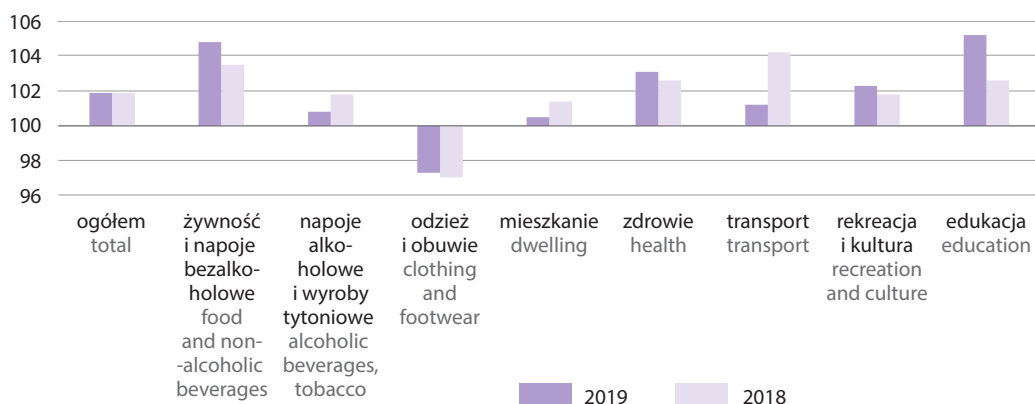

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2237 zł (o 3,9% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1302 zł (o 0,8% więcej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku w województwie pomorskim w 2019 r. był o 0,4 p. proc. niższy niż średnio w kraju.

Wykres 97. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)

Chart 97. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu mniejszym niż przeciętnie w kraju wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 4,8% wobec 4,9%), artykułów i usług związanych ze zdrowiem oraz w zakresie rekreacji i kultury (odpowiednio o: 3,1%, i 2,3% wobec 3,2% i 2,6%). Odnotowano także najmniejszy w kraju wzrost cen towarów i usług związanych z mieszkaniem (0,5% wobec 1,4%) oraz (podobnie jak w województwie zachodniopomorskim) napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych (0,8% wobec 1,3%). Spadek cen odzieży i obuwia wyniósł 2,7% (wobec 1,9% w kraju).

W 2019 r. przedsiębiorstwa województwa pomorskiego wytworzyły 6,4% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 7,1% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano wzrost zarówno produkcji sprzedanej przemysłu (o 3,1% wobec wzrostu o 4,0% w kraju), jak i produkcji sprzedanej budownictwa (o 11,4% wobec wzrostu o 10,6% w Polsce).

W 2019 r. w województwie pomorskim oddano do użytkowania 18,4 tys. **mieszkań**, co stanowiło 8,9% mieszkań w kraju. W porównaniu z 2018 r. liczba mieszkań oddanych do użytkowania zwiększyła się o 10,3%. Wzrost odnotowano w budownictwie indywidualnym (o 9,1%) oraz w budownictwie mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 8,8%). Zwiększyła się także liczba mieszkań oddanych w budownictwie spółdzielczym (z 203 do 315). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosiła 81,3 m² (wobec 88,6 m² w kraju).

Badane przedsiębiorstwa województwa pomorskiego w 2019 r. w porównaniu z 2018 r. uzyskały gorsze **wyniki finansowe** (największe spadki, po śląskim i kujawsko-pomorskim, wyników finansowych brutto i netto). Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe pogorszyły się. Odnotowano zwiększenie wskaźnika poziomu kosztów (z 95,0% do 95,8%). Spadł wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 5,0% do 4,2%) oraz netto (z 4,0% do 3,3%). Pogorszył się również wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 4,7% do 4,5%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 83,4%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 90,8% (wobec odpowiednio 81,5% i 91,9% w 2018 r.).

W 2019 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach województwa pomorskiego wyniosły 7194,1 mln zł, tj. 4,5% wartości krajowej. W skali roku nakłady zwiększyły się o 23,5% (w kraju wzrost o 12,4%). Wzrost odnotowano we wszystkich sekcjach: obsłudze rynku nieruchomości o 119,1%, transporcie, gospodarce magazynowej o 48,9%, handlu; naprawie pojazdów samochodowych o 14,0%, przemy-

śle o 6,8% oraz budownictwie o 6,1%. Według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł, które stanowiły 53,7%. Nakłady na budynki i budowlę stanowiły 48,0%, na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia 34,6% (najmniej w kraju), a na środki transportu 16,1% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 752,8 tys. ha (o 0,9% więcej niż przed rokiem) i stanowiła 90,5% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b									
Basic cereals ^b	391,0	96,7	5,5	40,5	116,0	113,8	1581,8	112,2	6,2
Rzepak i rzepik ^c									
Rape and turnip rape ^c	79,9	129,9	9,1	29,6	116,1	106,1	236,3	150,8	9,7
Ziemniaki ^d									
Potatoes ^d	21,4	98,1	7,1	286	110,7	128,8	612,6	108,6	9,1

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. w województwie pomorskim w skali roku odnotowano wzrost powierzchni uprawy rzepaku i rzepiku (5 lokata). Województwo w krajowej produkcji rzepaku i rzepiku zajmowało 3 lokatę, w produkcji ziemniaków – 4, zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 9. Osiągnięte w 2019 r. plony z 1 ha zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oraz ziemniaków plasowały województwo na 4 pozycji w kraju, a rzepaku i rzepiku na 5. W porównaniu z 2018 r. uzyskane plony były lepsze i wyższe niż średnie w kraju.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego badania **pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 759,6 tys. szt. (6,8% krajowego pogłowia; 5 lokata), bydła – 219,1 tys. szt. (3,5%, 8 lokata), owiec – 13,7 tys. szt. (5,0%, 8 lokata). W skali roku zwiększyło się pogłowie trzody chlewnej (o 11,3%; najwyższy wzrost w kraju) i bydła (o 3,9%), natomiast liczebność stada owiec była nieco mniejsza (o 0,7%). W przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych obsada trzody chlewnej była wyższa niż średnio w kraju i wynosiła 100,3 szt. (w kraju 76,4 szt.; 4 lokata), natomiast bydła – niższa (28,9 szt., wobec 42,6 szt.), a owiec kształtowała się na poziomie krajowym (1,8 szt.).

W województwie pomorskim w 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano spadek (w cenach stałych) globalnej i końcowej produkcji rolniczej, a niewielki wzrost towarowej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 4,5%, końcowej – 4,6% i towarowej – 4,7%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 10,2% niższa niż średnia w kraju.

Województwo śląskie

Śląskie voivodship

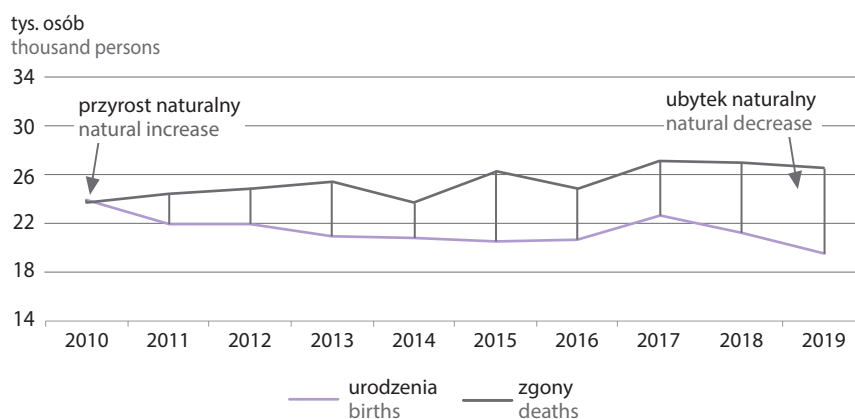
Powiaty	- 17
Miasta na prawach powiatu	- 19
Miasta ogółem	- 71
Gminy	- 167

Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	12,3 tys. km ² 12.3 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	4,5 mln mieszkańców 4.5 million inhabitants
	14 lokata 14th position		2 lokata 2nd position
	3,9% powierzchni kraju 3.9% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 76,7% (1 lokata) urbanisation rate: 76.7% (1st position)

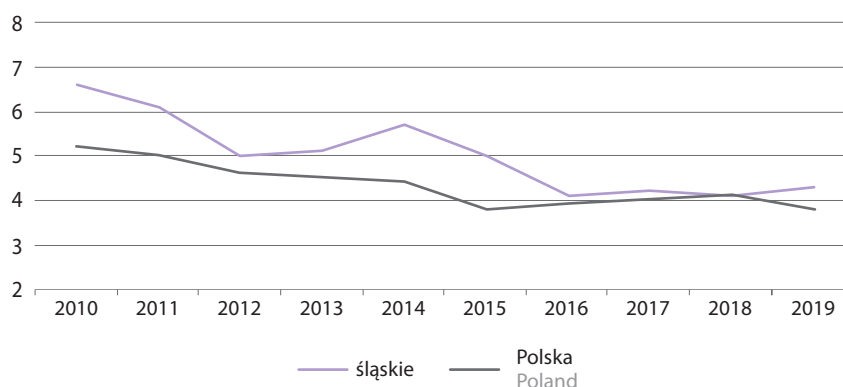

Śląskie pod względem **liczby ludności** jest drugim, po mazowieckim, województwem w kraju (11,8% ludności kraju). W I półroczu 2019 r. liczba mieszkańców województwa **zmniejszyła się** w skali roku o 16,0 tys. osób. Zarejestrowano 19,5 tys. urodzeń żywych, tj. o 1,7 tys. mniej niż w I półroczu 2018 r. Współczynnik urodzeń spadł z 9,3‰ do 8,6‰. W I półroczu 2019 r., podobnie jak w roku poprzednim, odnotowano ubytek naturalny ludności – różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów wyniosła 7,0 tys. osób. W I półroczu 2019 r. w województwie śląskim notowano trzecią najniższą wartość współczynnika przyrostu naturalnego (minus 3,1‰) po łódzkim (minus 4,1‰) i świętokrzyskim (minus 3,9‰). Podobnie jak w pierwszym półroczu 2018 r., w śląskim utrzymywało się ujemne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały i w analizowanym okresie 2019 r. wyniosło minus 1,1‰ (1,0‰ rok wcześniej). Śląskie znalazło się w grupie sześciu województw, w których zanotowano wzrost współczynnika zgonów niemowląt. W odróżnieniu od analogicznego okresu roku poprzedniego współczynnik ten (4,3‰) przekroczył wartość średnią dla kraju.

Wykres 98. Ruch naturalny ludności
Chart 98. Vital statistics of population

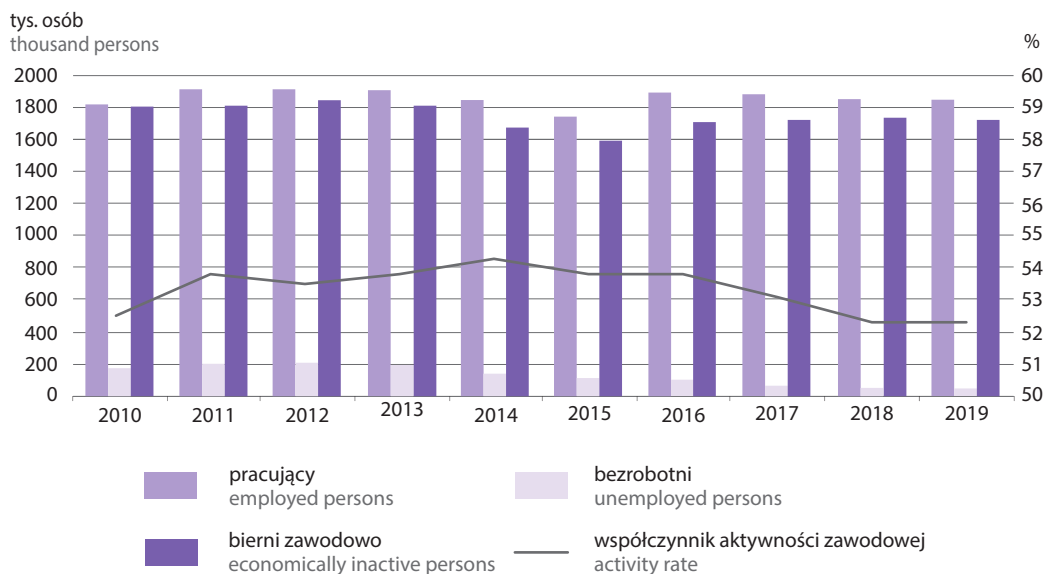

Wykres 99. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
Chart 99. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2019 r. w województwie śląskim wyniosła 1890 tys. i była o 0,7% mniejsza niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** utrzymał się na poziomie roku poprzedniego i wyniósł 52,3%.

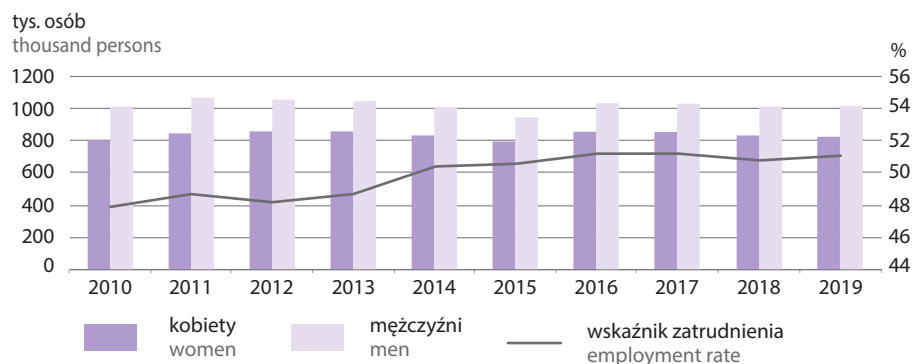
Wykres 100. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 100. Economic activity of population in the fourth quarter

Liczba osób **pracujących** wyniosła 1844 tys. (11,2% pracujących w kraju), co oznacza spadek o 0,3% w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. Zmalała liczba pracujących kobiet (o 1,1%), natomiast wzrosła liczba pracujących mężczyzn (o 0,3%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2019 r. skali roku, zarówno w ujęciu ogółem, jak i dla miast i wsi, zwiększył się o 0,3 p. proc. i wyniósł odpowiednio: po 51,1% i 51,0%, co uplasowało województwo odpowiednio na: 16., 15. i 14. lokacie w kraju.

Wykres 101. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
Chart 101. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

Liczba osób **bezrobotnych** w województwie śląskim ukształtowała się na poziomie 47 tys. i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 14,5%. Spadła liczba bezrobotnych mężczyzn (o 45,5%), wzrosła natomiast liczba bezrobotnych kobiet (o 31,8%).

W IV kwartale 2019 r. **stopa bezrobocia** według BAEL wyniosła 2,5% i w porównaniu z analogicznym okresem 2018 r. zmniejszyła się o 0,4 p. proc. Wskaźnik ten był wyższy w mieście (2,7%) niż na wsi (1,6%), przy czym stopa bezrobocia w mieście spadła o 0,2 p. proc. a na wsi o 1,1 p. proc. Odnotowano obniżenie stopy bezrobocia wśród mężczyzn (o 1,4 p. proc. do 1,7%), wzrosła natomiast liczba bezrobotnych kobiet (o 0,8 p. proc. do 3,4%).

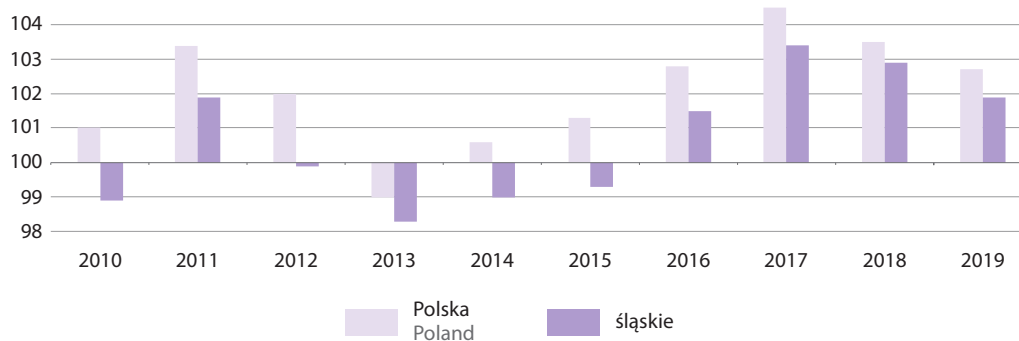
Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 1722 tys. osób, co stanowiło 47,7% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat (największy udział w kraju). W porównaniu z rokiem poprzednim zarówno liczba biernych zawodowo, jak i liczba ludności w wieku 15 lat i więcej, zmniejszyły się o 0,8%.

Relacja osób niepracujących do pracujących poprawiła się w skali roku, była jednak najmniej korzystna w kraju. W IV kwartale 2019 r. na 1000 pracujących przypadało 959 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych, wobec 969 rok wcześniej.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. wyniosło 793,3 tys. osób (tj. 12,4% zatrudnionych w Polsce, 2 lokata po mazowieckim) i było większe niż przed rokiem o 1,9%. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** zwiększyło się w skali roku o 6,8% i ukształtowało na poziomie 5311 zł. Stanowiło to 102,7% średniej krajowej.

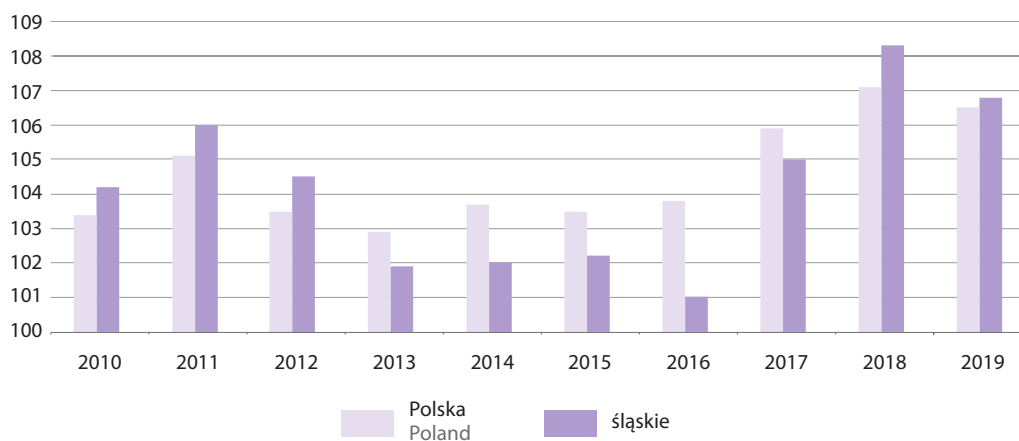
Wykres 102. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 102. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

Wykres 103. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

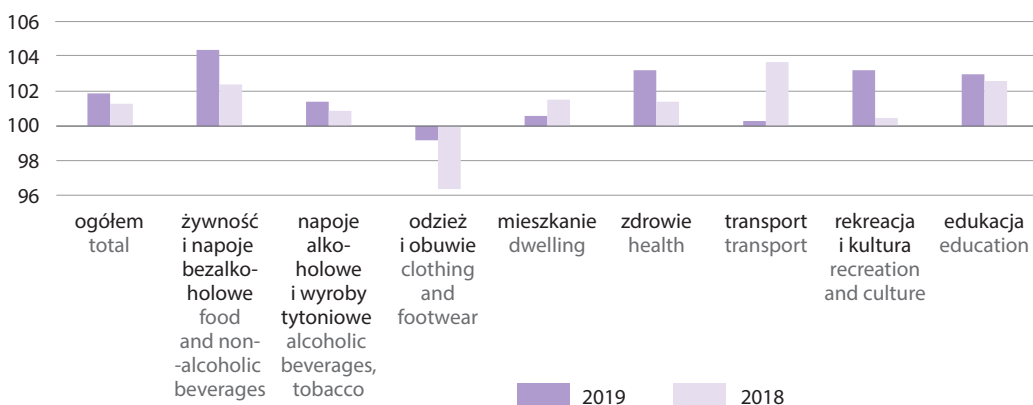
Chart 103. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie śląskim wyniosła 2732 zł i była najwyższa w Polsce, przekraczając przeciętną krajową o 17,4%. Emerytura i renta brutto rolników indywidualnych również była najwyższa w kraju – wynosiła 1458 zł (o 12,9% wyższa od przeciętnej krajowej).

W 2019 r. **ceny towarów i usług konsumpcyjnych** w województwie śląskim w skali roku rosły najwolniej w kraju (1,9% wobec 2,3%).

Wykres 104. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)
Chart 104. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano najmniejszy w kraju wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych (4,4% wobec 4,9%). W stopniu mniejszym niż przeciętnie wzrosły również opłaty związane z edukacją (o 3,0% wobec 3,6%), a także ceny towarów i usług w zakresie mieszkania oraz transportu (odpowiednio o: 0,6% i 0,3% wobec 1,4% i 0,7%). Spadek cen odzieży i obuwia wyniósł 0,8% wobec 1,9% w kraju.

Województwo śląskie w 2019 r. wytworzyło 15,7% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** (najwięcej po mazowieckim) i 10,5% produkcji sprzedanej **budownictwa** (najwięcej po mazowieckim i wielkopolskim). W skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu o 2,8% i produkcji sprzedanej budownictwa o 3,6%, wobec odpowiednio wzrostu o 4,0% i o 10,6% średnich krajowych.

W 2019 r. w województwie śląskim oddano do użytkowania 14,0 tys. **mieszkań**, co stanowiło 6,7% mieszkań w kraju. W porównaniu z 2018 r. wystąpił wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania o 12,1% (w kraju również wzrost o 12,1%). Zwiększyła się liczba oddanych mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 41,0%) oraz indywidualnych (o 0,7%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania była największa w kraju i wyniosła 107,3 m² (wobec 88,6 m² w Polsce).

Badane przedsiębiorstwa województwa śląskiego w 2019 r. w porównaniu z rokiem poprzednim uzyskały znacznie gorsze **wyniki finansowe** (najgłębsze spadki wyników finansowych brutto i netto). Niekorzystne były podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Zwiększył się wskaźnik poziomu kosztów (z 96,3% do 96,7%). Spadł wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 3,7% do 3,3%), netto (z 3,0% do 2,6%) oraz wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 4,2% do 3,3%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 80,2%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 82,8% (wobec odpowiednio 79,9% i 82,8% w 2018 r.).

W 2019 r. **nakłady inwestycyjne** zrealizowane w badanych przedsiębiorstwach województwa śląskiego wyniosły 19335,7 mln zł, co stanowiło 12,1% wartości krajowej (3 lokata po mazowieckim i dolnośląskim). W skali roku odnotowano wzrost nakładów o 15,3% (w kraju wzrost o 12,4%). Wzrost wystąpił we wszystkich sekcjach: budownictwie (o 25,5%), transporcie, gospodarce magazynowej (o 21,0%), przemyśle (o 15,0%), obsłudze rynku nieruchomości (o 10,2%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych

(o 6,2%). W strukturze nakładów inwestycyjnych według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł (80,1% ogółu nakładów poniesionych w województwie). Największe nakłady inwestycyjne na środki trwałe poniesiono na maszyny urządzenia techniczne i narzędzia (58,3%), na budynki i budowle (33,2%), a na środki transportu (8,1%).

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 357,8 tys. ha (o 2,2% mniej niż przed rokiem) i stanowiła 88,4% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b									
Basic cereals ^b	193,8	101,5	2,7	35,4	98,6	99,4	685,2	99,9	2,7
Rzepak i rzepik ^c									
Rape and turnip rape ^c	18,1	71,8	2,1	27,0	121,1	96,8	48,9	86,7	2,0
Ziemniaki ^d									
Potatoes ^d	7,4	100,4	2,4	162	68,6	73,0	119,1	68,8	1,8

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. w województwie śląskim w skali roku odnotowano niewielki wzrost powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi oraz ziemniaków. Udział województwa w krajowej produkcji zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniósł 2,7%. Osiągnięte w 2019 r. plony z 1 ha zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi plasowały województwo na 8 pozycji w kraju, rzepaku i rzepiku – 10. Uzyskane plony z 1 ha były słabsze niż przed rokiem (z wyjątkiem rzepaku i rzepiku), i niższe niż przeciętne w kraju.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowiu trzody chlewnej liczyło 204,0 tys. szt. (1,8% krajowego pogłowia), bydła – 128,8 tys. szt. (2,1%), owiec – 10,4 tys. szt. (3,8%). W skali roku zmniejszyło się pogłowiu trzody chlewnej (o 4,9%), natomiast zwiększyło się stado bydła (o 3,1%) i owiec (o 35,5%; najwyższy wzrost w kraju). Obsada trzody chlewnej i bydła w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio: 56,3 szt. (w kraju 76,4 szt.) i 35,5 szt. (42,6 szt.), natomiast owiec – wyższa (2,9 szt. wobec 1,8 szt.) i lokowała województwo na 2 pozycji w kraju.

W województwie śląskim w 2018 r. w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej wyniósł po 2,9%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 15,4% wyższa niż średnia w kraju.

Województwo świętokrzyskie

Świętokrzyskie voivodship

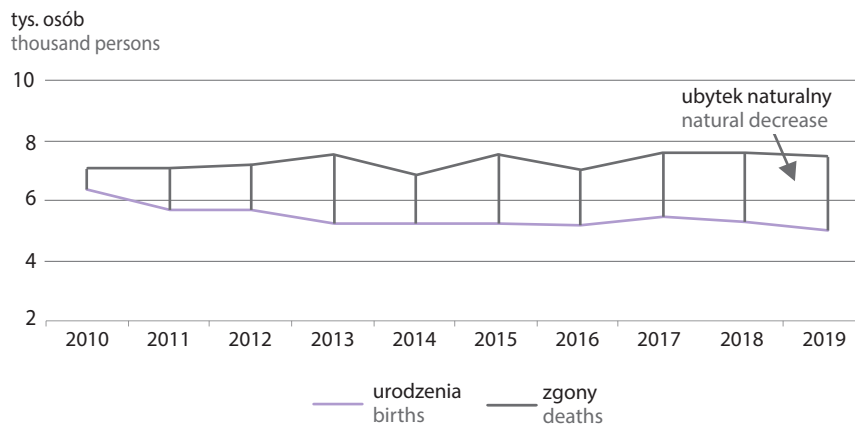

Powiaty	- 13
Miasta na prawach powiatu	- 1
Miasta ogółem	- 43
Gminy	- 102

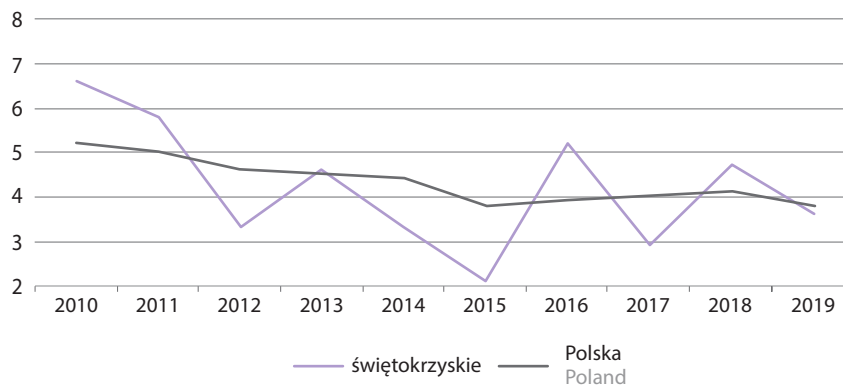
Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	11,7 tys. km ² 11.7 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	1,2 mln mieszkańców 1.2 million inhabitants
	15 lokata 15th position		13 lokata 13th position
	3,7% powierzchni kraju 3.7% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 44,9% (15 lokata) urbanisation rate: 44.9% (15th position)

W województwie świętokrzyskim w I półroczu 2019 r., tak jak w latach poprzednich, zanotowano **ubytek liczby ludności**, który w analizowanym okresie wyniósł 7,0 tys. osób. Na niekorzystne zmiany demograficzne wpłynął ubytek naturalny ludności. Współczynnik przyrostu naturalnego obniżył się w skali roku o 0,3 pkt i w końcu czerwca 2019 r. osiągnął poziom minus 3,9‰. Pod względem ogólnego salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały, świętokrzyskie zajmuje 14 lokatę wśród województw wspólnie z lubelskim (w obu saldo wyniosło po minus 2,8‰). Spadek współczynnika był głębszy niż w innych województwach i wyniósł 1,1 pkt. Świętokrzyskie zajęło ostatnią pozycję w kraju pod względem liczby urodzeń żywych oraz przedostatnią (po łódzkim) pod względem liczby zgonów w przeliczeniu na 1000 ludności. Współczynnik urodzeń wyniósł 8,1‰ wobec 8,5‰ w roku poprzednim. W porównaniu z I półroczem 2018 r. obserwowano natomiast nieznacznie obniżenie się współczynnika zgonów z 12,1‰ do 12,0‰. Współczynnik zgonów niemowląt (3,6‰) był niższy od średniej w kraju – w I półroczu 2019 r. odnotowano spadek o 1,1 pkt z poziomu 4,7‰.

Wykres 105. Ruch naturalny ludności
Chart 105. Vital statistics of population

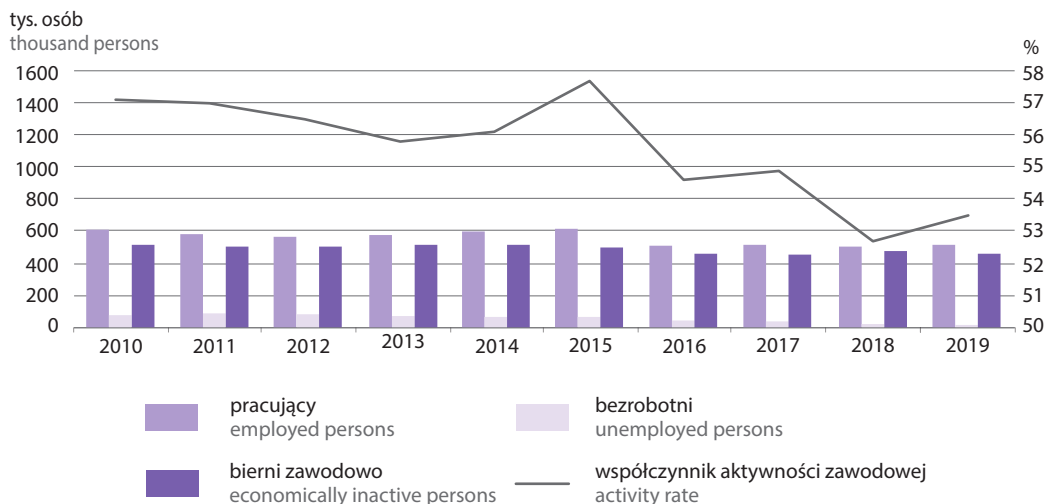

Wykres 106. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
Chart 106. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w województwie świętokrzyskim w IV kwartale 2019 r. wyniosła 533 tys. osób i była o 0,6% większa niż w roku poprzednim. **Współczynnik aktywności zawodowej** zwiększył się o 0,8 p. proc. i wyniósł 53,5%, wobec 56,0% w kraju.

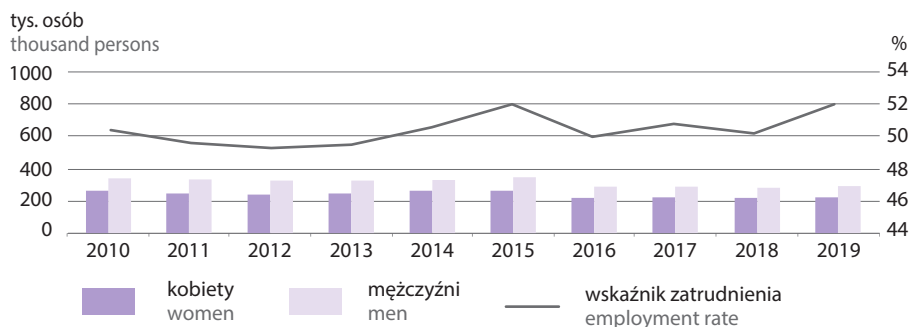
Wykres 107. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 107. Economic activity of population in the fourth quarter

Liczba osób **pracujących** wyniosła 518 tys. osób i w porównaniu z analogicznym okresem 2018 r. zwiększyła się o 2,6%. Wzrosła zarówno liczba pracujących mężczyzn (o 3,2%), jak i kobiet (o 1,8%).

Wskaźnik zatrudnienia zwiększył się w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. (o 1,8 p. proc.) i wyniósł 52,0%. Wzrost odnotowano na wsi (o 2,8 p. proc. do 53,2%) i w miastach (o 0,5 p. proc. do 50,4%).

Wykres 108. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
Chart 108. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

W IV kwartale 2019 r. liczba osób **bezrobotnych** województwa ukształtowała się na poziomie 15 tys. i była o 40,0% mniejsza niż w analogicznym okresie roku poprzedniego. Spadła zarówno liczba bezrobotnych kobiet (o 45,5%), jak i mężczyzn (o 35,7%).

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2019 r. spadła o 1,9 p. proc. do 2,8%. W miastach świętokrzyskiego odnotowano stopę bezrobocia na poziomie 3,4%, na wsi wyniosła 2,3%. W obu przypadkach stopa była niższa niż przed rokiem, odpowiednio o 0,5 p. proc. i o 2,7 p. proc. Świętokrzyskie odnotowało także spadek stopy bezrobocia wśród kobiet o 2,2 p. proc. do 2,6% oraz mężczyzn o 1,7 p. proc. do 3,0%.

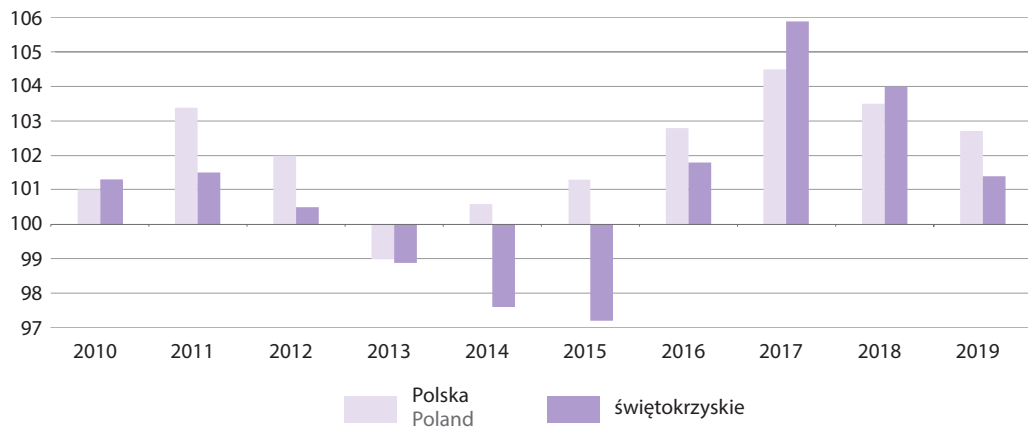
Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 464 tys. osób, co stanowiło 46,5% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat. W porównaniu z IV kwartałem 2018 r. liczba biernych zawodowo w województwie zmniejszyła się o 2,5%, przy spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 0,9%.

Poprawiła się **relacja osób niepracujących do pracujących**, w IV kwartale 2019 r. na 1000 pracujących przypadło 925 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych wobec 992 osób w analogicznym okresie roku poprzedniego.

W sektorze przedsiębiorstw **przeciętne zatrudnienie** w 2019 r. wyniosło 124,9 tys. osób i było o 1,4% wyższe niż w roku poprzednim (najmniejszy wzrost w kraju, podobnie jak w dolnośląskim). **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wzrosło o 6,1% i ukształtowało na poziomie 4340 zł (o 16,0% poniżej przeciętnego wynagrodzenia w kraju).

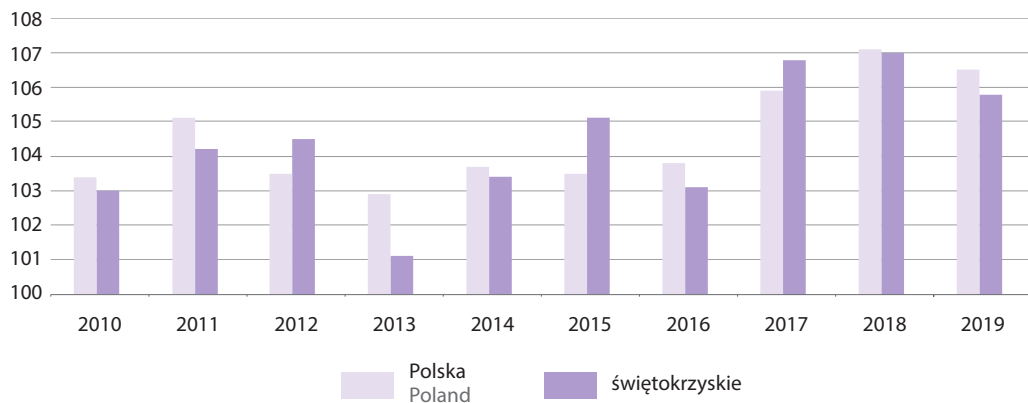
Wykres 109. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 109. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

Wykres 110. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 110. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

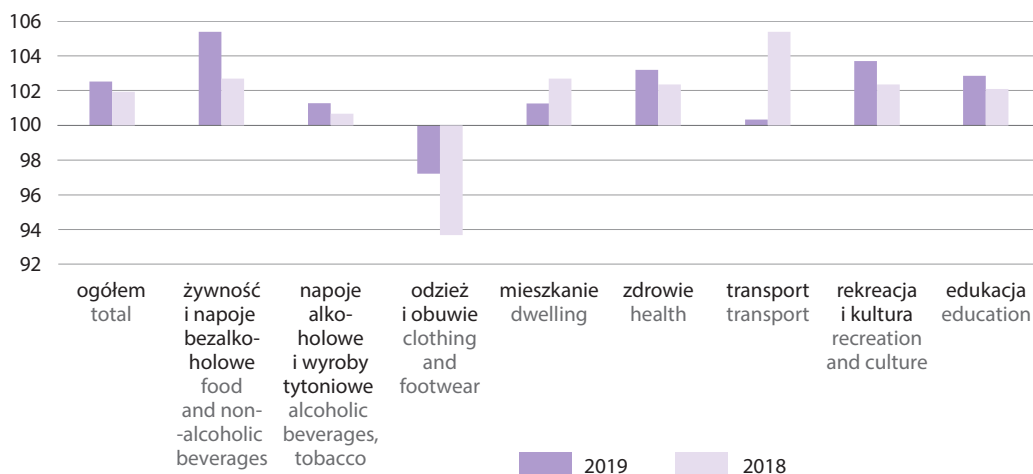

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2034 zł (o 12,6% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1277 zł (o 1,1% mniej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku w województwie świętokrzyskim w 2019 r. był o 0,2 p. proc. wyższy niż średnio w kraju.

Wykres 111. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)

Chart 111. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych oraz towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą (odpowiednio o: 5,4% i 3,7% wobec 4,9%, 2,6%). Spadek cen odzieży i obuwia wyniósł 2,8% wobec 1,9% w kraju.

W 2019 r. przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa świętokrzyskiego wytworzyły 2,0% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** oraz 2,1% produkcji sprzedanej **budownictwa**. W skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (o 5,8%, wobec wzrostu o 4,0% średnio w Polsce) oraz największy wzrost produkcji sprzedanej budownictwa (o 31,0%, wobec wzrostu o 10,6% średnio w kraju).

W 2019 r. liczba **mieszkań** oddanych do użytkowania w województwie świętokrzyskim wyniosła 3,9 tys. i w skali roku wzrosła o 18,9%. Stanowiło to 1,9% mieszkań oddanych ogółem w Polsce (najmniej po opolskim). Zwiększenie odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 66,5%, największy wzrost w kraju). W budownictwie indywidualnym liczba mieszkań oddanych spadła o 0,4%. Zmniejszyła się również liczba oddanych mieszkań spółdzielczym (ze 119 w 2018 r. do 42). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wyniosła 102,9 m² (średnia w kraju 88,6 m²).

Badane przedsiębiorstwa województwa świętokrzyskiego w 2019 r. w porównaniu z rokiem poprzednim uzyskały gorsze **wyniki finansowe**. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe w większości pogorszyły się. Przedsiębiorstwa odnotowały wzrost wskaźnika poziomu kosztów (z 95,2% do 95,4%). Spadł wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 4,8% do 4,6%) i netto (z 4,0% do 3,6%). Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto pozostał na poziomie sprzed roku (4,8%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 84,6%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 89,8% (wobec odpowiednio 84,5% i 91,3% w 2018 r.).

W 2019 r. **nakłady inwestycyjne** w badanych przedsiębiorstwach wyniosły 1610,7 mln zł, co stanowiło 1,0% nakładów w kraju (najniższy udział w kraju obok województwa opolskiego). W porównaniu do 2018 r. odnotowano zwiększenie nakładów o 11,9%, wobec wzrostu w kraju o 12,4%.

Nakłady wzrosły we wszystkich sekcjach: budownictwie (o 135,5%), transporcie, gospodarce magazynowej (o 62,5%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 45,8%), obsłudze rynku nieruchomości (o 20,8%) oraz przemyśle (o 7,5%). W strukturze nakładów inwestycyjnych według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł (73,5% ogółu nakładów poniesionych w województwie). Nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 63,3%, na budynki i budowle 29,6%, a na środki transportu 7,0% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 461,8 tys. ha (o 0,5% mniej niż przed rokiem) i stanowiła 85,0% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b									
Basic cereals ^b	230,6	104,9	3,2	29,2	97,7	82,0	672,4	102,4	2,6
Rzepak i rzepik ^c									
Rape and turnip rape ^c	10,7	88,5	1,2	22,7	129,0	81,4	24,2	114,0	1,0
Ziemniaki ^d									
Potatoes ^d	12,9	94,4	4,3	205	84,7	92,3	264,7	79,9	3,9

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. w województwie świętokrzyskim w skali roku, zbiory rzepaku i rzepiku przy znacznym zmniejszeniu powierzchni uprawy, ale dużo wyższym niż przed rokiem plonowaniu, wzrosły o 14,0%. Osiągnięte w 2019 r. plony z 1 ha rzepaku i rzepiku były niższe niż średnie w kraju. W wyniku zwiększenia areалу uprawy, wyższe były też zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowiu trzody chlewnej liczyło 196,9 tys. szt. (1,8% krajowego pogłowia), bydła – 158,4 tys. szt. (2,5%), owiec – 5,3 tys. szt. (2,0%). W skali roku zmniejszyło się pogłowienie trzody chlewnej (o 0,9%) i owiec (o 23,2%; najgłębszy spadek w kraju), natomiast zwiększyła się liczebność bydła (o 3,3%). Obsada trzody chlewnej, bydła i owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio: 42,2 szt., 33,9 szt. i 1,1 szt. (wobec w kraju odpowiednio: 76,4 szt., 42,6 szt. i 1,8 szt.).

W województwie świętokrzyskim w 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) zarówno globalnej, końcowej jak i towarowej produkcji rolniczej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 4,0%, końcowej – 4,1%, a towarowej – 3,9%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 27,6% wyższa niż średnia w kraju (3 lokata).

Województwo warmińsko-mazurskie

Warmińsko-mazurskie voivodship

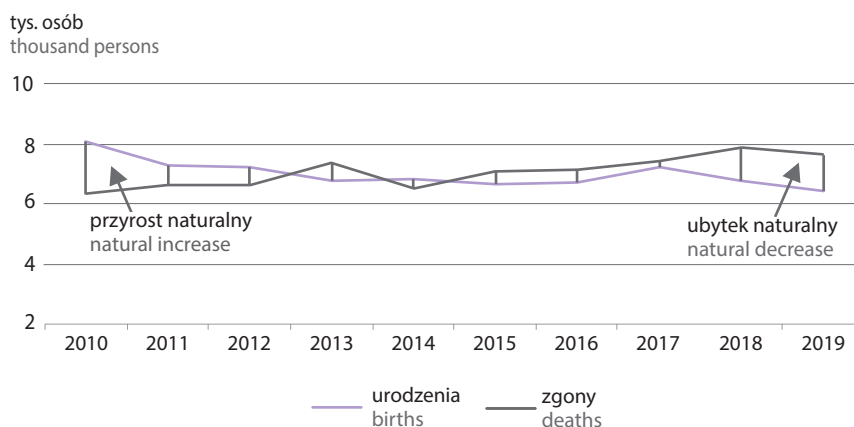
Powiaty	- 19
Miasta na prawach powiatu	- 2
Miasta ogółem	- 50
Gminy	- 116

Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	24,2 tys. km ² 24.2 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	1,4 mln mieszkańców 1.4 million inhabitants
	4 lokata 4th position		12 lokata 12th position
	7,7% powierzchni kraju 7.7% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 59,0% (10 lokata) urbanisation rate: 59.0% (10th position)

W województwie warmińsko-mazurskim, tak jak w latach poprzednich, notuje się **ubytek liczby ludności**. Spadek liczby mieszkańców w I półroczu 2019 r. wyniósł 5,3 tys. osób. Współczynnik przyrostu rzeczywistego pogorszył się o 0,3 pkt i wyniósł minus 2,1‰. Ubytek spowodowany był w większym stopniu odpływem migracyjnym niż przewagą liczby zgonów nad urodzeniami. Ogólne saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały ukształtowało się na poziomie minus 2,5‰ (wzrost o 0,3 pkt). Wartość ta była niższa dla lubelskiego i świętokrzyskiego (po minus 2,8‰). Współczynnik urodzeń żywych obniżył się z 9,4‰ do 9,0‰, przy poprawie współczynnika zgonów (z 11,0‰ do 10,7‰). Współczynnik przyrostu naturalnego obniżył się z minus 1,5‰ do minus 1,7‰ (wobec minus 1,4‰, w kraju). Liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń osiągnęła najwyższą, po lubelskim, wartość w kraju (5,0‰, wobec 3,8‰).

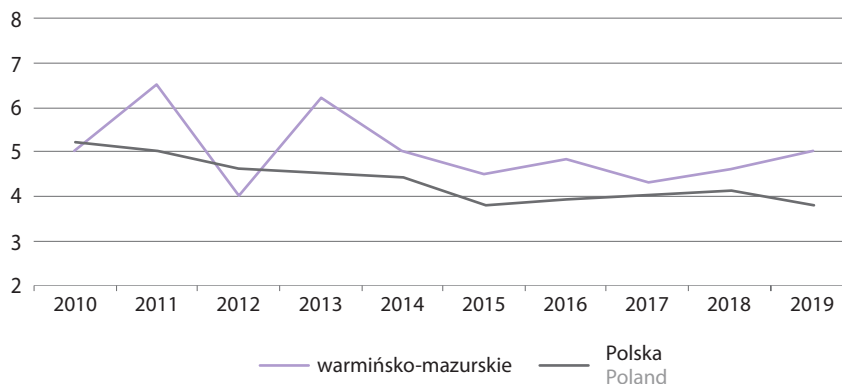
Wykres 112. Ruch naturalny ludności

Chart 112. Vital statistics of population

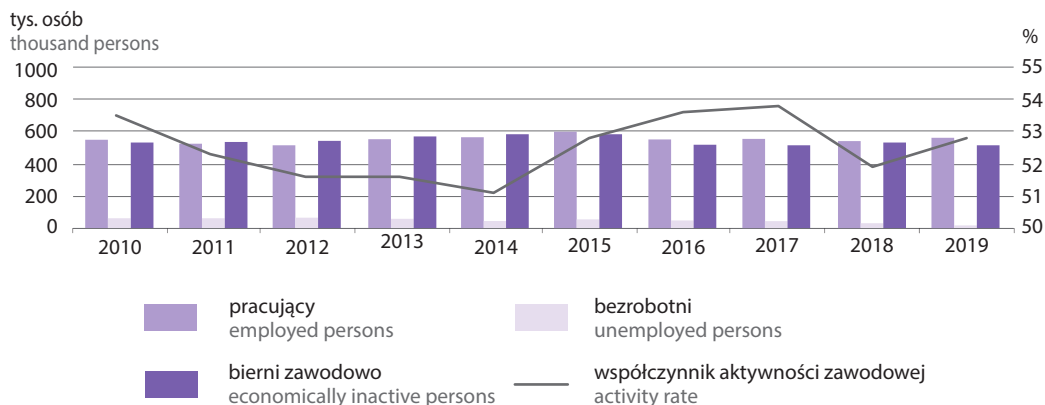
Wykres 113. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych

Chart 113. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2019 r. w województwie warmińsko-mazurskim wyniosła 577 tys. i była o 1,1% większa niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** był wyższy niż przed rokiem o 0,9 p. proc. i ukształtował się na poziomie 52,8%, przy średniej krajowej na poziomie 56,0%.

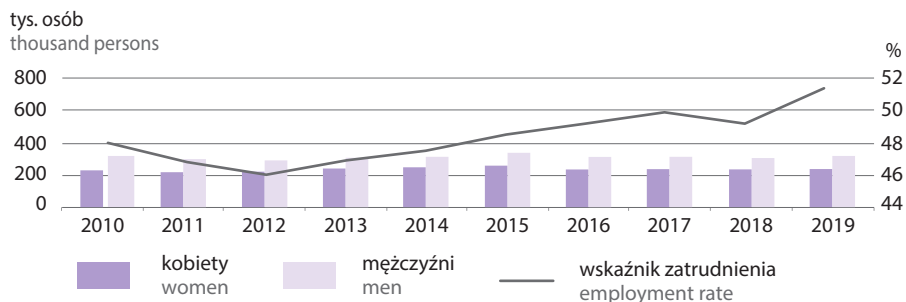
Wykres 114. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 114. Economic activity of population in the fourth quarter

Liczba osób **pracujących** wyniosła 561 tys. i w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. zwiększyła się o 3,5% (największy wzrost w kraju). Wzrosła zarówno liczba pracujących mężczyzn – o 5,2%, jak i kobiet – o 1,7%.

Wskaźnik zatrudnienia zwiększył się w skali roku o 2,2 p. proc. i w IV kwartale 2019 r. wyniósł 51,4% (najniższa po śląskim wartość w kraju). W ujęciu terytorialnym odnotowano wzrost o 2,3 p. proc. w miastach i o 2,0 p. proc. na wsi do poziomu odpowiednio 53,3% i 48,7%. Wskaźnik zatrudnienia na wsi osiągnął najniższą wartość w Polsce (podobnie jak w zachodniopomorskim).

Wykres 115. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
Chart 115. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

Liczba osób **bezrobotnych** w IV kwartale 2019 r. ukształtowała się na poziomie 16 tys. i w ujęciu rocznym była mniejsza o 44,8%. Bezrobocie wśród mężczyzn spadło o 50,0%, wśród kobiet – o 33,3%.

Stopa bezrobocia według BAEL w IV kwartale 2019 r. w warmińsko-mazurskim wyniosła 2,8% (spadek o 2,3 p. proc.). Obniżyła się zarówno stopa bezrobocia kobiet (o 1,6 p. proc. do 3,2%), jak i mężczyzn (o 2,6 p. proc. do 2,4%). Podobnie jak w roku poprzednim, warmińsko-mazurskie było województwem o najgłębszym spadku stopy bezrobocia na wsi (o 3,1 p. proc. do 3,1%), w mieście poziom stopy bezrobocia zmniejszył się o 1,7 p. proc. do 2,6%.

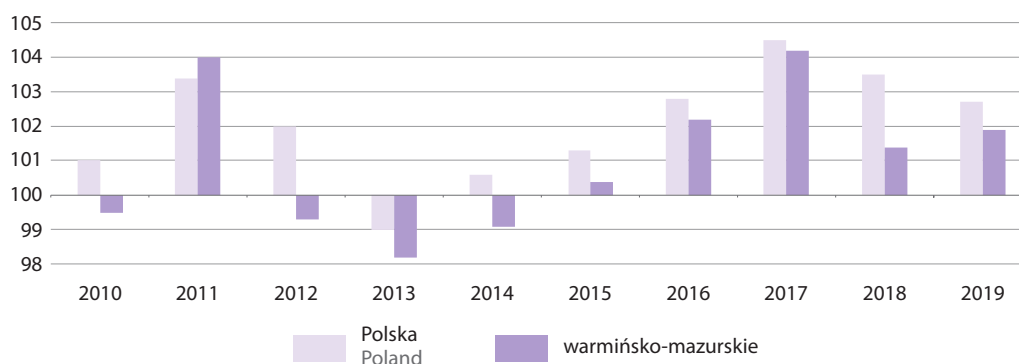
Liczba **biernych zawodowo** w województwie zmniejszyła się w skali roku o 3,0% i wynosiła 515 tys. osób. Przy odnotowanym spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 0,8%, udział biernych zawodowo zmniejszył się w skali roku o 1,0 p. proc. i stanowił 47,2% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat.

Relacja osób niepracujących do pracujących w skali roku poprawiła się, lecz nadal była najmniej korzystna w kraju (po śląskim). W IV kwartale 2019 r. na 1000 pracujących przypadało 947 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych (rok wcześniej – 1033 osoby).

W sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. **przeciętne zatrudnienie** ukształtowało się na poziomie 149,4 tys. osób, tj. o 1,9% wyższym niż w 2018 r. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** wyniosło 4143 zł (wzrost w skali roku 5,8%) i było najniższe w Polsce (80,1% średniej krajowej).

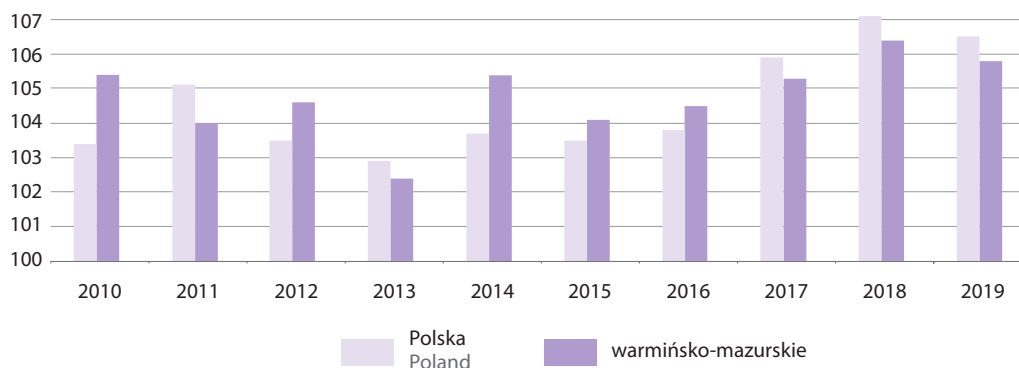
Wykres 116. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 116. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

Wykres 117. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

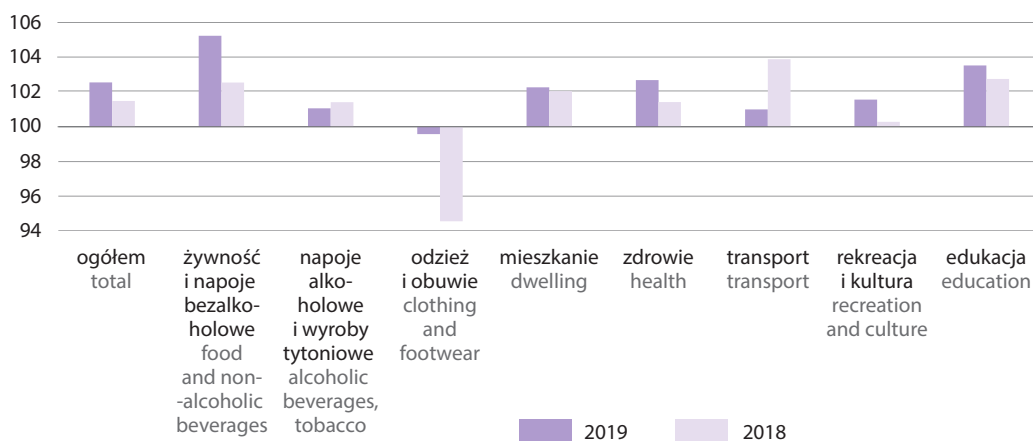
Chart 117. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2062 zł (o 11,4% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1314 zł (o 1,7% więcej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku w województwie warmińsko-mazurskim w 2019 r. był o 0,3 p. proc. wyższy niż średnio w kraju.

Wykres 118. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)
 Chart 118. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 5,3% wobec 4,9%) oraz towarów i usług w zakresie mieszkania i transportu (odpowiednio o: 2,3% i 1,0% wobec 1,4% i 0,7%). Spadek cen odzieży i obuwia wyniósł 0,4% wobec 1,9% w kraju).

Województwo warmińsko-mazurskie w 2019 r. wytworzyło 2,4% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 1,6% produkcji sprzedanej **budownictwa**. Wzrost produkcji sprzedanej przemysłu ukształtował się na poziomie niewiele niższym od uzyskanego średnio w Polsce (3,9%, wobec 4,0%), natomiast w produkcji sprzedanej budownictwa odnotowano jedyny w kraju spadek (o 1,6%, wobec wzrostu w Polsce o 10,6%).

W 2019 r. w województwie oddano do użytkowania 5,8 tys. **mieszkań**, co stanowiło 2,8% wszystkich mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W porównaniu z 2018 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań oddanych do użytkowania (o 11,6%, wobec wzrostu o 12,1% średnio w kraju). Zwiększenie wystąpiło w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 29,6%) oraz indywidualnym (o 0,2%). Spadek odnotowano w budownictwie spółdzielczym (z 305 w 2018 r. do 50). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 83,3 m² (wobec 88,6 m² w kraju).

Badane przedsiębiorstwa województwa warmińsko-mazurskiego w 2019 r. w porównaniu z 2018 r. odnotowały niekorzystne **wyniki finansowe**. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe uległy pogorszeniu. Odnotowano wzrost wskaźnika poziomu kosztów z 96,2% do 96,5%. Spadł wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 3,8% do 3,5%) oraz netto (z 3,2% do 3,0%). Pogorszył się również wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 3,7% do 3,4%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 83,9%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 91,8% (wobec odpowiednio 82,0% i 91,6% w 2018 r.).

Nakłady inwestycyjne w badanych przedsiębiorstwach województwa warmińsko-mazurskiego w 2019 r. wyniosły 2418,9 mln zł, co stanowiło 1,5% nakładów w kraju. W ujęciu rocznym odnotowano najwyższy spośród województw wzrost nakładów o 34,9% (w kraju wzrost o 12,4%). Odnotowano zwiększenie nakładów w sekcjach: transport, gospodarka magazynowa (o 167,5%), przemysł (o 34,9%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 10,9%). Spadek nakładów odnotowano w sekcjach obsługa rynku nieruchomości (o 84,5%) oraz budownictwo (o 15,5%). W strukturze nakładów inwestycyj-

nych według sekcji PKD przeważały nakłady na przemysł – 91,0% (najwięcej w kraju). Nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 64,6% (najwięcej w kraju), na budynki i budowle 29,0%, a na środki transportu 6,3% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 925,3 tys. ha (o 0,1% mniej niż przed rokiem) i stanowiła 88,0% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b									
Basic cereals ^b	363,7	99,0	5,1	38,7	120,6	108,7	1409,3	119,5	5,5
Rzepak i rzepik ^c									
Rape and turnip rape ^c	75,3	162,5	8,6	28,1	126,0	100,7	211,9	205,0	8,7
Ziemniaki ^d									
Potatoes ^d	7,6	86,9	2,5	215	113,8	96,8	164,0	98,9	2,4

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. województwo warmińsko-mazurskie zajmowało 6 lokatę pod względem wielkości areалу uprawy rzepaku i rzepiku. Udział województwa w krajowych zbiorach rzepaku i rzepiku plasował go na 7 pozycji, a w produkcji zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi – 10. Osiągnięte w 2019 r. plony z 1 ha były dużo lepsze niż przed rokiem i wyższe niż przeciętne w kraju (z wyjątkiem ziemniaków).

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowię trzody chlewnej liczyło 558,5 tys. szt. (5,0% krajowego pogłowia), bydła – 473,7 tys. szt. (7,6%), owiec – 15,8 tys. szt. (5,8%). W skali roku zwiększyło się pogłowię trzody chlewnej (o 2,0%), bydła (o 4,9%) i owiec (o 11,3%). Obsada trzody chlewnej i owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio 59,1 szt. (76,4 szt.) i 1,7 szt. (1,8 szt.), natomiast bydła była wyższa (50,1 szt. wobec 42,6 szt.) i lokowała województwo na 4 pozycji w kraju.

W województwie warmińsko-mazurskim w 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) towarowej produkcji rolniczej, przy spadku produkcji globalnej i końcowej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 5,0%, końcowej – 4,9%, a towarowej – 5,1%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 24,1% niższa niż średnia w kraju.

Województwo wielkopolskie

Wielkopolskie voivodship

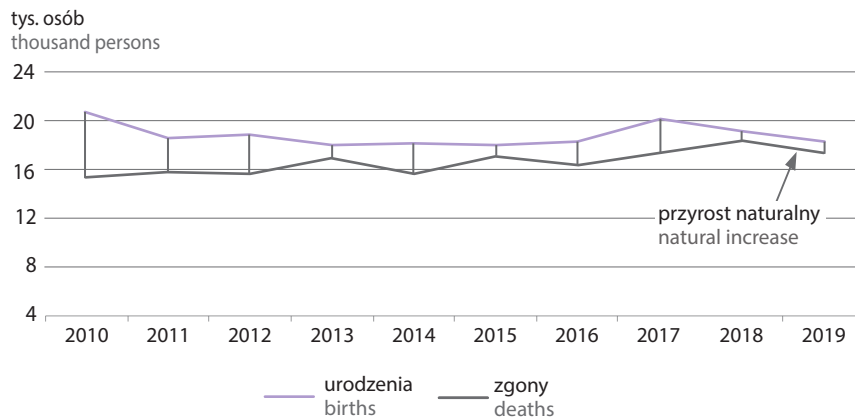

Powiaty	- 31
Miasta na prawach powiatu	- 4
Miasta ogółem	- 113
Gminy	- 226

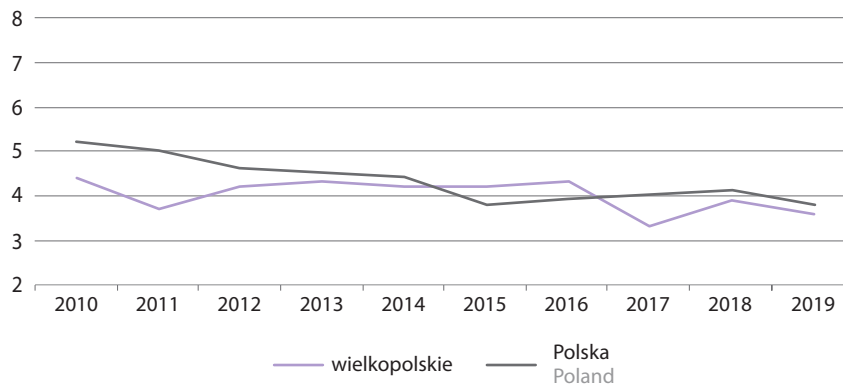
Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	29,8 tys. km ² 29.8 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	3,5 mln mieszkańców 3.5 million inhabitants
	2 lokata 2nd position		3 lokata 3rd position
	9,5% powierzchni kraju 9.5% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 54,3% (11 lokata) urbanisation rate: 54.3% (11th position)

Liczba ludności województwa wielkopolskiego systematycznie wzrasta. W I półroczu 2019 r. w stosunku do analogicznego okresu 2018 r. liczba mieszkańców **zwiększyła się** o 4,9 tys. osób. Obok województw pomorskiego i małopolskiego także w wielkopolskim zanotowano dodatni przyrost naturalny, który utrzymał się na poziomie sprzed roku i wyniósł 0,5‰. Współczynnik urodzeń żywych wyniósł 10,4‰ (spadek o 0,6 pkt w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego). Obniżył się współczynnik zgonów – spadek o 0,6 pkt z poziomu 10,5‰ do 9,9‰. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności nie zmieniło się w skali roku i wyniosło 0,3‰. Liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych obniżyła się 0,3 pkt do poziomu 3,6 ‰ i była niższa niż średnio w kraju o 0,2 pkt.

Wykres 119. Ruch naturalny ludności
Chart 119. Vital statistics of population

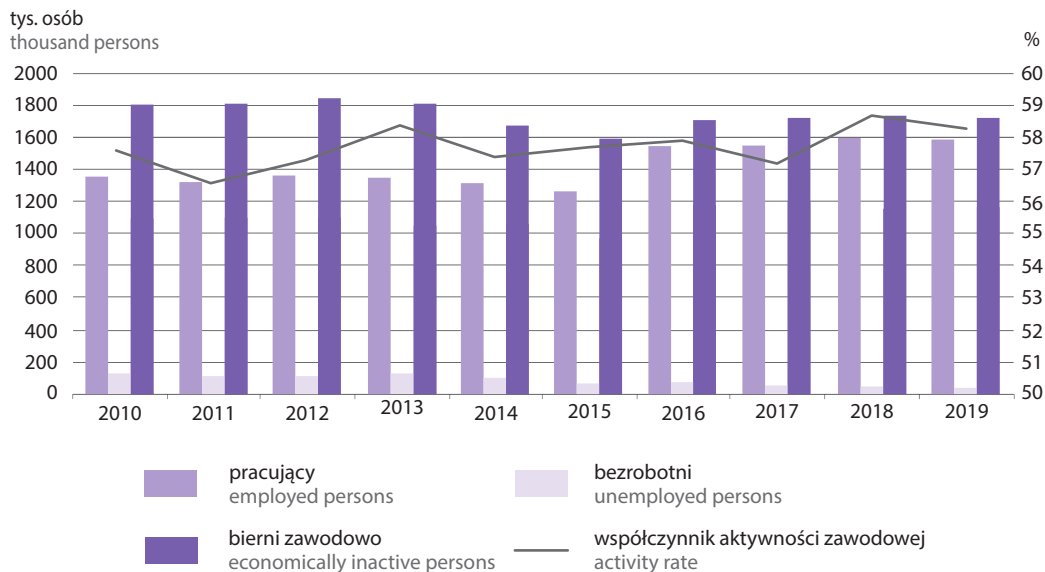

Wykres 120. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
Chart 120. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2019 r. w województwie wielkopolskim wyniosła 1630 tys. i była o 0,8% mniejsza niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** wyniósł 58,3% i w odniesieniu do IV kwartału 2018 r. zmniejszył się o 0,4 p. proc.

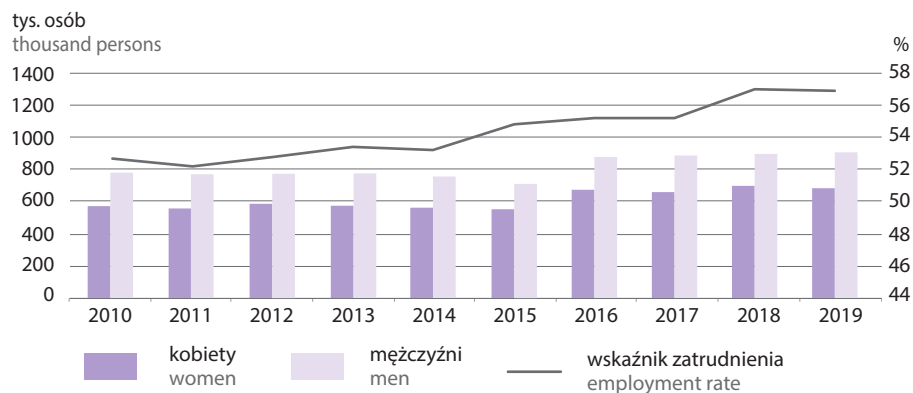
Wykres 121. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 121. Economic activity of population in the fourth quarter

Liczba osób **pracujących** wyniosła 1592 tys. (9,7% pracujących w kraju) i zmniejszyła się o 0,2% w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. Spadła liczba pracujących kobiet (o 1,6%) przy wzroście liczby pracujących mężczyzn (o 0,9%).

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2019 r. zmniejszył się w skali roku o 0,1 p. proc. i wyniósł 56,9%. Spadek odnotowano w mieście (o 0,9 p. proc.) do poziomu 55,1%; wzrost – na wsi (o 1,0 p. proc. do poziomu 59,0%).

Wykres 122. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
Chart 122. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

W IV kwartale 2019 r. liczba osób **bezrobotnych** ukształtowała się na poziomie 39 tys. i w skali roku zmniejszyła się o 20,4%. Odnotowano spadek zarówno liczba bezrobotnych mężczyzn (o 28,0%), jak i bezrobotnych kobiet (o 8,7%).

W IV kwartale 2019 r. w województwie wielkopolskim **stopa bezrobocia** według BAEL wyniosła 2,4% i była o 0,6 p. proc. niższa niż przed rokiem. W podziale na płeć stopa bezrobocia zmniejszyła się zarówno wśród mężczyzn o 0,8 p. proc. do 1,9%, jak i wśród kobiet – o 0,2 p. proc. do 3,0%. Wskaźnik ten był niższy na wsi (2,1%, spadek o 0,8 p. proc.) niż w mieście (2,7%, spadek o 0,2 p. proc.).

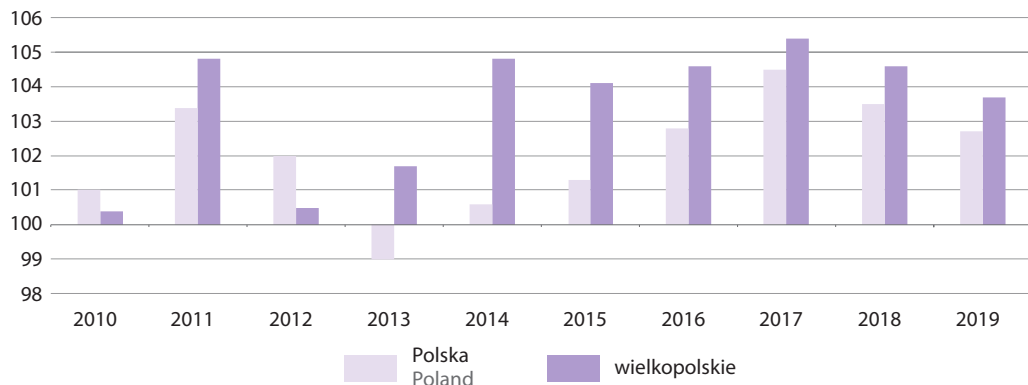
Populacja **biernych zawodowo** wynosiła 1165 tys. osób, co stanowiło 41,7% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, ich liczba wzrosła o 0,7%, przy jednoczesnym zmniejszeniu liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 0,1%.

Liczba osób niepracujących przypadająca na 1000 pracujących utrzymała się na poziomie sprzed roku. W IV kwartale 2019 r., podobnie jak przed rokiem, na 1000 pracujących przypadało 756 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych.

W sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. **przeciętne zatrudnienie** wyniosło 792,5 tys. osób (tj. 12,4% zatrudnionych w Polsce) i było o 3,7% większe w porównaniu z 2018 r. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** ukształtowało się na poziomie 4732 zł (wzrost o 6,7% w skali roku) i było o 8,5% niższe od średniego wynagrodzenia w kraju.

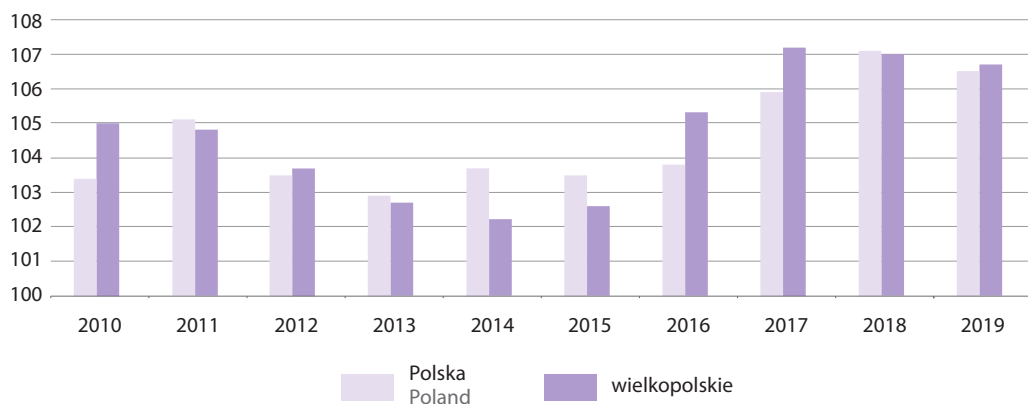
Wykres 123. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 123. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

Wykres 124. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

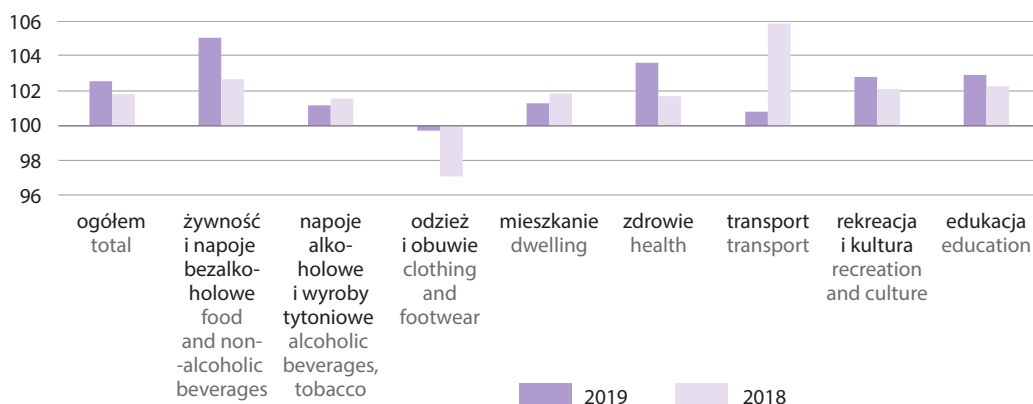
Chart 124. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2194 zł (o 5,7% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1267 zł (o 1,9% mniej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku w województwie wielkopolskim w 2019 r. był o 0,3 p. proc. wyższy niż średnio w kraju.

Wykres 125. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)
Chart 125. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim w stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły ceny żywności i napojów bezalkoholowych (o 5,1% wobec 4,9%), artykułów i usług związanych ze zdrowiem, towarów i usług w zakresie rekreacji i kultury oraz w zakresie transportu (odpowiednio o: 3,6%, 2,8% i 0,8% wobec 3,2%, 2,6% i 0,7%). W województwie wielkopolskim odnotowano w skali roku najmniejszy w kraju spadek cen odzieży i obuwia (0,3% wobec 1,9%).

Województwo wielkopolskie w 2019 r. wytworzyło 12,0% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 11,3% produkcji sprzedanej **budownictwa**, co lokowało je odpowiednio na 3 i 2 pozycji w kraju. W skali roku odnotowano wzrost zarówno produkcji sprzedanej przemysłu (o 3,4%), jak i produkcji sprzedanej budownictwa (o 8,8%).

W 2019 r. w województwie wielkopolskim oddano do użytkowania 22,2 tys. **mieszkań**, co stanowiło 10,7% mieszkań w kraju. W porównaniu z 2018 r. odnotowano wzrost liczby mieszkań o 11,7% (wobec wzrostu w kraju o 12,1%). Wzrost odnotowano w budownictwie mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 11,8%) oraz w budownictwie indywidualnym (o 2,7%). Ponad dwukrotnie zwiększyła się liczba mieszkań spółdzielczych (ze 128 do 280). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania była nieco wyższa niż średnio w kraju (90,9 m², wobec 88,6 m²).

Badane przedsiębiorstwa województwa wielkopolskiego w 2019 r. w porównaniu z 2018 r. uzyskały lepsze **wyniki finansowe**. Poprawiły się podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Odnotowano spadek wskaźnika poziomu kosztów z 95,6% do 94,9%. Zwiększył się wskaźniki rentowności obrotu brutto (z 4,4% do 5,1%) i netto (z 3,7% do 4,3%). Wzrósł wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 5,0% do 5,4%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 82,9%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 93,4% (wobec odpowiednio 81,3% i 88,5% w 2018 r.).

W 2019 r. **nakłady inwestycyjne** w przedsiębiorstwach województwa wielkopolskiego wyniosły 15606,4 mln zł co stanowiło 9,8% wartości krajowej. W skali roku odnotowano wzrost nakładów o 5,7% (wobec wzrostu w kraju o 12,4%). Wzrost wystąpił w sekcjach transport, gospodarka magazynowa (o 108,8%) oraz budownictwo (o 57,8%). Spadek nakładów odnotowano w sekcjach: obsługa rynku nieruchomości (o 66,4%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 4,6%) oraz przemysł (o 0,5%). Według sekcji PKD największy udział w nakładach inwestycyjnych miał przemysł (52,9%) oraz handel i naprawa

pojazdów samochodowych (29,3%, najwyższy udział w kraju). Nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 48,4%, na budynki i budowle 40,9%, a na środki transportu 10,5% nakładów inwestycyjnych na środki trwałe.

Powierzchnia **użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej** w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 1752,5 tys. ha (o 1,3% więcej niż przed rokiem) i stanowiła 92,4% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b									
Basic cereals ^b	962,6	103,8	13,5	32,5	108,3	91,3	3133,1	112,6	12,3
Rzepak i rzepik ^c									
Rape and turnip rape ^c	84,1	85,1	9,6	27,9	120,8	100,0	234,6	102,8	9,6
Ziemniaki ^d									
Potatoes ^d	40,6	127,8	13,4	188	75,3	84,7	762,7	96,2	11,4

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. województwo wielkopolskie zajmowało 1 lokatę w krajowej powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi i ziemniaków, a w uprawie rzepaku i rzepiku – 3. W 2019 r. udział w krajowych zbiorach zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi lokował województwo na 1 pozycji w kraju, ziemniaków – na 3, a rzepaku i rzepiku – na 4. Osiągnięte w 2019 r. plony z 1 ha były lepsze niż przed rokiem (z wyjątkiem ziemniaków) i niższe niż przeciętne w kraju (z wyjątkiem rzepaku i rzepiku).

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.), pogłowie trzody chlewnej liczyło 4020,8 tys. szt. (35,9% krajowego pogłowia, 1 lokata), bydła – 1042,1 tys. szt. (16,6%, 2 lokata), owiec – 22,9 tys. szt. (8,5%; 3 lokata). W skali roku zwiększyło się pogłowie trzody chlewnej (o 1,4%), bydła (o 1,1%) i owiec (o 0,4%). Obsada trzody chlewnej w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była najwyższa w kraju i wynosiła 228,5 szt. (w kraju 76,4 szt.), a obsada bydła (59,2 szt., wobec 42,6 szt.) lokowała województwo na 2 miejscu. Obsada owiec wyniosła 1,3 szt., wobec 1,8 szt. średnio w kraju.

W województwie wielkopolskim w 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) towarowej produkcji rolniczej, przy spadku produkcji globalnej i końcowej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej lokował województwo na drugiej pozycji w kraju (po mazowieckim) i wynosił odpowiednio: 16,8%, 17,6% i 18,3%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych była o 48,5% wyższa niż średnia w kraju.

Województwo zachodniopomorskie

Zachodniopomorskie voivodship

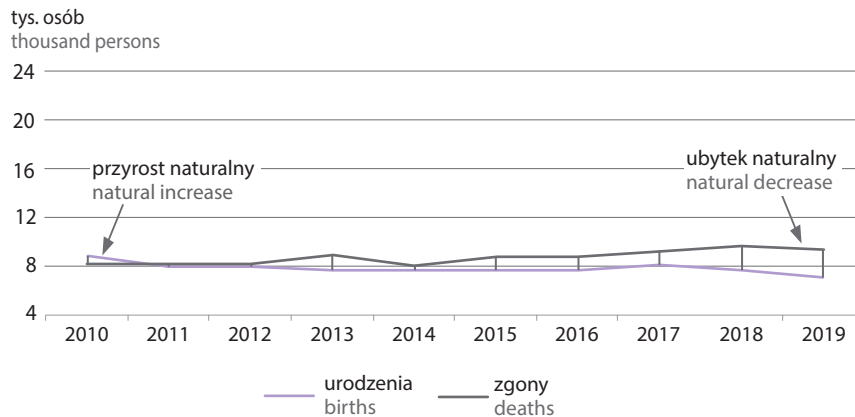
Powiaty	- 18
Miasta na prawach powiatu	- 3
Miasta ogółem	- 66
Gminy	- 113

Powierzchnia (stan w dniu 31 XII 2019 r.) Area (as of 31 XII 2019)	22,9 tys. km ² 22.9 thousand km ²	Ludność (stan w dniu 31 XII 2018 r.) Population (as of 31 XII 2018)	1,7 mln mieszkańców 1.7 million inhabitants
	5 lokata 5th position		11 lokata 11th position
	7,3% powierzchni kraju 7.3% of the country's area		wskaźnik urbanizacji: 68,5% (3 lokata) urbanisation rate: 68.5% (3rd position)

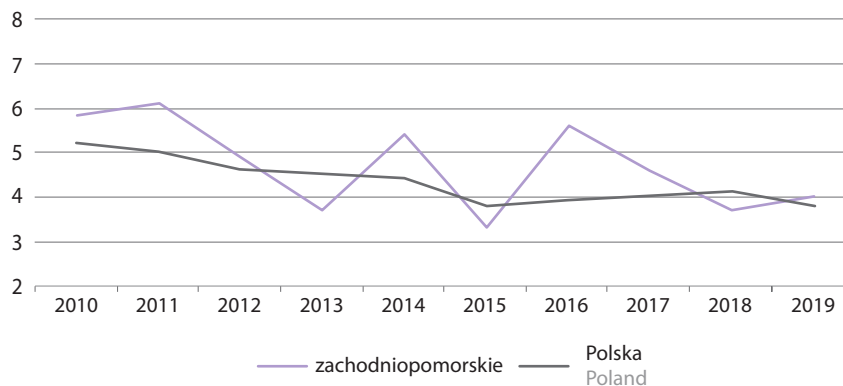

Liczba ludności województwa zachodniopomorskiego w I półroczu 2019 r. **była niższa** niż w analogicznym okresie 2018 r. o 4,7 tys. osób. Współczynnik przyrostu naturalnego spadł o 0,3 pkt i wyniósł minus 2,6‰. Niższą wartość przyrostu naturalnego notowano jedynie w województwach: łódzkim, świętokrzyskim i śląskim. Na ubytek naturalny ludności wpłynęła większa liczba zgonów niż urodzeń. W przeliczeniu na 1000 ludności liczba urodzeń żywych wyniosła 8,2‰, a zgonów – 10,9‰ (w analogicznym okresie 2018 r. odpowiednio: 9,0‰ i 11,3‰). Współczynnik ogólnego salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały ukształtował się na poziomie minus 0,5‰ (wobec minus 0,7‰ rok wcześniej). Liczba zgonów niemowląt na 1000 ludności wyniosła 4,0‰ i była o 0,4 pkt wyższa niż w końcu czerwca 2018 r.

Wykres 126. Ruch naturalny ludności
Chart 126. Vital statistics of population

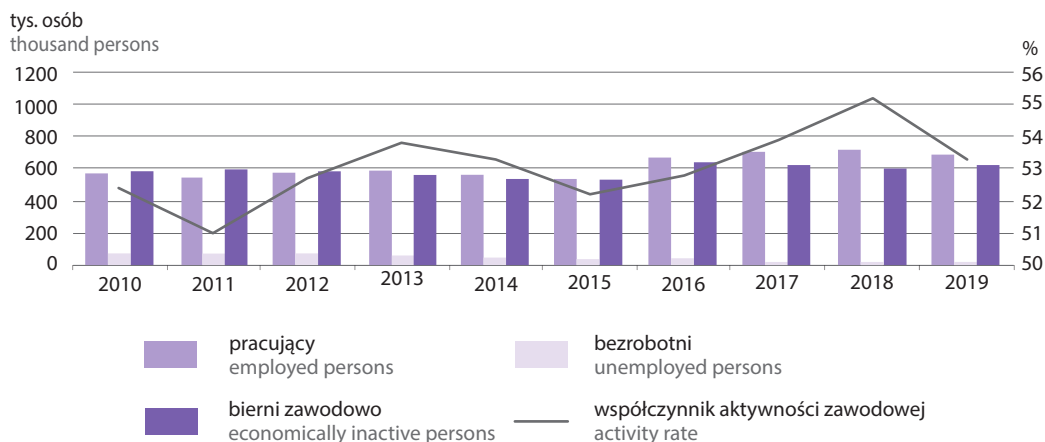

Wykres 127. Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych
Chart 127. Infant deaths per 1000 live births

Według wstępnych wyników kwartalnego reprezentacyjnego **badania aktywności ekonomicznej ludności BAEL**, liczba **aktywnych zawodowo** w IV kwartale 2019 r. w województwie zachodniopomorskim wyniosła 710 tys. osób i była o 4,1% mniejsza niż przed rokiem. **Współczynnik aktywności zawodowej** w odniesieniu do IV kwartału 2018 r. zmniejszył się o 1,9 p. proc. i osiągnął wartość 53,3% (w obu przypadkach jest to najgłębszy spadek w kraju).

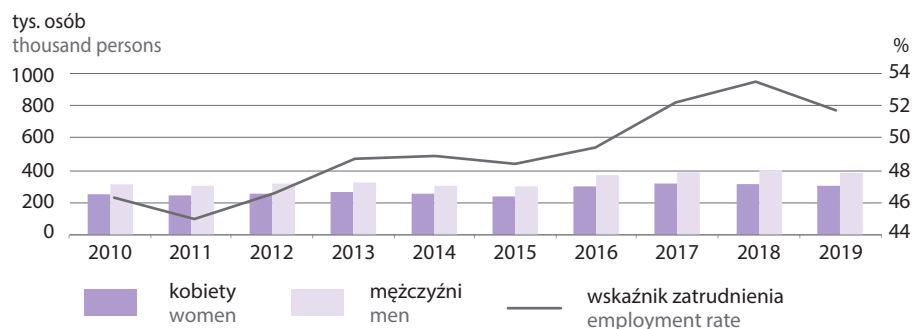
Wykres 128. Aktywność ekonomiczna ludności w IV kwartale
Chart 128. Economic activity of population in the fourth quarter

Liczba osób **pracujących** wyniosła 688 tys. i w porównaniu z IV kwartałem 2018 r. zmniejszyła się o 4,0% (najgłębszy, po opolskim spadek w kraju). W podziale na płeć zachodniopomorskie odnotowało najgłębszy spadek liczby pracujących mężczyzn – o 4,5% i spadek liczby pracujących kobiet o 3,2%.

Wskaźnik zatrudnienia w IV kwartale 2019 r. wyniósł 51,7% i był o 1,8 p. proc. niższy niż przed rokiem. Na wsi odnotowano najgłębszy spadek w kraju – o 6,0 p. proc. do najniższej w Polsce wartości wskaźnika – 48,7%; w mieście odnotowano wzrost o 0,2 p. proc. do poziomu 53,1%.

Wykres 129. Pracujący według płci i wskaźnik zatrudnienia ogółem w IV kwartale
Chart 129. Employed persons by sex and employment rate in total in the fourth quarter

Liczba **bezrobotnych** w IV kwartale 2019 r. ukształtowała się na poziomie 21 tys. i w ujęciu rocznym zmniejszyła się o 8,7%. W podziale na płeć odnotowano spadek liczby bezrobotnych mężczyzn (o 16,7%), przy niezmiennym w skali roku liczbie bezrobotnych kobiet.

Zachodniopomorskie w IV kwartale 2019 r. w porównaniu z analogicznym okresem 2018 r., po wzroście w roku ubiegłym, odnotowało nieznaczny (o 0,1 p. proc.) spadek **stopy bezrobocia** według BAEL do poziomu 3,0%. Wskaźnik ten był niższy w mieście (2,2%, spadek o 1,2 p. proc.) a wyższy na wsi (4,7%, wzrost o 2,2 p. proc.). Odnotowano wzrost stopy bezrobocia wśród kobiet (o 0,1 p. proc. do 3,5%) i spadek wskaźnika dla mężczyzn (o 0,4 p. proc. do 2,5%).

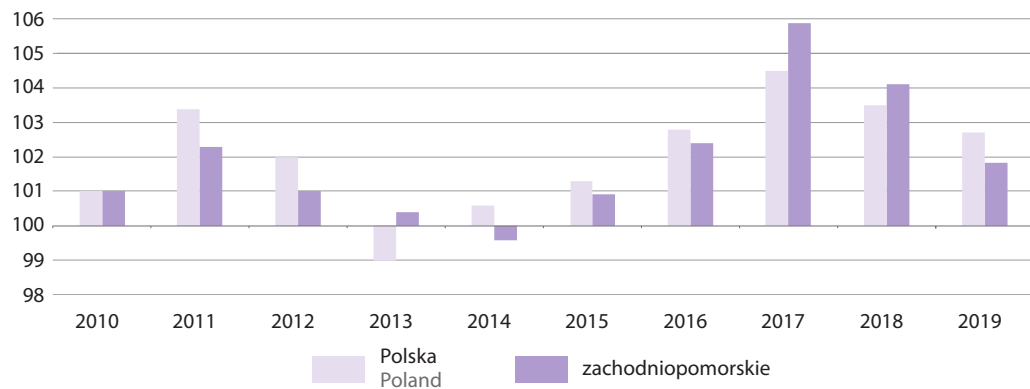
Populacja **biernych zawodowo** wyniosła 622 tys. osób, co stanowiło 46,7% ludności ogółem w wieku powyżej 15 lat, przy jednoczesnym spadku liczby ludności w wieku 15 lat i więcej o 0,6%.

Relacja osób niepracujących do pracujących w województwie zachodniopomorskim uległa pogorszeniu w skali roku. W IV kwartale 2019 r. na 1000 pracujących przypadało 935 osób biernych zawodowo lub bezrobotnych (869 osób rok wcześniej).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w 2019 r. wyniosło 192,0 tys. osób i było o 1,8% większe niż w roku poprzednim. **Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** ukształtowało się na poziomie 4766 zł (wzrost o 6,7% w skali roku) i było o 7,8% niższe od średniej krajowej.

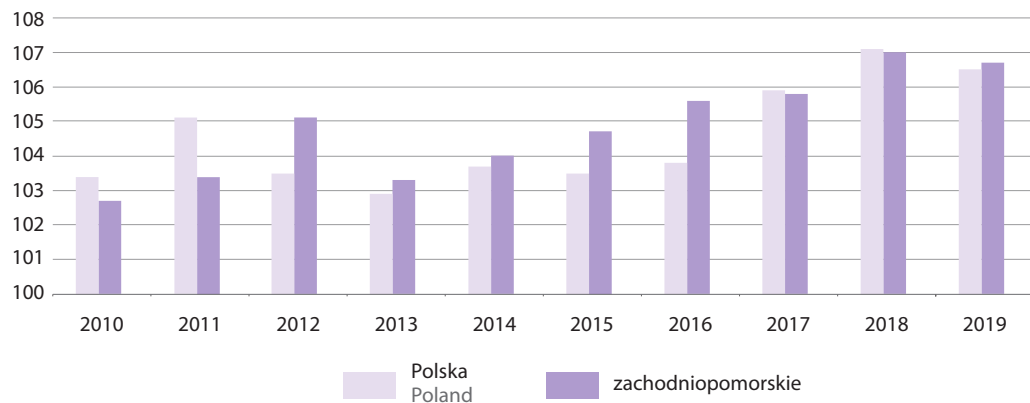
Wykres 130. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 130. Indices of average employment in business enterprise sector (previous year=100)

Wykres 131. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw (rok poprzedni=100)

Chart 131. Indices of average gross wages and salaries in business enterprise sector (previous year=100)

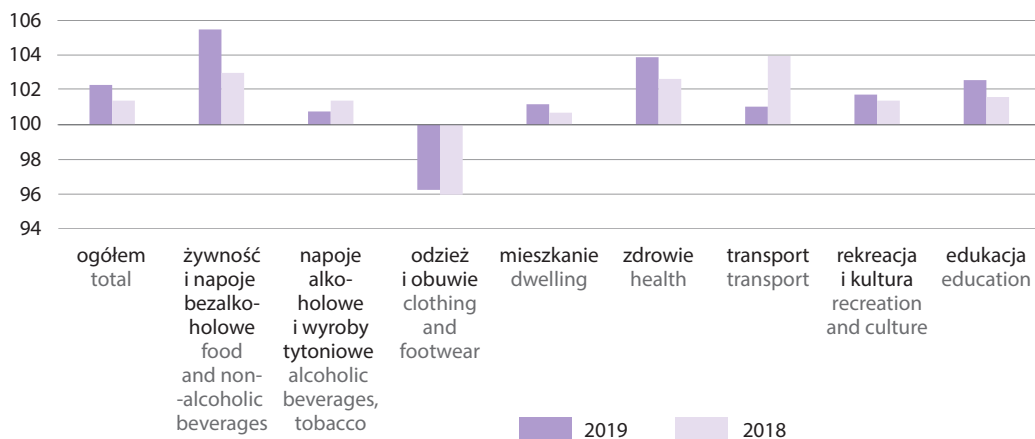

Przeciętna miesięczna **emerytura i renta** brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie wyniosła 2179 zł (o 6,4% mniej niż przeciętna w kraju), a rolników indywidualnych – 1355 zł (o 4,9% więcej od przeciętnej krajowej).

Wzrost **cen towarów i usług konsumpcyjnych** w skali roku w województwie zachodniopomorskim był w 2019 r. na podobnym poziomie jak przeciętnie w kraju i wyniósł 2,3%.

Wykres 132. Wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych (rok poprzedni=100)

Chart 132. Price index of consumer goods and services (previous year=100)

W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano największy w kraju wzrost cen żywności i napojów bezalkoholowych (5,5% wobec 4,9%). W stopniu większym niż średnio w kraju wzrosły ceny artykułów i usług związanych ze zdrowiem (o 3,9% wobec 3,2%) oraz towarów i usług w zakresie transportu (o 1,1% wobec 0,7%). Wolniej niż przeciętnie rosły natomiast opłaty związane z edukacją (2,6% wobec 3,6%), a także ceny towarów i usług związanych z rekreacją i kulturą oraz w zakresie mieszkania (odpowiednio o: 1,8% i 1,2% wobec 2,6% i 1,4%). Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe, (podobnie jak w województwie pomorskim) podrożały najmniej w kraju (o 0,8% wobec 1,3%). Spadek cen odzieży i obuwia wyniósł 3,7% (wobec 1,9% w kraju).

Województwo zachodniopomorskie w 2019 r. wytworzyło 2,8% krajowej **produkcji sprzedanej przemysłu** i 2,3% **produkcji sprzedanej budownictwa**. W skali roku odnotowano wzrost zarówno produkcji sprzedanej przemysłu (o 4,2%, wobec średniej w kraju 4,0%), jak i produkcji sprzedanej budownictwa (o 6,5%, wobec średniej w kraju 10,6%).

W 2019 r. w województwie zachodniopomorskim **oddano do użytkowania** 9,0 tys. mieszkań, co stanowiło 4,3% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju. W porównaniu z 2018 r. odnotowano wzrost o 16,1% (w kraju wzrost o 12,1%). Najwięcej wzrosła liczba mieszkań przeznaczonych na sprzedaż lub wynajem (o 16,9%). Zwiększyła się również liczba mieszkań indywidualnych (o 1,7%), natomiast zmniejszyła się liczba oddanych mieszkań spółdzielczych (o 17,7%). Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania była najmniejsza w kraju wynosiła 74,8 m² (przy średniej 88,6 m²).

Badane przedsiębiorstwa województwa zachodniopomorskiego w 2019 r. w porównaniu z 2018 r. uzyskały lepsze **wyniki finansowe**. Podstawowe wskaźniki ekonomiczno-finansowe **wzmocniły się**. Obniżył się wskaźnik poziomu kosztów – z 95,6% do 95,2%. Zwiększył się wskaźnik rentowności obrotu brutto (z 4,4% do 4,8%), netto (z 3,7 do 4,0%) oraz wskaźnik rentowności sprzedaży brutto (z 4,5% do 4,7%). Udział przedsiębiorstw rentownych w liczbie podmiotów ogółem stanowił 80,7%, a ich udział w przychodach ogółem wyniósł 91,5% (wobec odpowiednio 79,9% i 86,3% w 2018 r.).

W 2019 r. nakłady inwestycyjne badanych przedsiębiorstw województwa zachodniopomorskiego wyniosły 2676,1 mln zł, co stanowiło 1,7% wartości krajowej i w skali roku były mniejsze o 6,8% (w kraju wzrost

o 12,4%). Spadek nakładów odnotowano w sekcjach przemysł (o 13,4%) oraz transport, gospodarka magazynowa (o 9,9%). Wzrost wystąpił w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 24,8%), obsługa rynku nieruchomości (o 19,0%) oraz budownictwo (o 4,3%). Według sekcji PKD największy udział w nakładach inwestycyjnych miał przemysł (69,0%). Nakłady na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia stanowiły 53,1%, na budynki i budowle – 35,6%, a na środki transportu 11,1%.

Powierzchnia użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej w 2019 r. (stan w czerwcu) wynosiła 846,3 tys. ha (o 3,8% więcej niż przed rokiem) i stanowiła 93,0% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych w województwie.

Według wynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych w 2019 r., powierzchnia zasiewów, zbiory i plony wybranych ziemiopłodów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie Specification	Powierzchnia Area			Plony Yields			Zbiory Production		
	w tys. ha in thousand ha	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100	z 1 ha w dt per 1 ha in dt	2018= =100	Polska= =100 ^a Poland= =100 ^a	w tys. t in thousand tonnes	2018= =100	Polska= =100 Poland= =100
Zboża podstawowe ^b Basic cereals ^b	422,8	103,5	5,9	42,3	129,8	118,8	1788,0	134,3	7,0
Rzepak i rzepik ^c Rape and turnip rape ^c	70,2	87,7	8,0	30,8	140,0	110,4	216,4	123,2	8,9
Ziemniaki ^d Potatoes ^d	11,2	72,2	3,7	404	154,9	182,0	454,5	111,8	6,8

a Relacje do średniej krajowej. b Z mieszankami zbożowymi. c Dane nieostateczne. d Bez ogrodów przydomowych.
a Relations to the average in the country. b With cereal mixes. c Non-final data. d Without kitchen gardens

W 2019 r. województwo zachodniopomorskie zajmowało 7 lokatę w kraju pod względem wielkości areali uprawy rzepaku i rzepiku a 6 – w zbiorach. Wielkość powierzchni uprawy i uzyskane zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi stawiły województwo odpowiednio na 8 i 7 pozycji, a w produkcji ziemniaków – 8. Osiągnięte w 2019 r. plony z 1 ha były znacznie lepsze niż przed rokiem i wyższe niż przeciętne w kraju.

Według wstępnych wyników reprezentacyjnego **badania pogłowia zwierząt gospodarskich** (stan w dniu 1 grudnia 2019 r.) pogłowie trzody chlewnej liczyło 255,7 tys. szt. (2,3% krajowego pogłowia), bydła – 104,5 tys. szt. (1,7%), owiec – 7,4 tys. szt. (2,7%). W skali roku zmniejszyło się pogłowie trzody chlewnej (o 4,9%) i bydła (o 2,3%), natomiast wzrosła liczebność stada owiec (o 10,3%). Obsada trzody chlewnej, bydła i owiec w przeliczeniu na 100 ha użytków rolnych była niższa niż średnio w kraju i wynosiła odpowiednio: 29,9 szt. (w kraju 76,4 szt.), 12,2 szt. (42,6 szt.) i 0,9 szt. (1,8 szt.).

W województwie zachodniopomorskim w 2018 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, odnotowano wzrost (w cenach stałych) towarowej produkcji rolniczej, przy spadku produkcji globalnej i końcowej. Udział województwa w tworzeniu krajowej globalnej i końcowej produkcji rolniczej wyniósł po 3,1%, a towarowej – 3,0%. Końcowa produkcja rolnicza na 1 ha użytków rolnych osiągnęła najniższą wartość w kraju (54,9% średniej krajowej).

Uwagi ogólne

1. Dane zamieszczone w publikacji – jeśli nie zaznaczono inaczej – podano w **każdorazowym podziale administracyjnym kraju**.
2. Dane prezentuje się w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona została z dniem 1 stycznia 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885) z późniejszymi zmianami.
3. W ramach PKD 2007 dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem „**Przemysł**” sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.
4. Dane w podziale terytorialnym oraz w podziale według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**.
5. Dane opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
6. Dane prezentowane w publikacji obejmują podmioty gospodarki narodowej bez względu na charakter własności.
7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
8. Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.
9. W publikacji dane w zakresie:
  - 1) **przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń** dotyczą podmiotów gospodarczych sektora przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
  - 2) **produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób;
  - 3) **wyników finansowych przedsiębiorstw niefinansowych oraz nakładów inwestycyjnych i inwestycji rozpoczętych** dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem jednostek prowadzących działalność gospodarczą zaliczoną według PKD 2007 do sekcji „Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo” oraz „Działalność finansowa i ubezpieczeniowa”), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
10. Informacje odnoszące się do **sektora przedsiębiorstw**, prezentuje się w oparciu o definicję przedsiębiorstwa wprowadzoną w rozporządzeniu Rady (EWG) nr 696/93 z dnia 15 marca 1993 r. w sprawie jednostek statystycznych do celów obserwacji i analizy systemu produkcyjnego we Wspólnocie. Zgodnie z ww. rozporządzeniem, przedsiębiorstwo jest traktowane jako jednostka organizacyjna produkująca wyroby lub świadcząca usługi, która osiąga korzyści z pewnego stopnia samodzielności w podejmowaniu decyzji, w szczególności w zakresie alokacji swoich bieżących zasobów. Przedsiębiorstwo prowadzi jedną lub kilka rodzajów działalności w jednym lub kilku miejscach i jest tworzone przez jednostkę prawną lub grupę jednostek prawnych. Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki ma-

gazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

11. Jako ceny stałe od 2016 r. przyjęto ceny stałe 2015 r. (średnie ceny bieżące 2015 r.).

12. Niektóre dane liczbowe zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następujących publikacjach Głównego Urzędu Statystycznego.

13. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

14. Ze względu na zaokrąglenia danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”.

15. W publikacji zastosowano skróty nazw niektórych sekcji PKD 2007; skrócone nazwy zostały oznaczone w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

Oznaczenia sekcji	Opis	Stosowane skróty
G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	Handel; naprawa pojazdów samochodowych
I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	Zakwaterowanie i gastronomia
L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	Obsługa rynku nieruchomości
N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	Administrowanie i działalność wspierająca

16. Szersze informacje oraz szczegółowe wyjaśnienia metodyczne publikowane są w zeszytach metodycznych oraz opracowaniach branżowych GUS.

General notes

1. Data in the publication, unless otherwise indicated, are presented according to **administrative division of the country in a given period**.
2. Data are presented according to the **Polish Classification of Activities – PKD 2007**, compiled on the basis of the Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2. PKD 2007 was introduced on 1st January 2008 by the decree of the Council of Ministers of 24th December 2007 (Journal of Laws No. 251, item 1885) with later amendments.
3. The item **"Industry"** was introduced, including NACE Rev. 2 sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing", "Electricity, gas, steam and air conditioning supply" as well as "Water supply; sewerage, waste management and remediation activities", as an additional grouping.
4. Data according to territorial division as well as to NACE Rev. 2 sections are compiled using the **enterprise method**.
5. Data are compiled in accordance with to the **respective organizational status of units of the national economy**.
6. Data presented in publication cover entities of the national economy regardless of ownership.
7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.
8. The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own account in order to earn a profit.
9. In the publication data in regard to:
  - a) **average paid employment and average monthly gross wages and salaries** concern economic entities of the enterprise sector in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
  - b) **sold production of industry and construction** concern economic entities, in which the number of employed persons exceeds 9 persons;
  - c) **financial results of non-financial enterprises and investment outlays** and **newly started investments** refer to economic entities keeping accounting ledgers (with the exception of units conducting economic activity included, in accordance with the NACE Rev.2, in section "Agriculture, forestry and fishing" and "Financial and insurance activities"), in which the number of employed persons exceeds 49 persons.
10. Information relating to the **enterprise sector** is presented based on the definition of "enterprise" – introduced by the regulation of the Council (EEC) No. 696/93 of 15th March 1993 on the statistical units for the observation and analysis of the production system in the Community. In accordance with the above-mentioned Regulation the enterprise is the smallest combination of legal units that is an organizational unit producing goods or services, which benefits from a certain degree of autonomy in decision-making, especially for the allocation of its current resources. An enterprise carries out one or more activities at one or more locations. An enterprise may be a sole legal unit. Enterprise sector includes those entities, which carry out economic activities in the following areas: forestry and logging; marine fishing; mining and quarrying; manufacturing; electricity, gas, steam and air conditioning supply; water supply; sewerage, waste management and remediation activities; construction; wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles; transportation and storage; accommodation and food service activities information and communication; real estate activities; legal and accounting activities; activities of head offices; management consultancy activities; architectural and engineering activities; technical testing and analysis; advertising and market research; other professional, scientific and technical activities; administrative and

support service activities; arts, entertainment and recreation; repair of computers and personal and household goods; other personal service activities.

11. As constant prices since 2016 were adopted – 2015 constant prices (2015 average current prices).

12. Some data are given on the basis of preliminary data and may change in subsequent publications of the Statistics Poland.

13. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in tables.

14. Due to the rounding of data, in some cases sums of components may slightly differ from the amount given in the item "total".

15. The names of some sections of NACE Rev. 2 used in publication have been abbreviated, abbreviations are marked in the tables with the sign "Δ". The list of abbreviations used and their full names are given below:

Section marking	Description	Abbreviations
G	Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	Trade; repair of motor vehicles
I	Accommodation and food service activities	Accommodation and catering

16. Broader information and detailed methodological description are published in methodological volumes and branch statistical publications of Central Statistical Office.